

A szakképző iskolát végzettek iránti kereslet és kínálat várható alakulása – 2014

*Az elemzés a
„Szakiskolai férőhelyek meghatározása – 2014, a megyei fejlesztési
és képzési bizottságok (MFKB-k) részére” című
kutatási program keretében készült*

SZAKISKOLA_2014

Budapest, 2014. március

Az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet olyan non-profit kutatóműhely, amely elsősorban alkalmazott közgazdasági kutatásokat folytat. Célja, hogy elméletileg és empirikusan megalapozott ismereteket és elemzéseket nyújtson a magyar gazdaság és a magyar vállalkozások helyzetét és kilátásait befolyásoló gazdasági és társadalmi folyamatokról.

A kutatás finanszírozását az MKIK GVI és az MKIK között 2014. január 10.-én létrejött szerződés biztosította, amely szerződés előzménye a Nemzeti Munkaügyi Hivatal valamint a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara között megkötött NFA-KA-NGM-11/2013 iktatószámú támogatási szerződés.

MKIK GVI – Institute for Economic and Enterprise Research
Hungarian Chamber of Commerce and Industry

A kutatás terepmunkáját irányította:

Makó Ágnes (MKIK GVI), agnes.mako@gvi.hu
Révész Erika (MKIK GVI), erika.revesz@gvi.hu

Az online kérdőív fejlesztési munkáit végezte:

Uhrin Tamás

A matematikai-statisztikai elemzést készítette és a tanulmányt írta:

Hajdu Miklós, elemző, MKIK GVI, miklos.hajdu@gvi.hu
Szabó Bence, gyakornok, MKIK GVI
Türei Gergely, elemző, MKIK GVI, gergely.turei@gvi.hu

Kutatásvezető:

Tóth István János, PhD
(tudományos főmunkatárs, MTA KTI,
ügyvezető igazgató, MKIK GVI)
e-mail: istvan.janos.toth@gvi.hu

A kézirat lezárva: 2014. március 17.

MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet
Cím: 1034 Budapest, Bécsi út 120.
Tel: +36 (1) 235-05-84
Fax: +36 (1) 235-07-13
e-mail: gvi@gvi.hu
internet: <http://www.gvi.hu>

Tartalom

Összefoglaló	9
I. Fejezet: Háttér	12
1. Bevezető	13
2. A „KERESLET_VALLALAT_2014” adatfelvétel fontosabb jellemzői	17
2.1. Az adatfelvétel	17
2.2. A minta jellemzői (versenyszféra)	17
2.2.1. A cégek számának megoszlása a súlyozatlan mintában	17
2.2.3. A cégek számának megoszlása a súlyozott mintában (versenyszféra)	24
II. Fejezet: Szakképzettek iránti várható kereslet és kínálat kvantitatív becslése	28
3. A kínálat és a kereslet becslésének módszere és feltételezései	29
4. A kereslet várható változása	38
4.1. Az értékelhető válaszok aránya a súlyozatlan mintában	39
4.2.1. A várható létszámváltozás iránya a telephelyen, 12 hónapon belül	40
4.2.2. A várható létszámváltozás iránya 3 éven túl, de 4 éven belül	46
4.3. Az összes várható létszámváltozás	52
4.3.1. A várható létszámváltozás mértéke 12 hónapon belül	54
4.3.2. A várható létszámváltozás mértéke 3 éven túl, de 4 éven belül	58
5. A kínálat és a kereslet becslése – összefoglaló adatok	61
5.1. A várható kínálat és kereslet kvantitatív jellemzői	61
5.2. A várható kínálat és kereslet eltérése területi egységenként	88
III. Fejezet: Szakképzettek kínálatának kvalitatív jellemzői	96
7. Tanulószerződéses foglalkoztatás néhány jellemzője	97
8. Pályakezdőkkel nehezen betölthető álláshelyek jellemzői	105
9. Pályakezdők foglalkoztatása és képességei	108
IV. Fejezet: A közsféra szakképzettek iránti várható kereslete	111
10. Közsféra – a kórházak szakképzettek iránti várható kereslete	112
Irodalom	115
Függelék	117
F1. A minta súlyozásához használt súlyozási szorzók	117
F2. Kísérletek a szakiskolai és szakközépiskolai tanulói létszámok területi előrebecslésére 2015-ig (2018-ig)	119
F2.1. Felhasznált adatbázisok és alkalmazott módszertan	119
F2.1.1. Felhasznált adatbázisok	119
F2.1.2. Előkészítő becslések	119
F2.1.3. Várható szakiskolai tanulói létszámok és arányszámok területi becslései	120
F2.1.4. Várható szakközépiskolai tanulói létszámok és arányszámok területi becslései	121
F2.1.5. Várható szakiskolai beiskolázási létszámok területi becslései	122
F2.2. A becslési eredmények értékelése	124
F2.2.1. Várható szakiskolai tanulói létszámok	124
F2.2.2. Várható szakiskolai tanulói arányszámok	127
F2.2.3. Várható szakközépiskolai tanulói létszámok és arányszámok	131
F2.2.4. Várható beiskolázási létszámok	138
F2.2.5. Tanulói arányok iskolatípusonként	140
Mellékletek	148
M1. A KERESLET_VALLALAT_2014 adatfelvétel vállalati kérdőíve	148
M2. A KERESLET_VALLALAT_2014 adatfelvétel kórházi kérdőíve	161
M3. A résztvevő szervezetek listája	174

Ábra- és táblajegyzék

2.2.1.1. táblázat: A súlyozatlan mintában a cégek számának megyék szerinti megoszlása	19
2.2.1.2. táblázat: A súlyozatlan mintában a cégek számának régiók szerinti megoszlása	19
2.2.1.3. táblázat: A súlyozatlan mintában a cégek számának létszám-kategóriák szerinti megoszlása	20
2.2.1.4. táblázat: A súlyozatlan mintában a cégek számának ágazatok szerinti megoszlása (közigazgatás, védelem, társadalombiztosítás, oktatás, egészségügy és szociális ellátás nélkül)	20
2.2.2. A súlyozás alapelvei	20
2.2.2.1. táblázat: A GDP régiók és gazdasági ágak szerinti megoszlása (2010), százalék	22
2.2.2.2. táblázat: Az összes nettó árbevétel vállalatméret szerinti megoszlása (2010), százalék	23
2.2.3.1. táblázat: A versenyszférában működő cégek számának megyék szerinti megoszlása a súlyozott mintában	25
2.2.3.2. táblázat: A versenyszférában működő cégek számának régiók szerinti megoszlása a súlyozott mintában	26
2.2.3.3. táblázat: A versenyszférában működő cégek számának létszám-kategóriák szerinti megoszlása a súlyozott mintában	26
2.2.3.4. táblázat: A súlyozott mintában a versenyszféra cégeinek számának ágazatok szerinti megoszlása (közigazgatás, védelem, társadalombiztosítás, oktatás, egészségügy és szociális ellátás nélkül)	27
3.1. táblázat: A szakiskolai szakképző évfolyamokon kezdő tanulók számának előrebecsléséhez használt szorzók (2013/2014-es tanévről 2015/2016-os tanévre)	33
3.2. táblázat: Az iskola befejezése nélkül kimaradó tanulók aránya, 1989-1999, százalék	34
3.3. táblázat: Azon szakiskolás és szakközépiskolás végzősök aránya, akik a végzést követő 9 hónap során a saját szakmájukban nem tekinthetők az effektív munkakínálat részének, régióként, 2011-2012, százalék (N ₂₀₁₁ =1561; N ₂₀₁₂ =1055; N ₂₀₁₃ =1850; N ₂₀₁₄ =1237)	36
3.4. táblázat: Azon szakiskolás és szakközépiskolás végzősök aránya, akik a végzést követő 9 hónap során a saját szakmájukban nem tekinthetők az effektív munkakínálat részének, szakmacsoportonként, 2011-2013, (N ₂₀₁₁ =1561; N ₂₀₁₂ =1055; N ₂₀₁₃ =1850; N ₂₀₁₄ =1237)	37
4.1.1. táblázat: A 12 hónapon belüli és a 3 éven túli, de 4 éven belüli előrejelzésre vonatkozó kérdésre adott értékelhető és hiányzó válaszok a mintában	39
4.2.1.1. ábra: A várható létszámváltozás iránya 12 hónapon belül, külföldi tulajdonhányad szerint, 2009-ben, 2010-ben, 2011-ben, 2012-ben, 2013-ban és 2014-ben százalék (N ₂₀₀₉ =6457, N ₂₀₁₀ =4679, N ₂₀₁₁ =4636, N ₂₀₁₂ =4636, N ₂₀₁₃ =12481, N ₂₀₁₄ =9882)	41
4.2.1.2. ábra: A várható létszámváltozás iránya 12 hónapon belül, létszám-kategóriák szerint, százalék (N ₂₀₀₉ =8287, N ₂₀₁₀ =5770, N ₂₀₁₁ =6115, N ₂₀₁₂ =12779, N ₂₀₁₄ =9881)	42
4.2.1.3. ábra: A várható létszámváltozás iránya 12 hónapon belül, éves nettó árbevétel szerint, százalék (N ₂₀₀₉ =5161, N ₂₀₁₀ =3649, N ₂₀₁₁ =3485, N ₂₀₁₂ =3259, N ₂₀₁₃ =8887, N ₂₀₁₄ =8094)	43
4.2.1.1. táblázat: A várható létszámváltozás iránya 12 hónapon belül, a négy fő gazdasági ág és régiók szerint (N=9881)	45
4.2.2.1. ábra: A várható létszámváltozás iránya 3 éven túl, de 4 éven belül, létszám-kategóriák szerint, százalék (N ₂₀₁₀ =5770, N ₂₀₁₁ =6115, N ₂₀₁₂ =3210, N ₂₀₁₃ =7348, N ₂₀₁₄ =5740)	47

4.2.2.2. ábra: A várható létszámváltozás iránya a 3 éven túl, de 4 éven belül, éves nettó árbevétel szerint, százalék (2010: N=3649, 2011: N=3486, 2012: N=1810, 2013: N=4971, 2014: N=5739).....	49
4.2.2.1. táblázat: A várható létszámváltozás iránya 3 éven túl, de 4 éven belül, 4 fő gazdasági ág és régiók szerint (N=7348)	51
4.3.1. táblázat: A teljes alkalmazotti létszám és a teljes szakmunkás létszám a súlyozott és teljeskörűsített mintában, ágazatok szerint, fő	52
4.3.2. táblázat: A teljes alkalmazotti létszám és a teljes szakmunkás létszám a súlyozott és teljeskörűsített mintában, létszám-kategóriák szerint, fő.....	54
4.3.1.1. ábra: Az összes várható létszámváltozás 12 hónapon belül, régiók szerint, fő (N ₂₀₀₉ =5956, N ₂₀₁₀ =5770, N ₂₀₁₁ =6043, N ₂₀₁₂ =6735, N ₂₀₁₃ =16026, N ₂₀₁₄ =3309)	55
4.3.1.2. ábra: Az összes várható létszámváltozás 12 hónapon belül, külföldi tulajdonhányad szerint, fő (N ₂₀₀₉ =5956, N ₂₀₁₀ =4680, N ₂₀₁₁ =4580, N ₂₀₁₂ =5048, N ₂₀₁₃ =15579, N ₂₀₁₄ =3154)	56
4.3.1.3. ábra: Az összes várható létszámváltozás 12 hónapon belül, ágazatok szerint, fő (N ₂₀₀₉ =5956, N ₂₀₁₀ =5770, N ₂₀₁₁ =6045, N ₂₀₁₂ =6735, N ₂₀₁₃ =16026, N ₂₀₁₄ =3304)	57
4.3.2.1. ábra: Az összes várható létszámváltozás 3 éven túl, de 4 éven belül, régió szerint, fő (N ₂₀₁₀ =5770, N ₂₀₁₁ =6040, N ₂₀₁₂ =6735, N ₂₀₁₃ =15917, N ₂₀₁₄ =1713).....	58
4.3.2.2. ábra: Az összes várható létszámváltozás 3 éven túl, de 4 éven belül, éves nettó árbevétel szerint, fő (N ₂₀₁₀ =3549, N ₂₀₁₁ =3463, N ₂₀₁₂ =3706, N ₂₀₁₃ =10819, N ₂₀₁₄ =1313).....	59
4.3.2.3. ábra: Az összes várható létszámváltozás 3 éven túl, de 4 éven belül, ágazatok szerint, fő (N ₂₀₁₀ =5770, N ₂₀₁₁ =6042; N ₂₀₁₂ =6735, N ₂₀₁₃ =15917; N ₂₀₁₄ =1715)	59
5.1.1. táblázat: Becsült kínálat és kereslet képzettségek szerint, fő – országosan.....	62
5.1.1. ábra: A legnagyobb túlképzéssel jellemezhető szakmák esetében a kínálat és kereslet várható eltérése országosan, várhatóan szakmájukban 9 hónapon belül effektív munkaerő kínálatot jelentők arányának figyelembevételével és a nélkül.....	74
5.1.2. ábra: A legnagyobb hiánnyal jellemezhető szakmák esetében a kínálat és kereslet várható eltérése országosan, várhatóan szakmájukban 9 hónapon belül effektív munkaerő kínálatot jelentők arányának figyelembevételével és a nélkül.....	75
5.2.1. táblázat: Becsült szakképzetek iránti kínálat és kereslet megyénként és régióként, fő.....	88
6.1. ábra: Szakképzetek iránti kínálat és kereslet becsült abszolút és relatív eltérése, Közép-Magyarország, 2017-2018	91
6.2. ábra: Szakképzetek iránti kínálat és kereslet becsült abszolút és relatív eltérése, Győr-Moson-Sopron megye, 2017-2018	92
6.1. táblázat: Képzések, ahol a becsült kínálat és a becsült kereslet eltérése meghaladja a kritikus értékeket, megyék szerint, 2014	93
7.1. ábra. Tanulószerződéssel foglalkoztatott diákok száma a mintában, szektorok szerinti megoszlás, 2007/2008-2013/2014, fő.....	97
7.1. táblázat. Átlagos tanulószerződéses juttatás szakmánként, 2013/2014, forint, N=1387	98
7.2. ábra. A megkezdett tanulószerződéses képzés befejezésének sikerességi aránya, 2012/2013-as tanév, %, N=929	101
7.3. ábra. A tanulószerződéses képzésből való kimaradás vállalati mozzintjai, pontszámok átlagai 2012–2014; 1163<N ₂₀₁₂ <1599; 653<N ₂₀₁₃ <1050; 638<N ₂₀₁₄ <1022	102
7.4. ábra. A tanulószerződéses képzésbe való bekapcsolódás vállalati okai, pontszámok átlagai; 2012–2014, 1386<N ₂₀₁₂ <1439, 1141<N ₂₀₁₃ <1178; 982<N ₂₀₁₄ <1010	103
7.5. ábra. A tanulószerződéses képzés általános megítélése, válaszok átlaga 2013–2014, 1635<N ₂₀₁₃ <1860, 1622<N ₂₀₁₄ <1866	104
8.1 táblázat: Alap-szakképzések, melyekben nehezen betölthető álláshelyeket kínálnak a vállalatok, leggyakrabban említett 20 munkakör, N=673	106
9.1. ábra. A pályakezdők felkészültségével való vállalati elégedettség megoszlása, % ..	109

9.1. táblázat: Készségek és kompetenciák, melyekkel az elmúlt két évben felvett a szakképzésből kikerülő pályakezdekők nem rendelkeznek, az adott készséget vagy kompetenciát említő vállalatok aránya, %, 2011, 2012, 2013 és 2014.	110
10.1. táblázat: A közszféra intézményeinek várható szakmunkás keresletre vonatkozó érvényes válaszainak száma és aránya, régiónként (N=27).....	113
10.2. táblázat: A közszféra intézményeinek régiók szerinti megoszlása (N=67).....	113
10.3. táblázat: Szakmák listája, amelyekben 3 éven túl, de 4 éven belül várhatóan változni fog a kereslet és keresett létszám (N=11)	114
F1. táblázat: A minta súlyozásához használt súlyozási szorzók.	117
F2.2.1.1. táblázat: A szakiskolában tanulók várható létszáma 2018-ig (fő)[3. modell alapján]	124
F2.2.1.2. táblázat: A szakiskolában tanulók várható létszámát becsülő modell eredményei.	125
F2.2.1.1. ábra: A szakiskolában tanulók várható létszáma 2018-ig, régiónként (fő)	126
F2.2.2.1. táblázat: A szakiskolában tanulók középiskolai tanulókhoz viszonyított várható aránya 2018-ig (%) (trendbecslés 3 éves idősorán)[4a. modell alapján]	127
F2.2.2.2. táblázat: A szakiskolában tanulók középiskolai tanulókhoz viszonyított várható aránya 2018-ig (%) (trendbecslés 8 éves idősorán) [4b. modell alapján]	128
F2.2.2.3. táblázat: A szakiskolában tanulók 95%-os valószínűséggel várható minimális és maximális aránya a középiskolai tanulók között 2018-ig (%) (8 éves idősorán végzett trendbecslés konfidencia-intervallumai) [4c. modell alapján]	129
F2.2.2.4. táblázat: A szakiskolában tanulók középiskolai tanulókhoz viszonyított várható aránya 2018-ig (%) (logaritmikus trendbecslés 8 éves idősorán) [4d. modell alapján]	130
F2.2.2.5. táblázat: A szakiskolában tanulók várható aránya a középiskolai tanulók között 2018-ig (%) (a szakiskolai tanulók és a középiskolai tanulók hányadosa) [5. modell alapján]	131
F2.2.3.1. táblázat: A szakközépiskolában tanulók várható létszáma 2018-ig (fő)[6. modell alapján]	132
F2.2.3.1. ábra: A szakközépiskolában tanulók várható létszáma 2018-ig, régiónként (fő)	133
F2.2.3.2. táblázat: A szakközépiskolában tanulók középiskolai tanulókhoz viszonyított várható aránya 2018-ig (%) (trendbecslés 3 éves idősorán) [7a. modell alapján].....	134
F2.2.3.3. táblázat: A szakközépiskolában tanulók középiskolai tanulókhoz viszonyított várható aránya 2018-ig (%) (trendbecslés 8 éves idősorán)[7b. modell alapján].....	135
F2.2.3.4. táblázat: A szakközépiskolában tanulók 95%-os valószínűséggel várható minimális és maximális aránya a középiskolai tanulók között 2018-ig (%) (8 éves idősorán végzett trendbecslés konfidencia-intervallumai) [7c. modell alapján].....	136
F2.2.3.5. táblázat: A szakközépiskolában tanulók várható aránya a középiskolai tanulók között 2018-ig (%) (a szakközépiskolai tanulók és a középiskolai tanulók hányadosa) [7d. modell alapján].....	137
F2.2.4.1. táblázat: Adott megyében lakó 9. évfolyamos szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók várható száma, fő, 3 éves (rövid) idősor alapján [8a. modell]	138
F2.2.4.2. táblázat: Adott megyében lakó 9. évfolyamos szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók várható száma, fő, 6 éves idősor alapján [8b. modell].....	139
Az alábbi ábrák a 8 éves idősorra épülő lineáris trendbecsléssel készült modellek eredményei alapján mutatják a szakiskolai, szakközépiskolai és gimnáziumi tanulók részesedését a középiskolai tanulók csoportján belül. A szakiskolai arányszámok a 4b. modell alapján kerültek meghatározásra, a szakközépiskolai arányszámok pedig a 7b. modell eredményeit tükrözik. A gimnáziumi tanulók arányszámait a fennmaradó részt teszik ki, esetükben tehát nem trendbecsléssel kaptuk meg az értékeket.	140

F2.2.5.1. ábra: A középiskolai tanulók várható aránya iskolatípusonként 2018-ig Magyarországon (%) (trendbecslés 8 éves időszoron).....	140
F2.2.5.2. ábra: A középiskolai tanulók várható aránya iskolatípusonként 2018-ig Közép-Magyarországon (%) (trendbecslés 8 éves időszoron).....	140
F2.2.5.3. ábra: A középiskolai tanulók várható aránya iskolatípusonként 2018-ig Közép-Dunántúlon (%) (trendbecslés 8 éves időszoron).....	142
F2.2.5.4. ábra: A középiskolai tanulók várható aránya iskolatípusonként 2018-ig Nyugat-Dunántúlon (%) (trendbecslés 8 éves időszoron).....	143
F2.2.5.5. ábra: A középiskolai tanulók várható aránya iskolatípusonként 2018-ig Dél-Dunántúlon (%) (trendbecslés 8 éves időszoron).....	144
F2.2.5.6. ábra: A középiskolai tanulók várható aránya iskolatípusonként 2018-ig Észak-Magyarországon (%) (trendbecslés 8 éves időszoron).....	145
F2.2.5.7. ábra: A középiskolai tanulók várható aránya iskolatípusonként 2018-ig Észak-Alföldön (%) (trendbecslés 8 éves időszoron).....	146
F2.2.5.8. ábra: A középiskolai tanulók várható aránya iskolatípusonként 2018-ig Dél-Alföldön (%) (trendbecslés 8 éves időszoron).....	147

Összefoglaló

A tanulmány alapját egy olyan adatfelvétel képezi, amelyben mintegy 2500 vállalkozás vezetőit keresték fel a kérdezők 2013 novembere és 2014 februárja között az MKIK GVI szervezésében. A kutatás célja, hogy feltérképezze az üzleti szektor egyes szegmenseinek a szakképző iskolát végzettek iránti keresletét egy éven belüli, illetve három éven túli időtávon – szakmánként és megyénként, illetve régióként. Továbbá, hogy ezt összevesse a szakképző iskolák várható kibocsátási adataival – szintén szakmánként és megyénként, illetve régióként. Végül a kereslet és kínálat összevetésén keresztül a 2015/2016-os szakképzési beiskolázási keretszámokra teendő javaslatokhoz háttér-információkkal szolgáljon.¹

A tanulmány első fejezetében a 2014-es vállalati adatfelvételtől származó adatok főbb jellemzőit tekintjük át. Az adatokat súlyoznunk kellett, mivel az adatfelvételt megelőző mintavételnél nem lehetett érvényesíteni bizonyos előzetes szempontokat, és ezért a súlyozatlan minta torzításokat tartalmazott volna a valódi sokasági arányokhoz képest. GDP-arányos súlyokat használtunk, amelyeknek alapját a GDP ágazatok, régiók, illetve vállalatméret szerinti megoszlása képezte. A súlyozás keretében a minta három fő változó (régió, gazdasági ág, vállalatméret) menti megoszlását megegyezővé tettük a teljes sokaság azonos változók menti megoszlásával. Az elemzés során kapott eredmények közül a várható létszámfelvételi szándékokra vonatkozó előrejelzési eredmények fenntartással kezelendők, mivel az elemzés módszere a fent említett mellett egyéb forrásból származó torzításokat is tartalmazhat (például a három évre vonatkozó kérdésekre csupán a vállalatvezetők 19%-a tudott válaszolni), ráadásul a súlyozás bizonyos véletlen zajokat, hibákat felnagyíthat.

A vállalati kérdőíves felmérés középpontjában a vállalkozások szakképzett munkaerő iránti jövőbeni kereslete áll. A vállalatvezetőket először arról kérdeztük meg, hogy székhelyükön, illetve telephelyükön hogyan fog változni a szakképzett munkaerő létszáma, tehát az egyes szakmákat tekintve hány főt szándékoznak felvenni, illetve elbocsátani az elkövetkező 12 hónapban, illetve 3 éven túl, de 4 éven belül. Az így kapott adatokból megkaphatjuk egyrészt

¹ Az MFKB-k 2014-es döntése a 2015/2016-os szakiskolai évfolyamok belépési számaira gyakorolhat hatást. Ennek az évfolyamnak a tanulói – 2 éves képzést feltételezve – 2017-ben lépnek ki a munkaerőpiacra, ezért kutatásunkban a 2017 és 2018 közötti időszak versenyszektorban várható munkaerő-keresletének és -kínálatának becsült értékeit vetjük össze.

a szakmánkénti és településenkénti (megyéenkénti, régióenkénti) várható létszámváltozást, másrészt az adatok országos szintű, összevont elemzésére is lehetőség nyílik.

Az elemzés során először megvizsgáltuk, hogy a székhelyen, illetve telephelyen hány vállalattól kaptunk értékelhető választ a létszámváltozásra vonatkozóan a kétféle időtávon. Ezután a súlyozással korrigált és teljeskörűsített adatok (mely által az egész országra érvényes megközelítő adatokat nyertünk) segítségével a várható létszámváltozás irányát elemeztük, tehát azt, hogy a megkérdezett vállalatoknál nőni, csökkenni fog, vagy változatlan marad a szakképzett munkaerő létszáma. Végül az összes szándékolt létszámváltozás becsült mértékét – hány fővel kívánják növelni, illetve csökkenni a cégek a foglalkoztatottak számát – vizsgáltuk.

A 3 éven túl, de 4 éven belüli időtávon szakiskolát végzettek iránti várható keresletre vonatkozó kérdésekre a megkérdezett vállalatok körülbelül ötöde (19%-a) adott értékelhető választ. Így sajnos a mintegy 2500 fős minta négyötöde elveszett a kutatás legfontosabb kérdése szempontjából. Nem tudhatjuk, hogy pontosan mi áll az alacsony válaszolási arányok mögött: a vállalkozók nem tudták a kérdésre a választ, vagy nem akarták felfedni a létszámgazdálkodással kapcsolatos terveiket.

Az idei évben is problémát jelentett mind a kínálati oldalt illető becsléseket illetően a 2012 szeptember 1-én hatályba lépő OKJ és az azt megelőzően hatályos jegyzék közötti megfeleltetés, ugyanis számos korábban érvényes OKJ-kód több különböző új OKJ-kódba lett szétválogatva és fordítva. Következésképpen a kölcsönösen egyértelmű megfeleltetés nem volt lehetséges minden esetben. A KIR-STAT adatbázisban a 2012. évben hatályba lépő 7 jegyű kódrendszer mellett a korábban hatályos, 15, sőt, az ezeket megelőzően érvényes 8 jegyű OKJ kódok is fellelhetők voltak. Emellett idén a vállalatok nem az OKJ képzések szerint, hanem a FEOR foglalkozásai alapján jelezheték előre munkaerő-keresletüket². Mindezeket figyelembe véve nem tekinthetünk el annak lehetőségétől, hogy néhány szakma kimaradt az elemzésből.

Az elemzés egyik legfontosabb következtetése, hogy összességében országosan a jelenlegi trendek fennmaradása esetén túlkínálatra, tehát túl magas szakmunkás kibocsátásra lehet számítani, ami azonban jelentős szakma és terület szerinti eltéréseket

² Tekintettel arra, hogy az elmúlt években az OKJ alapján adott előrejelzésekben rendkívül magas adathiány volt tapasztalható, idén a vállalatvezetők a számukra feltehetően ismertebb FEOR alapján adhatták meg becsléseiket.

rejt maga mögött. Ezen felül az adatok arra is utalnak, hogy a végzett tanulók jelentős része várhatóan nem jelenik meg a munkaerő-piacon.

A három éven túl, de négy éven belül előre jelzett kínálati és keresleti becslések alapján elmondható, hogy *legmeghatározóbb kínálati hiányt mutató szakmák a gyártósori gépbeállító (3452105), a karosszerialakatos (3452506), az ipari gépész (3452104), az épület- és szerkezetlakatos (3458203) és az erdészeti gépésztechnikus (5452102)*. Ez azonban csak a lista eleje, összesen 24 szakma mutat 2000 főnél nagyobb várható kínálati hiányt. A legnagyobb túlkínálatú szakmák listája a tavalyi adatfelvétel eredményeihez képest változott, tavaly az autószerelő (5452502), a szakács (3481104), a pincér (3481104), a lovász (3462102) szakmák esetében számíthattunk a legnagyobb kínálati hiányra. A *legnagyobb túlkínálatú szakmákat tekintve megállapítható, hogy a szakács (3481104), a logisztikai ügyintéző (5434501), a pénzügyi-számviteli ügyintéző (5434401), a szociális gondozó és ápoló (3476201), valamint a pincér (3481103) szakképesítések kínálatában mutatkozik meg a legnagyobb többlet*.

I. Fejezet: Háttér

1. Bevezető

Az alábbi tanulmány a szakképzési beiskolázási keretszámok meghatározásához kíván segítséget nyújtani a rendelkezésre álló elemzési és becslési lehetőségek mellett. Ehhez a kínálat és a kereslet egyes szegmenseinek – a szakiskolai kínálat, a versenyszektor és a közszféra kereslete – becslését, és a becsült értékek összevetését veszi alapul. A szakiskolák szakmák szerinti kibocsátása a szakképzettek kínálatának egy fontos szegmensét adja. A versenyszektor és a közszféra várható kereslete pedig a szakképzettek iránti kereslet fontos részei. A jelenlegi magyar szabályozási feltételek és kormányzati koncepció kitüntetett szerepet tulajdonít a szakképzés fejlesztésének. E kormányzati cél elérésének egyik legfontosabb eszköze a kínálat és a kereslet jobb összhangjának megteremtése azáltal, hogy szakmánként próbálja a jövőbeni kínálat mennyiségét a becsült (feltételezett) jövőbeni kereslet mennyiségéhez igazítani. Ez az egyedi szakmákra fókuszáló kvantitatív szemlélet elhanyagolja a munkaerő-piac realitásait (pl.: szakmák közötti és földrajzi mobilitás) és a szakképzés minőségi problémáit; jóllehet ezek mind hazai mind nemzetközi tanulmányok alapján döntő jelentőségűek.³

Jelen tanulmány elsődleges célja az, hogy egy vállalati adatfelvétel (KERESLET_VALLALAT_2014) eredményeire alapozva a versenyszektor és a közszféra egyes alszektorainak szakképzett munkaerő iránti várható keresletét becsülje és hasonlítsa össze a várható szakiskolai kibocsátással. A tanulmánynak nem volt feladata foglalkozni a kínálat más szegmenseivel, és a kereslet egyéb tényezőivel sem⁴. Ezekről sajnos nem is rendelkezünk megfelelő, szakma szinten elemezhető adatokkal.

A tanulmány a „Szakiskolai férőhelyek meghatározása – 2008, a regionális fejlesztési és képzési bizottságok (RFKB-k) részére” című kutatási program, és annak 2009 és 2013 között évenként megismételt változatainak szerves folytatása. A korábbi felmérések tapasztalatait összegyűjtöttük, megvitattuk és ezek fényében változott a módszertan, az

³ Erről lásd bővebben: Fazekas Mihály és Makó Ágnes (2008): A szakképző iskolát végzettek iránti kereslet várható alakulása. A dokumentum a „Szakiskolai férőhelyek meghatározása – 2008, a regionális fejlesztési és képzési bizottságok (RFKB-k) részére” kutatási program keretében készült. MKIK GVI, Budapest, 1. fejezet vagy Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (2008), A Munkaerőpiaci Szereplők az Iskolarendszerű Szakképzés Beiskolázási Szerkezetének Kialakításában. MKIK, Budapest

⁴ A kínálat más tényezői között kell megemlítenünk a vállalati átképzéseket, és a felnőttképzés során a munkaerőpiacra lépőket, a munkanélküli szakképzetteket, az inaktív státusból kilépő szakképzetteket, az adott szakmával rendelkező és adott lokális munkaerőpiacra belépőket (átköltözőket és ingázókat), a több szakmával rendelkezők között a szakmát váltókat. A kereslet nem vizsgálta tényezői között az újonnan alakult vállalkozások munkaerő-keresletét, és az adott lokális munkaerőpiacra betelepülő vállalkozások munkaerő-keresletét. Fontos hangsúlyozni még, hogy nem az e tényezők által mozgatott létszám, hanem a beáramlások és a kiáramlások egyenlege lenne mérvadó a várható szakiskolai kibocsátás meghatározásában.

adatfelvétel szerkezete. A tavalyi évhez képest némileg elmaradt a vállalati mintavétel elemszáma: a korábbi 3000 helyett 2500 vállalathoz közelített, ami lényegesen elmarad a 2009-es 9000 vállalattól, ugyanakkor folytattuk a 2009-ben megkezdett és 2010-ben megismételt, a fiatal szakmunkásokat vizsgáló adatfelvételt is. A tavalyi terveknek megfelelően ismételten felkerestük a fiatal szakmunkás pályakezdőket, hogy feltárhassuk, hogyan boldogulnak a végzést követően. Mindemellett – az egyelőre kísérleti jelleggel végzett – pályakövetéses vizsgálatunk is folytatódik, amelynek során a szakiskola befejezése előtt álló diákokat keresünk meg iskoláinkban, és vesszük fel alapvető adataikat.

Munkánkat jelentősen megnehezítette a 2008 vége óta kibontakozó gazdasági válság, valamint a kormányváltás óta bekövetkezett nagy mennyiségű és sok esetben előre nem tervezhető változás a szabályozói környezetben (pl.: adózás, szociális juttatások rendszere). Ez mindenképpen a kapott eredmények óvatos értelmezésére int, hiszen bizonytalan körülmények között kevéssé látják előre a vállalatok a jövőbeli keresletüket, kevéssé tudják a pályakezdők, hogy milyen lehetőségekre számíthatnak.

Az elemzés során a jelenlegi szakiskolai kínálatot a rendelkezésre álló legfrissebb – 2013/2014-es – KIR statisztika alapján becsültük meg a korábbi évek trendjeinek figyelembe vételével (e trendekről a legfrissebb elemzést lásd Fazekas (2010), 6. fejezet). A keresletre vonatkozó számítások alapját pedig – mint említettük – egy megfigyelés, egy közel 2500 vállalkozásra kiterjedő kérdőíves adatfelvétel képezi, amely 2013. november és 2014. február között zajlott le. Az adatfelvétel szakmai koncepciójának kialakítását és a mintavételt az MKIK Gazdaság és Vállalkozáskutató Intézete (GVI) végezte el, a kérdőív összeállításában a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) és a GVI vett részt. Az adatfelvételt a GVI szervezte, annak lebonyolítását részben az MKIK területi hálózata, részben a GVI irányította. A kapott adatok elemzését a GVI végezte el. Az adatfelvétel célja a vállalatok szakképző iskolát végzettek iránti kereslete egy, illetve négy éven belül várható alakulásának – szakmánként és megyénként, illetve régióként történő – feltérképezése, ezen keresztül pedig a szakképzési beiskolázási keretszámok meghatározásának elősegítése volt. A vállalati adatfelvétel, miközben a várható kereslet meghatározására irányult, nem tért ki a kereslet egyébként nélkülözhetetlen jellemzőjének, a várható kínált bér nagyságának felmérésére. Ez annak az egyébként erős feltételezésnek a hallgatólágos elfogadásával egyenértékű, hogy a létszámfelvételi szándékok minden esetben az adott lokális munkaerőpiacra jellemző átlagbérek vagy ezt meghaladó bérek mellett érvényesek.

A kínálat és a kereslet eltéréseinek meghatározásakor azt az elvet követtük, hogy a lehetséges és a szükséges beavatkozás (a jelenlegi szakiskolai keretszámok csökkentése, illetve növelése) területeit ún. kritikus értékek átlépésével határozzuk meg. Nem tehattünk másként, mert csak két adatfelvétel nem ellenőrzött érvényességű eredményei álltak rendelkezésünkre. A bizonyos kritikus értékek átlépése (a kínálat és a kereslet nagymértékű eltérése) esetén feltételezhetjük azt, hogy meg kell, illetve meg lehet fontolni a beavatkozást, a korábban érvényes szakiskolai keretszámok felülvizsgálatát.

Mindemellett az ideai kutatás, amelyeknek keretében a jelen elemzés is készült, a hetedik kísérlet arra nézve, hogy a szakiskolai beiskolázási keretszámok ellenőrizhető empirikus adatokra és számításokra alapozva kerüljenek meghatározásra. Ezt a feladatot valójában több jól definiált megfigyelés, rendszeres adatfelvételek, pályakövetéses vizsgálatok révén lehetne megvalósítani. A nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, hogy ha most kezdődne el a szükséges adatbázisok kiépítése, akkor kb. 4-5 év után várhatnánk azt, hogy elegendő adat áll rendelkezésünkre egy szigorúbb feltételeket alkalmazó, a valóságos folyamatokat jobban leképező becslési módszer kidolgozásához és alkalmazásához. Az elemzés egyik tanulsága éppen az, hogy felhívja a figyelmet a szakiskolai kibocsátás és munkaerő-piaci érvényesülés felmérésének fontosságára és az ehhez szükséges adatbázisok kialakításának szükségességére.

A tanulmány első fejezetének hátralévő részében a KERESLET_VALLALAT_2014 adatfelvétel fontosabb jellemzőinek leírása következik, ideértve a súlyozatlan és súlyozott adatok főbb megoszlásait és a súlyozás alapelveit.

A második fejezetben a versenyszféra szakképzettséggel rendelkezők iránti várható keresletének és a szakképző intézmények várható kibocsátásának kvantitatív jellemzését végezzük el. Ennek részeként először kifejtésre kerülnek a szakképzett munkaerő iránti kereslet és kínálat becslésének alapelvei és feltételezései. Itt lesz szó a becsléshez felhasznált adatforrásokról, a becslés határaitól és a becslés során alkalmazott explicit feltételezésekről, valamint a kritikus értékek meghatározásának menetéről. Másodszor, bemutatjuk a kereslet várható változásának irányát és mértékét különböző vállalati jellemzők mentén, úgy, mint méret vagy külföldi tulajdoni arány. Harmadszor, felvázoljuk a kereslet és kínálat becslése révén előállt összefoglaló adatokat és röviden elemezzük őket felhasználván a pályakezdő szakmunkások felmérésének egyes következtetéseit is. Az utolsó részben tárgyaljuk megyénként és régióként a megadott kritikus értékeket átlépő

képzéseket. Az elemzés során a 2012.09.01-től hatályos Országos Képzési Jegyzékben foglalt szakképesítéseket illetően vonunk le következtetéseket.

A harmadik fejezet a szakképzettek iránti kereslet kvalitatív jellemzését végzi el, aminek keretében bemutatjuk a vállalati felmérés alapján a pályakezdők kompetenciáival való elégedettséget, megvizsgáljuk a pályakezdőkkel nehezen betölthető állások jellemző problémáit és leírjuk a tanulószereződéses képzés főbb időbeli trendjét és jellemzőit, a vállalatok véleményét a tanulószereződéses képzésről és az abban való részvétel, illetve az abból való kimaradás okait.

A negyedik fejezetben a közintézmények keresleti becsléseit tárgyaljuk.

Előre kell bocsátanunk, hogy az adatfelvétel, és az ehhez kapcsolódó statisztikai becslési eljárások bizonytalanságai miatt a közölt becslési eredmények csak olyan jelzéseként foghatók fel, amelyeket az adott lokális munkaerőpiac szereplői (iskolaigazgatók, munkaerő-piaci szervezetek szakértői, nagy foglalkoztatók, önkormányzatok) körében gyűjtött információkkal kell kiegészíteni, illetve ellenőrizni. Az eredmények csak ezen, az adott megyében, településen szerzett információk fényében interpretálhatók megfelelő biztonsággal.

2. A „KERESLET_VALLALAT_2014” adatfelvétel fontosabb jellemzői

2.1. Az adatfelvétel

Az elemzés a magyarországi vállalkozások szakképző iskolát végzettek iránti keresletének várható alakulását vizsgálja, egy és négy éves időtávon. A 2546 vállalkozást érintő kérdőíves adatfelvétel a GVI szervezésében zajlott 2013. november 27. és 2014. február 25. között. Az adatfelvételhez meghatározott mintaelosztás kialakítása során lényeges szempont volt, hogy azon vállalati csoportok kerüljenek előtérbe, amelyekben a kutatás korábbi hullámainak tapasztalatai alapján, illetve egyéb szakirodalmi eredmények szerint – lásd Czibik és mtsai (2011) – nagyobb előrejelzési képesség várható. Ezen megfontolások okán a kérdezést igyekeztünk a 20 főnél nagyobb létszámmal bíró vállalkozások körére korlátozni.

2.2. A minta jellemzői (versenyszféra)

2.2.1. A cégek számának megoszlása a súlyozatlan mintában

A programban résztvevő szervezetek segítségével összesen 2546 vállalkozás vezetőihez jutottak el a kérdezőbiztosok.

A megyéket tekintve Budapest, Pest megye, Győr-Moson-Sopron megye, Bács-Kiskun megye, illetve Hajdú-Bihar megye szerepel a mintában a legnagyobb súllyal. A 386 budapesti, 197 Pest megyei, 164 Győr-Moson-Sopron megyei, 154 Bács-Kiskun megyei, illetve 141 Hajdú-Bihar megyei vállalkozás adja a minta 15,2%-át, 7,7%-át, 6,4%-át, 6%-át, illetve 5,5%-át. A teljes sokaságban a Budapesten bejegyzettek adják az összes működő vállalkozás 27,3%-át. A legkisebb súllyal Nógrád megye szerepel, az itteni 38 mintába került cég 1,5%-ot tesz ki. (lásd a 2.2.1.1. táblázatot).

Régiók szerint egyenletesebb a minta elemeinek megoszlása. A legnagyobb súlyt Közép-Magyarország és a Dél-Alföld régiók kapták, jóllehet Észak-Magyarország teljes sokaságban mért aránya valamivel alacsonyabb, míg Közép-Magyarország részesedése jóval magasabb. Összességében azonban kijelenthető, hogy a megcélzott egyenletes régiónkénti mintavétel nagy vonalakban teljesült (lásd a 2.2.1.2. táblázatot).

Létszám-kategóriák alapján az tapasztalható, hogy a minta kevesebb, mint egy százalékát teszik ki a 9 fő alatti mikro-vállalkozások, a 10-19 fős kisvállalkozások pedig a minta 2,1%-

át adják – ezen cégek alacsony hányadának oka, ahogy már fentebb is említettük, az előrejelzéseket magasabb valószínűséggel adó, nagyobb cégek preferálása a mintavétel során. A 20-49 fős közepes méretű cégek aránya 25,7%, az 50-249 fős vállalatok aránya 54,1%, a 250 fő feletti nagyvállalatoké pedig 17,9%. A teljes sokaságban a 9 fő alatti mikro-vállalkozások az összes vállalat 95,4%-kát teszik ki, tehát ezek mintabeli aránya jóval a valódi arány alatt marad, a nagyobb létszámú cégek pedig valós súlyukhoz képest nagyobb arányban szerepelnek a mintában. A nagyvállalatok szempontjából kifejezetten erősnek mondható a minta, mivel a Magyarországon bejegyzett 872 darab 250 fő feletti cégnek több, mint fele szerepel a mintában (lásd a 2.2.1.3. táblázatot).

Ágazatok szerint elmondható, hogy a mintába került cégek 8%-a a mezőgazdasági tevékenységet végez, 45%-uk a feldolgozóiparban, 7,1%-uk az építőiparban, 39,8%-uk pedig a szolgáltatások területén (lásd a 2.2.1.4. táblázatot) működik.

2.2.1.1. táblázat: A súlyozatlan mintában a cégek számának megyék szerinti megoszlása

Megye	A mintában		A sokaságban (2010)	
	Esetszám	Százalék	Esetszám	Százalék
Bács-Kiskun megye	154	6	32675	4,7
Baranya megye	116	4,6	26155	3,8
Békés megye	100	3,9	18659	2,7
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	140	5,5	32090	4,6
Budapest	386	15,2	189882	27,3
Csongrád megye	140	5,5	28030	4,0
Fejér megye	131	5,1	26172	3,8
Győr-Moson-Sopron megye	164	6,4	32543	4,7
Hajdú-Bihar megye	141	5,5	32926	4,7
Heves megye	76	3	17819	2,6
Jász-Nagykun-Szolnok megye	92	3,6	19078	2,7
Komárom-Esztergom megye	102	4	20060	2,9
Nógrád megye	38	1,5	9371	1,3
Pest megye	197	7,7	89548	12,9
Somogy megye	97	3,8	19191	2,8
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	139	5,5	28063	4,0
Tolna megye	60	2,4	14006	2,0
Vas megye	83	3,3	16860	2,4
Veszprém megye	93	3,7	23921	3,4
Zala megye	97	3,8	19631	2,8
Összesen	2546	100,0	696680	100,0

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014;

<http://statinfo.ksh.hu/Statinfo/themeSelector.jsp?page=1&theme=QV&lang=hu>

Megjegyzés: a sokaságbeli esetek a működő társas és egyéni vállalkozásokat tartalmazzák

2.2.1.2. táblázat: A súlyozatlan mintában a cégek számának régiók szerinti megoszlása

Régió	A mintában		A sokaságban (2010)	
	Esetszám	Százalék	Esetszám	Százalék
Dél-Alföld	394	15,5	79364	11,4
Dél-Dunántúl	273	10,7	59352	8,5
Észak-Alföld	372	14,6	80067	11,5
Észak-Magyarország	254	10	59280	8,5
Közép-Dunántúl	326	12,8	70153	10,1
Közép-Magyarország	583	22,9	279430	40,1
Nyugat-Dunántúl	344	13,5	69034	9,9
Összesen	2546	100,0	696680	100,0

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014;

<http://statinfo.ksh.hu/Statinfo/themeSelector.jsp?page=1&theme=QV&lang=hu>

Megjegyzés: a sokaságbeli esetek a működő társas és egyéni vállalkozásokat tartalmazzák

2.2.1.3. táblázat: A súlyozatlan mintában a cégek számának létszám-kategóriák szerinti megoszlása

Létszám-kategóriák	A mintában		A sokaságban (2010)	
	Esetszám	Százalék	Esetszám	Százalék
x-9 fő	7	0,3	664488	95,4
10-19 fő	53	2,1	18067	2,6
20-49 fő	654	25,7	8613	1,2
50-249 fő	1377	54,1	4640	0,7
250-x fő	455	17,9	872	0,1
Összesen	2546	100,0	696680	100,0

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014;

<http://statinfo.ksh.hu/Statinfo/themeSelector.jsp?page=1&theme=QV&lang=hu>

Megjegyzés: a sokaságbeli esetek a működő társas és egyéni vállalkozásokat tartalmazzák

2.2.1.4. táblázat: A súlyozatlan mintában a cégek számának ágazatok szerinti megoszlása (közigazgatás, védelem, társadalombiztosítás, oktatás, egészségügy és szociális ellátás nélkül)

Ágazat	A mintában		A sokaságban (2010)	
	Esetszám	Százalék	Esetszám	Százalék
Mezőgazdaság	204	8	23331	3,3
Ipar	1146	45	51935	7,5
Építőipar	182	7,1	66033	9,5
Szolgáltatások	1014	39,8	555381	79,7
Összesen	2546	100,0	696680	100,0

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014;

<http://statinfo.ksh.hu/Statinfo/themeSelector.jsp?page=1&theme=QV&lang=hu>

Megjegyzés: a sokaságbeli esetek a működő társas és egyéni vállalkozásokat tartalmazzák

2.2.2. A súlyozás alapelvei

A minta súlyozására azért volt szükség, mert az adatfelvételt megelőző mintavételnél nem lehetett érvényesíteni bizonyos előzetes mintavételi szempontokat, ezért a minta torzításokat tartalmaz a valódi sokasági arányokhoz képest, tehát olyan fontosabb dimenziók mentén, mint régió, vállalatméret és gazdasági ág, a minta megoszlása jelentősen eltért a teljes sokaságétól. (Például a 2.2.1.1. és 2.2.1.2. táblázatokban bizonyos kategóriáknál eltérnek egymástól a mintabeli és sokaságbeli százalékos arányok.) Ez problematikusá teszi az eredmények értelmezését és általánosíthatóságát. További problémát jelentett, hogy a kisvállalkozások lényegesen alacsonyabb pontossággal tudják

megadni a középtávú munkaerő felvételi szándékaikat, így e vállalatok magas részaránya csökkentette volna az előrejelzés megbízhatóságát.

A torzítás korrekciója és a kívánt arányok kialakítása a súlyozás matematikai eljárásával elvégezhető. Ennek során a bizonyos szempontok (pl. ágazat, létszám, régió) szerint az országos arányokhoz képest kisebb arányban szereplő válaszadók válaszait egynél nagyobb, a nagyobb arányban szereplőket pedig egynél kisebb számmal szorozzuk meg. Az országos arányokhoz való arányosításra azért volt szükség, hogy elvégezhessük az országos szintű elemzéseket. A súlyozás természetesen régiókon belül is, ágazatonként és létszám-kategóriánként, arányosította a mintát. Ez az eljárás bizonyos véletlen zajokat, hibákat felnagyíthat, mivel egy-egy megkérdezett válaszait többszörös súllyal vesszük figyelembe tekintet nélkül arra, hogy az adott egyén válaszai mennyire tipikusak vagy extrémek, de más *a posteriori* lehetőségünk nem lévén a minta korrigálására, ezt az eljárást kellett alkalmaznunk.

A fentiek figyelembevételével mellett az alábbi elemzés *számbeli* eredményeinek direkt módon való értelmezése több okból kifolyólag is fenntartásokkal kezelendő:

- A minta előbbieken említett aránytalanságait és a nem véletlen mintavételt súlyozással korrigáltuk, mely felnagyíthat bizonyos hibákat (ez rontja a kapott eredmények megbízhatóságát).
- A válaszadók közül sokan nem válaszoltak azokra a kérdésekre, melyek a foglalkoztatási szándékok 4 éves időtávon történő alakulására vonatkoztak. Itt a válaszolás és nem válaszolás bekövetkezése szisztematikusan eltérhet egymástól, ezért az eredmények is torzítottak lehetnek (az érvényesség problémája).

A válaszadók közül sokan nem tudták megmondani, hogy valójában hány főt fog érinteni ténylegesen megvalósuló foglalkoztatási döntésük. A válaszok inkább az irányokat, nem pedig a mértékeket jelzik.

A súlyozás keretében a minta 3 fő változó (régió, gazdasági ág, vállalatméret) menti megoszlását azonossá tettük a teljes sokaság azonos változók menti megoszlásával. A súlyozás lépései a következők voltak:

1. A súlyozatlan minta minden elemét besoroltuk egy mátrixba, melynek minden celláját egy régió – gazdasági ág – vállalatméret változóhármassal definiál (pl.: közép-

magyarországi régió, építőipar, kis- és mikrovállalkozás). Majd meghatároztuk minden egyes cella súlyozatlan mintán belüli részarányát.

2. Meghatároztuk ugyanezen cellák teljes sokaságon belüli súlyát, amit a 2010. évi országos GDP-n belüli részesedésük alapján számoltunk ki⁵. A GDP-arányos súlyok alapját a teljes GDP ágazatok, régiók, illetve vállalatméret szerinti megoszlása képezte. Az országos megoszlásokat lásd a 2.2.2.1. (ágazatok és régiók) és 2.2.2.2. (vállalatméret) táblázatokban.
3. A fenti két megoszlás összevetése alapján álltak elő a súlyok, melyekkel a mintát súlyoztuk. Az alkalmazott képlet az alábbi volt:

$$s_j = m_j/p_j$$

ahol s_j az egyes cellák súlyozási szorzója, m_j az egyes cellák mintabeli súlya és p_j az egyes cellák sokaságon belüli súlya. Az így előállt súlyok megtalálhatók a tanulmány függelékében.

2.2.2.1. táblázat: A GDP régiók és gazdasági ágak szerinti megoszlása (2010), százalék

Régiók	Mezőgazdaság	Feldolgozóipar	Építőipar	Szolgáltatás	összesen
Közép-Magyarország	0,32%	11,25%	2,10%	35,41%	49,07%
Közép-Dunántúl	0,58%	5,06%	0,48%	3,95%	10,07%
Nyugat-Dunántúl	0,57%	5,14%	0,53%	4,21%	10,45%
Dél-Dunántúl	0,67%	1,85%	0,42%	3,22%	6,15%
Észak-Magyarország	0,36%	3,02%	0,46%	3,13%	6,97%
Észak-Alföld	0,89%	3,16%	0,55%	4,40%	9,01%
Dél-Alföld	1,00%	2,55%	0,55%	4,18%	8,28%
Összesen	4,39%	32,02%	5,10%	58,49%	100,00%

Forrás: <http://statinfo.ksh.hu/Statinfo/themeSelector.jsp?page=2&szst=QPT>

⁵ Az adatok a <http://statinfo.ksh.hu/Statinfo/themeSelector.jsp?page=2&szst=QPT> honlapról a Bruttó hozzáadott érték folyó áron táblázatokból valamint a Prognózis 2007 adatfelvételből származnak.

2.2.2.2. táblázat: Az összes nettó árbevétel vállalatméret szerinti megoszlása (2010), százalék

Vállalatméret	Százalékos megoszlás
Mikro- és kisvállalatok	56%
Közepes- és nagyvállalatok	44%
Összesen	100%

Forrás: <http://statinfo.ksh.hu/Statinfo/themeSelector.jsp?page=2&szst=QTA>

A tanulmány céljainak megfelelően két különböző súlyozási szorzót is meghatároztunk a fenti eljárást követve. Az első esetben a teljes minta elemszámait vettük figyelembe, ami a lekérdezett adatok legtágabb körének bemutatásához megfelelő, mint például tanulószereződéses tanulók száma vagy a várt létszámváltozás iránya 1 hónapos időtávon. Emellett létrehoztunk egy alternatív súlyozási szorzót is. Ennek alapját nem a teljes minta képezte, hanem csupán azok a vállalatok, amelyek tudtak a 3 éven túli, de 4 éven belüli várható szakma szintű keresletükre számszerű előrejelzést adni. Tehát úgy gondolkodtunk, hogy azok helyett a vállalatok helyett, amelyek nem tudtak előrejelzést megadni olyan vállalatok válaszait vesszük figyelembe, amelyek jellemzőikben hasonlóak (régió, gazdasági szektor, méret), de tudtak létszámbecslést adni. Így az előrejelzési választ megadó vállalatok nagyobb súlyt kaptak. A 2.2.3-as fejezetben a teljes mintát alapul vevő súlyozás szerinti megoszlásokat mutatjuk be, azonban a keresleti előrejelzések meghatározásához már a szűkített mintán vett súlyozást használtuk.

A súlyozási szorzók felhasználásával tehát a minta megoszlása megfeleltethető a teljes sokaság adott változók mentén vett megoszlásának. Ugyanakkor a versenyszféra keresletének szakiskolai kibocsátásával való összevetéséhez még teljeskörűsíteniünk is kellett a súlyozott mintát. Ennek oka az volt, hogy a súlyozott minta szakma szerinti keresleti adatai arányaiban igen, azonban nagyságában nem tükrözik a teljes sokaság jellemzőit. A teljeskörűsítést egy országos szorzó segítségével végeztük el, amely a súlyozott minta teljes alkalmazotti létszáma és a teljes sokaság alkalmazotti létszámának⁶ hányadosaként állt elő. Itt fontos megjegyezni, hogy a mivel a KSH csak a 4 fő fölötti vállalkozások összlétszámát közli, az általunk alkalmazott teljeskörűsítési arányszám alsó becslés csupán, hiszen a mintában 4 fő alatti vállalkozások is szerepelnek.

⁶ Az adatok forrása: <http://statinfo.ksh.hu/Statinfo/themeSelector.jsp?page=2&szst=QLI>

2.2.3. A cégek számának megoszlása a súlyozott mintában (versenyszféra)

Az alábbiakban a súlyozott adatok (versenyszféra) alapvető megoszlásait mutatjuk be összehasonlítva a tavalyi adatfelvételtől kialakított súlyozott mintával. A súlyozott mintában Budapest idén is nagyobb aránnyal szerepel, mint a súlyozatlan adatok esetében: a budapesti cégek 28,9%-át teszik ki a súlyozott mintaelemszámnak (lásd a 2.2.3.1. táblázatot). A megyék esetében a súlyozás bevezetésével – Pest megyét kivéve – az arányok csökkenése áll fenn. Megállapítható továbbá, hogy a tavalyi adatfelvételhez képest az arányokat tekintve komoly változás nem tapasztalható, Budapest esetét leszámítva.

Régiók szerinti bontásban hasonló a helyzet: a Budapestet is tartalmazó Közép-Magyarország adja a súlyozott minta 49,1%-át, ez után pedig Nyugat-Dunántúl és Közép-Dunántúl következik 10,5%-kal, illetve 10,1%-kal. A többi régió 6-9%-kal részesedik a mintaelemszámból (lásd a 2.2.3.2. táblázatot).

Létszám-kategóriák szerint látható, hogy az előrejelzésre kevésbé képes mikro- és kisvállalkozások hasonlóan kis részben jelennek meg a súlyozott mintában, mint a súlyozatlanban: a 9 fő alatti mikro-vállalkozások 0,7%-át, a 10-19 fős kisvállalkozások 2,9%-át teszik ki a súlyozott mintának. A 20-49 fős közepes méretű cégek hányada 52,7%, míg az 50-249 fős vállalatok aránya 31,5%, a 250 fő feletti nagyvállalatoké pedig 12,2% (lásd a 2.2.3.3. táblázatot). A tavalyi hullámhoz képest a létszám-kategóriák arányaiban jelentéktelen eltérések tapasztalhatóak.

Ágazatok szerint (a versenyszférára korlátozódva) látható, hogy a súlyozott mintában kisebb arányban szerepelnek a mezőgazdaság területén (4,4%), a feldolgozóiparban (32%) és az építőiparban működő cégek (5,1%), mint az eredeti mintában. A szolgáltató cégek részesedése viszont 58,5%-ra nőtt (lásd a 2.2.3.4. táblázatot). A tavalyi értékekhez képest jelentős változásokat tapasztalhatunk e téren.

Látható, hogy a minta és a sokaság megoszlása eltér az alábbi táblázatok alapján. Ennek oka, hogy a GDP-ből való részesedést vettük alapul a súlyok kialakításakor és nem a vállalatok számát, amit az alábbi táblázatok tartalmaznak.

2.2.3.1. táblázat: A versenyszférában működő cégek számának megyék szerinti megoszlása a súlyozott mintában.

Megye	A 2013. évi mintában		Az idei mintában		A sokaságban (2010)	
	Esetszám	Százalék	Esetszám	Százalék	Esetszám	Százalék
Baranya	44	1,6	65	2,6	32675	4,7
Bács-Kiskun	135	4,8	82	3,2	26155	3,8
Békés	28	1,0	48	1,9	18659	2,7
Borsod-Abaúj-Zemplén	171	6,1	101	4	32090	4,6
Budapest	561	19,9	735	28,9	189882	27,3
Csongrád	46	1,6	76	3	28030	4,0
Fejér	158	5,6	103	4	26172	3,8
Győr-Moson-Sopron	227	8,1	133	5,2	32543	4,7
Hajdú-Bihar	76	2,7	90	3,6	32926	4,7
Heves	59	2,1	50	2	17819	2,6
Jász-Nagykun-Szolnok	44	1,6	67	2,6	19078	2,7
Komárom-Esztergom	105	3,7	73	2,9	20060	2,9
Nógrád	23	,8	26	1	9371	1,3
Pest	502	17,8	506	19,9	89548	12,9
Somogy	102	3,6	56	2,2	19191	2,8
Szabolcs-Szatmár-Bereg	92	3,3	89	3,5	28063	4,0
Tolna	60	2,1	33	1,3	14006	2,0
Vas	88	3,1	62	2,4	16860	2,4
Veszprém	207	7,3	80	3,2	23921	3,4
Zala	91	3,2	71	2,8	19631	2,8
Összesen	2817	100,0	2546	100,0	696680	100,0

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2013; KERESLET_VALLALAT_2014

<http://statinfo.ksh.hu/Statinfo/themeSelector.jsp?page=1&theme=QV&lang=hu>

Megjegyzés: a sokaságbeli esetek a működő társas és egyéni vállalkozásokat tartalmazzák

2.2.3.2. táblázat: A versenyszférában működő cégek számának régiók szerinti megoszlása a súlyozott mintában.

Régió	A 2013. évi mintában		Az idei mintában		A sokaságban (2010)	
	Esetszám	Százalék	Esetszám	Százalék	Esetszám	Százalék
Dél-Alföld	117	4,1	211	8,3	79364	11,4
Dél-Dunántúl	296	10,5	157	6,2	59352	8,5
Észak-Alföld	203	7,2	229	9	80067	11,5
Észak-Magyarország	250	8,9	177	7	59280	8,5
Közép-Dunántúl	470	16,7	256	10,1	70153	10,1
Közép-Magyarország	1073	38,1	1249	49,1	279430	40,1
Nyugat-Dunántúl	408	14,5	266	10,5	69034	9,9
Összesen	2817	100,0	2546	100,0	696680	100,0

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2013; KERESLET_VALLALAT_2014

<http://statinfo.ksh.hu/Statinfo/themeSelector.jsp?page=1&theme=QV&lang=hu>

Megjegyzés: a sokaságbeli esetek a működő társas és egyéni vállalkozásokat tartalmazzák

2.2.3.3. táblázat: A versenyszférában működő cégek számának létszám-kategóriák szerinti megoszlása a súlyozott mintában.

Létszám-kategóriák	A 2013. évi mintában		Az idei mintában		A sokaságban (2010)	
	Esetszám	Százalék	Esetszám	Százalék	Esetszám	Százalék
x-9 fő	27	1,0	17	0,7	664488	95,4
10-19 fő	80	2,8	75	2,9	18067	2,6
20-49 fő	1515	53,8	1342	52,7	8613	1,2
50-249 fő	961	34,1	801	31,5	4640	0,7
250-x fő	234	8,3	311	12,2	872	0,1
Összesen	2817	100,0	2546	100,0	696680	100,0

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2013; KERESLET_VALLALAT_2014

<http://statinfo.ksh.hu/Statinfo/themeSelector.jsp?page=1&theme=QV&lang=hu>

Megjegyzés: a sokaságbeli esetek a működő társas és egyéni vállalkozásokat tartalmazzák

2.2.3.4. táblázat: A súlyozott mintában a versenyszféra cégeinek számának ágazatok szerinti megoszlása (közigazgatás, védelem, társadalombiztosítás, oktatás, egészségügy és szociális ellátás nélkül)

Ágazat	A 2013. évi mintában		Az idei mintában		A sokaságban	
	Esetszám	Százalék	Esetszám	Százalék	Esetszám	Százalék
Mezőgazdaság	50	1,8	112	4,4	23331	3,3
Ipar	313	11,1	815	32	51935	7,5
Építőipar	61	2,1	130	5,1	66033	9,5
Szolgáltatások	2393	84,9	1489	58,5	555381	79,7
Összesen	2817	100,0	2546	100,0	696680	100,0

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2013; KERESLET_VALLALAT_2014

<http://statinfo.ksh.hu/Statinfo/themeSelector.jsp?page=1&theme=QV&lang=hu>

Megjegyzés: a sokaságbeli esetek a működő társas és egyéni vállalkozásokat tartalmazzák

II. Fejezet: Szakképzettek iránti várható kereslet és kínálat kvantitatív

becslése

3. A kínálat és a kereslet becslésének módszere és feltételezései

A becslés elkészítéséhez két adatbázis, a „KERESLET_VALLALAT_2014” és a „KIR-STAT” illesztését végeztük el. Az előbbiből a 2017-2018-ban a versenyszektorban várható munkaerő-piaci keresletet számítottuk ki, az utóbbiból pedig a 2017-ben várható szakiskolai kibocsátást.⁷

Az elkészült becslés során többféle szigorú kritériumot alkalmaztunk annak eldöntésére, hogy mely szakmákban, mely régiókban, illetve megyékben térhet el jelentősen a kereslet a kínálattól, azaz mely megyék és szakmák esetében megfontolandó és kíván további információgyűjtést a jelenlegi képzési keretszámok megváltoztatása. A kritériumok kiválasztásánál igyekeztünk konzervatív módon eljárni. Ez esetünkben azt takarja, hogy elsősorban el akartuk kerülni, hogy egyetlen olyan szakmát is kritikusnak nevezünk, amelyre vonatkozó becslésünk nagy bizonytalanságot hordoz magában. Ez azzal járt, hogy inkább kihagytunk potenciálisan problémás szakmákat a kritikus szakmák listájáról, mintsem, hogy megkockáztassuk a tévesen kritikusnak történő jelölést és az abból következő hibás utalást a beavatkozás lehetőségére, illetve szükségességére.

A kritikus szakmák megyei / regionális kiválasztásánál ugyanis kétféle hibát követhetünk el:

- 1) olyan szakmákat is kritikusnak tekintünk, amelyeket nem kellett volna
- 2) nem tekintünk kritikus szakmának olyat, amelyet pedig annak kellett volna tekintenünk.

A két hibafajtát nem kerülhetjük el, vagy az egyik, vagy a másik biztosan elő fog fordulni a becslések és a kritikus szakmák kiválasztása során. Ennek megfelelően csak azt határozhatjuk meg, hogy milyen arányban, milyen valószínűséggel fogjuk elkövetni az 1) és milyennel a 2) fajta hibát. Mi úgy próbáltuk meghatározni a kritikus szakmákhoz tartozó kritériumokat, hogy minimalizáljuk az első hibafajta (azaz, hogy olyan szakmákat jelöljünk kritikusnak, amelyek voltaképpen nem is azok) elkövetésének valószínűségét. Így minden bizonnyal több olyan szakmánál is előfordul, hogy nem jelöltünk kritikusnak, amelyek pedig

⁷ Az MFKB-k 2014-as döntése a szakképző intézmények 2015/2016-os tanév szakképző évfolyamaira először belépők számára hat. Ennek az évfolyamnak a tanulói – 2 éves képzést feltételezve – 2017-ben lépnek ki a munkaerőpiacra, ezért kutatásunkban a 2017 és 2018 közötti időszak versenyszektorban várható munkaerő-keresletének és -kínálatának becsült értékeit vetjük össze.

azok lennének, de abból a megfontolásból, hogy nagyon korlátozott információk álltak rendelkezésünkre, egy adatfelvétel eredményei alapján kellett becsülni és a KERESLET_VALLALAT_2014 adatfelvételen kívül erős feltételezésekre kellett hagyatkoznunk, így ez a konzervatív megoldás látszott célravezetőnek.

A fentiek alapján az elkészült becsléseket tájékoztató jellegűnek lehet csak tekinteni, amelyek a potenciálisan legnagyobb várható túlkereslettel, illetve túlkínálattal jellemezhető szakmákat határozzák meg regionális és megyei szinten. Ezért az alább részletezett becsléseket a későbbiekben minden esetben ki kell egészíteni a helyi munkaerő-piaci szereplők, szakértők szaktudásával, amely alapján megítélhető, hogy a kapott becslések mennyire is tekinthetők érvényesnek.

A kutatás célja a szakképző iskolák várható 2017. évi kibocsátásának a várható munkaerő-piaci kereslettel való összehasonlítása volt a vállalati adatfelvétel (KERESLET_VALLALAT_2014) eredményeire és a rendelkezésre álló kibocsátási adatokra alapozva. Ehhez a szakmunkások iránti keresletre és a szakmunkás-kibocsátásra szakmánkénti előrebecsléseket készítettünk megyénként, illetve régióként.

A várható kibocsátást a KERESLET_VALLALAT_2014 adatfelvétel tisztított, súlyozott és teljeskörűsített vállalati adatainak aggregálásával kaptuk. Itt nem volt szükségünk trendszámításra vagy további statisztikai korrekcióra. Fontos kiemelni, hogy míg 2008-ban összesen 340 szakmában adtak meg vállalatok várható keresleti értékeit, addig 2013-ben ez összesen 305 szakmát tett ki, tehát a vállalati adatbázisba bekerülő és így vizsgálható szakmák száma csökkent. Az idei évben összesen 517 esetben jelezhető előre a várható keresleti érték – a nagymértékű emelkedés háttérében feltételezhetően a FEOR kódok alapján történő adatfelvétel áll. Mivel nem lehetünk biztosak abban, hogy a KERESLET_VALLALAT_2014 adatfelvételben nem megjelenő szakképesítések iránt nincs várható kereslet ezért a kimaradt szakmákat külön jelentjük.

A várható szakiskolai-kibocsátást direkt módon a KIR-STAT adatbázisból határoztuk meg. Idén ismét a szakma szintű képzésre először belépő diákok számára vonatkozó adatokat kaptunk meg az egyes iskolákban oktatott szakmánként, szemben a tavalyi adatbázissal, amely szakmánként, évfolyamonként és intézményenként tartalmazta az összes olyan diák számát, akik szakképző évfolyamokon kezdték meg tanulmányaikat. Az intézményi és szakma szintű adatokat földrajzi egység (megye/régió) valamint szakma szerint aggregáltuk.

Az idei évben problémát jelentett a kínálati oldaltól a 2012.09.01.-jén hatályba lépő OKJ és az azt megelőzően hatályos jegyzékek közötti megfeleltetés, ugyanis a KIR-STAT adatbázisa nem csak az aktuálisan hatályos OKJ képzéseire vonatkozóan tartalmaz adatokat. Számos korábban érvényes OKJ-kód több különböző új OKJ-kódba lett szétválogatva és fordítva, számos új OKJ elem feleltethető meg több régi képzésnek, továbbá a korábbi OKJ-kban vannak olyan képzések, amelyeknek az új OKJ-ban nincs megfelelője.⁸ Következésképpen a kölcsönösen egyértelmű megfeleltetés nem volt lehetséges minden esetben. A korábbi OKJ képzésekhez tartozó kínálati adatokat hozzárendeltük az aktuális OKJ minden olyan képzéséhez, amelynek az megfeleltethető – így minden képzés esetében megkapjuk a kínálat értékének lehetséges maximumát. Ez az eljárás magával vonja annak lehetőségét, hogy egy már hatályát veszített OKJ képzéshez tartozó kínálati adat több aktuális képzéshez is hozzárendelésre kerül. Ennélfogva a szakmánkénti kínálati adatok összegzése akár szakmacsoportok szintjére vagy még magasabb aggregáltsági fokra nem lehetséges.

A vállalatok az adatfelvétel során a korábbi gyakorlattól eltérően az OKJ képzései helyett a FEOR-08 foglalkozásaihoz rendelhették keresleti előrejelzéseiket, amelyeket a Szakmai- és Vizsgakövetelményekben foglaltak alapján rendeltünk az OKJ kódokhoz. E művelet során is felmerült az egyértelmű megfeleltetések hiányának problémája, ugyanis számos OKJ képzéshez több FEOR-08 foglalkozás is tartozik. Az egyes képzésekhez minden hozzájuk köthető foglalkozáshoz tartozó előrejelzést hozzárendeltünk – amennyiben a vállalatok adtak ilyet – így minden képzés esetében megkapjuk a kereslet értékének lehetséges maximumát. Ez az eljárás szintén magával vonja annak lehetőségét, hogy egy FEOR-08 foglalkozáshoz tartozó kínálati adat több képzéshez is hozzárendelésre kerül. Ennélfogva a szakmánkénti keresleti adatok összegzése sem lehetséges akár szakmacsoportok szintjére vagy még magasabb aggregáltsági fokra.

Mindezek mellett nem tekinthetünk el attól a lehetőségtől sem, hogy néhány szakma kimaradt az elemzésből, ugyanis néhány esetben a hivatalos megfeleltetés hiányában nem volt lehetséges az adatok hozzárendelése a hatályos OKJ képzéseikhez.

⁸ A korábbi OKJ-kban rögzített képzéseket az aktuális OKJ képzéseinek a következő rendeletek alapján feleltettük meg:

27./2012 NGM rendelet

37./2013 EMMI rendelet

41./2013 VM rendelet

20./2013 BM rendelet

A szakképző intézmények kibocsátásának becslésekor potenciális problémát jelentett, hogy az MFKB-k által 2013-ban hozott, a 2014/2015-ös beiskolázásra vonatkozó döntéseit nem tudtuk figyelembe venni. Ennek oka, hogy a döntések nem egyértelműen számszerűsíthető módon avatkoztak be a képzés szakmaszerkezetébe. Ugyanakkor az MFKB döntések végrehajtását vizsgáló elemzések arra utalnak, hogy az MFKB döntések csupán csekély mértékben vannak hatással a szakképző intézmények beiskolázási keretszámaira (Fazekas, 2011, Hajdu, 2012).

A létrehozott kínálati adatbázis tehát a 2013/2014-es tanévben a szakképző évfolyamokra először belépő tanulók számát tartalmazza, megyei szinten és szakmánként. A várható demográfiai változások alapján⁹ becslést készítettünk a 2014/2015-ös tanévben a szakképző évfolyamokon kezdő diákok várható számáról (a becsléshez felhasznált megyei szorzókat a 3.1. táblázat tartalmazza).

⁹ Jakobi Ákos (2008): Regionális és megyei szakiskolai tanulói létszámok meghatározása a regionális fejlesztési és képzési bizottságok (RFKB-k) részére. Budapest, MKIK GVI

3.1. táblázat: A szakiskolai szakképző évfolyamokon kezdő tanulók számának előrebecsléséhez használt szorzók (2013/2014-es tanévről 2015/2016-os tanévre)

Megyék	Szorzók
Bács-Kiskun	1,02
Baranya	1,02
Békés	1,019
Borsod-Abaúj-Zemplén	1,02
Budapest	1,02
Csongrád	1,019
Fejér	1,02
Győr-Moson-Sopron	1,021
Hajdú-Bihar	1,019
Heves	1,02
Jász-Nagykun-Szolnok	1,02
Komarom-Esztergom	1,02
Nógrád	1,018
Pest	1,02
Somogy	1,02
Szabolcs-Szatmár-Bereg	1,02
Tolna	1,021
Vas	1,019
Veszprém	1,02
Zala	1,021

Forrás: Fazekas (2010)

Ezután a 2015/2016-os szakképző évfolyamokon kezdők számát korigáltuk a két év során várható lemorzsolódással, amit egységesen 10,93%-osnak tételeztünk fel. Ezt a számot a legfrissebb rendelkezésre álló lemorzsolódási mutatók súlyozatlan átlaga alapján kaptuk (lásd a 3.2. táblázatot). Tehát átlagosan két éves szakképzési hosszt feltételeztünk, ami egy teoretikus átlagnak tekinthető csupán, hiszen a képzések tervezett hossza eltér, valamint a diákok számára is hosszabb időt vehet igénybe egy-egy képzés elvégzése.

3.2. táblázat: Az iskola befejezése nélkül kimaradó tanulók aránya, 1989-1999, százalék

Tanév	Szakmunkásképző	Szakközépiskola	Gimnázium
1989–93	24,6	15,1	11,5
1990–94	31,9	17,3	10,4
1991–95	32,3	15,3	9,3
1992–96	27,9	11,1	10,1
1993–97	33,7	8,7	9,3
1994–98	36,3	4,0	9,1
1995–99	n.a.	3,1	8,5

Forrás: Liskó (2002)

Megjegyzés: az arányszámok a teljes szakiskolai és szakközépiskolai populáció alapján kerültek kiszámításra.

A várható keresletet a KERESLET_VALLALAT_2014 felmérés várható szakképzett felvételére és elbocsátására vonatkozó eredményei alapján számítottuk ki. Ehhez összegeznünk kellett a telephelyen megvalósítandó létszámváltozásokat szakmánként és megyénként, illetve régióként.

Az így előállt várható keresleti és kínálati adatokból szakma és megye, illetve régió szintű várható eltérést számoltunk (kínálat – kereslet). A kritikus szakmák kiválasztásához kétféle kritériumot használtunk fel:

1. Relevancia-kritérium:

- a. megyei szinten szakmánként legalább 1800 fős eltérésnek kellett lennie a kereslet és a kínálat között;
- b. régiós szinten szakmánként legalább 2000 fős eltérésnek kellett lennie a kereslet és a kínálat között.

2. Pontosság-kritérium:

- a. megyei szinten legalább 199% kellett, hogy legyen a kereslet és kínálat eltérése a várható létszámmozgáshoz képest;¹⁰
- b. régiós szinten legalább 199% kellett, hogy legyen a kereslet és kínálat eltérése a várható létszámmozgáshoz képest.

A relevancia-kritérium azért szigorúbb régiós szinten, mert a nagyobb aggregáltsági szint nagyobb várható létszámmozgásokkal járt együtt. A pontossági kritérium ugyanezen okból hasonlóan szigorú régiós szinten, ugyanis a nagy létszámmozgások miatt a százalékos eltérés szükségképpen nem magasabb.

A fenti kritériumok alapján meghatározott kritikus szakmákat megyei és régiós szinten a 6. alfejezet részletezi.

A 2008-as felméréshez képest egy újabb, alapvető fontosságú elemet is beiktattunk az elemzésbe, ami már szerepelt a 2009-es, a 2010-es, a 2011-es, 2012-es és 2013-as elemzésekben is. Ennek lényege, hogy a kereslet és kínálat eltérésének számításakor nem csupán a szakiskolai várható kibocsátást vetettük össze a várható kereslettel, hanem kiszámítottuk, hogy a várható szakiskolai kibocsátás mekkora hányada fog ténylegesen a végzettség szerinti szakmájában elhelyezkedni. Ezt a plusz korrekciót sajnos csak országos és régiós szintű aggregálás esetén tudtuk elvégezni, nem szakmaszinten. Ennek oka, hogy rendkívül nagyok a régiók és szakmacsoportok, szakmák közötti eltérések e tekintetben (lásd a 3.3. és 3.4. táblázatokat). Sajnos a tanulói felmérés kis elemszáma nem tette lehetővé, hogy megyénként minden szakmára kiszámíthassuk a saját szakmájukban várhatóan elhelyezkedők arányát.

¹⁰ Azokban az esetekben, amikor nem volt várható kereslet az adott szakmában az adott megyében, ezt a kritériumot nem lehetett alkalmazni, de nem is volt szükséges, hiszen amennyiben egyáltalán nincs kereslet az adott szakmára az adott megyében, az egy erősebb jelző, mint a fent részletezett.

3.3. táblázat: Azon szakiskolás és szakközépiskolás végzősök aránya, akik a végzést követő 9 hónap során a saját szakmájukban nem tekinthetők az effektív munkakínálat részének, régióként, 2011-2012, százalék ($N_{2011}=1561$; $N_{2012}=1055$; $N_{2013}=1850$; $N_{2014}=1237$)

Régió	saját szakmájukban el nem helyezkedők aránya, %			
	2011	2012	2013	2014
Közép-Magyarország	22	18,6	31,3	27,3
Közép-Dunántúl	28,6	24,8	20,7	23,3
Nyugat-Dunántúl	29,1	22,9	25,3	18,5
Dél-Dunántúl	25,8	25,7	29,8	27,1
Dél-Alföld	21,7	26,1	25,3	22
Észak-Alföld	26,8	24,5	35,3	35,5
Észak-Magyarország	27,2	31	29,1	24,6
Országos átlag	25,8	24,5	27,5	25

Forrás: KERESLET_TANULO_2011, KERESLET_TANULO_2012, KERESLET_TANULO_2013, KERESLET_TANULO_2014

3.4. táblázat: Azon szakiskolás és szakközépiskolás végzősök aránya, akik a végzést követő 9 hónap során a saját szakmájukban nem tekinthetők az effektív munkakínálat részének, szakmacsoportonként, 2011-2013, ($N_{2011}=1561$; $N_{2012}=1055$; $N_{2013}=1850$; $N_{2014}=1237$)

Szakmacsoport	saját szakmájukban el nem helyezkedők aránya, %			
	2011	2012	2013	2014
Egészségügy	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Szociális szolgáltatások	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Oktatás	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Művészet, közművelődés, kommunikáció	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Gépészet	16,2	17,9	26,4	18,6
Elektrotechnika-elektronika	15,2	16,7	17,6	13,4
Informatika (szoftver)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Vegyipar	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Építészet	29,9	28,5	29,9	34,5
Könnyűipar	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Faipar	45,5	38,4	42,0	48,5
Nyomdaipar	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Közlekedés	41,7	33,6	34,2	25,7
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Közgazdaság	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Ügyvitel	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	28	34,1	31,3	20,8
Vendéglátás-idegenforgalom	11,3	13,8	18,7	20,8
Egyéb szolgáltatások	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Mezőgazdaság	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Élelmiszeripar	25,3	25,3	n.a.	27,3
Országos átlag	25,8	24,6	27,5	25

Forrás: KERESLET_TANULO_2011, KERESLET_TANULO_2012, KERESLET_TANULO_2013, KERESLET_TANULO_2014

Megjegyzés: n.a. = nem áll rendelkezésre adat. Ennek hátterében vagy az áll, hogy az adott szakmacsoport egyetlen szakmája sem került be a mintánkba, vagy pedig a szakmacsoportba tartozó elemszám 40 fő alatt volt.

4. A kereslet várható változása

A kérdőíves kutatás középpontjában a vállalkozások szakképzett munkaerő iránti jövőbeni kereslete áll. A vállalatvezetőket arról kérdeztük meg, hogy székhelyükön (telephelyükön) hogyan fog változni a szakképzett munkaerő létszáma, tehát az egyes foglalkozásokat tekintve hány főt szándékoznak felvenni, illetve elbocsátani az elkövetkező 12 hónapban, illetve 4 év múlva.

Az így kapott adatokból megkaphatjuk egyrészt a szakmánkénti és településenkénti (megyéenkénti, régióenkénti) várható létszámváltozást, másrészt az adatok országos szintű, összevont elemzésére is lehetőség nyílik.

Az alábbi alfejezetekben először megvizsgáljuk, hogy a székhelyen (telephelyen) a kétféle időtávra vonatkozóan hány vállalattól kaptunk értékelhető választ a létszámváltozásra vonatkozóan (4.1. alfejezet). Majd a 2.2.2. alfejezetben leírt módon súlyozott és teljeskörűsített – így az összes magyarországi vállalatra vonatkozóan érvényessé tett – adatbázis alapján először a várható létszámváltozás irányát elemezzük (4.2. alfejezet), tehát azt, hogy a megkérdezett vállalatoknál nőni, csökkenni fog, vagy változatlan marad a szakképzett munkaerő létszáma. Ezután az összes várható létszámváltozás becsült mértékét vizsgáljuk (4.3. alfejezet).

4.1. Az értékelhető válaszok aránya a súlyozatlan mintában

Az alábbiakban a várható létszámváltozásra vonatkozó kérdéseket abból a szempontból vizsgáljuk meg, hogy milyen arányban születtek értékelhető válaszok az egyes kérdésekre a versenyszféra vállalati körében.

Értékelhető válasznak azt nevezzük, mely a létszám csökkenését, illetve növekedését jelzi vagy pedig azt, hogy a létszám várhatóan változatlan marad. Adathiánynak azokat az eseteket nevezzük, amikor a válaszadó nem tudott, nem akart válaszolni vagy nem tették fel a kérdést. Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy a rögzített adatok alapján valószínűsíthető, hogy a „nem tudja” válasz és a „nulla fővel fog változni a szakmunkás létszám” válasz nem volt meg egyértelműen elkülönítve.

A várható szakmunkás keresletre vonatkozó kérdésre legalább az egyik előrejelzési időtáv tekintetében az összes válaszadó 42,7%-a adott értékelhető választ, az időtávtól függetlenül (lásd 4.1.1. táblázat). Ugyanakkor ennél jóval alacsonyabbak a két különböző időtávra adott válaszolási arányok, aminek oka, hogy több vállalkozás csak az egyik időtávra adott meg előrejelzést a másik esetében nem tudott nyilatkozni.

4.1.1. táblázat: A 12 hónapon belüli és a 3 éven túli, de 4 éven belüli előrejelzésre vonatkozó kérdésre adott értékelhető és hiányzó válaszok a mintában

	Értékelhető válasz		Adathiány	
	Esetszám	Százalék	Esetszám	Százalék
Előrejelzés, 12 hónap	965	37,9	1581	62,1
Előrejelzés, 4 év	470	18,5	2076	81,5
Legalább az egyik időtávra	1087	42,7	1459	57,3

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014

A fenti eredmények nemcsak a jelen felvétel elemzésénél érdekesek, hanem a mintavételi terv jövőbeni átalakítása szempontjából is: hogyan lehet úgy átalakítani az adatfelvétel mintáját, hogy nagyobb valószínűséggel jussunk válaszadó cégekhez, úgy, hogy a kutatás eredeti célja ne sérüljön. Vagyis hogyan lehetne biztosítani adatfelvételre fordított pénzek költséghatékonyabb felhasználását? E kérdések megválaszolása további elemzéseket igényel, amelyek meghaladják e tanulmány kereteit, azonban jó iránymutatást ad Czibik és mtsai (2011) tanulmánya.

4.2. Az összes várható létszámváltozás iránya

A következőkben a várható létszámváltozás irányát vizsgáljuk, tehát azt, hogy a megkérdezett vállalatoknál várhatóan nőni, csökkenni fog, vagy változatlan marad a szakképzett munkaerő létszáma a vállalat székhelyén/telephelyén. Az előrejelzés ebben az esetben is a következő 12 hónapra, illetve a következő 4 évre vonatkozik. Számításainkhoz a versenyszféra súlyozott, teljeskörűsített adatait használtuk.

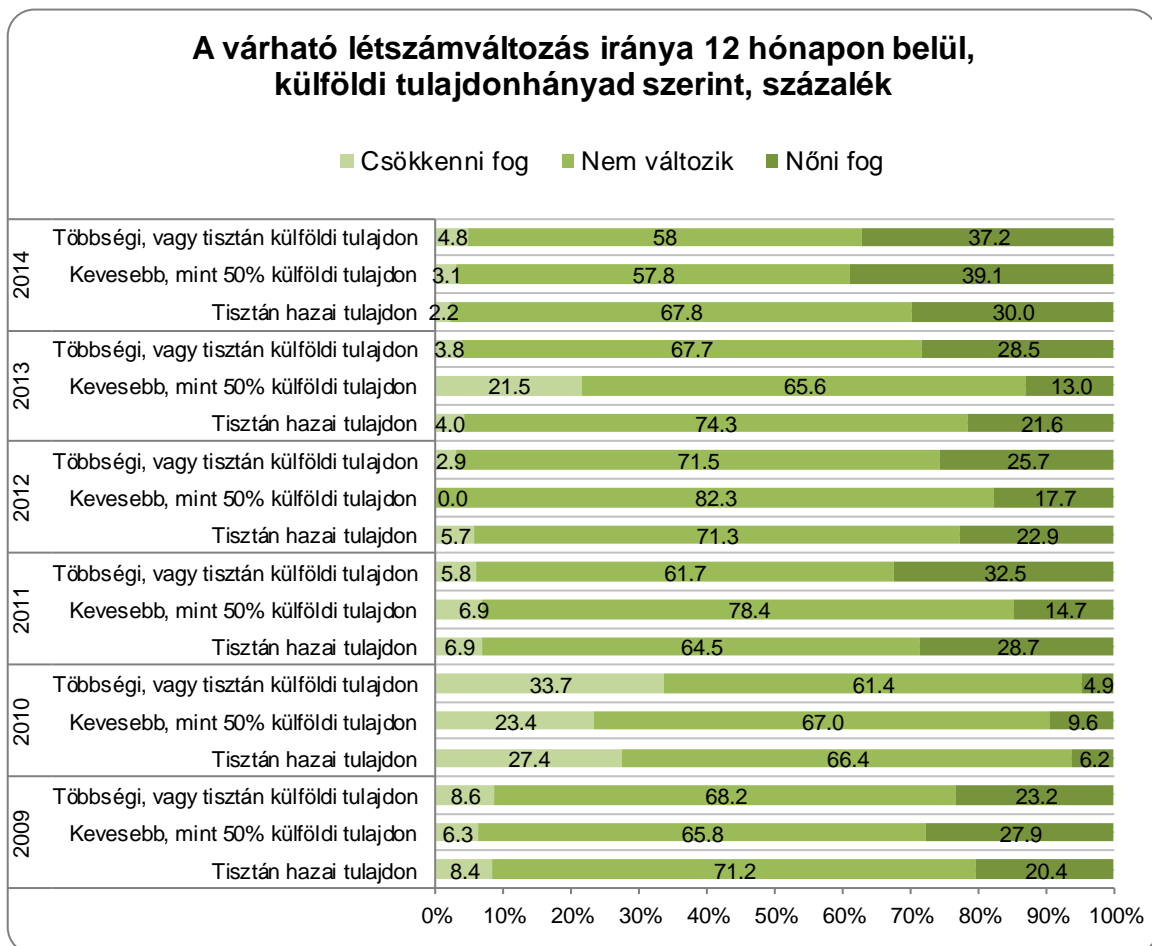
4.2.1. A várható létszámváltozás iránya a telephelyen, 12 hónapon belül

A súlyozott mintából számított keresztátlákból az derül ki, hogy egy éves távlatban a Heves, Győr-Moson-Sopron, Tolna, és Hajdú-Bihar megyékben működő cégek tervezik a legnagyobb arányban (rendre 48,8%, 47,4%, 45,2%, illetve 43,7%) növelni a szakképzett munkaerő létszámát. Létszámcsökkentést Hajdú-Bihar megyében, illetve Békés megyében terveznek leggyakrabban a vállalatok, itt a válaszadók 8,5%-a, illetve 7,7%-a válaszolt így.

Régiók szerinti bontásban a Nyugat-Dunántúlon, és az Észak-Magyarországon működő cégek között találtunk a legnagyobb arányban olyanokat, melyek a szakmunkás létszámukat növelni tervezik a következő egy évben (44,0%, illetve 41,8%). Az előző évben, az Észak-Alföldön és Dél-Alföldön mért 32,4%, illetve 29,5%-hoz képest, az idei értékek, egyértelműen magasabbak. Létszámcsökkentési tervek Észak-Alföldön és Dél-Alföldön fordultak elő legnagyobb arányban (mindkét esetben egyaránt 4%). A Nyugat-Dunántúl esetét tovább árnyalja, hogy körükben a legalacsonyabb mind a létszámváltozás változatlanságára számító cégek aránya (64,1%), mind a létszám csökkentését tervezők aránya (mindössze 0,5%).

Külföldi tulajdonhányad szerint idén azok a vállalkozások valószínűsítik szakmunkások felvételét legnagyobb arányban, amelyek többségében, de nem tisztán magyar tulajdonúak. Ezen cégek 39,1%-a tervezi a létszám bővítést. A létszám csökkentést a többségben vagy tisztán külföldi tulajdonban álló cégek tervezik a legnagyobb arányban, 4,8%-uk esetében. A tavalyi adatokkal összevetve kijelenthető, hogy mindhárom kategóriában nőtt azok aránya, akik szakmunkás létszám növelésére számítanak. Ezzel párhuzamosan a tavalyi évhez képest, mindhárom kategóriában csökkent azok aránya, akik a szakmunkások létszámának változatlanságára számítanak (4.2.1.1. ábra).

4.2.1.1. ábra: A várható létszámváltozás iránya 12 hónapon belül, külföldi tulajdonhányad szerint, 2009-ben, 2010-ben, 2011-ben, 2012-ben, 2013-ban és 2014-ben százalék ($N_{2009}=6457$, $N_{2010}=4679$, $N_{2011}=4636$, $N_{2012}=4636$, $N_{2013}=12481$, $N_{2014}=9882$)¹¹

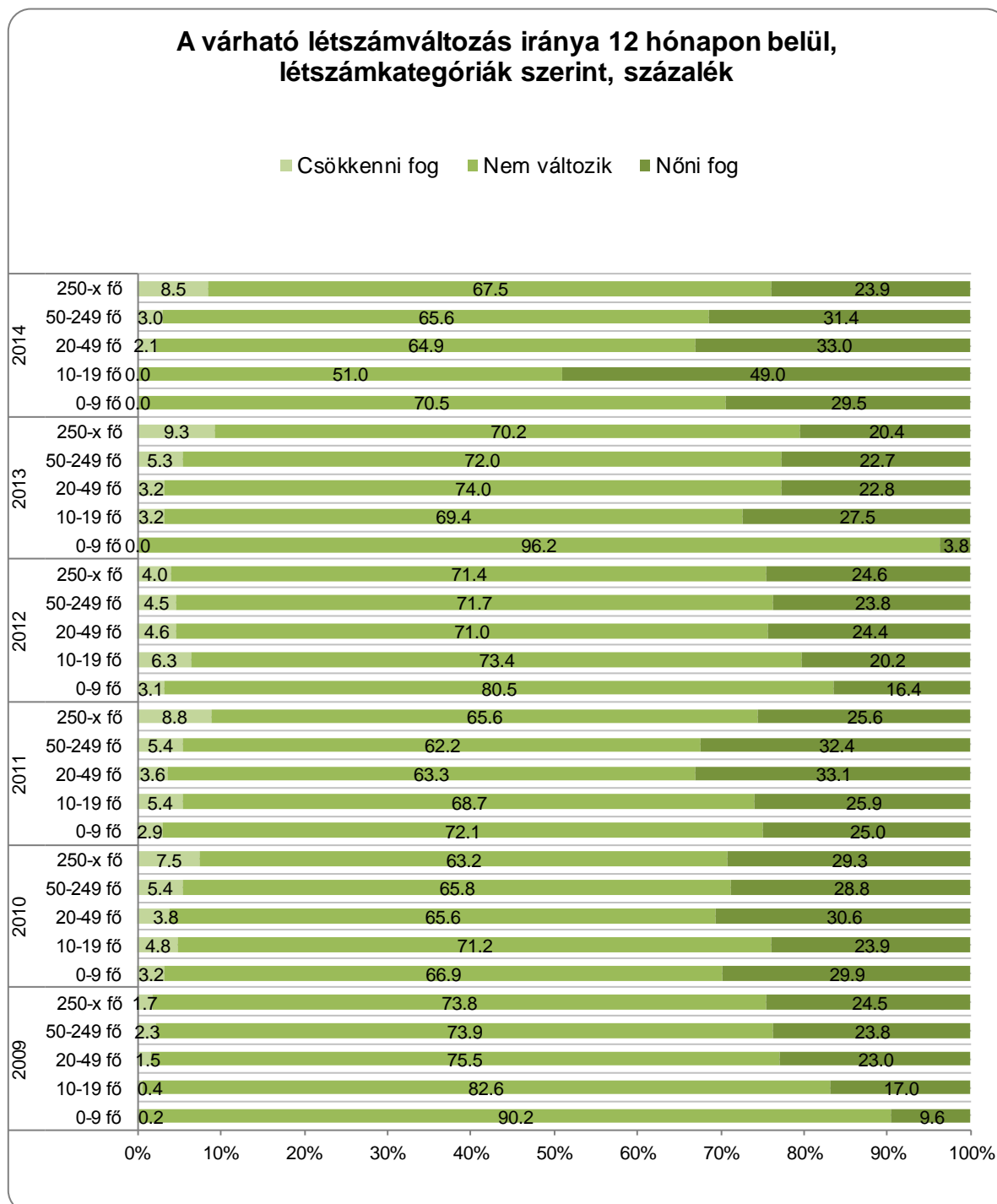

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2009, KERESLET_VALLALAT_2010, KERESLET_VALLALAT_2011, KERESLET_VALLALAT_2012, KERESLET_VALLALAT_2013, KERESLET_VALLALAT_2014

Az alkalmazotti létszámmal nem mutat egyértelmű összefüggést a vállalatok várható létszámváltozásáról kialakított véleménye 12 hónapos időtávon (lásd a 4.2.1.2. ábrát). Annyi azonban belátható, hogy a 10-19 fős alkalmazotti állomány esetén a legmagasabb, és innen a létszám-kategóriák mindkét pólusának irányába csökken a létszám növekedésének valószínűsége. Láthatjuk továbbá, hogy a legnagyobb eltérések a tavalyi évhez képest a legfeljebb 9, illetve a 10-19 fő között foglalkoztató cégek körében jelennek meg; ezekben a létszám-kategóriákban több mint 20%-os a tervezett létszámnövelés arányának növekedése.

¹¹ Súlyozott, teljeskörűsített esetszámok, mely az egytől eltérő teljeskörűsítési szorzó miatt eltér az eredeti teljes esetszámtól. E megjegyzés érvényes a fejezetben közölt összes esetszámra.

4.2.1.2. ábra: A várható létszámváltozás iránya 12 hónapon belül, létszám-kategóriák szerint, százalék ($N_{2009}=8287$, $N_{2010}=5770$, $N_{2011}=6115$, $N_{2012}=12779$, $N_{2014}=9881$)

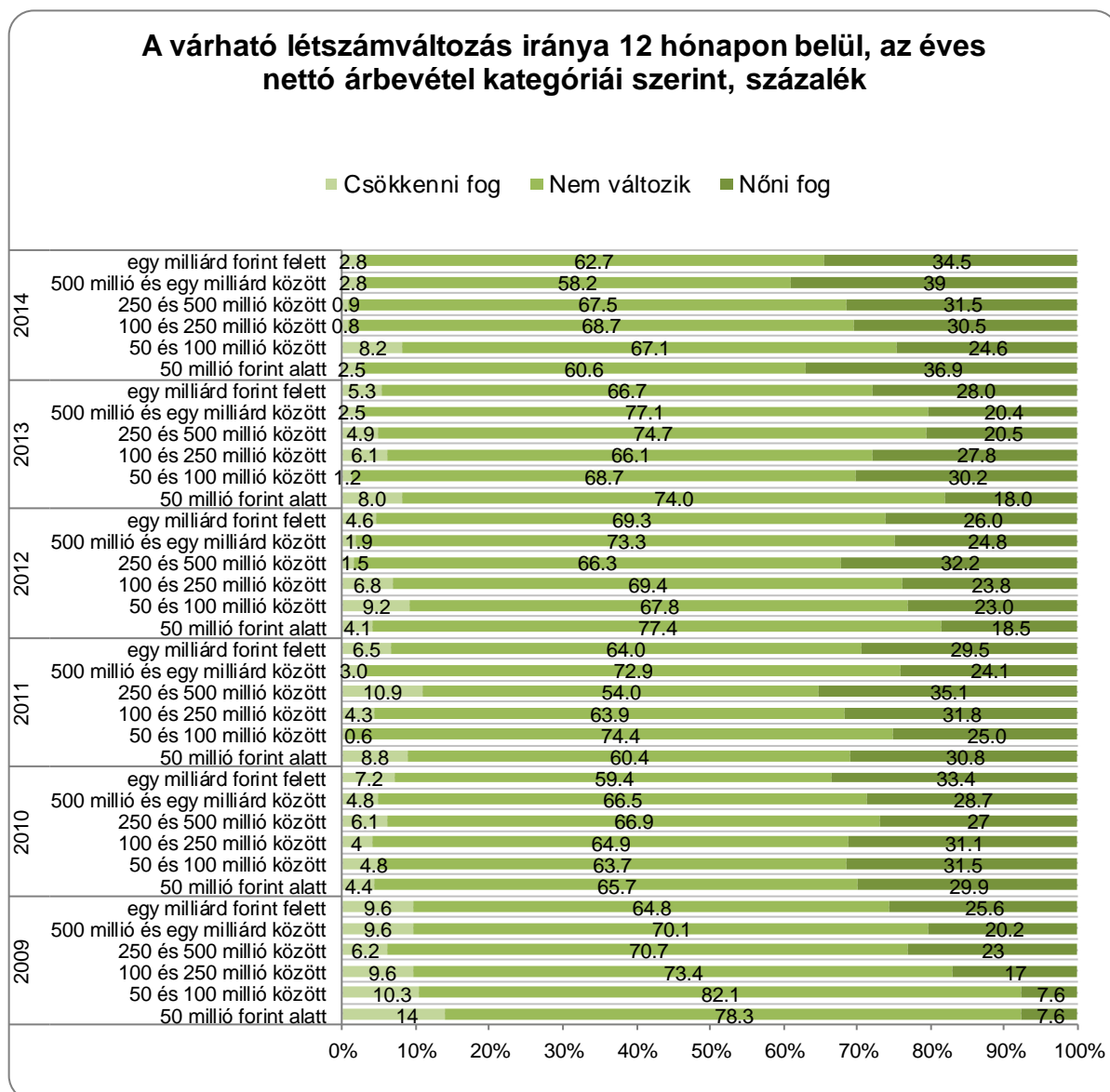

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2009, KERESLET_VALLALAT_2010, KERESLET_VALLALAT_2011, KERESLET_VALLALAT_2012, KERESLET_VALLALAT_2013, KERESLET_VALLALAT_2014

Az éves nettó árbevétellel szintén nem tapasztalható egyértelmű összefüggés a létszámváltozást tekintve. A szakmunkások létszámának várható növekedéséről leggyakrabban az 500 millió és 1 milliárd forint közötti bevétellel rendelkező cégek

számoltak be (39%), míg a szakképzettek létszámának várható csökkenését leggyakrabban (8,2%-ban) az 50-100 millió forint közötti bevétellel gazdálkodó cégek jelentették (lásd a 4.2.1.3 ábrát).

4.2.1.3. ábra: A várható létszámváltozás iránya 12 hónapon belül, éves nettó árbevétel szerint, százalék ($N_{2009}=5161$, $N_{2010}=3649$, $N_{2011}=3485$, $N_{2012}=3259$, $N_{2013}=8887$, $N_{2014}=8094$)

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2009, KERESLET_VALLALAT_2010, KERESLET_VALLALAT_2011, KERESLET_VALLALAT_2012, KERESLET_VALLALAT_2013, KERESLET_VALLALAT_2014

Az ágazatok szerinti vizsgálat azt mutatja, hogy a feldolgozóipar és az építőipar területén működő cégek tervezik legnagyobb arányban (rendre 43,1% és 44,4%) növelni szakmunkás

létszámukat egy éven belül. Ugyanakkor jelentősek a régiók közötti eltérések is (lásd a 4.2.1.1. táblázatot).

4.2.1.1. táblázat: A várható létszámváltozás iránya 12 hónapon belül, a négy fő gazdasági ág és régiók szerint (N=9881)

Négy fő ágazat			Régió							Összesen
			Dél- Alföld	Dél- Dunántúl	Észak- Alföld	Észak- Magyarország	Közép- Dunántúl	Közép- Magyarország	Nyugat- Dunántúl	
Mezőgazdaság	A szakmunkás létszámváltozás várható iránya	nőni fog	16%	12%	37%	31%	3%	6%	48%	22%
		nem változik	82%	86%	58%	69%	89%	94%	52%	75%
		csökkenni fog	1%	2%	5%	0%	8%	0%	0%	3%
		Összesen	100.0	100.0	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Feldolgozóipar	A szakmunkás létszámváltozás várható iránya	nőni fog	33%	46%	51%	65%	41%	36%	51%	43%
		nem változik	65%	54%	46%	34%	57%	61%	49%	55%
		csökkenni fog	2%	1%	2%	1%	3%	3%	1%	2%
		Összesen	100.0	100.0	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Építőipar	A szakmunkás létszámváltozás várható iránya	nőni fog	46%	46%	53%	73%	37%	31%	56%	44%
		nem változik	54%	49%	47%	27%	63%	62%	44%	53%
		csökkenni fog	0%	5%	0%	0%	0%	6%	0%	3%
		Összesen	100.0	100.0	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Szolgáltatás	A szakmunkás létszámváltozás várható iránya	nőni fog	31%	34%	29%	18%	27%	23%	35%	26%
		nem változik	63%	62%	65%	81%	70%	73%	64%	71%
		csökkenni fog	6%	4%	6%	1%	3%	4%	1%	4%
		Összesen	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014

4.2.2. A várható létszámváltozás iránya 3 éven túl, de 4 éven belül

A súlyozott mintából számított keresztátlákból az derül ki, hogy a három éven túli, de négy éven belüli távlatban a Baranya, Vas, és Zala megyékben működő cégek tervezik a legnagyobb arányban (rendre 57%, 57%, és 56,8%) növelni a szakképzett munkaerő létszámát. Létszámcsökkentést Budapesten és Csongrád megyében terveznek leggyakrabban a vállalatok, itt a válaszadók 9,2%-a, illetve 4,1%-a válaszolt így.

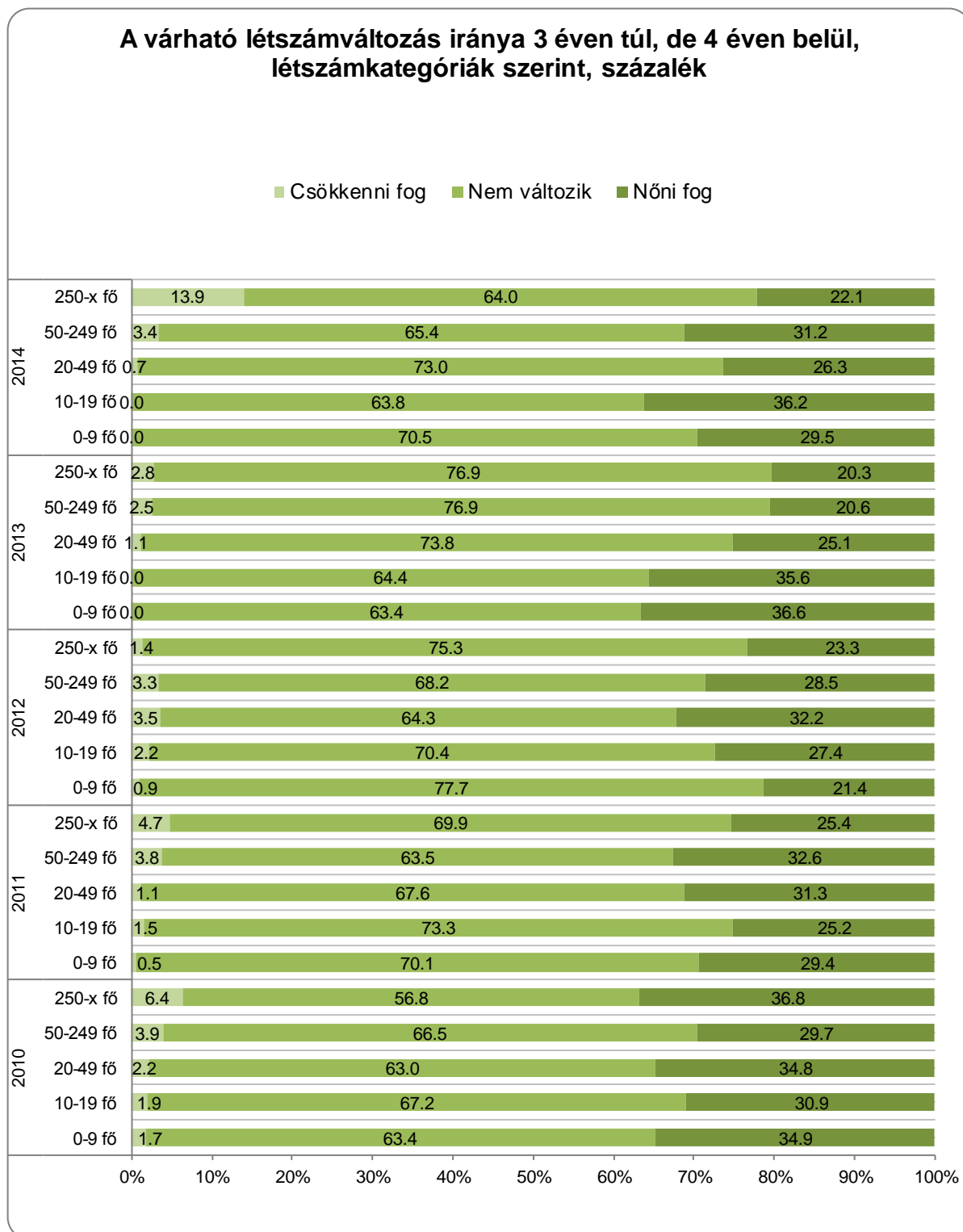
Régiók szerinti bontásban a Nyugat-Dunántúlon, illetve az Észak-Magyarországon működő cégek között találtunk a legnagyobb arányban olyanokat, melyek a szakmunkás létszámukat növelni tervezik 3 éven túl, de 4 éven belül (46,5%, illetve 42,2%). Létszámcsökkentési tervek pedig a Közép-Magyarországon fordultak elő legnagyobb arányban (4,3%) illetve a Nyugat-Dunántúlon és Észak-Magyarországon a legritkábban (előbbinél elhanyagolható, utóbbi esetében 0,9%).

Külföldi tulajdonhányad szerint azok a vállalkozások valószínűsítik szakmunkások felvételét legnagyobb arányban, amelyekben tisztán hazai tulajdonúak. A csökkentést tervezők aránya a kevesebb, mint 50%-ban külföldi tulajdonú cégek között a legmagasabb, 15,9%.

Az alkalmazotti létszám változásával nem mutatnak egyértelmű összefüggést a szakmunkás létszámváltozással kapcsolatos várakozások három éven túli, de négy éven belüli időtávon. Növekedésre legnagyobb mértékben a legfeljebb 19 főt foglalkoztató vállalatok esetében számíthatunk, a 0-9 főt foglalkoztatók között 29,5%, míg a 10-19 főt foglalkoztatók között 36,2% arányban terveznek bővítést. A legnagyobb mértékű csökkenést jelző vállalatok legalább 50 főt foglalkoztatnak, 50-249 fő között ez az érték 3,4%, míg 250 fő felett 13,9%. (lásd a 4.2.2.1. ábrát).

4.2.2.1. ábra: : A várható létszámváltozás iránya 3 éven túl, de 4 éven belül, létszám-
kategóriák szerint, százalék ($N_{2010}=5770$, $N_{2011}=6115$, $N_{2012}=3210$, $N_{2013}=7348$, $N_{2014}=5740$)

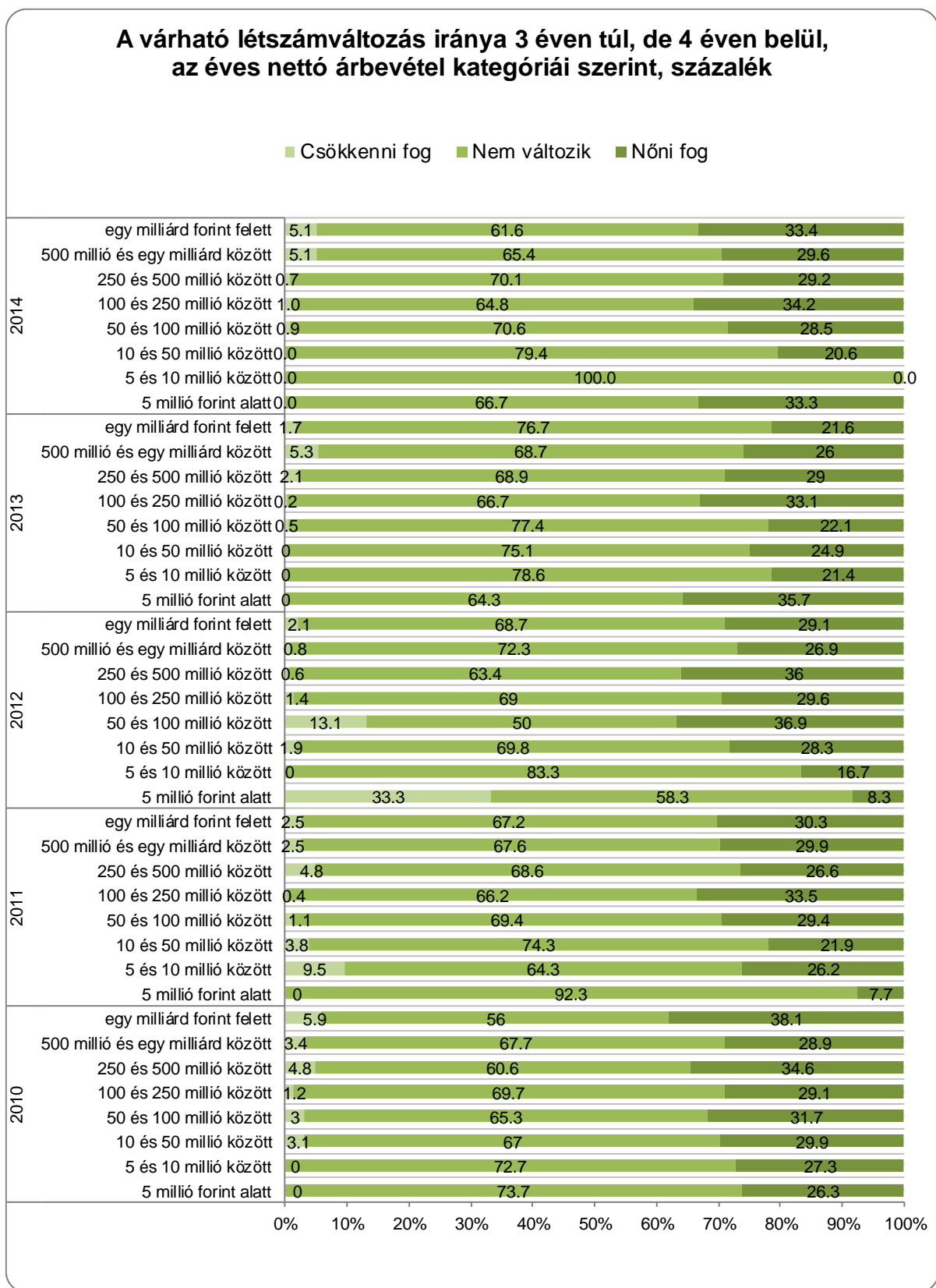

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2010, KERESLET_VALLALAT_2011, KERESLET_VALLALAT_2012,
KERESLET_VALLALAT_2013, KERESLET_VALLALAT_2014

Az éves nettó árbevétel alakulásával sincsenek egyértelmű összefüggésben a szakmunkáslétszám alakulására adott válaszok. Az 100 és 250 millió forint közötti nettó árbevételt elérő vállalatok számítanak a leginkább a szakképzettek létszámának változására 3 éven túl, de 4 éven belül, a növekedést prognosztizáló vállalatok aránya körükben a legmagasabb (34,2%). Csökkenést legnagyobb arányban az 1 milliárd forint feletti árbevételű cégek jeleznek, 5,1%-uk válaszolt így. A tavalyi helyzethez képest elmondható, hogy összességében véve csökken a csökkenést prognosztizáló vállalatok aránya (lásd a 4.2.2.2 ábrát.)

4.2.2.2. ábra: A várható létszámváltozás iránya a 3 éven túl, de 4 éven belül, éves nettó árbevétel szerint, százalék (2010: N=3649, 2011: N=3486, 2012: N=1810, 2013: N=4971, 2014: N=5739)

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2010, KERESLET_VALLALAT_2011, KERESLET_VALLALAT_2012, KERESLET_VALLALAT_2013, KERESLET_VALLALAT_2014

Az ágazatok szerinti vizsgálat azt mutatja, hogy a feldolgozóipar és az építőipar területén működő cégek tervezik legnagyobb arányban (rendre 41,6% és 30%) növelni szakmunkás létszámukat három éven túl, de négy éven belül. Ugyanakkor jelentősek a régiók közötti eltérések is (lásd. 4.2.2.1. táblázatot).

4.2.2.1. táblázat: A várható létszámváltozás iránya 3 éven túl, de 4 éven belül, 4 fő gazdasági ág és régiók szerint (N=7348)

4 fő ágazat			Régió						Összesen	
			Dél- Alföld	Dél- Dunántúl	Észak- Alföld	Észak- Magyarország	Közép- Dunántúl	Közép- Magyarország		Nyugat- Dunántúl
Mezőgazdaság	A szakmunkás létszámváltozás várható iránya	nőni fog	15.3%	9.0%	39.9%	0.0%	2.7%	19.0%	28.5%	17.2%
		nem változik	75.5%	91.0%	55.0%	100.0%	91.9%	81.0%	71.5%	78.8%
		csökkenni fog	9.2%	0.0%	5.0%	0.0%	5.4%	0.0%	0.0%	4.0%
		Összesen	100,0%	100,0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
Feldolgozóipar	A szakmunkás létszámváltozás várható iránya	nőni fog	29.9%	48.9%	52.6%	58.6%	34.5%	30.4%	64.7%	41.6%
		nem változik	67.8%	51.1%	45.1%	41.4%	63.5%	68.9%	35.3%	57.3%
		csökkenni fog	2.3%	0.0%	2.3%	0.0%	2.0%	.7%	0.0%	1.0%
		Összesen	100,0%	100,0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
Építőipar	A szakmunkás létszámváltozás várható iránya képest?	nőni fog	44.6%	38.9%	56.8%	58.0%	36.5%	11.3%	0.0%	30.1%
		nem változik	55.4%	47.3%	43.2%	42.0%	63.5%	75.8%	100.0%	62.9%
		csökkenni fog	0.0%	13.8%	0.0%	0.0%	0.0%	12.9%	0.0%	6.9%
		Összesen	100,0%	100,0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
Szolgáltatás	A szakmunkás létszámváltozás várható iránya	nőni fog	27.0%	41.3%	12.3%	30.3%	30.4%	13.2%	32.9%	20.3%
		nem változik	70.4%	56.9%	87.7%	67.7%	66.9%	81.6%	67.1%	76.2%
		csökkenni fog	2.6%	1.8%	0.0%	2.0%	2.6%	5.2%	0.0%	3.5%
		Összesen	100,0%	100,0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014

4.3. Az összes várható létszámváltozás

Az alábbiakban a szakképzettekre vonatkozó összes várható létszámváltozás becslött mértékét vizsgáljuk, azaz azt, hogy a megkérdezett vállalatoknál hány fővel fog várhatóan változni a szakképzett munkaerő létszáma a közeljövőben a vállalat székhelyén (telephelyén). Az előrejelzés egyrészt a következő 12 hónapra, másrészt 3 éven túl, de 4 éven belüli időszakra vonatkozik. Számításainkhoz a versenyszféra súlyozott és teljeskörűsített adatait használtunk.

Az összes várható létszámváltozás mértékére vonatkozó becsléseket óvatosan szabad csak értelmezni, elsősorban a gazdasági válság hatásai miatt. A magyar gazdaságot ért megrázkódtatás nagyfokú bizonytalanságot eredményezett a vállalati várakozásokban: nemcsak a válság lehetséges mélységét becsülték alá a cégek, hanem a válságot követően a kilábalással kapcsolatos várakozásaikban is érezhető a válság hatása. Ezt a tehetetlenségi hatást erősíti fel az, hogy a válságból való kilábalás sokkal lassúbb folyamatnak ígérkezik, mint ahogy korábban erre számítani lehetett. Ebből kifolyólag a vállalkozások várakozásait több negatív és pozitív hatás éri egyszerre, melyekhez hasonlókról nem rendelkezünk korábbi megfigyelésekkel, ezért a hatásmechanizmusok pontos megértése nem lehetséges. Továbbá a konkrét számszerű előrejelzéseket nem szabad egy az egyben értelmezni: ezek csupán a mintán belüli cégcsoportok közötti különbségekként értelmezhetőek és annak megfigyelésére szolgálnak, hogy lássuk, melyik szektorban, cégcsoportban látják a cégek nagyobb mértékben növelni vagy éppen csökkenteni foglalkoztatottaik számát. Ez az indikátor így kiegészíti azt, hogy az egyes cégcsoportokon belül mekkora arányú az egyáltalán létszámnövekedést tervező cégek aránya. Ennek oka többek között, hogy a vállalatok csak jelentős pontatlansággal tudnak létszámfelvételt előre jelezni.

A mintába került vállalatok átlagos adataiból az derül ki, hogy a súlyozott és teljeskörűsített mintában a teljes alkalmazotti létszám 1 826 845 fő és ebből a mezőgazdaságban dolgozik körülbelül 41 983 fő, a feldolgozóiparban 571 275 fő, az építőiparban 52 365 fő, a szolgáltató cégeknél pedig 1 161 222 fő (lásd a 4.3.1. táblázatot).

4.3.1. táblázat: A teljes alkalmazotti létszám és a teljes szakmunkás létszám a súlyozott és teljeskörűsített mintában, ágazatok szerint, fő

Ágazatok	Alkalmazásban állók statisztikai állományi létszáma, 2013. december 31.	Szakmunkás végzettséggel rendelkező szakképzett munkavállalók létszáma, 2013. december 31.
Mezőgazdaság	41 983	20 638
Feldolgozóipar	571 275	258 796
Építőipar	52 365	33 713
Szolgáltatás	1 161 222	492 153
Összesen	1 826 845	805.300

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014

A mintában szereplő összes alkalmazottból 459 fő dolgozik a legfeljebb 9 fős mikrovállalkozásoknál, 5 696 fő a 10-19 fős kisvállalkozásoknál, 204 572 fő a 20-49 fős, közepes méretű vállalatoknál, 425 309 fő az 50-249 fős cégeknél és 1 190 809 fő a legalább 250 főt foglalkoztató nagyvállalatoknál (lásd a 4.3.2. táblázatot).

4.3.2. táblázat: A teljes alkalmazotti létszám és a teljes szakmunkás létszám a súlyozott és teljeskörűsített mintában, létszám-kategóriák szerint, fő

Létszám-kategóriák	Alkalmazásban állók statisztikai állományi létszáma, 2013. december 31.	Szakmunkás végzettséggel rendelkező szakképzett munkavállalók létszáma, 2013. december 31.
x-9 fő	459	116
10-19 fő	5 696	2 711
20-49 fő	204 572	117 470
50-249 fő	425 309	207 396
250-x fő	1 190 809	477 607
Összesen	1 826 845	805 300

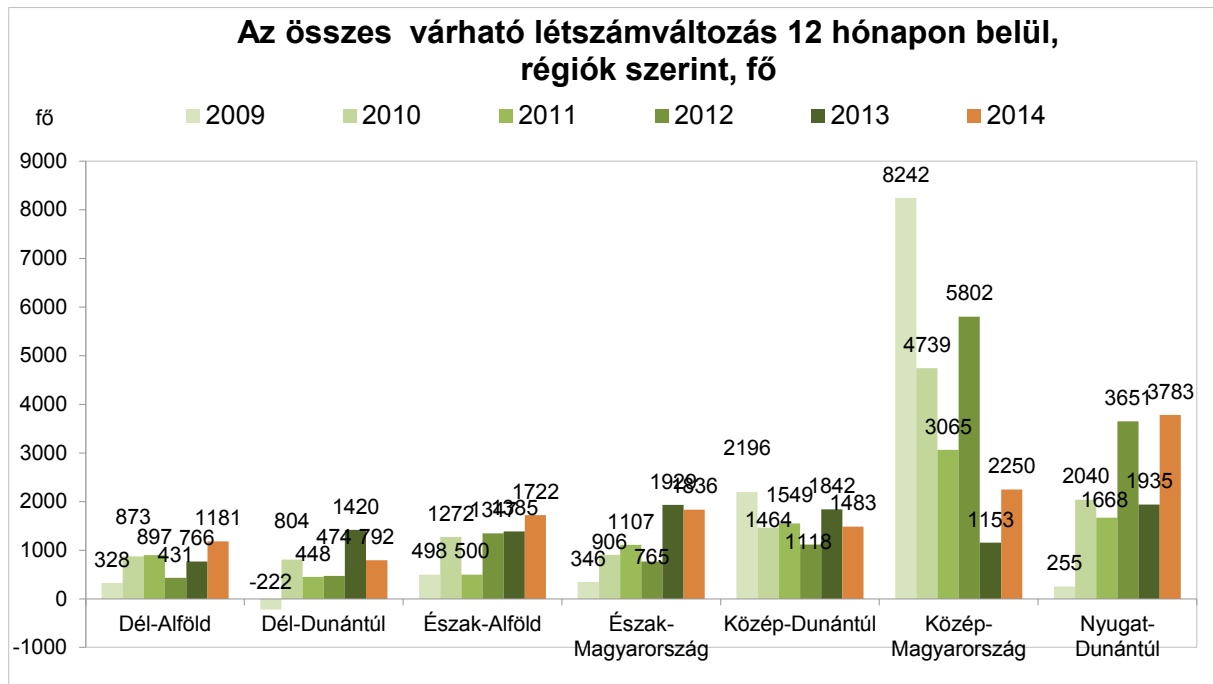
Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014

4.3.1. A várható létszámváltozás mértéke 12 hónapon belül

Megyei bontásban Győr-Moson-Sopron megyében illetve Budapesten számíthatunk a legnagyobb növekedésre, az előbbi esetében 2186, az utóbbi esetében pedig 1597 fővel. Egyik megyében sem lehet létszámcsökkenésre számítani. Az adatok alapján a szakképzett munkaerő létszámának legkisebb mértékű növekedése Hajdú-Bihar és Nógrád megyében várható (178, illetve 129 fő).

A régiók közül idén Nyugat-Dunántúlon és Közép-Magyarországon volt a legnagyobb a becsült létszámnövekedés (3783 fő, illetve 2250 fő), míg a Dél-Dunántúlon várható a legkevesebb növekedés, 792 fő. (lásd a 4.3.1.1. ábrát).

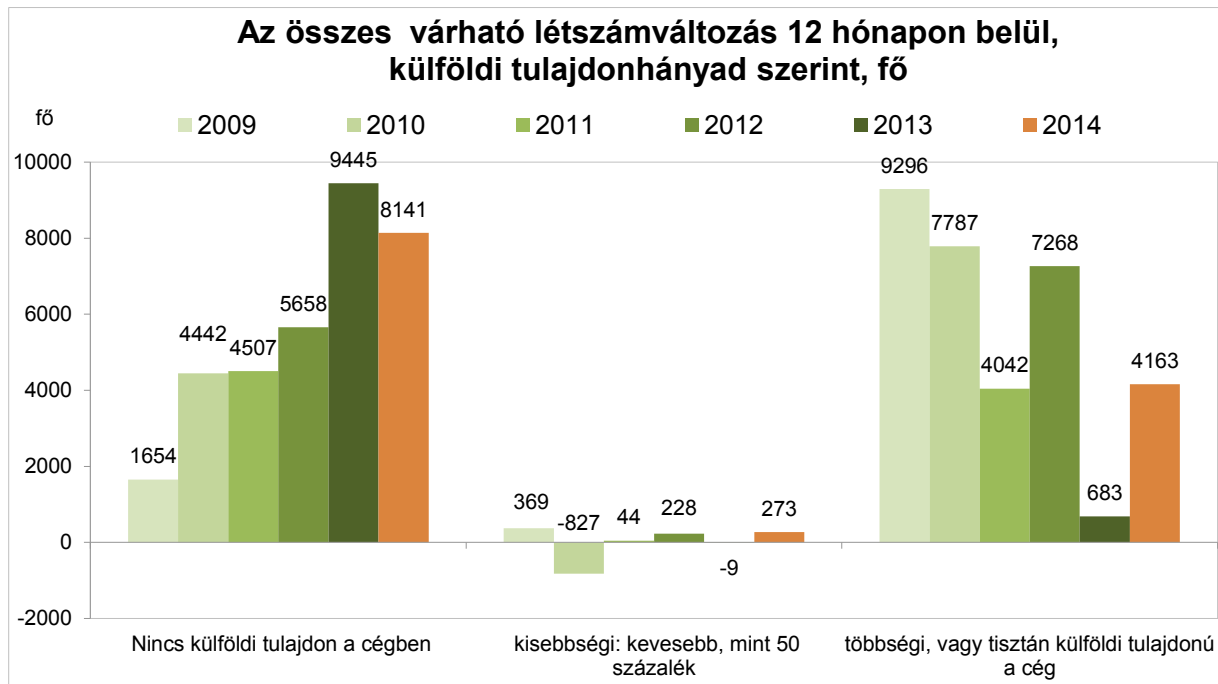
4.3.1.1. ábra: Az összes várható létszámváltozás 12 hónapon belül, régiók szerint, fő
 ($N_{2009}=5956$, $N_{2010}=5770$, $N_{2011}=6043$, $N_{2012}=6735$, $N_{2013}=16026$, $N_{2014}=3309$)

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2009, KERESLET_VALLALAT_2010, KERESLET_VALLALAT_2011, KERESLET_VALLALAT_2012, KERESLET_VALLALAT_2013, KERESLET_VALLALAT_2014

Külföldi tulajdonhányad szerint a tisztán hazai tulajdonú cégek fogják várhatóan a legnagyobb keresletet támasztani a szakképzett munkaerő iránt a következő 12 hónapban (8141 fő) (lásd a 4.3.1.2. ábrát). A legkisebb kereslet pedig az olyan vegyes tulajdoni háttérű vállalkozások felől várható, amelyek döntően hazai kézben vannak, összhangban az elmúlt évek tapasztalataival.

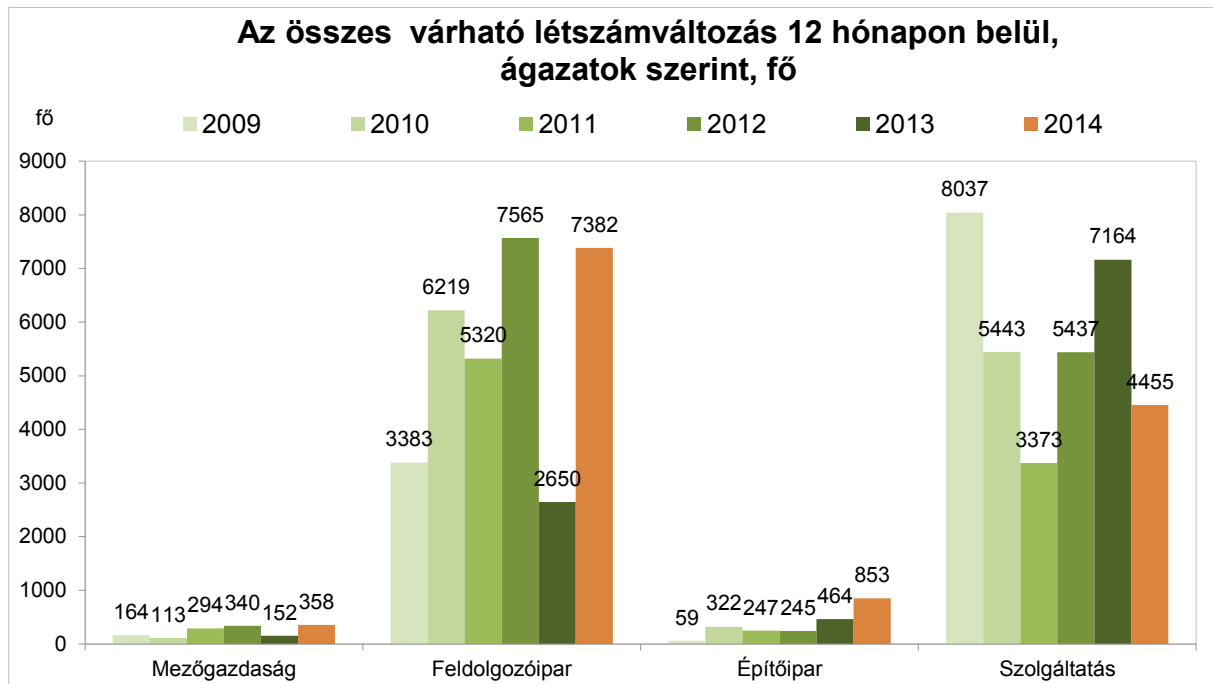
4.3.1.2. ábra: Az összes várható létszámváltozás 12 hónapon belül, külföldi tulajdonhányad szerint, fő ($N_{2009}=5956$, $N_{2010}=4680$, $N_{2011}=4580$, $N_{2012}=5048$, $N_{2013}=15579$, $N_{2014}=3154$)

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2009, KERESLET_VALLALAT_2010, KERESLET_VALLALAT_2011, KERESLET_VALLALAT_2012, KERESLET_VALLALAT_2013, KERESLET_VALLALAT_2014

A 4.3.1.3. ábrán látható, hogy az ágazatok szerinti megoszlás szerint a feldolgozóipar és a szolgáltatások területén működő cégek tervezik a legnagyobb mértékű létszám bővítést (7382 fő, illetve 4455 fő). A mezőgazdaság és az építőipar területén tevékenykedő vállalatokra jellemző a legmérsékeltebb létszám bővítési szándék (358 és 853 fő). A korábbi évek eredményeire visszatekintve megállapíthatjuk a mezőgazdaság és az építőipar vállalatai illetve a szolgáltató szektor és a feldolgozóipar cégei közötti különbségek állandósulását.

4.3.1.3. ábra: Az összes várható létszámváltozás 12 hónapon belül, ágazatok szerint, fő
 ($N_{2009}=5956$, $N_{2010}=5770$, $N_{2011}=6045$, $N_{2012}=6735$, $N_{2013}=16026$, $N_{2014}=3304$)

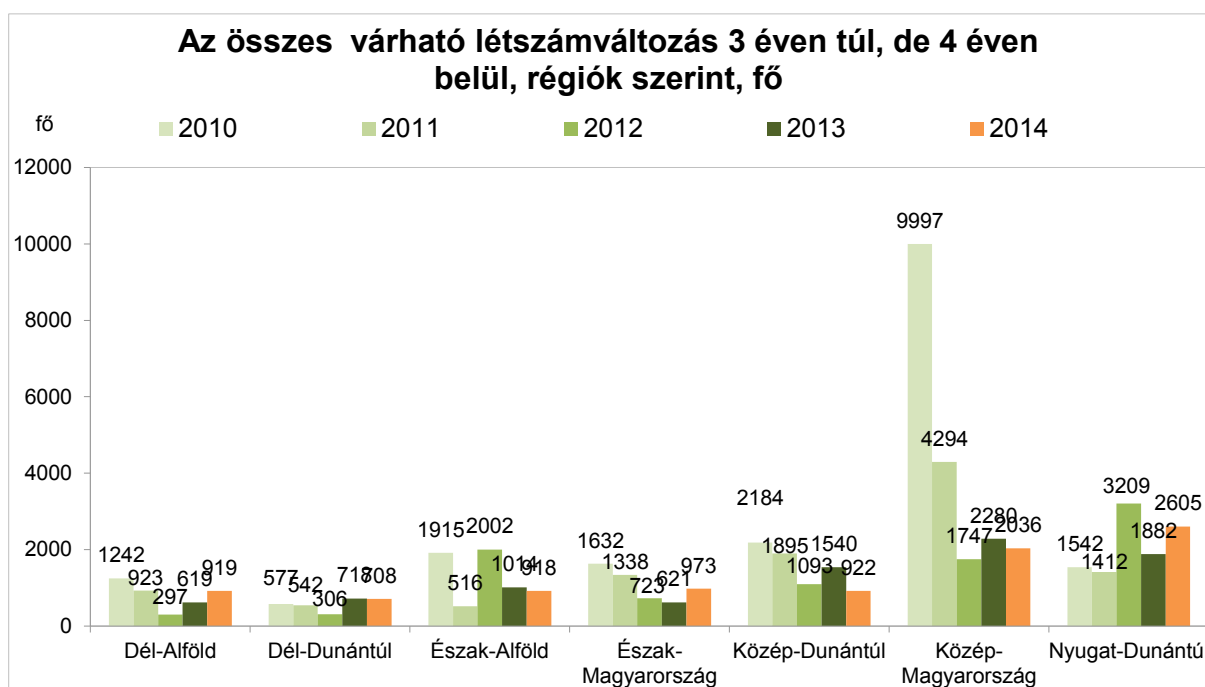
Forrás: KERESLET_VALLALAT_2009, KERESLET_VALLALAT_2010, KERESLET_VALLALAT_2011, KERESLET_VALLALAT_2012, KERESLET_VALLALAT_2013, KERESLET_VALLALAT_2014

4.3.2. A várható létszámváltozás mértéke 3 éven túl, de 4 éven belül

Megyei bontásban 4 éves távlatban is a Győr-Moson-Sopron, Budapest, illetve Pest megye esetében várható a leginkább, hogy növekedni fog a szakképzett munkaerő iránti kereslet a kérdőíves felmérés eredményei alapján: a prognosztizált létszámnövekedés 1842, 1141, illetve 896 fő. Legkisebb növekedést a Komárom-Esztergom megyei vállalatok jeleztek előre, 60 főt.

A 4.3.2.1. ábrán látható, hogy a régiók közül várhatóan Nyugat-Dunántúlon fog leginkább megnövekedni a szakképzett munkaerő iránti kereslet 3 éven túl, de 4 éven belül, (2605 fő), legkevésbé pedig Észak-Alföldön és Dél-Dunántúlon (918 illetve 708 fő).

4.3.2.1. ábra: Az összes várható létszámváltozás 3 éven túl, de 4 éven belül, régió szerint, fő ($N_{2010}=5770$, $N_{2011}=6040$, $N_{2012}=6735$, $N_{2013}=15917$, $N_{2014}=1713$)

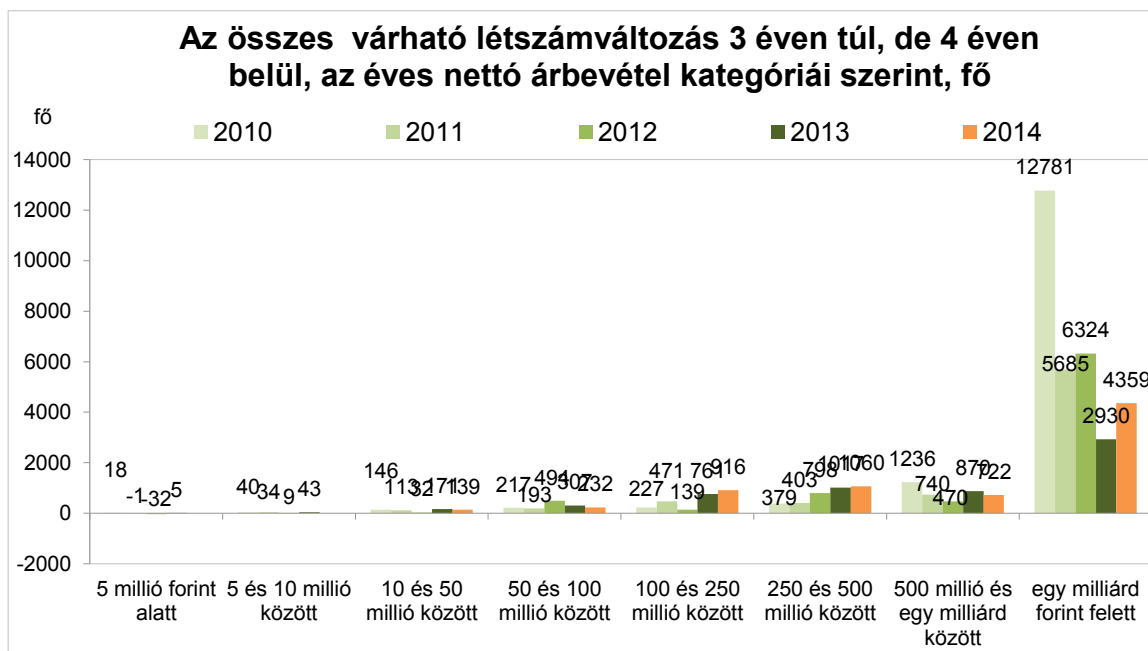
Forrás: KERESLET_VALLALAT_2010, KERESLET_VALLALAT_2011, KERESLET_VALLALAT_2012, KERESLET_VALLALAT_2013, KERESLET_VALLALAT_2014

Külföldi tulajdoni hányad szerint a tisztán hazai, illetve a többségében vagy tisztán külföldi tulajdonú cégek jelezték a következő 3 éven túlra, de 4 éven belülre vonatkozóan a legnagyobb várható létszámnövekedést (4753 fő, illetve 3676 fő).

Az éves nettó árbevétel szerinti bontásból az derül ki, hogy a 4. évben az egy milliárd forint feletti bevétellel rendelkező vállalatok tervezik végrehajtani a legnagyobb mértékű

létszám bővítést, méghozzá 4359 fővel, ami messzemenően meghaladja a többi bevételi kategóriában előre jelzett létszámváltozás mértékét, ahogy azt már évek óta tapasztalhatjuk. Az eggyel alacsonyabb bevételi kategóriába (500 millió és egy milliárd forint között) tartozó vállalatoknál ez az adat csupán 722 fő. Az évi 10 és 50 millió forint közötti bevételt elérő gazdálkodók esetében pedig a szakképzettek létszámának 139 fős növekedése várható (lásd a 4.3.2.2. ábrát).

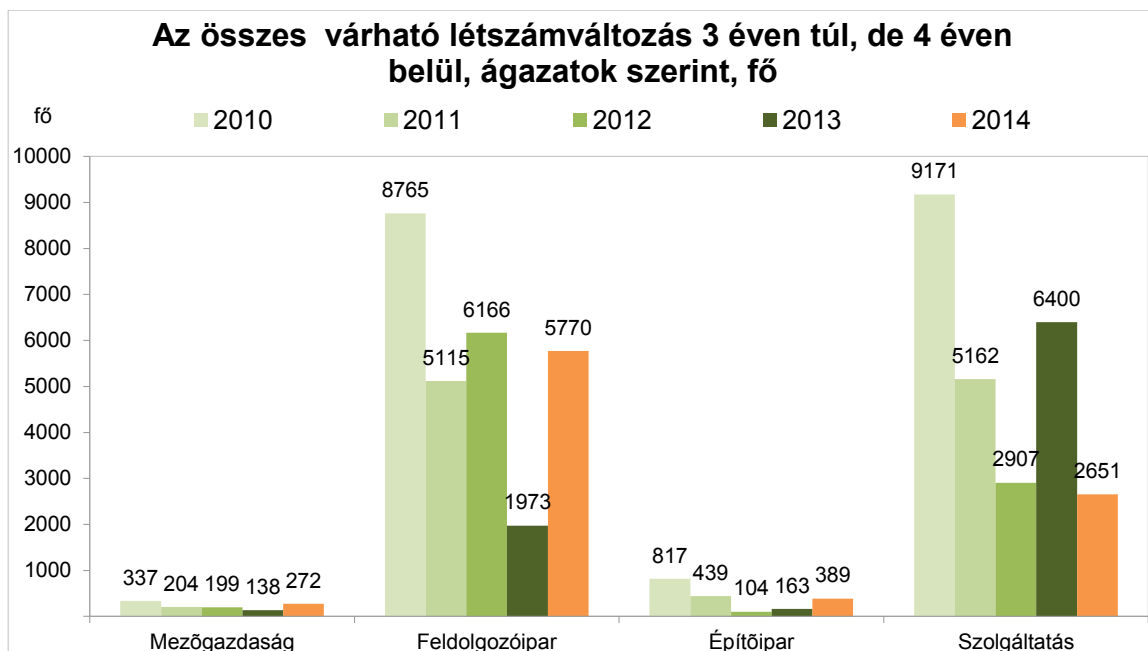
4.3.2.2. ábra: Az összes várható létszámváltozás 3 éven túl, de 4 éven belül, éves nettó árbevétel szerint, fő ($N_{2010}=3549$, $N_{2011}=3463$, $N_{2012}=3706$, $N_{2013}=10819$, $N_{2014}=1313$)

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2010, KERESLET_VALLALAT_2011, KERESLET_VALLALAT_2012, KERESLET_VALLALAT_2013, KERESLET_VALLALAT_2014

Az ágazatok szerinti vizsgálatból az látható, hogy a feldolgozóipar és a szolgáltatások területén működő cégek tervezik az adatfelvételt követő 4. évben a leginkább megnövelni szakképzett munkaerő iránti keresletüket (5770 fővel illetve 2651 fővel). Az építőipari és a mezőgazdasági cégek tervezik legkisebb arányban növelni a szakképzett munkaerő létszámát a 4 év során, 389 illetve 272 fővel (lásd a 6.3.2.3. ábrát). Ugyanakkor az is világosan látható, hogy a feldolgozóipari vállalkozások 4 éven túli munkaerő-keresleti előrejelzéseiket is jelentősen növelték a tavalyi évhez képest.

4.3.2.3. ábra: Az összes várható létszámváltozás 3 éven túl, de 4 éven belül, ágazatok szerint, fő ($N_{2010}=5770$, $N_{2011}=6042$; $N_{2012}=6735$, $N_{2013}=15917$; $N_{2014}=1715$)

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2010, KERESLET_VALLALAT_2011, KERESLET_VALLALAT_2012, KERESLET_VALLALAT_2013, KERESLET_VALLALAT_2014

5. A kínálat és a kereslet becslése – összefoglaló adatok

5.1. A várható kínálat és kereslet kvantitatív jellemzői

A részletesebb elemzések előtt érdemes az előrejelzéseket átfogóan áttekinteni, és a szakképzés kibocsátásának várható szakmaszintű munkaerő-piaci illeszkedését megyei és országos szinten is elemezni.

A 5.1.1. táblázat tartalmazza az országos, szakmánkénti szakiskolai kibocsátásra vonatkozó előrejelzéseket a megfelelő munkaerő-piaci keresleti adatokkal egyetemben. Ezek alapján a kínálat és kereslet eltéréseit is bemutatja a táblázat valamint figyelembe veszi az adott szakmában az effektív (ténylegesen jelentkező) munkaerő-piaci kínálatot is; tehát azon végzett diákok részarányát, akik ugyan az adott szakmában végeznek várhatóan, de feltehetően sosem fogják a szakmájukat használni a munkaerő-piacon.

Természetesen itt olyan illusztratív adatokról van szó, amelyek az első lépést jelentik csak a lokális munkaerőpiacokon érvényes keresleti és kínálati helyzet elemzéséhez. Elsősorban azért, mert itt – ahogy a bevezetőben is említettük – mind a keresleti, mind a kínálati oldalon becsült adatok állnak rendelkezésünkre, nem pedig olyan adatok, amelyek azt mutatnák, hogy egy adott szakmában ténylegesen hányan lépnek ki a jövőben a lokális munkaerőpiacra és ténylegesen hány főt is fognak foglalkoztatni ebben a szakmában ugyanott.

Másodsorban az alábbiakban először országosan aggregált adatokat közlünk, amelyek éppen az amúgy ténylegesen működő lokális munkaerőpiacok kínálati és keresleti viszonyait és különbségeit takarják el.

Harmadsorban azért, mert a keresleti oldalon nem áll módunkban az egyik legfontosabb paraméter, a kínált bérek figyelembe vétele.

Mégis pusztán illusztratív jelleggel érdemes az alábbi aggregált adatokat (szakmánkénti adatokat országos aggregáltsággal és megyei adatokat a különböző szakmák összevonásával) áttekinteni, mert néhány később tapasztalt eredmény értékelésében segíthet az aggregált adatok ismerete.

5.1.1. táblázat: Becsült kínálat és kereslet képzettségek szerint, fő – országosan

Képzések nevei – OKJ kód	kínálat			kereslet		eltérés
	Beiskolázás szakiskola és szakközépiskola szakképző évfolyamára 2015/2016, fő (becslés)	Kilépés, szakiskolából és szakközépiskolából – 2017, fő (becslés)	Adott szakma effektív munkakínálatának részét képezők száma, fő (becslés)	Vállalások kereslete, 2017-2018, fő (becslés)	Szakiskolai kibocsátás és kereslet 2017-2018-es országos szakmánkénti eltérése (becslés)	Munkaerő-kínálat és kereslet 2017-2018-es országos szakmánkénti eltérése (becslés)
Gyártósori gépbeállító - 3452105	36	32	26	8726	-8694	-8700
Karosszerialakatos - 3452506	773	689	512	8726	-8037	-8214
Ipari gépész - 3452104	1114	992	808	8726	-7733	-7918
Épület- és szerkezetlakatos - 3458203	1273	1134	923	8863	-7729	-7940
Erdészeti gépésztechnikus - 5452102	0	0	0	6473	-6473	-6473
Mezőgazdasági gépésztechnikus - 5452105	324	289		6473	-6185	
Gyógyászati segédeszköz-forgalmazó - 5272601	0	0	0	5997	-5997	-5997
Virágbolti eladó - 3121501	0	0	0	5997	-5997	-5997
Dízelmotoros vasúti jármű szerelője - 5452504	7	6	5	5994	-5988	-5990
Élelmiszer-, vegyiáru és gyógynövény eladó - 3134101	123	110	87	5997	-5887	-5910
Élelmiszeripari gépésztechnikus - 5452101	51	45	33	5751	-5705	-5718
Virágkötő és virágkereskedő - 3421504	507	452		6036	-5585	
Faipari gépkezelő - 2154302	18	16	8	4195	-4179	-4187
Asztalosipari szerelő - 2154301	50	45	23	4195	-4151	-4172
Famegmunkáló - 3154301	88	78	40	4195	-4117	-4155
Autógyártó - 3452101	27	24	19	3428	-3405	-3409
CNC gépkezelő - 3552101	30	26	21	2880	-2853	-2858
Vendéglátásszervező-vendéglős - 5481101	2023	1802	1428	4168	-2365	-2740
Fehérnemű-készítő és kötöttáru összeállító - 3454203	36	32		2335	-2304	
Sommelier - 3581101	0	0	0	2184	-2184	-2184
Asztalos - 3454302	2279	2030	1046	4195	-2165	-3150
Autóelektronikai műszerész - 5452501	383	342	254	2480	-2139	-2226
Gázhegesztő - 3152105	16	15	12	2074	-2060	-2062
Bevontelektródás kézi ívhegesztő - 3152101	34	30	24	2074	-2044	-2050
Kerékpárszerelő - 3152501	6	5	4	1790	-1784	-1786
Vízi sportmotor-szerelő - 3552501	13	12	9	1790	-1778	-1781

Az 5.1.1. táblázat folytatása

Képzések nevei – OKJ kód	Kínálat		Kereslet		Eltérés	
	Beiskolázás szakiskola és szakközépiskola szakképző évfolyamára 2015/2016, fő (becslés)	Kilépés, szakiskolából és szakközépiskolából – 2017, fő (becslés)	Adott szakma effektív munkakínálatának részét képezők száma, fő (becslés)	Vállalozások kereslete, 2017-2018, fő (becslés)	Szakiskolai kibocsátás és kereslet 2017-2018-es országos szakmáenkénti eltérése (becslés)	Munkaerő-kínálat és -kereslet 2017-2018-es országos szakmáenkénti eltérése (becslés)
Csatornamű-kezelő - 3185301	12	11		1785	-1774	
Gépjármű mechatronikus - 3452502	29	25	19	1790	-1764	-1771
Víz- és csatornaműkezelő - 3485301	27	24		1785	-1762	
Motorkerékpár-szerelő - 3452507	186	165	123	1790	-1625	-1667
Textiltermék-összeállító - 2154202	29	25		1580	-1554	
Lakástextil-készítő - 2154201	37	33		1580	-1547	
Víz- és szennyvízkezelő - 5185301	22	20		1533	-1513	
Férfiszabó - 3454204	106	94		1580	-1485	
Mézeskalács-készítő - 2121502	14	13	9	1446	-1433	-1436
Gépi forgácsoló - 3452103	1695	1510	1229	2880	-1370	-1651
Édesipari termékgyártó - 3454101	128	114	83	1446	-1331	-1362
Sajtkészítő - 3154107	0	0	0	1250	-1250	-1250
Tejtermékgyártó - 3154109	10	9	7	1250	-1240	-1243
Nonprofit menedzser - 5434502	56	50		1259	-1209	
Élelmiszeripari szakmunkás - 3454102	48	43	31	1250	-1207	-1219
Gyümölcspálinka-gyártó - 3154104	0	0	0	1181	-1181	-1181
Keveréktakarmány-gyártó - 3154106	0	0	0	1181	-1181	-1181
Molnár - 3454104	0	0	0	1181	-1181	-1181
Sörgyártó - 3154108	0	0	0	1181	-1181	-1181
Üdítőital-ipari termékgyártó - 3154110	0	0	0	1181	-1181	-1181
Bor- és pezsgőgyártó szaktechnikus - 5554101	49	44	32	1197	-1153	-1165
Zöldség- és gyümölcsfeldolgozó - 3154112	41	36	26	1181	-1145	-1154
Közművelődési szakember I. - 6234501	0	0	0	1103	-1103	-1103
Közművelődési szakember II. - 5234502	0	0	0	1103	-1103	-1103
Közösségfejlesztő animátor - 5334501	0	0	0	1103	-1103	-1103
Járműipari fémalkatrész-gyártó - 3452107	22	20	16	1081	-1061	-1065

Az 5.1.1. táblázat folytatása

Képzések nevei – OKJ kód	Kínálat		Kereslet		Eltérés	
	Beiskolázás szakiskola és szakközépiskola szakképző évfolyamára 2015/2016, fő (becslés)	Kilépés, szakiskolából és szakközépiskolából – 2017, fő (becslés)	Adott szakma effektív munkakínálatának részét képezők száma, fő (becslés)	Vállalozások kereslete, 2017-2018, fő (becslés)	Szakiskolai kibocsátás és kereslet 2017-2018-es országos szakmáenkénti eltérése (becslés)	Munkaerő-kínálat és -kereslet 2017-2018-es országos szakmáenkénti eltérése (becslés)
Infokommunikációs hálózatépítő és üzemeltető - 5448103	60	54		1095	-1041	
Autószerelő - 5452502	909	809	601	1844	-1034	-1242
Műszaki informatikus - 5448105	211	188		1095	-907	
Vasúti személyszállítási ügyintéző - 5484107	5	5	3	862	-857	-858
Növényvédelmi szaktechnikus - 5562102	0	0	0	743	-743	-743
Vízműkezelő - 3185304	0	0	0	690	-690	-690
Járműkarosszéria előkészítő, felületbevonó - 3452504	8	7	5	651	-644	-646
Avionikus - 5452503	9	8	6	637	-628	-631
Elektromechanikai műszerész - 3452201	10	9	8	637	-628	-629
Vasúti villamos jármű szerelője - 5452507	35	31	23	637	-606	-614
Mezőgazdasági gépjavító - 3552102	483	431		1031	-601	
Mechatronikus-karbantartó - 3452301	46	41	35	637	-596	-601
Női szabó - 3454206	1120	997		1580	-582	
Elektromos gép- és készülékszerelő - 3452202	64	57	50	637	-579	-587
Automatikai technikus - 5452301	185	164	142	704	-540	-562
Sütőipari és gyorspékségi munkás - 2154102	1044	930	676	1446	-515	-769
Bolti hentes - 3154101	0	0	0	505	-505	-505
Fürdőüzemi gépész - 3185302	0	0	0	438	-438	-438
Járműfényező - 3452503	267	238	177	651	-413	-474
Csontozó munkás - 2154101	118	105	77	505	-400	-429
Vágóhídi munkás - 2154103	118	105	77	505	-400	-429
Elektronikai műszerész - 3452203	290	258	223	650	-392	-427
Mezőgazdasági technikus - 5462102	462	411		729	-317	
Mélyépítő technikus - 5458204	0	0	0	274	-274	-274
Hegesztő - 3452106	2025	1804	1469	2074	-270	-606
Vidékfejlesztési szaktechnikus - 5558104	0	0	0	256	-256	-256

Az 5.1.1. táblázat folytatása

Képzések nevei – OKJ kód	Kínálat		Kereslet		Eltérés	
	Beiskolázás szakiskola és szakközépiskola szakképző évfolyamára 2015/2016, fő (becslés)	Kilépés, szakiskolából és szakközépiskolából – 2017, fő (becslés)	Adott szakma effektív munkakínálatának részét képezők száma, fő (becslés)	Vállalozások kereslete, 2017-2018, fő (becslés)	Szakiskolai kibocsátás és kereslet 2017-2018-es országos szakmáenkénti eltérése (becslés)	Munkaerő-kínálat és -kereslet 2017-2018-es országos szakmáenkénti eltérése (becslés)
Műanyagfeldolgozó - 3452109	10	9		253	-244	
Csőhálózatszerelő - 3158201	12	11	9	253	-242	-244
Gáz- és hőtermelő berendezés-szerelő - 3558201	30	26	21	253	-226	-231
Segédlevéltáros és ügykezelő - 5232202	0	0	0	221	-221	-221
Hajózási technikus - 5484101	32	28	21	248	-220	-227
Fluidumkitermelő technikus - 5454402	37	33	27	248	-216	-222
Nukleáris környezetvédelmi szaktechnikus - 5585003	47	42		248	-207	
Víz-, csatorna- és közmű-rendszer-szerelő - 3458212	83	74	60	253	-179	-193
Tetőfedő - 3558207	17	15	10	169	-153	-158
Kertépítő és -fenntartó - 3162201	0	0	0	137	-137	-137
Szerszámkészítő - 3452110	294	262	213	394	-133	-181
Pénzügyi termékértékesítő (bank, befektetés, biztosítás) - 5434301	122	109		234	-125	
Hűtő- és légtechnikai rendszer-szerelő - 3458205	147	131	106	253	-122	-146
Építményszaluzat és fémállvány szerelő - 3158202	55	49	32	169	-119	-136
Speciális állatfeldolgozó - 3554101	461	411	298	505	-95	-207
Fodrász - 5581501	57	51		139	-88	
Húskészítmény gyártó - 3154105	472	421	306	505	-85	-200
Abroncsgyártó - 3454301	0	0	0	79	-79	-79
Közúti közlekedésüzemvitel-ellátó - 5484102	39	35	26	108	-74	-83
Ipari gumitermék előállító - 3454304	7	6		79	-72	
Gumiipari technikus - 5454302	0	0	0	66	-66	-66
Formacikk-gyártó - 3454303	14	13		79	-66	
Erdőművelő - 2162301	0	0	0	57	-57	-57
Fakitermelő - 3162301	0	0	0	57	-57	-57
Lakott-területi fakitermelő - 3362301	0	0	0	57	-57	-57
Műanyagfeldolgozó technikus - 5452106	11	10		66	-56	

Az 5.1.1. táblázat folytatása

Képzések nevei – OKJ kód	Kínálat		Kereslet		Eltérés	
	Beiskolázás szakiskola és szakközépiskola szakképző évfolyamára 2015/2016, fő (becslés)	Kilépés, szakiskolából és szakközépiskolából – 2017, fő (becslés)	Adott szakma effektív munkakínálatának részét képezők száma, fő (becslés)	Vállalozások kereslete, 2017-2018, fő (becslés)	Szakiskolai kibocsátás és kereslet 2017-2018-es országos szakmáenkénti eltérése (becslés)	Munkaerő-kínálat és -kereslet 2017-2018-es országos szakmáenkénti eltérése (becslés)
Nyomdaipari gépmester - 5421304	28	25		78	-54	
Segédrestaurátor (a szakmaiirány megjelölésével) - 5321101	0	0	0	49	-49	-49
Kárpitos - 3454205	178	159	82	203	-44	-121
Kézi könyvkötő - 2154303	10	9		49	-40	
Szobafestő - 2158201	41	36	24	75	-39	-52
Könyvesbolti és antikváriumi kereskedő - 5234103	0	0	0	39	-39	-39
Korrektor - 5521303	0	0	0	37	-37	-37
Számítógépes adatrögzítő - 3134602	112	100		136	-36	
Gép- és gyorsíró, szövegszerkesztő - 3134601	10	9		43	-34	
Fizioterápiás szakasszisztens - 5572505	0	0	0	28	-28	-28
Belovagló - 3581301	7	6		26	-20	
Raktáros - 3134104	10	9	7	29	-20	-22
Természetvédelmi szaktechnikus - 5585005	35	31		50	-19	
Halász, haltenyésztő - 3462401	0	0	0	18	-18	-18
Hobbiállat-tenyésztő és -forgalmazó - 5262101	0	0	0	18	-18	-18
Laboratóriumi technikus - 5452401	72	64		82	-17	
Patkolókovács - 3552103	6	5		21	-16	
Biogazdálkodó - 3562102	0	0	0	14	-14	-14
Hulladékfeldolgozógépező - 3185101	7	6		19	-13	
Tisztítás-technológiai szakmunkás - 3285303	8	7		18	-10	
Hulladékfelvásárló és -telepkezelő - 3285101	0	0	0	1	-1	-1
Kishajóépítő, -karbantartó - 3454305	3	3	2	0	3	2
Könyvkötő és nyomtatványfeldolgozó - 3454306	59	53		49	4	
Útépitő és -fenntartó technikus - 5458205	35	31	23	26	5	-3
Hulladékgyűjtő és -szállító - 2185101	6	5		0	5	
Ortopédiai műszerész - 5472602	6	5		0	5	

Az 5.1.1. táblázat folytatása

Képzések nevei – OKJ kód	Kínálat		Kereslet		Eltérés	
	Beiskolázás szakiskola és szakközépiskola szakképző évfolyamára 2015/2016, fő (becslés)	Kilépés, szakiskolából és szakközépiskolából – 2017, fő (becslés)	Adott szakma effektív munkakínálatának részét képezők száma, fő (becslés)	Vállalozások kereslete, 2017-2018, fő (becslés)	Szakiskolai kibocsátás és kereslet 2017-2018-es országos szakmánkénti eltérése (becslés)	Munkaerő-kínálat és -kereslet 2017-2018-es országos szakmánkénti eltérése (becslés)
Erjedés- és üdítőitalipari szaktechnikus - 5554103	24	22	16	16	6	0
Hús- és baromfiipari szaktechnikus - 5554104	24	22	16	16	6	0
Tartósítóiipari szaktechnikus - 5554107	24	22	16	16	6	0
Tejipari szaktechnikus - 5554108	24	22	16	16	6	0
Üvegműves - 5421109	7	6		0	6	
Parképző és fenntartó technikus - 5458102	163	145		137	8	
Hűtő-, klíma- és hőszivattyú berendezés-szerelő - 3558203	11	10	8	0	10	8
Vegyipari technikus - 5452402	291	259		247	11	
Cukor- és édesipari szaktechnikus - 5554102	37	33	24	16	17	8
Gerontológiai gondozó - 5576202	20	18		0	18	
Kőfaragó, műköves és épületszobrász - 3458207	41	36	24	17	19	6
Rehabilitációs nevelő, segítő - 5476201	21	19		0	19	
Kertészeti szaktechnikus - 5562201	31	27		8	19	
Vendéglátó-üzletvezető - 3581102	23	21	17	0	21	17
Bőrtárgy készítő - 3154201	23	21		0	21	
Malom- és keveréktakarmány-ipari szaktechnikus - 5554105	24	22	16	0	22	16
Textilműves - 5421108	25	23		0	23	
Optikai üvegcsiszoló - 3472501	29	25		0	25	
Magasépítő technikus - 5458203	338	301	197	274	26	-77
Élelmiszeripari laboráns - 3154103	51	45	33	16	30	17
Fegyverműszerész - 5486301	34	30	24	0	30	24
Bádogos - 3458202	34	30	20	0	30	20
Vasútforgalmi szolgálattevő - 5484105	111	99	74	67	32	6
Szárazépítő - 3458210	86	76	50	41	35	9
Finommechanikai műszerész - 3452102	42	37	30	0	37	30
Hulladékgyártó szaktechnikus - 5585001	43	38		0	38	

Az 5.1.1. táblázat folytatása

Képzések nevei – OKJ kód	Kínálat		Kereslet		Eltérés	
	Beiskolázás szakiskola és szakközépiskola szakképző évfolyamára 2015/2016, fő (becslés)	Kilépés, szakiskolából és szakközépiskolából – 2017, fő (becslés)	Adott szakma effektív munkakínálatának részét képezők száma, fő (becslés)	Vállalozások kereslete, 2017-2018, fő (becslés)	Szakiskolai kibocsátás és kereslet 2017-2018-es országos szakmáenkénti eltérése (becslés)	Munkaerő-kínálat és -kereslet 2017-2018-es országos szakmáenkénti eltérése (becslés)
Ruhaipari technikus - 5454202	46	41		0	41	
Agrár áruforgalmazó szaktechnikus - 5562101	57	51		8	43	
Bőrdíszműves - 3454201	66	59		14	45	
Borász - 3154102	51	45	33	0	45	33
Gyakorló fodrász - 5281501	364	324		278	46	
Kerámiaműves - 5421105	54	48		0	48	
Csecsemő és gyermekápoló - 5572302	55	49		0	49	
Gyakorló képi diagnosztikai, nukleáris medicina és sugárterápiás asszisztens - 5272502	58	52		0	52	
Állattartó szakmunkás - 3562101	88	78		26	52	
Személyi edző - 5581301	59	53		0	53	
Szórakoztató zenész (a szakmairány megjelölésével) - 5421208	60	54		0	54	
Parkgondozó - 2162202	214	191		137	54	
Gyorséttermi ételkészítő - 3181102	66	59	47	0	59	47
Szállítmányozási ügyintéző - 5484104	191	170	126	108	61	18
Virágdekoratőr - 3521502	71	64		0	64	
Élelmiszeripari analitikus technikus - 5454101	90	80	58	16	64	42
Erdészeti szakmunkás - 3462301	345	307		242	65	
Vízgazdálkodó szaktechnikus - 5585006	73	65		0	65	
Konyhai kisegítő - 2181101	74	66	53	0	66	53
Környezetvédelmi-mérés szaktechnikus - 5585002	78	69		0	69	
Lóápoló és gondozó - 2162101	116	104		26	77	
Vízügyi technikus - 5485301	113	101		21	79	
Gyógy- és fűszernövénytermesztő - 3562201	35	31		-56	87	
Szociális, gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző - 5576206	106	94		0	94	
Eladó - 3434101	6840	6093	4826	5997	96	-1171
Virágkötő - 3121502	121	108		0	108	

Az 5.1.1. táblázat folytatása

Képzések nevei – OKJ kód	Kínálat		Kereslet		Eltérés	
	Beiskolázás szakiskola és szakközépiskola szakképző évfolyamára 2015/2016, fő (becslés)	Kilépés, szakiskolából és szakközépiskolából – 2017, fő (becslés)	Adott szakma effektív munkakínálatának részét képezők száma, fő (becslés)	Vállalozások kereslete, 2017-2018, fő (becslés)	Szakiskolai kibocsátás és kereslet 2017-2018-es országos szakmankénti eltérése (becslés)	Munkaerő-kínálat és -kereslet 2017-2018-es országos szakmankénti eltérése (becslés)
Szőlész-borász - 3454106	122	109	79	0	109	79
Erősáramú elektrotechnikus - 5452201	176	157	136	46	111	90
Vállalkozási és bérügyintéző - 5434402	394	351		236	115	
Fogtechnikus - 5572401	136	121		0	121	
Földmérő, földügyi és térinformatikai technikus - 5458101	138	123		0	123	
Cipőkészítő - 3454202	146	130		0	130	
Kiadványszerkesztő - 5421302	190	169		37	132	
Élelmiszeripari technikus - 5454102	171	153	111	16	137	95
Szociális szakgondozó - 5476203	155	138		0	138	
Gazdasági informatikus - 5448102	161	144		0	144	
Gyógyszertári asszisztens - 5572003	176	157		0	157	
Gyakorló mentőápoló - 5272303	186	165		0	165	
Sütő- és cukrászipari szaktechnikus - 5554106	214	191	139	16	175	123
Épületgépész technikus - 5458201	249	222	180	39	183	141
Állattenyésztő és állategészségügyi technikus - 5462101	249	222		34	188	
Egészségügyi asszisztens - 5472001	224	200		0	200	
Faipari technikus - 5454301	251	224	115	0	224	115
Környezetvédelmi technikus - 5485001	258	230		0	230	
Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) - 3421501	269	240		0	240	
Szociális asszisztens - 5476202	281	251		0	251	
Zöldség- és gyümölcsstermesztő - 3562202	316	282		14	268	
Gyakorló gyógyszerári asszisztens - 5272003	309	275		0	275	
Fotográfus és fotótermékkereskedő - 5481001	315	281		0	281	
Gyakorló csecsemő- és gyermekápoló - 5272302	343	305		0	305	
Mechatronikai technikus - 5452304	419	373	304	39	334	265
Vendéglátó eladó - 3481105	481	429	340	69	360	271

Az 5.1.1. táblázat folytatása

Képzések nevei – OKJ kód	Kínálat		Kereslet		Eltérés	
	Beiskolázás szakiskola és szakközépiskola szakképző évfolyamára 2015/2016, fő (becslés)	Kilépés, szakiskolából és szakközépiskolából – 2017, fő (becslés)	Adott szakma effektív munkakínálatának részét képezők száma, fő (becslés)	Vállalozások kereslete, 2017-2018, fő (becslés)	Szakiskolai kibocsátás és kereslet 2017-2018-es országos szakmánkénti eltérése (becslés)	Munkaerő-kínálat és -kereslet 2017-2018-es országos szakmánkénti eltérése (becslés)
Fogtechnikus gyakornok - 5472401	411	366		0	366	
Informatikai rendszergazda - 5448104	1652	1472		1095	377	
Fitness-wellness instruktor - 5481301	429	382		0	382	
Húsipari termékgyártó - 3454103	1008	897	652	505	392	147
Falusi vendéglátó - 3181101	441	393		0	393	
Elektronikai technikus - 5452302	507	452	391	46	405	345
Központifűtés- és gázhálózat rendszerszerelő - 3458209	746	664	541	253	412	288
Fogászati asszisztens - 5472002	471	420		0	420	
Lovász - 3462102	522	465		26	439	
Cukrász - 3481101	2595	2311	1830	1869	442	-39
Kerti munkás - 2162201	513	457		14	443	
Vám-, jövedéki- és termékdíj ügyintéző - 5434403	842	750		295	455	
Dísznövénykertész - 3462201	689	614		137	477	
Erdészeti és vadgazdálkodási technikus - 5462301	665	592		107	486	
Ács - 3458201	757	674	442	169	506	273
Gyakorló kozmetikus - 5281502	830	739		208	531	
Irodai asszisztens - 5434601	803	715		156	559	
Szoftverfejlesztő - 5421305	631	562		0	562	
Kereskedő - 5434101	957	852	675	242	610	433
Ápoló - 5572301	690	615		0	615	
Számítógép-szerelő, karbantartó - 3452302	719	640		14	627	
Kertész - 3462202	746	664		14	650	
Villanyszerelő - 3452204	1663	1481	1283	827	654	456
CAD-CAM informatikus - 5448101	759	676		0	676	
Pedagógiai- és családsegítő munkatárs - 5414002	794	708		0	708	
Grafikus - 5421104	920	819		37	782	

Az 5.1.1. táblázat folytatása

Képzések nevei – OKJ kód	Kínálat		Kereslet		Eltérés	
	Beiskolázás szakiskola és szakközépiskola szakképző évfolyamára 2015/2016, fő (becslés)	Kilépés, szakiskolából és szakközépiskolából – 2017, fő (becslés)	Adott szakma effektív munkakínálatának részét képezők száma, fő (becslés)	Vállalások kereslete, 2017-2018, fő (becslés)	Szakiskolai kibocsátás és kereslet 2017-2018-es országos szakmankénti eltérése (becslés)	Munkaerő-kínálat és -kereslet 2017-2018-es országos szakmankénti eltérése (becslés)
Mezőgazdasági gazdaasszony, falusi vendéglátó - 3481102	902	803		0	803	
Ügyviteli titkár - 5434602	1169	1041		178	863	
Sportedző (a sportág megjelölésével) - 5481302	1029	917		0	917	
Gyakorló ápoló - 5272301	1214	1081		0	1081	
Gyógy- és sportmasször - 5472601	1333	1187		28	1160	
Pék - 3454105	2989	2663	1936	1446	1217	490
Mezőgazdasági gépész - 3452108	1624	1446		185	1261	
Kőműves és hidegburkoló - 3458208	1903	1695	1110	424	1272	687
Gépgyártástechnológiai technikus - 5452103	1489	1327	1080	39	1288	1041
Festő, mázó, tapétázó - 3458204	1628	1450	950	75	1374	874
Turisztikai szervező, értékesítő - 5481203	1617	1441	1141	0	1441	1141
Pincér - 3481103	4479	3990	3160	2184	1806	976
Szociális gondozó és ápoló - 3476201	3679	3277		0	3277	
Pénzügyi-számviteli ügyintéző - 5434401	3928	3499		207	3292	
Logisztikai ügyintéző - 5434501	3895	3469	2748	1	3468	2746
Szakács - 3481104	6991	6227	4932	1915	4312	3017

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014, KIR-STAT

Megjegyzés: a statisztikai korrekció miatt egyes szakmákban 0 és 1 közé csökkent a kínálat vagy a kereslet, ezek a szakmák továbbra is szerepelnek az adatbázisban, de 0-ra kerekített értékkel.

Tekintettel arra, hogy idén a vállalatok a FEOR foglalkozásai alapján jelezhették előre munkaerő-keresletüket, a képzésenkénti keresleti adatokat a Szakmai- és Vizsgakövetelményekben foglaltaknak megfelelő foglalkozásonkénti adatok összegzésével számítottuk ki. Emellett a KIR-STAT adatbázis a már nem hatályos OKJ-k szerinti képzéseket illetően is tartalmaz adatokat, amelyeket a korábban már idézett rendeletek alapján adtunk hozzá az aktuális képzési jegyzék képzéseéhez, amennyiben az lehetséges volt – ezt nem tudtuk minden esetben megtenni, ugyanis nincs minden korábbi képzésnek aktuális megfelelője. Mindezeket figyelembe véve az 5.1.1. táblázat sorait nem adhatjuk össze, hiszen ebben az esetben elképzelhető, hogy egyazon keresleti vagy kínálati adat multiplikálva kerülne be az összesítésbe (hiszen az több képzéshez is hozzárendelésre kerülhetett), ami irreálisan magas keresleti vagy kínálati becslést eredményezne országos szinten. Mindemellett elképzelhető annak lehetősége, hogy bár hivatalosan fennáll a kapcsolat egy bizonyos FEOR és OKJ bejegyzés között, a vállalkozások mégsem az adott képesítéssel rendelkező munkavállalót vennék fel – ennek okán az 5.1.1. táblázatban foglaltak egyfajta szélső becslésként értelmezendők, az adatok alapján tehát az egyes szakmákban becsülhető kereslet és kínálat maximumaira lehet következtetni. A területileg aggregált adatok az 5.2. alfejezetben kerülnek közlésre.

A legmeghatározóbb kínálati hiányt mutató szakmák a gyártósori gépbeállító (3452105), a karosszerialakatos (3452506), az ipari gépész (3452104), az épület- és szerkezetlakatos (3458203) és az erdészeti gépésztechnikus (5452102). Ez azonban csak a lista eleje, összesen 24 szakma mutat 2000 főnél nagyobb várható kínálati hiányt. A legnagyobb túlkínálatú szakmák listája a tavalyi adatfelvétel eredményeihez képest tehát megváltozott, tavaly az autószerelő (5452502), a szakács (3481104), a pincér (3481104), a lovasz (3462102) szakmák esetében számíthattunk a legnagyobb kínálati hiányra. A legnagyobb túlkínálatú szakmákat tekintve megállapítható, hogy a szakács (3481104), a logisztikai ügyintéző (5434501), a pénzügyi-számviteli ügyintéző (5434401), a szociális gondozó és ápoló (3476201), valamint a pincér (3481103) szakképesítések kínálatában mutatkozik meg a legnagyobb többlet.

Ugyanakkor a munkaerő-kínálat és -kereslet 2017-2018-as országos szakmánkénti eltéréseinek becslése (5.1.1. táblázat utolsó oszlopa) azt szemlélteti, hogy eltérő munkaerő-piaci képet kapunk, ha figyelembe vesszük a frissen végzett szakmunkások saját szakmájukban való elhelyezkedési arányait is. Ez azok arányát mutatja az adott szakiskolában végzett kohorszon belül, akik effektíve megjelennek az adott szakma

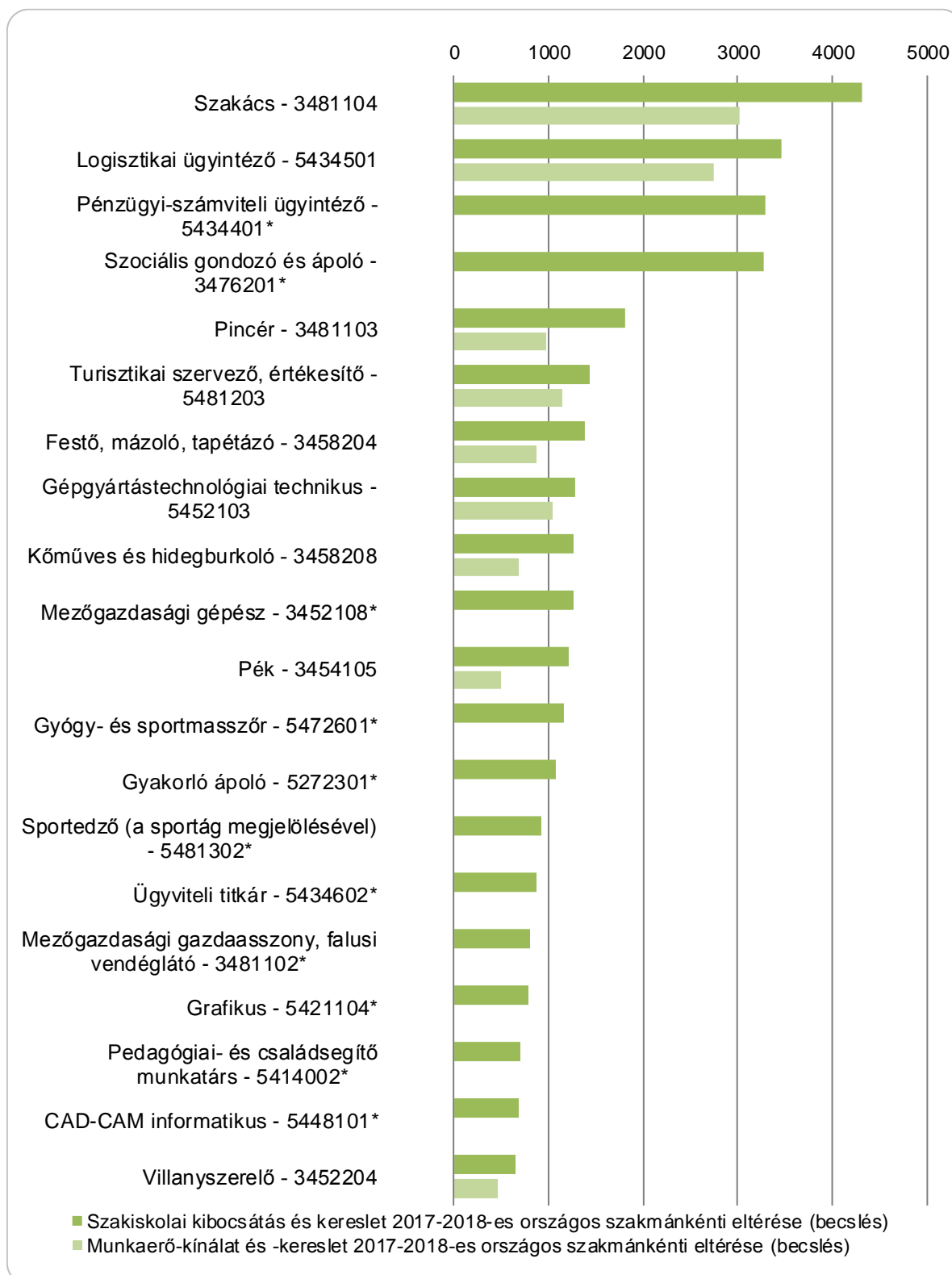

munkaerő-piacán; tehát például kilépőnek számítanak azok, akik továbbtanulnak vagy inaktívak lesznek vagy nem találnak semmilyen munkát 9 hónappal a végzést követően. Részletesebben erről az arányról lásd Makó (2013).

Ez által világosan bemutatatható, hogy még azon szakmákban is csak a frissen végzett szakmunkások töredéke helyezkedik el, amelyekben jelentős a munkaerő-piaci hiány (5.1.1. és 5.1.2. ábrák). Ezt a jelenséget néhány esetben úgy jellemezhetjük, hogy egyszerre áll fent szakmunkások hiánya és túlkínálata ugyanabban a szakmában. Az e mögött meghúzódó okokat sajnos nem állt módunkban felderíteni, de valószínűsíthető, hogy a végzős szakmunkások tudásának minőségével lehetnek problémák, valamint a lokális munkaerő-piacok közötti alacsony mobilitás okozhatja az anomáliákat. Elképzelhető, hogy az egyéb, magasabb bért kínáló szakmákban helyezkednek el a diákok vagy munkákat vállalnak el.

Ugyanakkor belátható, hogy az adott szakma munkaerő piacán való megjelenés nem csupán a diákok szándékaitól és képességeitől függ, hanem az adott szakma lokális munkaerő-piacán megjelenő kereslettől is. Tehát sok végzett szakiskolai diák eleve más szakmában kereshet állást amennyiben világos számára, hogy nincs kereslet az adott szakmában az adott lokális munkaerő-piacon. Belátható, hogy magasabb kereslet esetén a szakmában maradási arány is magasabb lehet, vagyis az effektív kereslet alkalmazkodhat a kínálathoz. Ennek fényében csak óvatosan szabad értelmezni az 5.1.1. és 5.1.2. ábrákat.

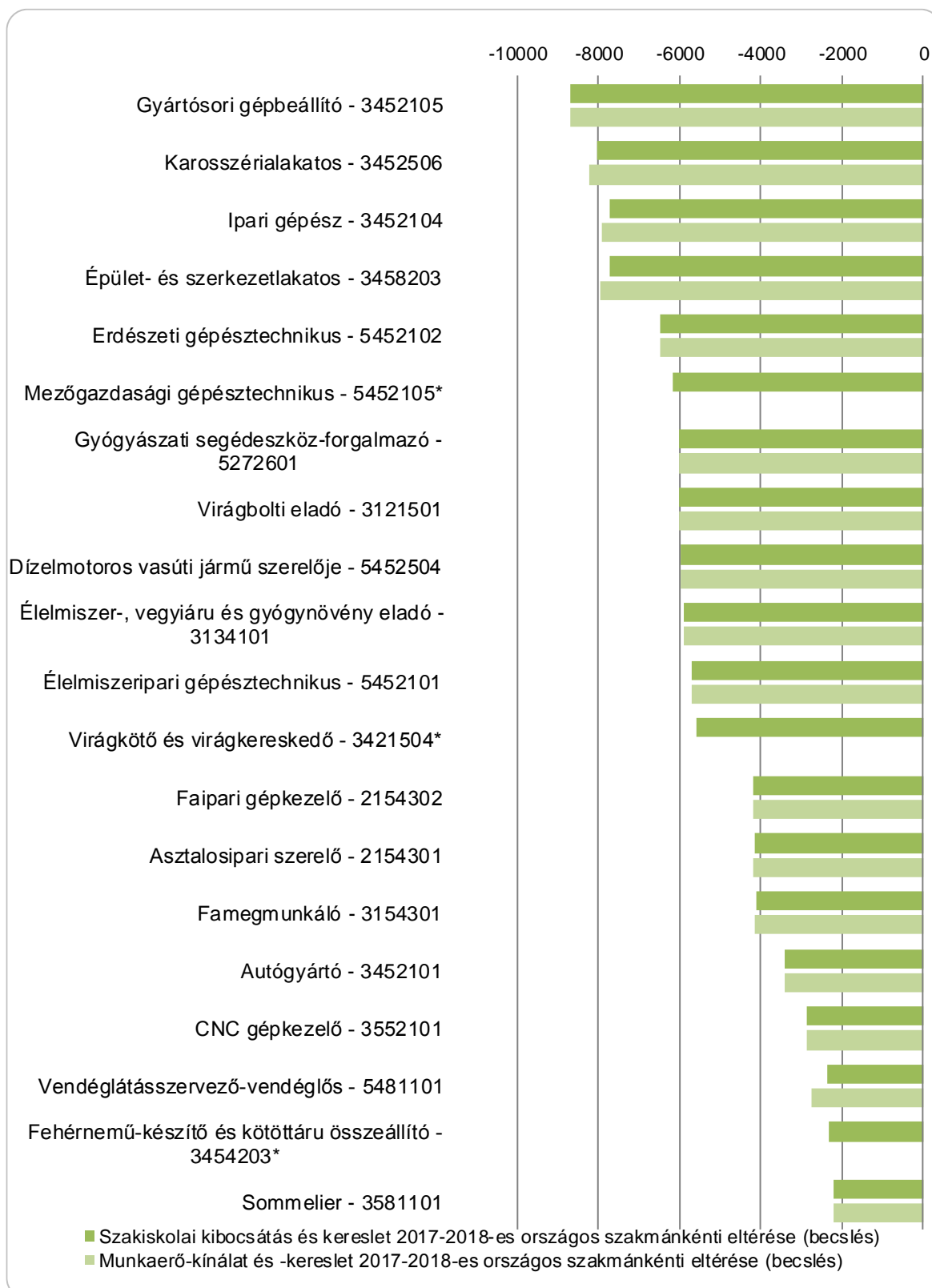
5.1.1. ábra: A legnagyobb túlképzéssel jellemezhető szakmák esetében a kínálat és kereslet várható eltérése országosan, várhatóan szakmájukban 9 hónapon belül effektív munkaerő kínálatot jelentők arányának figyelembevételével és a nélkül

Megjegyzés: A csillaggal jelölt szakmák esetén nem áll rendelkezésre szakmacsoport szintű arányszám, amely jelezne azok arányát a végzősökon belül, akik az effektív munkaerő-kínálat részét képezik.

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014, KIR-STAT, és KERESLET_TANULO_2014

5.1.2. ábra: A legnagyobb hiánnyal jellemezhető szakmák esetében a kínálat és kereslet várható eltérése országosan, várhatóan szakmájukban 9 hónapon belül effektív munkaerő kínálatot jelentők arányának figyelembevételével és a nélkül.

Megjegyzés: A csillaggal jelölt szakmák esetén nem áll rendelkezésre szakmacsoport szintű arányszám, amely jelezné azok arányát a végzősökön belül, akik az effektív munkaerő-kínálat részét képezik.

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014, KIR-STAT, és KERESLET_TANULO_2014

Mivel sem a teljes várható munkaerő-piaci keresletet sem a teljes várható szakiskolai kibocsátást nem tudtuk feltérképezni, ezért ki kellett zárunk a fentebbi elemzésből azon szakmákat, amelyekben csak keresleti vagy csak kínálati becslésünk volt. Azért tettünk így, mert nem tudhatjuk, hogy adathiány vagy ténylegesen hiányzó kereslet, illetve kínálat áll az eredmények mögött. A teljesség kedvéért felsoroljuk azokat a szakmákat, melyekben csak keresleti vagy csak kínálati előrejelzést tudtunk meghatározni (lásd az 5.1.2. és 5.1.3. táblázatokat). Meg kell jegyeznünk, hogy a KIR-STAT adatbázis csak az iskolarendszerben oktatott szakmákra vonatkozó adatokat tartalmazza, így az e körön kívül eső szakképesítések esetében az adathiány tényében biztosak lehetünk.

5.1.2. táblázat: Azon szakmákban várható kínálat, melyekben csak kínálati előrejelzést tudunk meghatározni

Képzések nevei - OKJ kód	Beiskolázás szakiskola és szakközép-iskola szakképző évfolyamára 2015/2016, fő (becslés)	Kilépés, szakiskolából és szakközép-iskolából – 2016, fő (becslés)	Adott szakma effektív munkakínálatának részét képezők száma, fő (becslés)
Alapfokú katonai vezető-helyettes - 3186301	0	0	0
Állatgondozó - 3162101	35	31	
Aranykalászos gazda - 3162102	0	0	0
Aranyműves - 5521101	13	12	
Artista - 5421201	51	45	
Bábkészítő - 3121201	0	0	0
Baleseti helyszínelő - 5586101	0	0	0
Bányaiipari technikus - 5454401	0	0	0
Becsüs - 5234101	0	0	0
Bronzműves és szoboröntő - 5521102	0	0	0
Bútor- és szőnyegbecsüs - 5134101	0	0	0
Büntetés-végrehajtási egészségügyi főfelügyelő - 5386101	0	0	0
Büntetés-végrehajtási felügyelő - 5286102	0	0	0
Büntetés-végrehajtási főfelügyelő - 5386102	0	0	0
Büntetés-végrehajtási gazdálkodási főfelügyelő - 5386103	0	0	0
Büntetés-végrehajtási igazgatási főfelügyelő - 5386104	0	0	0
Büntetés-végrehajtási őr - 3186101	0	0	0
Büntetés-végrehajtási segédfelügyelő - 3186102	0	0	0
Bűnügyi technikus - 5586102	0	0	0
Csapatszolgálati járőr társ - 5186101	0	0	0
Dekoratór - 5421101	288	256	
Díszítő festő - 5521103	37	33	
Díszlettervező - 5521104	37	33	
Díszműkovács - 3421101	0	0	0
Divat- és stílustervező - 5421102	240	213	
Egyházzeneész (a szakmairány megjelölésével) - 5421202	6	5	
Ékszerbecsüs - 5134102	0	0	0
Erőművi blokkgépész - 5352201	0	0	0
Erőművi gépész - 5252201	0	0	0
Erőművi kazángépész - 5152202	0	0	0
Festménybecsüs - 5134103	0	0	0
Festő - 5421103	24	22	
Filmhangtervező - 5321301	0	0	0

Az 5.1.2. táblázat folytatása

Képzések nevei - OKJ kód	Beiskolázás szakiskola és szakközép-iskola szakképző évfolyamára 2015/2016, fő (becslés)	Kilépés, szakiskolából és szakközép-iskolából – 2016, fő (becslés)	Adott szakma effektív munkakínálatának részét képezők száma, fő (becslés)
Fő határrendész - 5586103	0	0	0
Fővilágosító - 5321302	0	0	0
Gazda - 3462101	936	834	
Gyakorlatos színész (a szakmairány megjelölésével) - 5421203	147	131	
Gyakorló hangszerkészítő és -javító(hangszercsoport megjelölésével) - 5221501	0	0	0
Gyártásvezető - 5321303	0	0	0
Gyermek- és ifjúsági felügyelő - 3176101	0	0	0
Gyermekotthoni asszisztens - 5476101	0	0	0
Gyógypedagógiai segítő munkatárs - 5414001	471	420	
Habilitációs kutya kiképzője - 5281001	0	0	0
Hanglemez-bemutató - 5234501	0	0	0
Hangmester - 5421301	316	282	
Hangosító - 5152101	0	0	0
Hangosítórendszer tervező technikus - 5321304	0	0	0
Hangszerkészítő és -javító(hangszercsoport megjelölésével) - 5521501	23	21	
Hangtárvezető - 5521301	0	0	0
Házi időszakos gyermekgondozó - 3176102	9	8	
Honvéd altiszt (az ágazat/szakmairány megjelölésével) - 5486302	57	51	
Honvéd zászlós (az ágazat/szakmairány megjelölésével) - 5586301	0	0	0
Idegenvezető - 5481201	979	872	691
Ipari alpinista - 3258204	0	0	0
Járőr - 5186102	0	0	0
Jazz-zenész(szakmairány megjelölésével) - 5421204	32	28	
Jelmeztervező - 5521105	37	33	
Jelnyelvi szaktolmács - 5322301	0	0	0
Jelnyelvi tolmács - 5222301	0	0	0
Jelző kutya kiképzője - 5381001	0	0	0
Kályhás - 3458206	41	36	24
Kaszkadőr (a tevékenység megjelölésével) - 3221201	0	0	0
Kerámia, porcelán készítő (a szakmairány megjelölésével) - 3421102	48	43	
Kisgyermekgondozó, -nevelő - 5476102	1249	1113	
Klasszikus zenész(szakmairány megnevezésével) - 5421205	81	72	
Körzeti megbízott - 5586104	0	0	0

Az 5.1.2. táblázat folytatása

Képzések nevei - OKJ kód	Beiskolázás szakiskola és szakközép-iskola szakképző évfolyamára 2015/2016, fő (becslés)	Kilépés, szakiskolából és szakközép-iskolából – 2016, fő (becslés)	Adott szakma effektív munkakínálatának részét képezők száma, fő (becslés)
Kutyakozmetikus - 3262101	0	0	0
Kutyavezető-rendőr - 5586105	0	0	0
Lakberendező - 5521106	75	67	
Lovastúra-vezető - 5481202	3	3	2
Méhész - 3262102	0	0	0
Mezőgazdasági munkás - 2162102	0	0	0
Mozgássérültet segítő kutya kiképzője - 5381002	0	0	0
Mozgókép- és animációkészítő - 5421303	316	282	
Mozgóképgyártó - 5221301	0	0	0
Mozgóképgyártó hangtechnikus - 5321305	0	0	0
Mozigépész - 5134104	0	0	0
Múzeumi gyűjtemény- és raktárkezelő - 5121101	0	0	0
Múzeumi preparátor - 5121102	0	0	0
Műtárgybecsüs - 5134105	0	0	0
Műtárgyvédelmi asszisztens - 5121103	0	0	0
Műtárgyvédelmi munkatárs - 5221101	0	0	0
Népi játék és kismesterségek oktatója - 5321501	0	0	0
Népzeneész(szakmairány megjelölésével) - 5421206	2	2	
Nevelőszülő - 3276101	0	0	0
Okmányvizsgáló - 5586106	0	0	0
Őr-járőrtárs - 5186103	0	0	0
Ötvös, fémműves - 5421106	284	253	
Pantomimes - 5421207	0	0	0
Postai üzleti ügyintéző - 5484109	66	59	47
Produkción asszisztens - 5121301	0	0	0
Relé jelnyelvi tolmács - 5122301	0	0	0
Rendészeti szervező (a szakmairány megjelölésével) - 6286101	0	0	0
Rendezvénytechnikus - 5221302	0	0	0
Rendőr tiszthelyettes (a szakmairány megjelölésével) - 5486101	485	432	
Rendőr zászlós - 5586107	0	0	0
Repülőgépész - 5452505	18	16	12
Rögzítésvezető - 5121302	0	0	0
Segédkönyvtáros - 5232201	0	0	0

Az 5.1.2. táblázat folytatása

Képzések nevei - OKJ kód	Beiskolázás szakiskola és szakközép-iskola szakképző évfolyamára 2015/2016, fő (becslés)	Kilépés, szakiskolából és szakközép-iskolából – 2016, fő (becslés)	Adott szakma effektív munkakínálatának részét képezők száma, fő (becslés)
Sportszervező, -menedzser - 5281301	0	0	0
Stúdióvezető - 5321306	0	0	0
Szerkesztő műsorvezető - 5321307	0	0	0
Színész II. - 5521201	16	15	
Színháztechnikus, szcenikus - 5452107	40	35	
Színpadmester - 5152102	0	0	0
Szobrász - 5421107	10	9	
Táncos(szakmairány megjelölésével) - 5421209	119	106	
Televíziós kameraman - 5321308	0	0	0
Térinformatikus - 5548101	0	0	0
Tűzelőberendezés égéstermék elvezető készítő - 3158205	0	0	0
Tűzoltó I. - 5286108	0	0	0
Tűzoltó II. - 3186103	0	0	0
Tűzoltó szerparancsnok - 5386108	0	0	0
Tűzoltósági referens - 5386109	0	0	0
Utómunka asszisztens - 5121303	0	0	0

Forrás: KIR-STAT

Megjegyzés: a statisztikai korrekció miatt egyes szakmákban 0 és 1 közé csökkent a kínálat vagy a kereslet, ezek a szakmák továbbra is szerepelnek az adatbázisban, de 0-ra kerekített értékkel.

5.1.3. táblázat: Azon szakmákban várható kereslet, melyekben csak keresleti előrejelzést tudunk meghatározni

Képzések nevei - OKJ kód	Vállalozások kereslete, 2017-2018, fő (becslés)
Adatbázis kezelő - 5148101	0
Adótanácsadó - 5534401	14
Alapfokú katonai vezető-helyettes - 3186301	0
Államháztartási mérlegképes könyvelő - 5534402	94
Általános laboráns - 3152401	82
Aqua tréner - 5181301	0
Audio- és vizuáltechnikai műszerész - 3552201	650
Autótechnikus - 5552501	2480
Bábkészítő - 3121201	0
Baleseti helyszínelő - 5586101	0
Banki, befektetési termékértékesítő - 5134301	234
Bányaművelő - 3154401	0
Becsüs - 5234101	0
Bérügyintéző - 5134401	-6
Beszédátviteli rendszerüzemeltető technikus - 5552305	14
Betegkísérő - 3172301	0
Betonszerkezet-készítő, betonelem gyártó - 3258201	137
Biztonságszervező - 5286101	0
Biztosítási tanácsadó - 5534301	0
Biztosításközvetítő (függő és független) - 5134302	0
Boltvezető - 3534101	220
Bútor- és szőnyegbecsüs - 5134101	0
Büntetés-végrehajtási egészségügyi főfelügyelő - 5386101	0
Büntetés-végrehajtási felügyelő - 5286102	0
Büntetés-végrehajtási főfelügyelő - 5386102	0
Büntetés-végrehajtási gazdálkodási főfelügyelő - 5386103	0
Büntetés-végrehajtási igazgatási főfelügyelő - 5386104	0
Büntetés-végrehajtási ór - 3186101	0
Büntetés-végrehajtási segédfelügyelő - 3186102	0
Bűnügyi technikus - 5586102	0
Cipőfelsőrész-készítő - 3154202	0
Cipőgyártó - 3154203	0
Családellátó - 2181401	0
Csapatszolgálati járőrtárs - 5186101	0
Csoportos fitness instruktork - 5181302	0

Az 5.1.3. táblázat folytatása

Képzések nevei - OKJ kód	Vállalások kereslete, 2017-2018, fő (becslés)
Díszműbádogos - 3358201	0
Drog- és toxikológiai technikus - 5552401	66
Egészségfejlesztési segítő - 3272001	0
Egészségügyi kártevőirtó és fertőtlenítő - 3285301	0
Egyéb szervezeti mérlegképes könyvelő - 5534403	94
Ékszerbecsüs - 5134102	0
Elektronikai gyártósori műszerész - 3152201	637
Elektronikus hozzáférési és magánhálózati rendszerüzemeltető technikus - 5552301	14
Elektronikus műsorközlő és tartalomátviteli rendszerüzemeltető technikus - 5552302	14
Elektronikus vagyónvédelmi rendszerszerelő - 3586101	0
Ellenőrzési szakelőadó - 5534404	-6
Emelőgép-ügyintéző - 5258201	21
Endoszkópos szakasszisztens - 5572504	0
Epidemiológiai szakápoló - 5572304	0
Építési műszaki ellenőr - 6258201	0
Építő- és anyagmozgató gép kezelője (a szakmairány megjelölésével) - 3258202	329
Építőanyagipari minőségellenőr - 5558204	102
Ergoterapeuta - 5572601	0
Érintésvédelmi szabványossági felülvizsgáló - 3552203	827
Erőművi blokkgépész - 5352201	0
Erőművi gépész - 5252201	0
Erőművi gőzturbina gépész - 5152201	26
Erőművi kazángépész - 5152202	0
Erősáramú berendezések felülvizsgálója - 3552202	827
Fegyveres biztonsági őr - 5386105	0
Felvonó karbantartó-szerelő - 3152102	150
Felvonóellenőr - 6252101	0
Felvonószerelő - 3252101	150
Fertőtlenítő-sterilizáló - 3172501	0
Festménybecsüs - 5134103	0
Fitness instruktor - 5181303	0
Fitness-wellness asszisztens - 5181304	0
Fluidumkitermelő - 3154402	0
Fogyóelektródás védőgázos ívhegesztő - 3152103	2074
Fonó - 3154204	230
Fő határrendész - 5586103	0
Fröccsöntő - 3152104	253
Gázautószerelő - 5552502	2480
Gázcseretelep-kezelő - 3134102	0
Gázipari műszaki-biztonsági felülvizsgáló - 3558202	253

Az 5.1.3. táblázat folytatása

Képzések nevei - OKJ kód	Vállalások kereslete, 2017-2018, fő (becslés)
Gázturbina gépész - 5252202	26
Gépi kovács - 3152106	21
Gépjármű-építési, szerelési logisztikus - 3484101	1790
Gépjárműépítő, szerelő - 3452501	3428
Gerinchálózati rendszerüzemeltető technikus - 5552303	14
Gumiabroncs-javító és kerékki egyensúlyozó - 3252501	5336
Gumikeverék-készítő - 3154302	79
Gyakorló hangszerkészítő és -javító(hangszercsoport megjelölésével) - 5221501	0
Gyakorló klinikai laboratóriumi asszisztens - 5272503	0
Gyakorló szövettani asszisztens - 5272504	0
Gyógyszer-készítménygyártó - 3152402	181
Gyógyszeripari laboratóriumi technikus - 5552402	66
Hangosító - 5152101	0
Hengerész - 3152107	21
Hídépítő és -fenntartó technikus - 5458202	26
Homlokzatépítő és -szerelő - 3258203	41
Honvéd zászlós (az ágazat/szakmairány megjelölésével) - 5586301	0
Hűtéstechnikai berendezés üzemeltető - 3252201	26
Idegnyelvű ügyfélkapcsolati szakügyintéző - 5534701	71
IFRS mérlegképes könyvelő - 5534405	94
Ingatlankezelő - 5381401	53
Ingatlanközvetítő - 5234102	0
Ingatlanvagyon-értékelő és -közvetítő - 5334101	0
Internetes alkalmazásfejlesztő - 5521302	0
Ipari alpinista - 3258204	0
Ipari olaj- és gáztüzelő-berendezés kezelő - 3152202	14
Ipari szigetelő bádogos - 3258205	41
Ipari üvegműves - 3254301	0
IT mentor - 5448201	0
Járműkarosszéria készítő, szerelő - 3452505	8726
Járőr - 5186102	0
Jelnyelvi szaktolmács - 5322301	0
Jövedéki ügyintéző - 5134407	295
Kádár, bognár - 3254302	203
Katasztrófavédelmi főelőadó - 5386106	0
Katasztrófavédelmi előadó - 5286103	0
Katasztrófavédelmi referens - 5386107	0
Katasztrófavédelmi szakelőadó - 5286104	0
Kazángépész (12 t/h felett) - 3352201	14
Kazánkezelő (2-12 t/h között) - 3252202	14

Az 5.1.3. táblázat folytatása

Képzések nevei - OKJ kód	Vállalások kereslete, 2017-2018, fő (becslés)
Kéményseprő - 3285302	167
Képi diagnosztikai, nukleáris medicina és sugárterápiás asszisztens - 5572510	0
Kereskedelmi, háztartási és vendéglátóipari gépszerelő - 3252102	637
Kesztyűs - 3154205	14
Kézápoló és műkörömépítő - 3281501	139
Kisfeszültségű csatlakozó- és közvilágítási FAM szerelő - 3552204	1025
Kisfeszültségű FAM kábelszerelő - 3552205	199
Kisfeszültségű kábelszerelő - 3552206	1025
Kisfeszültségű szabadvezeték hálózati FAM szerelő - 3552207	199
Kisteljesítményű kazán fűtő (max. 2 t/h) - 3152203	14
Klinikai laboratóriumi asszisztens - 5572512	0
Kosárfonó - 2121501	0
Kozmetikus - 5581502	69
Körzeti megbízott - 5586104	0
Kötő - 3154206	230
Közbeszerzési referens - 5234301	-6
Középfeszültségű FAM szerelő - 3552208	199
Középfeszültségű kábelszerelő - 3552209	199
Közlekedésautomatikai műszerész - 5452303	637
Közterület-felügyelő - 5286105	0
Kulturális rendezvény szervező - 5134501	1103
Kutyavezető-rendőr - 5586105	0
Kutyavezető-vagyonőr - 3386101	0
Külszíni bányász - 3254401	0
Lábápoló - 3281502	139
Látszerész és fotóciikk-kereskedő - 5472501	39
Légi közlekedésüzemvitel-ellátó - 5484103	108
Létesítményi energetikus - 5558201	256
Magánnyomozó - 5286106	0
Matróz-gépkezelő - 3484102	0
Mechanikus vagyonvédelmi szerelő - 3586102	0
Mélyfúró - 3154403	0
Migrációs ügyintéző - 5234707	47
Mobilalkalmazás fejlesztő - 5521304	0
Mozgólépcső ellenőr - 6252102	0
Mozgólépcső karbantartó-szerelő - 3352101	150
Mozigépész - 5134104	0
Multimédia-alkalmazásfejlesztő - 5521305	0
Munkaruha- és védőruha-készítő - 3554201	40
Munkavédelmi technikus - 5286201	0

Az 5.1.3. táblázat folytatása

Képzések nevei - OKJ kód	Vállalások kereslete, 2017-2018, fő (becslés)
Múzeumi gyűjtemény- és raktárkezelő - 5121101	0
Múzeumi preparátor - 5121102	0
Műanyag hegesztő - 3152108	253
Műbútorasztalos - 3554301	611
Műemlékfenntartó technikus - 5558202	26
Műemléki díszítőszobrász - 3558204	17
Műemléki helyreállító - 3558205	373
Műszakicikk-eladó - 3134103	5997
Műszeres analitikus - 5552403	66
Műtárgybecsüs - 5134105	0
Műtárgyvédelmi asszisztens - 5121103	0
Nemzött-termék gyártó - 3154207	230
Nyílászáró és árnyékolástechnikai szerelő - 3158203	41
Nyomástartóedény-gépész - 3252401	0
Nyomdaipari technikus - 5521306	0
Okleveles adóellenőrzési szakértő - 6234401	14
Okleveles forgalmiadó-szakértő - 6234402	14
Okleveles jövedelemadó-szakértő - 6234403	14
Okleveles nemzetköziadó-szakértő - 6234404	14
Okmányvizsgáló - 5586106	0
Olvasztár és öntő - 3252103	1081
Órás - 3252104	0
Ortopédiai cipész - 3354201	0
Orvosi elektronikai technikus - 5552304	0
Öntészeti mintakészítő - 3252105	0
Őr-járőrtárs - 5186103	0
Papírgyártó és -feldolgozó - 3254303	144
Papíripari technikus - 5552404	66
Pénztárkezelő és valutapénztáros - 5134303	21
Pénzügyi projektmenedzser-asszisztens - 5134406	213
Pénzügyi szervezeti mérlegképes könyvelő - 5534406	94
Pénzügyi ügyintéző - 5134404	207
Pirotechnikai terméküzemeltető - 5152401	21
Pirotechnikus - 5254401	21
Pirotechnikus raktárkezelő - 5152402	21
PLC programozó - 5152301	21
Produkción asszisztens - 5121301	0
Pszichiátriai szakápoló és gyógyfoglalkoztató - 5572314	0
Rekonstrukciós és műemléki festő, mázoló - 3558206	75
Rendészeti szervező (a szakmairány megjelölésével) - 6286101	0

Az 5.1.3. táblázat folytatása

Képzések nevei - OKJ kód	Vállalozások kereslete, 2017-2018, fő (becslés)
Rendőrszázados - 5586107	0
Repülőgépszárműszerelő - 5452506	8726
Robbanásbiztos berendezés kezelője - 5252203	827
Rögzítésvezető - 5121302	0
Sírkő és műkőkészítő - 3158204	17
Speciális lábápoló - 5381501	139
Sportoktató (a sportág megjelölésével) - 3181301	0
Stúdióvezető - 5321306	0
Szakképesített bankreferens - 5534302	0
Szakszolgálati FAM szerelő - 3552210	199
Szállodai recepció - 5281201	0
Számítógépes műszaki rajzoló - 3148101	0
Számviteli ügyintéző - 5134405	207
Személy- és vagyonőr - 3286101	0
Szíjgyártó és nyerges - 3554202	0
Színpadmester - 5152102	0
Szoftverüzemeltető-alkalmazásgazda - 5148102	1095
Szövő - 3154208	230
Táncinstruktor - 5581302	0
Társadalombiztosítási ügyintéző - 5134402	0
Társasházkezelő - 5281401	53
Távközlési és informatikai hálózatszerelő - 3152301	14
Távközlési technikus - 5452305	14
Távközlési üzemeltető - 5152302	14
Temetkezési szolgáltató - 5285301	0
Térinformatikus - 5548101	0
Termékdíj ügyintéző - 5134408	295
Testőr - 3386102	0
Textilanyaggyártó - 3254201	230
Textiltisztító és textilszínező - 3254202	230
Töltőállomás-kezelő - 3234101	0
Tűzolóberendezés égéstermék elvezető készítő - 3158205	0
Tűzoltó I. - 5286108	0
Tűzoltó II. - 3186103	0
Tűzoltó szerparancsnok - 5386108	0
Tűzoltósági referens - 5386109	0
Tűzvédelmi előadó - 5286110	0
Tűzvédelmi főelőadó - 5386110	0
Uszodamester - 3281001	438
Utazásügyintéző - 5181201	0

Az 5.1.3. táblázat folytatása

Képzések nevei - OKJ kód	Vállalások kereslete, 2017-2018, fő (becslés)
Útépítő - 3458211	1095
Utómunka asszisztens - 5121303	0
Üvegcsiszoló - 3254304	0
Üveggyártó - 3254305	0
Vadászpuska műves - 5586302	0
Vállalkozási mérlegképes könyvelő - 5534407	76
Vámügyintéző - 5134403	295
Vas- és acélfeldolgozó - 3252106	1103
Vasútépítő és -fenntartó technikus - 5458206	26
Vasúti árufuvarozási ügyintéző - 5484106	232
Vasúti vontatott jármű szerelője - 5452508	637
Vasútijármű-technikus - 5552503	39
Vegyianyaggyártó - 3152403	181
Világítástechnikus - 5152103	0
Villamos alállomás kezelő - 3552211	199
Villamos elosztóhálózat szerelő, üzemeltető - 3552212	199
Villamos gép és -készülék üzemeltető - 3552213	637
Villamos hálózat kezelő - 3552214	199
Villamos távvezeték építő, üzemeltető - 3552215	199
Villámvédelmi felülvizsgáló - 3552216	827
Vízépítő technikus - 5558203	274
Vízgépészeti és technológiai berendezésszerelő - 3558208	253
Vízi közlekedésüzemvitel-ellátó - 5484108	146
Vízszigetelő, melegburkoló - 3258206	172
Volfrámelektrodás védőgázos ívhegesztő - 3152109	2074
Webmester - 5148103	0
Zsaluzóács - 3158206	169

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014

Megjegyzés: a statisztikai korrekció miatt egyes szakmákban 0 és 1 közé csökkent a kínálat vagy a kereslet, ezek a szakmák továbbra is szerepelnek az adatbázisban, de 0-ra kerekített értékkel.

5.2. A várható kínálat és kereslet eltérése területi egységenként

Az 5.2.1. táblázat tartalmazza a megyék és régiók teljes előre jelzett szakiskolai kibocsátását és a teljes becsült munkaerő-piaci keresletet is. Ezek alapján a kínálat és kereslet várható eltéréseit is bemutatja a táblázat térségi szempontból aggregáltan.

5.2.1. táblázat: *Becsült szakképzetek iránti kínálat és kereslet megyénként és régióként, fő*

megyék és régiók	kínálat		kereslet		eltérés	
	Beiskolázás szakiskola és szakközép-iskola szakképző évfolyamára 2014/2015, fő (becslés)	Kilépés, szak-iskolából és szakközép-iskolából – 2016, fő (becslés)	Adott térség effektív munkakínálatának részét képezők száma, fő (becslés)	Vállalalkozások kereslete, 2016-2017, fő (becslés)	Szakiskolai kibocsátás és kereslet 2016-2017-es országos eltérése (becslés)	Munkaerő-kínálat és -kereslet 2016-2017-es országos eltérése (becslés)
Budapest	30738	27380	20343	15516	11864	4827
Pest	4807	4282	2989	12580	-8298	-9592
Közép-Magyarország	35545	31662	23332	28096	3566	-4764
Fejér	5451	4855	3122	1648	3207	1474
Komárom-Esztergom	3062	2727	2201	172	2555	2028
Veszprém	3273	2915	2551	1136	1779	1415
Közép-Dunántúl	11786	10497	7873	2956	7541	4917
Győr-Moson-Sopron	5367	4781	4078	6189	-1408	-2111
Vas	2296	2045	1663	957	1088	705
Zala	2883	2568	1972	1353	1215	620
Nyugat-Dunántúl	10546	9394	7713	8499	895	-786
Baranya	4303	3833	2752	1684	2149	1068
Somogy	3130	2788	1957	772	2016	1186
Tolna	2894	2578	2343	759	1819	1584
Dél-Dunántúl	10327	9199	7053	3215	5984	3838
Borsod-Abaúj-Zemplén	9124	8128	5096	4144	3984	952
Heves	3117	2777	2430	797	1980	1633
Nógrád	1658	1477	1028	405	1072	623
Észak-Magyarország	13899	12382	8554	5346	7036	3208
Hajdú-Bihar	5125	4565	3442	1068	3497	2374
Jász-Nagykun-Szolnok	4005	3567	1973	1966	1601	6
Szabolcs-Szatmár-B.	12329	10982	7248	1705	9277	5543
Észak-Alföld	21459	19114	12663	4739	14375	7923
Bács-Kiskun	5760	5131	4125	1473	3658	2652
Békés	4318	3847	2885	811	3036	2074
Csongrád	5363	4777	3540	1471	3306	2069
Dél-Alföld	15441	13755	10550	3755	10000	6795
Összesen	119003	106003	77738	56607	49396	21131

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014, KIR-STAT

A korábbi évek gyakorlatával ellentétben idén lehetőségünk volt a KIR-STAT adatbázisban megjelenő összes, a szakképzésbe belépő diákot számba venni a területi bontású előrejelzések számításakor, ennél fogva bár a szakképzettek várható kínálatáról pontosabb képet kapunk, az adatok összehasonlítása a kutatás korábbi eredményeivel problematikusá vált. Mindemellett meg kell jegyeznünk, hogy az 5.1. fejezetben közölt adatokkal sem vethetőek össze az 5.2.1. táblázatban foglaltak, ugyanis az előző fejezetben a jelenleg hatályos OKJ képzései szerint összesítettük a vállalatok foglalkozásonkénti előrejelzéseit, illetve a szakképző intézményekben a jelenlegi OKJ és a korábbi jegyzékben foglalt, de a jelenlegi képzések valamelyikének megfeleltethető képzésre belépők számát. Ezzel szemben az 5.2.1. táblázatban a képzések szerinti összesítés helyett területi egységenként összesítettük az adatokat, így egy előre jelzett szakképzett munkavállalót illető munkahelyet csak egyszer vettünk figyelembe, ahogy egy előre jelzett szakképzett munkavállalót is – ezáltal a becslések országos összesítése is lehetővé válik.

Az egyik legfontosabb következtetése az 5.2.1. táblázatnak, hogy számszerűleg és országosan összességében több diák végez a szakképzésben, mint ahány szakképzett dolgozót a versenyszféra vállalatai felvenni terveznek a következő 3-4 évben. Az effektív munkaerő-kínálatot illetően elmondható, hogy a munkaerő-piaci keresletnél magasabbnak ígérkezik a szakiskolát végzettekből összeálló effektív munkaerő-kínálat.

Az 5.2.1. táblázat másik legfontosabb következtetése, hogy rendkívül nagyok az országon belüli eltérések a becsült szakiskolai kibocsátás várható munkaerő-piaci illeszkedése tekintetében. Két megyékben (Győr-Moson-Sopron és Pest megye) jelentős szakmunkáshiányra lehet számítani, ugyanakkor a legtöbb régióban és megyében jelentős a várható túlképzés a jelenlegi trendek alapján. A szakképzettek várható effektív munkakínálatához viszonyítva a keresleti előre jelzéseket Közép-Magyarországon és Nyugat-Dunántúlon is toborzási nehézségekre számíthatnak a vállalatok.

Ugyanakkor mind az 5.1.1., mind pedig az 5.2.1. táblázatot óvatossággal szabad csak kezelni, mivel mind a megyék szerinti, mind a régiók szerinti aggregálás jelentős különbségeket takarhat el. Ezeket a későbbi fejezetekben tekintjük át.

6. A kritikus értékeket meghaladó képzések megyénként és régióként

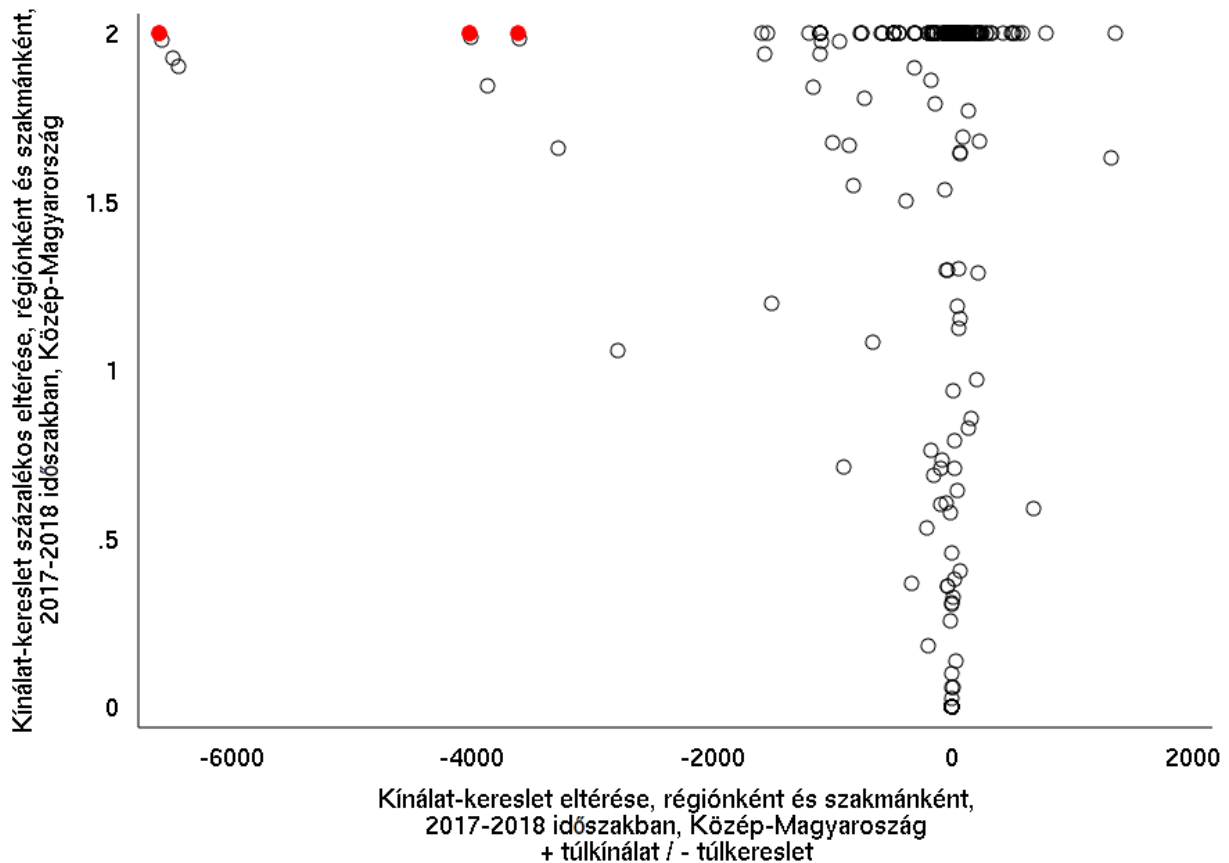
Az alábbiakban ismertetjük megyénként és régióként külön-külön azokat a szakmákat, melyek átlépik a már korábban részletezett kritikus értékeket (lásd az 6.1. és 6.2. táblázatokat). A két táblázat nem hasonlítható össze közvetlenül, ami azt jelenti, hogy azok a szakmák, melyek kritikusak megyei szinten, nem feltétlenül kritikusak régiós szinten, és fordítva. Ennek oka, hogy a kritikus értékek meghatározásához felhasznált munkaerő-piaci és szakiskolai előrejelzési adatok eltérnek megyei és régiós szinten. Ez azt jelenti, hogy az egyes régiókban a megyék becsült túlkereslete, illetve túlkínálata erősítheti és ki is olthatja egymást. Egy hipotetikus példával szemléltetve ezt: Baranya megye magas várható szakiskolai kibocsátását egy adott szakmából ellensúlyozhatja Somogy megye magas várható munkaerő-piaci kereslete ugyanabban a szakmában a Dél-dunántúli régióban. Ugyanakkor mindkét megyében, külön-külön kritikus szakmának kategorizálhatjuk az adott szakmát: Baranyában a túlképzés jelent problémát, Somogyban pedig az alacsony szakiskolai kibocsátás.

Mindkét táblázat jól mutatja, hogy jelentősek a regionális eltérések az országon belül. Ennek az a következménye, hogy az országos átlagnak megfelelően kialakított kritikus értékek jelentősen eltérő számú kritikus szakmát eredményeznek megyénként és régióként. Továbbá, a kritikus értékeket átlépő szakmákban várható túlkínálat és túlkereslet mértéke előrebecslésünk alapján jelentősen változik kritikus szakmánként, azonban ennek nagyságát nem tüntettük fel a táblázatban a becslés feltételezett pontatlansága miatt. Ennek okát fentebb részleteztük, a módszertani megállapításoknál.

A kritikus értékek meghatározását szemléltetjük Közép-Magyarország régió (6.1 ábra) és Győr-Moson-Sopron megye (6.2 ábra) értékeit grafikusan bemutatva. Az ábrákon a piros színű pontok jelölik az adott területi egységen belül várhatóan kritikus egyensúlytalanságot mutató szakmákat. Ezáltal értelmezhetővé válik pontosan mit is értünk kritikus értékek alatt, és hogy ezek az értékek milyen mértékben ragadják meg a rendkívül szélsőséges várható munkaerő-piaci egyensúlytalanságokat (mind abszolút, mind százalékos megközelítésben).

Mivel a korábbi évekkel való összehasonlíthatóság korlátozott a módszertani változások miatt, ezért sajnos nem tudunk külön kitérni a kritikus szakmák idősoros elemzésére.

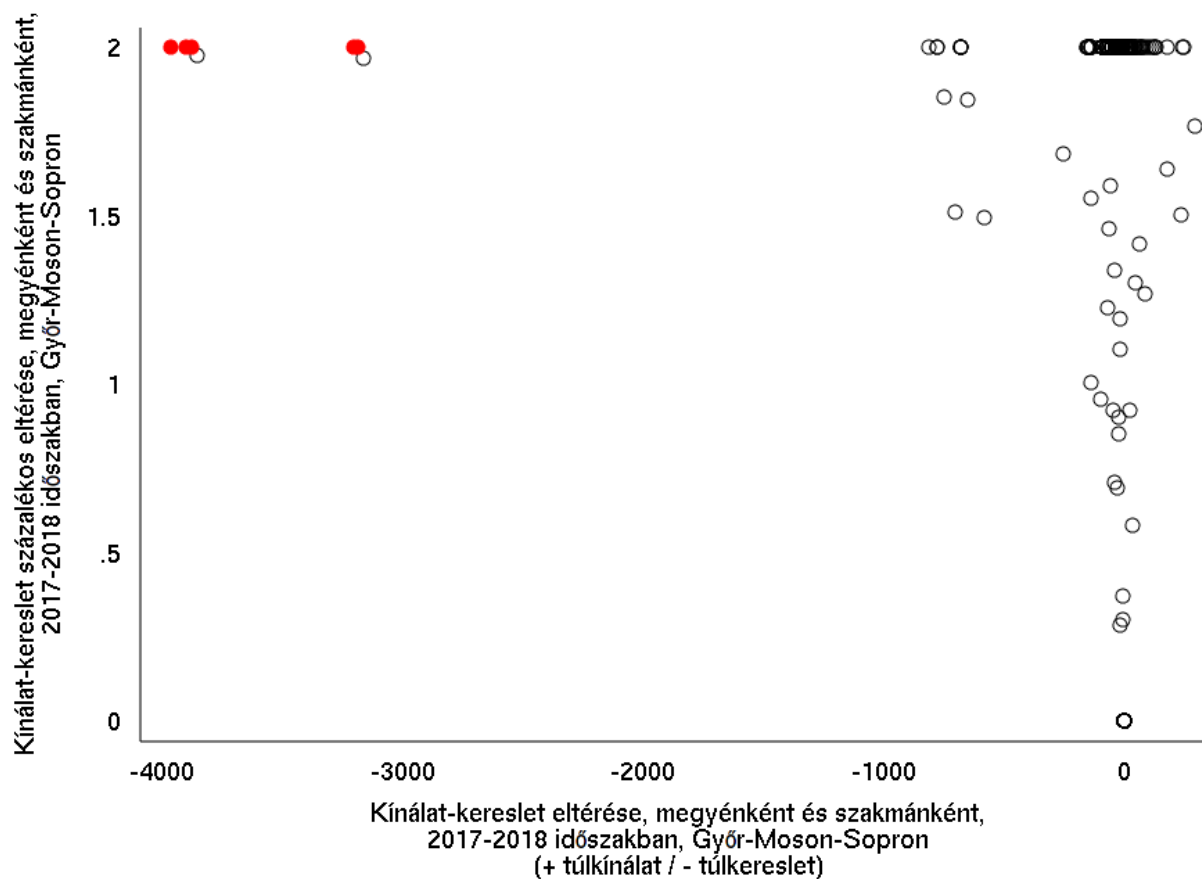
6.1. ábra: Szakképzetek iránti kínálat és kereslet becsült abszolút és relatív eltérése, Közép-Magyarország, 2017-2018

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014, KIR-STAT

Magyarázat: A vízszintes tengelyen a becsült kínálat és a becsült kereslet eltérését ábrázoljuk főben. A függőleges tengelyen pedig az abszolút eltérést viszonyítjuk a kereslet és a kínálat átlagához. A 2-es érték azt mutatja például, hogy az abszolút eltérés kétszerese a kereslet és kínálat átlagának. Az ábrán a körök az egyes szakmákat jelölik.

6.2. ábra: Szakképzetek iránti kínálat és kereslet becsült abszolút és relatív eltérése, Győr-Moson-Sopron megye, 2017-2018

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014, KIR-STAT

Magyarázat: A vízszintes tengelyen a becsült kínálat és a becsült kereslet eltérését ábrázoljuk főben. A függőleges tengelyen pedig az abszolút eltérést viszonyítjuk a kereslet és a kínálat átlagához. A 2-es érték azt mutatja például, hogy az abszolút eltérés kétszerese a kereslet és kínálat átlagának. Az ábrán a körök az egyes szakmákat jelölik.

6.1. táblázat: Képzések, ahol a becsült kínálat és a becsült kereslet eltérése meghaladja a kritikus értékeket, megyék szerint, 2014

Megye / Szakma	Gyógyászati segédeszköz-forgalmazó 5272601	Ipari gépész 3452104	Gyártósori gépbeállító 3452105	Faipari gépkezelő 2154302	Famegmunkáló 3154301	Gumiabroncs-javító és kerékkiegyensúlyozó 3252501	Gépjármű-építő, szerelő 3452501	Járműkaros széria készítő, szerelő 3452505	Dízelmotoros vasúti jármű szerelője 5452504	Repülőgép-sárkány-szerelő 5452506	Élelmiszer-, vegyiáru és gyógynövény eladó 3134101	Műszakicikk-eladó 3134103	Virágbolti eladó 3121501	Erdészeti gépésztechnikus 5452102	Élelmiszeripari gépésztechnikus 5452101
Bács-Kiskun															
Baranya															
Békés															
Borsod-Abaúj-Zemplén															
Budapest		Kritikusan alacsony kínálat	Kritikusan alacsony kínálat	Kritikusan alacsony kínálat	Kritikusan alacsony kínálat			Kritikusan alacsony kínálat		Kritikusan alacsony kínálat					
Csongrád															
Fejér															
Győr-Moson-Sopron						Kritikusan alacsony kínálat	Kritikusan alacsony kínálat		Kritikusan alacsony kínálat					Kritikusan alacsony kínálat	Kritikusan alacsony kínálat
Hajdú-Bihar															
Heves															
Jász-Nagykun-Szolnok															
Komárom-Esztergom															
Nógrád															

Kritikusan
alacsony
kínálat

Kritikusan
alacsony
kínálat

Kritikusan
alacsony
kínálat

Pest

Kritikusan
alacsony
kínálat

Somogy

Szabolcs-
Szatmár-
Bereg

Tolna

Vas

Veszprém

Zala

6.2. táblázat: Képzések, ahol a becsült kínálat és a becsült kereslet eltérése meghaladja a kritikus értékeket, régiók szerint, 2014

Régió / Szakma	Gyógyászati segédeszköz-forgalmazó 5272601	Gyártósori gépbeállító 3452105	Faipari gépkezelő 2154302	Famegmunkáló 3154301	Gumiabroncs-javító és kerékkiegyensúlyozó 3252501	Gépjármű-építő, szerelő 3452501	Járműkaros-széria készítő, szerelő 3452505	Dízelmotoros vasúti jármű szerelője 5452504	Repülőgép-sárkány-szerelő 5452506	Műszakicikk-eladó 3134103	Virágbolti eladó 3121501	Erdészeti gépész-technikus 5452102	Élelmiszeripari gépész-technikus 5452101
Közép-Magyarország	Kritikusan alacsony kínálat	Kritikusan alacsony kínálat	Kritikusan alacsony kínálat	Kritikusan alacsony kínálat			Kritikusan alacsony kínálat		Kritikusan alacsony kínálat	Kritikusan alacsony kínálat	Kritikusan alacsony kínálat		
Közép-Dunántúl													
Nyugat-Dunántúl					Kritikusan alacsony kínálat	Kritikusan alacsony kínálat		Kritikusan alacsony kínálat				Kritikusan alacsony kínálat	Kritikusan alacsony kínálat
Dél-Dunántúl													
Észak-Magyarország													
Észak-Alföld													
Dél-Alföld													

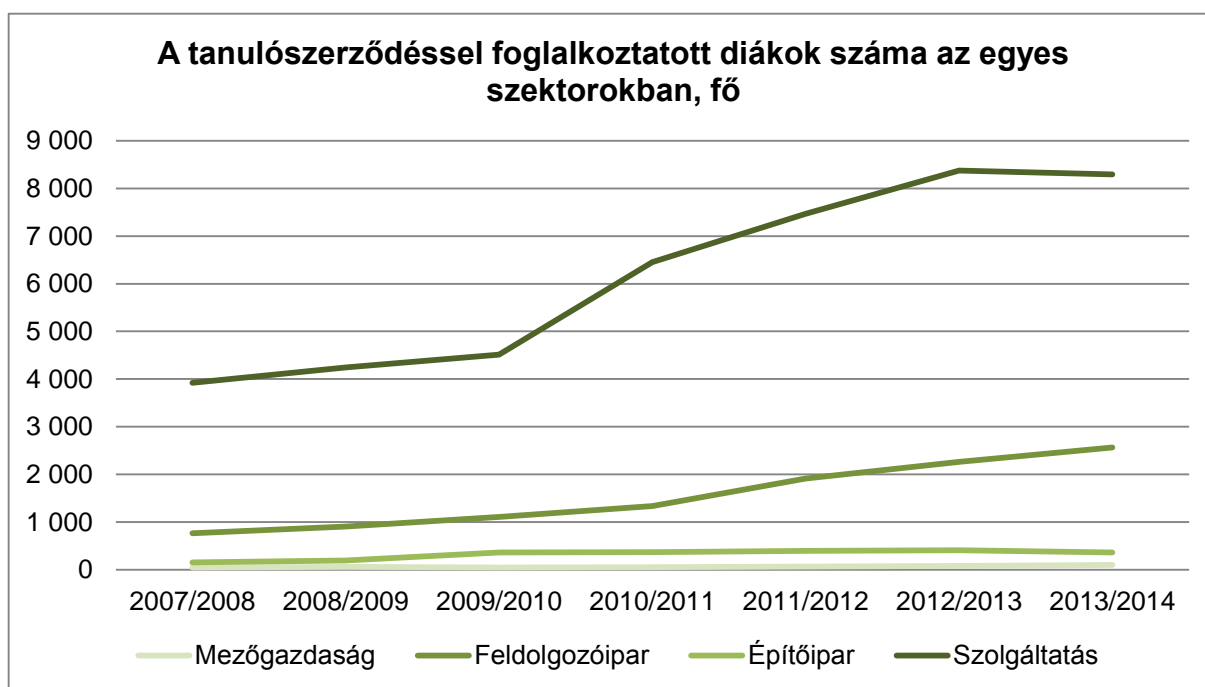
III. Fejezet: Szakképzettek kínálatának kvalitatív jellemzői

7. Tanulószerződéses foglalkoztatás néhány jellemzője

E szakaszban a megkérdezett vállalatok szemszögéből tekintjük át a tanulószerződéses képzést: (1) a tanulószerződés képzés főbb jellemzőit – a tanulók száma, megoszlása, kifizetett bérek, és lemorzsolódási arány; (2) e képzési forma nyújtásának, illetve nem nyújtásának okait; valamint (3) a tanulószerződéses képzés általános vállalati megítélését.

A tanulószerződéses foglalkoztatás tekintetében egyértelműen növekvő trendet figyelhetünk meg a feldolgozóipar és a szolgáltatások területén (7.1. ábra). Ezt a markáns trendet a gazdasági válság és a nyomában kibontakozó negatív munkaerő-piaci tendenciák sem tudták megtörni. Ez nem mondható el a mezőgazdaságról és az építőiparról, ahol stagnált a tanulószerződéses diákok száma.

7.1. ábra. Tanulószerződéssel foglalkoztatott diákok száma a mintában, szektorok szerinti megoszlás, 2007/2008-2013/2014, fő

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014

Sok diák számára, különösen a hátrányos családi háttérrel rendelkezők számára a tanulószerződéses képzés egyik fő motiváló tényezője a képzési idő alatt kapott juttatás lehet. E tekintetben a 1993. évi LXXVI. törvény meghatározza, hogy e juttatásnak el kell érnie legalább a mindenkori minimálbér 20%-át, illetve 40%-át hiány szakképesítések esetében. Tehát a

tanulószerződéses diákok havi juttatásának 2014 során legalább 20 300, illetve 40 600 forintnak kellett lennie. A mintába került vállalatok átlagosan 18 475 forint juttatást adtak a tanulószerződéses diákjaiknak.

7.1. táblázat. Átlagos tanulószerződéses juttatás szakmánként, 2013/2014, forint, N=1387

OKJ kód	Szakma megnevezés	Átlagos tanulószerződéses juttatás (2012/13)
5458204	Mélyépítő technikus	98000
5472601	Gyógy- és sportmasszőr	78500
5572301	Ápoló	48132
5434602	Ügyviteli titkár	45000
3152106	Gépi kovács	44000
3358201	Díszműbádogos	37247
3452109	Műanyagfeldolgozó	33500
3154101	Bolti hentes	32516
5452402	Vegyipari technikus	32340
3458205	Hűtő- és légtechnikai rendszerszerelő	30000
3154112	Zöldség- és gyümölcsfeldolgozó	29500
3452203	Elektronikai műszerész	27455
3452101	Autógyártó	26975
3452107	Járműipari fémalkatrész-gyártó	25000
5452301	Automatikai technikus	25000
3158201	Csőhálózatszerelő	23760
3454203	Fehérnemű-készítő és kötöttáru összeállító	23500
5452103	Gépgyártástechnológiai technikus	21210
3452105	Gyártósori gépbeállító	20178
5281501	Gyakorló fodrász	19900
3421102	Kerámia, porcelán készítő (a szakmairány megjelölésével)	19855
5581502	Kozmetikus	19750
3152109	Volfrámelektrodás védőgázos ívhegesztő	19600
5581501	Fodrász	19510
3452110	Szerszámkészítő	19172
3452301	Mechatronikus-karbantartó	19160
3454202	Cipőkészítő	19130
3481102	Mezőgazdasági gazdaasszony, falusi vendéglátó	18997
3462101	Gazda	18620
3454304	Ipari gumitermék előállító	18604
3458208	Kőműves és hidegburkoló	18446
3458212	Víz-, csatorna- és közmű- rendszerszerelő	18269
3454101	Édesipari termékgyártó	18169
3452204	Villanszerelő	18103
3154109	Tejtermékgyártó	18056
5421109	Üvegműves	18000
3485301	Víz- és csatornaműkezelő	18000
3152403	Vegyianyaggyártó	17954
3562101	Állattartó szakmunkás	17907
5421304	Nyomdaipari gépmester	17811
3458203	Épület- és szerkezetlakatos	17738
3454205	Kárpitos	17640
5452101	Élelmiszeripari gépésztechnikus	17500
3552101	CNC gépkezelő	17413
3452103	Gépi forgácsoló	17205

2154102	Sütőipari és gyorspékségi munkás	17107
3134101	Élelmiszer-, vegyiáru és gyógynövény eladó	17052
3452503	Járműfényező	17015
3454103	Húsipari termékgyártó	17000
3462301	Erdészeti szakmunkás	17000
3454206	Női szabó	16999
3452106	Hegesztő	16917
5452304	Mechatronikai technikus	16857
3434101	Eladó	16847
3558208	Vízgépészeti és technológiai berendezésszerelő	16680
5452201	Erősáramú elektrotechnikus	16649
3481103	Pincér	16611
5452501	Autóelektronikai műszerész	16530
3481104	Szakács	16375
3452506	Karosszerialakatos	16341
5452502	Autószerelő	16260
5481101	Vendéglátásszervező-vendéglős	16216
3458204	Festő, mázoló, tapétázó	16180
3452102	Finommechanikai műszerész	16155
3454302	Asztalos	15882
3454105	Pék	15862
3134103	Műszakicikk-eladó	15673
3462102	Lovász	15620
5554106	Sütő- és cukrászipari szaktechnikus	15615
3481101	Cukrász	15471
3452108	Mezőgazdasági gépész	15462
3552102	Mezőgazdasági gépjavitó	15462
5421302	Kiadványszerkesztő	15345
3458201	Ács	15165
3454104	Molnár	15137
5481001	Fotográfus és fotótermék-kereskedő	15000
3452104	Ipari gépész	14919
3454204	Férfiszabó	14870
3458201	Ács	14787
3454201	Bördízműves	14641
3454303	Formacikk-gyártó	14641
5462101	Állattenyésztő és állategészségügyi technikus	14641
3452202	Elektromos gép- és készülékszerelő	14641
5221501	Gyakorló hangszerkészítő és - javító(hangszercsoport megjelölésével)	14641
5472401	Fogtechnikus gyakornok	14641
3481102	Mezőgazdasági gazdaasszony, falusi vendéglátó	14640
3472501	Optikai üvegcsiszoló	14603
3452504	Járműkarosszéria előkészítő, felületbevonó	14600
5572401	Fogtechnikus	14500
3481105	Vendéglátó eladó	14375
3154202	Cipőfelsőrész-készítő	14341
3154201	Bőrtárgy készítő	13915
3458209	Központifűtés- és gázhálózat rendszerszerelő	13818
2158201	Szobafestő	13740
5452302	Elektronikai technikus	13668
5434101	Kereskedő	13644
3452502	Gépjármű mechatronikus	13500
5272003	Gyakorló gyógyszerértési asszisztens	13500
5552501	Autótechnikus	13425
3272301	Ápolási asszisztens	13420
3454306	Könyvkötő és nyomtatványfeldolgozó	13420

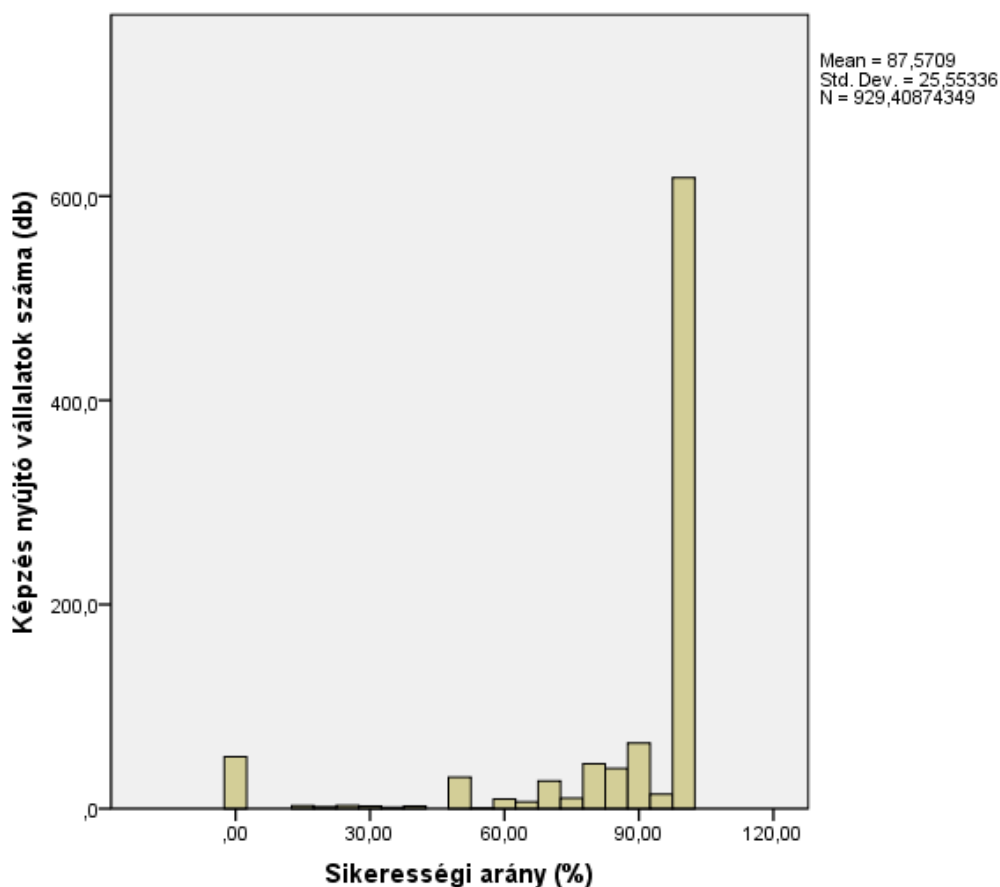
3181101	Falusi vendéglátó	13400
5452105	Mezőgazdasági gépészmérnök	13230
5484104	Szállítmányozási ügyintéző	13000
5272301	Gyakorló ápoló	12200
5472001	Egészségügyi asszisztens	12000
5434501	Logisztikai ügyintéző	11937
5454202	Ruhaiipari technikus	11555
5454102	Élelmiszeripari technikus	11500
3452507	Motorkerékpár-szerelő	10980
5452401	Laboratóriumi technikus	10840

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014

Megjegyzés: a táblázatban szaggatott vonallal jelöltük a juttatás törvényi minimumát.

A megkezdett tanulószervezéses képzést a 2012/2013-as tanévben a diákok 87,57%-a fejezte be sikeresen a képzést folytató vállalatok bevételei szerint (7.2. ábra). Ez az adat nem kimondottan meglepő, ha összevetjük a tavalyi 85,16%-kal vagy a szakképzés egészére jellemző sikerességi aránnyal: a legutolsó rendelkezésre álló adat az 1998/1999-es tanévre vonatkozó 82,7%, ami a szakközépiskolákban 97%-os és a szakiskolákban 68,4%-os (Liskó, 2003). A tanulóképzéses sikerességi arányban szerepet játszhat a fent tárgyalt havi juttatás is.

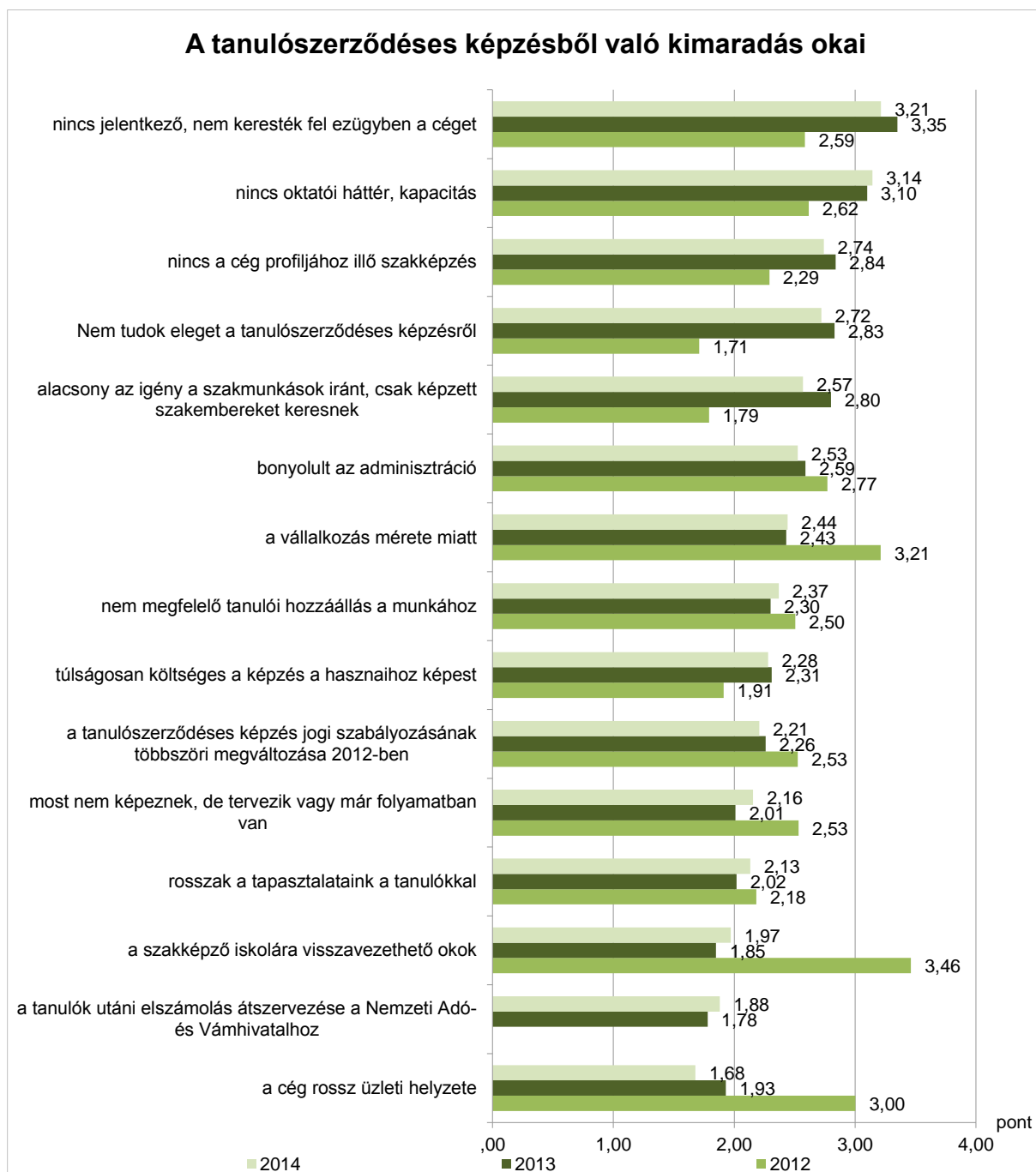
7.2. ábra. A megkezdett tanulószertződéses képzés befejezésének sikerességi aránya, 2012/2013-as tanév, %, N=929

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014

Megállapíthatjuk, hogy a tanulószertződéses képzésben részt vevő diákok száma összességében emelkedett az elmúlt években a gazdasági válság ellenére is. A későbbi években azonban ez a tendencia megtorpanhat, továbbá mint láthattuk a 7.1. ábrán, bizonyos ágazatokban már most is stagnálás tapasztalható, ezért érdemes már most elemezni a vállalatokat mozgató motivációkat. A tanulószertződéses képzésből való kimaradás okait a válaszadók egy egytől ötig tartó skálán osztályozhatták. Megállapíthatjuk, hogy leginkább az oktatói háttér és a jelentkezők hiányára panaszkodtak a válaszadók, míg a legelhanyagolhatóbb tényező a cég rossz üzleti helyzete volt (7.3. ábra).

7.3. ábra. A tanulószertződéses képzésből való kimaradás vállalati mozgatói, pontszámok átlagai 2012–2014; 1163 N_{2012} <math>< 1599</math>; 653 N_{2013} <math>< 1050</math>; 638 N_{2014} <math>< 1022</math>

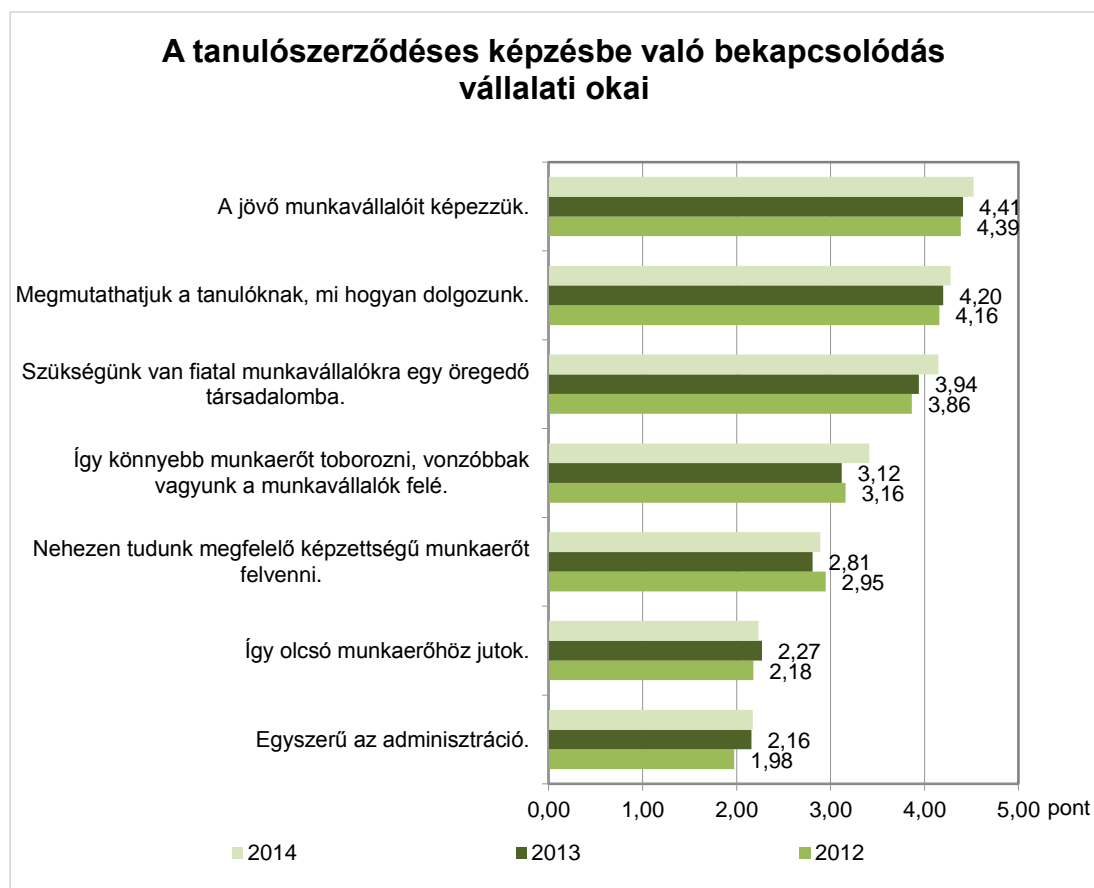
Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014

Megjegyzés: 5 pont – teljes mértékben egyetért; 1 pont – egyáltalán nem ért egyet; a „tanulók utáni elszámolás átszervezése a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz” opciót 2012-ben nem vizsgáltuk

A tanulószertződéses képzésbe való bekapcsolódás vállalati okait idén szintén eltérő kérdőív-szerkesztési technikával vizsgáltuk, ami problémássá teszi a korábbi eredményekkel való összehasonlíthatóságot. Az ideai eredmények alapján egyértelműen megjelenik a jövőbeli munkaerő-igények kielégítésének a motivációja, míg a legkisebb mértékben az adminisztráció

egyszerűségére vonatkozó állítással értettek egyet a vállalatok. Ezen megállapítások összhangban állnak a többéves tapasztalatokkal.

7.4. ábra. A tanulószereződéses képzésbe való bekapcsolódás vállalati okai, pontszámok átlagai; 2012–2014, 1386 N_{2012} <math><1439</math>, 1141 N_{2013} <math><1178</math>; 982 N_{2014} <math><1010</math>

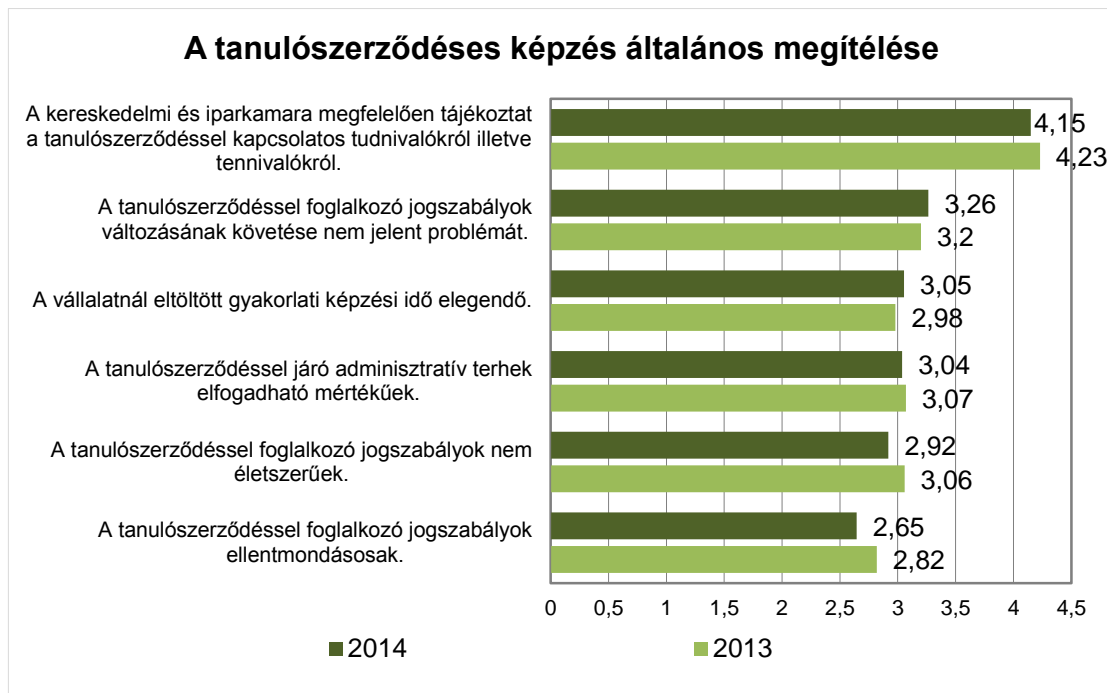

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014

Megjegyzés: 5 pont – teljes mértékben egyetért; 1 pont – egyáltalán nem ért egyet

A kérdéseinkre válaszoló vállalatok döntő mértékben látták úgy, hogy a kereskedelmi és iparkamara elegendő információt szolgáltat és hogy a tanulószereződéssel foglalkozó jogszabályok változásának követése nem jelent problémát (7.5. ábra). A többi kérdésben az előző évhez hasonló mértékűen közepes erősséggben értettek egyet az állításokkal a vállalatok.

7.5. ábra. A tanulószerveződéses képzés általános megítélése, válaszok átlaga 2013–2014, 1635 N_{2013} <math>< 1860</math>, 1622 N_{2014} <math>< 1866</math>

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014

Megjegyzés: 5 pont – teljes mértékben egyetért; 1 pont – egyáltalán nem ért egyet

Megállapíthatjuk továbbá, hogy a vállalatok tapasztalata szerint a tanulók után elszámolható költség-normatíva a ténylegesen felmerülő költségeknek mintegy négyötödét fedezi – tehát a tanulószerveződéses képzés nyújtása a cégek részéről anyagi vállalásokkal is jár.

8. Pályakezdőkkel nehezen betölthető álláshelyek jellemzői

A fentiekben tárgyalt kritikus szakmák egyik típusa az, amikor a vállalatok egy üres álláshelyet huzamosabb időn át nem képesek betölteni pályakezdőkkel. Míg a kvantitatív elemzés a kereslet és kínálat kvantitatív, számszerű eltérésein keresztül elemezte ezt a típusú problémát; itt a pályakezdők képességeire és kompetenciáira, tehát a szakképzés kibocsátásának minőségi jellemzőire koncentrálnak. Ez azért kulcsfontosságú kérdés, mert könnyen elképzelhető, hogy egy szakmában megfelelő mennyiségű végzős áll rendelkezésre a végzettségek számát és az álláshelyek szakmáját tekintve, mégis problémát jelent a vállalkozások számára az adott szakmában pályakezdőt felvenni, mivel a szakképzésből kilépők bizonyos képességekben és kompetenciákban hiányt szenvednek. Tehát e hiányok feltárása a szakképzés minőségi fejlesztésére ad irányutatást, akár csak a 9. alfejezetben vizsgált kérdések.

8.1 táblázat: Alap-szakképesítések, melyekben nehezen betölthető álláshelyeket kínálnak a vállalatok, leggyakrabban említett 20 munkakör, N=673

Foglalkozás kódja	Foglalkozás neve	Említés száma	Kapcsolódó képzés neve	Kapcsolódó képzés kódja
7325	Hegesztő, lángvágó	67	Bevontelektródás kézi ívhegesztő	3152101
			Fogyóelektródás védőgázas ívhegesztő	3152103
			Gázhegesztő	3152105
			Hegesztő	3452106
			Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztő	3152109
5134	Szakács	67	Szakács	3481104
			Vendéglátásszervező-vendéglős	5481101
7323	Forgácsoló	39	CNC gépkezelő	3552101
			Gépi forgácsoló	3452103
5113	Bolti eladó	30	Műszakicikk-eladó	3134103
			Virágbolti eladó	3121501
			Virágkötő és virágkereskedő	3421504
			Gyógyászati segédeszköz-forgalmazó	5272601
5132	Pincér	44	Pincér	3481103
			Vendéglátásszervező-vendéglős	5481101
			Sommelier	3581101
7321	Lakatos	45	Épület- és szerkezetlakatos	3458203
			Gyártósori gépbeállító	3452105
			Ipari gépész	3452104
			Járműkarosszéria készítő, szerelő	3452505
			Karosszerialakatos	3452506
7114	Pék, édesipartermék-gyártó	20	Édesipari termékgyártó	3454101
			Mézeskalács-készítő	2121502
			Pék	3454105
			Sütőipari és gyorspékségi munkás	2154102
7524	Épületvillamossági szerelő, villanszerelő	23	Érintésvédelmi szabványossági felülvizsgáló	3552203
			Erősáramú berendezések felülvizsgálója	3552202
			Robbanásbiztos berendezés kezelője	5252203
			Kisfeszültségű csatlakozó- és közvilágítási FAM szerelő	3552204
			Kisfeszültségű kábelszerelő	3552206

7327	Festékszóró, fényező	16	Járműfényező	3452503			
			Jármúkarosszéria előkészítő, felületbevonó	3452504			
			Autóelektronikai műszerész	5452501			
			Autószerelő	5452502			
			Autótechnikus	5552501			
			Dízelmotoros vasúti jármű szerelője	5452504			
			Gázautószerelő	5552502			
			Gépjármű mechatronikus	3452502			
7331	Gépjármű- és motorkarbantartó, -javító	14	Gépjármű-építési, szerelési logisztikus	3484101			
			Kerékpárszerelő	3152501			
			Motorkerékpár-szerelő	3452507			
			Vízi sportmotor-szerelő	3552501			
			Gumiabroncs-javító és kerékkiegyensúlyozó	3252501			
			Erdészeti gépésztechnikus	5452102			
			Mezőgazdasági gépésztechnikus	5452105			

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014

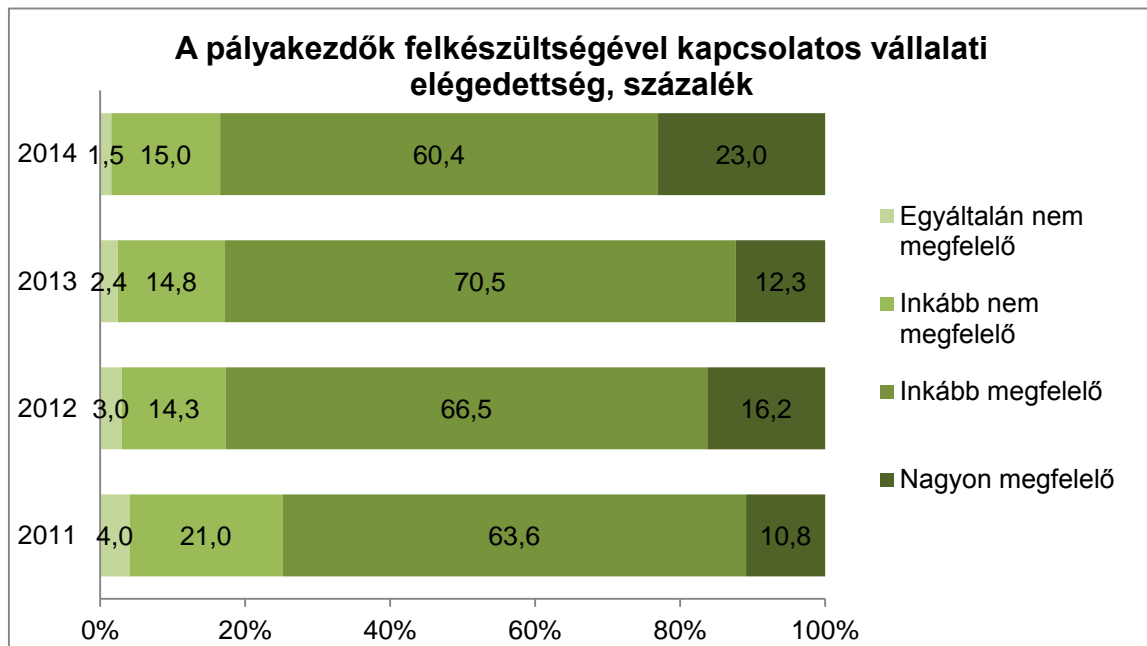
9. Pályakezdők foglalkoztatása és képességei

E szakasz célja, hogy bemutassa a vállalkozások pályakezdőkkel való elégedettségét mind általánosságban, mind egyes tudás, illetve készség terület szerint. Ezen eredményeket a tavalyi felmérésünk eredményeinek tükrében értelmezzük. A pályakezdők egyes készségeinek vállalati megítélése direkt útmutatást ad a szakképzés minőségi fejlesztése számára; megmutatja, mely szakmai vagy általános készségek oktatására kell nagyobb hangsúlyt fektetni a szakképzés során annak érdekében, hogy a munkaerő-piaci igényeket jobban ki tudja elégíteni a szakképzés.

A megkérdezett 2546 vállalatból 742 (29,2%) foglalkoztatott szakképzésből kilépő pályakezdőt az elmúlt év során. Ők összesen 2042 pályakezdőt foglalkoztattak. E vállalatok relatív elégedettségét jól mutatja, hogy az elmúlt év során felvett pályakezdők 82%-át a megkérdezés pillanatában is foglalkoztatták a válaszoló vállalatoknál.

A pályakezdőkkel való vállalati elégedettséget direkt módon is mértük, amikor a válaszolókat megkértük, hogy értékeljék a szakképzésből frissen kilépett pályakezdők felkészültségét (9.2. ábra). A kibontakozó kép nagyjából megegyezik a fentiekben megfogalmazottakkal: a vállalatok túlnyomó része inkább vagy nagyon megfelelőnek találja a szakképzésből kikerülő felvett pályakezdők felkészültségét munkájuk elvégzéséhez. Ez az arány összességében hasonló az elmúlt évek eredményeihez, azonban a nagyon megfelelőnek talált pályakezdők aránya kb. 10%-kal nőtt.

9.1. ábra. A pályakezdők felkészültségével való vállalati elégedettség megoszlása, %

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2011, KERESLET_VALLALAT_2012, KERESLET_VALLALAT_2013, KERESLET_VALLALAT_2014

Legvégül a vállalatoknak a pályakezdők egyes készségeivel és képességeivel való elégedettségét mutatjuk be (9.1. táblázat). Az előző 4 év felmérési adatait tekintve megállapítható, hogy a pályakezdőknek munka- és élettapasztalatra lenne szükségük, illetve az önálló munkavégzés képességét kellene fejleszteniük a vállalatok véleménye alapján. Ugyanakkor a vállalatok számára továbbra sem tűnnek kirívóan problémásnak az alkalmazott pályakezdők általános kompetenciái, mint például az olvasási-, számolási- és beszédképesség – az idegennyelv-tudást kivéve –, továbbá az adminisztrációs készségek, a számítógépes tudás, a szociális készségek és a személyes megjelenés.

9.1. táblázat. Készségek és kompetenciák, melyekkel az elmúlt két évben felvett a szakképzésből kikerülő pályakezdők nem rendelkeznek, az adott készséget vagy kompetenciát említő vállalatok aránya, %, 2011, 2012, 2013 és 2014.

Kompetencia	2011	2012	2013	2014
munka-/ élettapasztalat	58	59	54	46
önálló munkavégzés képessége	42	36	40	39
felelősségtudat	33	24	22	21
idegennyelv-tudás	24	26	25	20
munkakultúra, a munkához való hozzáállás	29	24	23	20
technikai, feladat-specifikus képességek	16	20	10	19
vezetési, szervezési képességek	17	16	25	14
kezdeményező készség	15	15	17	13
időbeosztási készség, pontosság	20	16	11	13
motiváció, elkötelezettség, lelkesedés	30	20	18	12
számoláskészség	14	7	8	12
fegyelmezettség	21	16	7	10
együttműködési készség	12	10	11	8
irodai, adminisztrációs képességek	10	7	8	8
szociális készségek, kollégákkal való bánásmód	8	7	10	7
ügyféllel való bánásmód	13	10	5	7
általános tudás, készségek	12	9	7	6
személyes megjelenés	4	5	3	3
anyanyelvi beszédképesség	4	6	3	2
anyanyelvi íráskészség	5	5	2	2
olvasási készség	4	2	2	2
felhasználói szintű számítógépes ismeretek/gyakorlat	3	3	4	1
egyéb	0	0	0	0

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2011, KERESLET_VALLALAT_2012, KERESLET_VALLALAT_2013, KERESLET_VALLALAT_2014

IV. Fejezet: A közsféra szakképzettek iránti várható kereslete

10. Közsféra – a kórházak szakképzettek iránti várható kereslete

Eredeti szándékaink szerint a közsféra és a versenyszektor szakképzettek iránti várható keresletét egységesen vizsgáltuk volna. Ezt azonban nem tehattük meg, ugyanis nem áll rendelkezésre olyan adatbázis, amelyik a közsféra teljes alkalmazotti létszámát és az intézményszámokat intézménytípusonként (pl.: egészségügyi intézmény, rendfenntartó erők) tartalmazta volna. Ennek következtében nem állt módunkban a mintát súlyozni és teljeskörűsíteni, így nem tudunk következtetéseket megfogalmazni a teljes sokaság szakképzettek iránti várható keresletére. További problémát jelentett, hogy a közsféra intézményeinek mintája rendkívül kicsi (N=11 a 3 éves előrejelzések esetében) így csak pontatlan következtetések megfogalmazását tette volna lehetővé akkor is, ha tudjuk súlyozni és teljeskörűsíteni.

A korábbi felmérések tapasztalatai alapján a közsféra felmérését azon intézményekre fókuszáltuk, amelyeknél viszonylag magas válaszadási arányt vártunk az előrejelzési kérdésekre. Így a teljes közsféra felmérése helyett csupán kórházak megkeresését végeztük el. Meg kell jegyeznünk azonban, hogy a lekérdezettek köre ennél tágabb, ugyanis a terepmunka során a válaszmegtagadó cégek pótlása miatt a közsféra más tevékenységű intézményeivel is készültek interjúk. Az érvényes előrejelzések arányait a 12.1. táblázat mutatja.

A minta kis elemszáma valamint a fenti alapvető probléma következtében a közsféra adatbázisa csupán illusztratív jellegű, az adatokat csak személyes interjúk során begyűjtött információkkal együtt lehetséges értelmezni. Továbbá a közsféra várható keresletének becslése olyan alapvető problémákkal is terhelt, mint például a kormányzati szabályozás fordulatai, amelyek hatásai jóval markánsabban érintik e cégeket a versenyszférában működő vállalatoknál.

10.1. táblázat: A közszféra intézményeinek várható szakmunkás keresletre vonatkozó érvényes válaszainak száma és aránya, régióként (N=27)

Régió	érvényes előrejelzések száma egy éven belüli időtávon, darab	érvényes előrejelzések aránya egy éven belüli időtávon, %	érvényes előrejelzések száma három éven túli időtávon, darab	érvényes előrejelzések aránya három éven túli időtávon, %
Közép-Magyarország	2	40	0	0
Közép-Dunántúl	3	75	2	50
Nyugat-Dunántúl	4	100	3	75
Dél-Dunántúl	4	100	3	75
Dél-Alföld	3	100	1	33,3
Észak-Alföld	1	33,3	0	0
Észak-Magyarország	4	100	2	50
Országosan összesen	21	77,8	11	40,7

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014

Az alábbiakban röviden bemutatjuk a közszféra keresletének adatbázisát. A kutatás kiegészítő adatbázisában megtalálható az érvényes választ adó közintézmények szakmánkénti kereslete (az adatbázist kérés esetén az MKIK GVI-től lehet megszerezni).

A mintába került közintézmények megoszlása régiók között csak kis eltéréseket mutat, arányaiban és mennyiségében a legtöbb intézmény Közép-Magyarországon került lekérdezésre (10.2. táblázat).

10.2. táblázat: A közszféra intézményeinek régiók szerinti megoszlása (N=67)

Régió	felkeresett közintézmények száma	felkeresett közintézmények megoszlása, %
Dél-Alföld	3	11,1
Dél-Dunántúl	4	14,8
Észak-Alföld	3	11,1
Észak-Magyarország	4	14,8
Közép-Dunántúl	4	14,8
Közép-Magyarország	5	18,5
Nyugat-Dunántúl	4	14,8
Országosan összesen	27	100,0

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014

A 10.3. táblázatban bemutatjuk, hogy a közszféra cégei 3 éven túl, de 4 éven belül mely foglalkozások körében terveznek munkaerő-felvételt, illetve elbocsátást, továbbá hozzárendeljük ezen foglalkozásokhoz az összes, a Szakmai- és Vizsgakövetelmények alapján megfeleltethető OKJ képzés nevét és azonosítóját.

10.3. táblázat: Szakmák listája, amelyekben 3 éven túl, de 4 éven belül várhatóan változni fog a kereslet és keresett létszám (N=11)

Foglalkozás	Kereslet (fő)	Kapcsolódó képzés neve	Kapcsolódó képzés kódja
Vegyésztechnikus (3115)	10	Általános laboráns	3152401
		Műanyagfeldolgozó technikus	5452106
		Laboratóriumi technikus	5452401
		Vegyipari technikus	5452402
		Gumiipari technikus	5454302
		Drog- és toxikológiai technikus	5552401
		Gyógyszeripari laboratóriumi technikus	5552402
		Műszeres analitikus	5552403
		Papíripari technikus	5552404
Ápoló, szakápoló (3311)	217	Gyakorló ápoló	5272301
		Gyakorló csecsemő- és gyermekápoló	5272302
		Gyakorló mentőápoló	5272303
		Ápoló	5572301
		Csecsemő és gyermekápoló	5572302
		Diabetológiai szakápoló és edukátor	5572303
		Epidemiológiai szakápoló	5572304
		Felnőtt intenzív szakápoló	5572305
		Foglalkozásegészségügyi szakápoló	5572306
		Geriátriai és krónikus beteg szakápoló	5572307
		Gyermek intenzív szakápoló	5572308
		Hospice szakápoló	5572309
		Légzőszervi szakápoló	5572310
		Mentőápoló	5572311
		Nefrológiai szakápoló	5572312
Onkológiai szakápoló	5572313		
Pszichiátriai szakápoló és gyógyfoglalkoztató	5572314		
Sürgősségi szakápoló	5572315		
Általános egészségügyi asszisztens (3321)	5	Egészségügyi asszisztens	5472001
		Aneszteziológiai szakasszisztens	5572501
		Audiológiai szakasszisztens és hallásakusztikus	5572502
		Endoszkópos szakasszisztens	5572504
		Kardiológiai és angiológiai szakasszisztens	5572508
		Klinikai neurofiziológiai szakasszisztens	5572513
		Műtéti szakasszisztens	5572515
Ergoterapeuta	5572601		
Orvosi képzőképző diagnosztikai és terápiás berendezések kezelője (3323)	5	Gyakorló képi diagnosztikai, nukleáris medicina és sugárterápiás asszisztens	5272502
		Orvosi elektronikai technikus	5552304
		Képi diagnosztikai, nukleáris medicina és sugárterápiás asszisztens	5572510
Fizioterápiás asszisztens, masszőr (3332)	10	Gyógy- és sportmasszőr	5472601
		Fizioterápiás szakasszisztens	5572505

Forrás: KERESLET_VALLALAT_2014

Irodalom

Czibik Ágnes, Fazekas Mihály, Németh Nándor, Semjén András, Tóth István János (2011): „Ágazati előrejelzés várakozások alapján” két vállalati adatfelvétel elemzése. MTA – KTI, Budapest. <http://elorejelzes.mtakti.hu/downloaddoc.php?docid=53&mode=articles> (acc. 2012. 05. 24.)

Fazekas Károly (2011): Hová tűnt, hogyan lesz egymillió munkahely Magyarországon?. Magyar Közgazdasági Társaság, 49. Közgazdász Vándorgyűlés. Pécs. http://econ.core.hu/file/download/vandorgyules_pecs/fazekas.pptx (acc. 2012.05.25.)

Fazekas Mihály (2009): A szakképző iskolát végzettek iránti kereslet várható alakulása. A dokumentum a „Szakiskolai férőhelyek meghatározása – 2009, a regionális fejlesztési és képzési bizottságok (RFKB-k) részére” kutatási program keretében készült. MKIK GVI, Budapest.

Fazekas Mihály (2010): A szakképző iskolát végzettek iránti kereslet várható alakulása. A dokumentum a „Szakiskolai férőhelyek meghatározása – 2010, a regionális fejlesztési és képzési bizottságok (RFKB-k) részére” kutatási program keretében készült. MKIK GVI, Budapest.

Fazekas Mihály (2011): Az RFKB döntések hátttere és hatásossága. A Regionális Fejlesztési és Képzési Bizottságok 2008. és 2010. közötti működése a számok tükrében. Budapest: GVI

Fazekas Mihály (2010): A szakképző iskolát végzettek iránti kereslet várható alakulása. A dokumentum a „Szakiskolai férőhelyek meghatározása – 2010, a regionális fejlesztési és képzési bizottságok (RFKB-k) részére” kutatási program keretében készült. MKIK GVI, Budapest.

Fazekas Mihály és Hajdu Miklós (2011): A szakképző iskolát végzettek iránti kereslet várható alakulása. A dokumentum a „Szakiskolai férőhelyek meghatározása – 2011, a regionális fejlesztési és képzési bizottságok (RFKB-k) részére” kutatási program keretében készült. MKIK GVI, Budapest.

Fazekas Mihály és Makó Ágnes (2008): A szakképző iskolát végzettek iránti kereslet várható alakulása. A dokumentum a „Szakiskolai férőhelyek meghatározása – 2008, a regionális fejlesztési és képzési bizottságok (RFKB-k) részére” kutatási program keretében készült. MKIK GVI, Budapest.

Fazekas Mihály (2008): A vállalati adatfelvételeken alapuló munkaerő-piaci felmérések pontosságának vizsgálata (Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat negyedéves felméréseinek elemzése; Szakiskola_2008 háttér tanulmány). Budapest, MKIK GVI.

Hajdu Miklós (2012): Az RFKB döntések hatása a szakképzésbe belépő tanulók számának változására. MKIK GVI. Budapest.

Jakobi Ákos (2008): Regionális és megyei szakiskolai tanulói létszámok meghatározása a regionális fejlesztési és képzési bizottságok (RFKB-k) részére. Budapest, MKIK GVI.

Liskó Ilona (2002): A hátrányos helyzetű tanulók oktatásának minősége. *Új Pedagógiai Szemle*, No. 2.

Liskó Ilona, (2003): Kudarok a középfokú iskolákban. Kutatási zárótanulmány. Oktatókutató Intézet, Budapest.

Makó Ágnes (2013): A pályakezdő szakmunkások munkaerő-piaci helyzete – 2013. Az elemzés a „Szakiskolai férőhelyek meghatározása – 2013, a regionális fejlesztési és képzési bizottságok (RFKB-k) részére” című kutatási program keretében készült. MKIK GVI, Budapest.

Függelék

F1. A minta súlyozásához használt súlyozási szorzók

F1. táblázat: A minta súlyozásához használt súlyozási szorzók.

Régió	Gazdasági ág	Vállalati méret	Súly
1	1	1	1,02
1	1	2	0,29
1	2	1	0,78
1	2	2	0,22
1	3	1	0,47
1	3	2	0,38
1	4	1	1,05
1	4	2	0,63
2	1	1	0,64
2	1	2	0,34
2	2	1	0,7
2	2	2	0,23
2	3	1	0,85
2	3	2	0,51
2	4	1	1,05
2	4	2	0,73
3	1	1	0,56
3	1	2	0,45
3	2	1	1,23
3	2	2	0,26
3	3	1	0,53
3	3	2	0,51
3	4	1	1,24
3	4	2	0,63
4	1	1	0,57
4	1	2	0,5
4	2	1	1,2
4	2	2	0,32
4	3	1	0,47
4	3	2	0,39
4	4	1	2,36
4	4	2	0,7
5	1	1	2,07
5	1	2	0,38
5	2	1	2,69
5	2	2	0,39
5	3	1	0,69

5	3	2	0,67
5	4	1	1,77
5	4	2	0,52
6	1	1	2,27
6	1	2	0,5
6	2	1	5,76
6	2	2	0,84
6	3	1	2,52
6	3	2	0,73
6	4	1	7,93
6	4	2	1,36
7	1	1	1,17
7	1	2	0,4
7	2	1	2,3
7	2	2	0,38
7	3	1	1,08
7	3	2	0,58
7	4	1	1,31
7	4	2	0,62

Megjegyzés: A régió oszlop értékei: 1=Dél-Alföld; 2=Dél-Dunántúl; 3=Észak-Alföld; 4=Észak-Magyarország; 5= Közép-Dunántúl; 6=Közép-Magyarország; 7=Nyugat-Dunántúl. A gazdasági ág oszlop értékei: 1=Mezőgazdaság; 2=Ipar; 3=Építőipar; 4=Szolgáltatás. A vállalatméret oszlop értékei: 1=mikro- és kisvállalat (0-49 fő); 2=közép- és nagyvállalat (49 fő felett).

F2. Kísérletek a szakiskolai és szakközépiskolai tanulói létszámok területi előrebecslésére 2015-ig (2018-ig)

Készítette: Jakobi Ákos, PhD.

F2.1. Felhasznált adatbázisok és alkalmazott módszertan

F2.1.1. Felhasznált adatbázisok

A vizsgálatok során a következő adattartalmú változókkal dolgoztunk:

- Szakiskolai tanulók száma megyénként (KSH STADAT, Közoktatásban tanulók száma adatsorai, 2003-2010)
- Szakközépiskolai tanulók száma megyénként (KSH STADAT, Közoktatásban tanulók száma adatsorai, 2003-2010)
- Középfokú oktatásban résztvevők száma megyénként (KSH STADAT, Közoktatásban tanulók száma adatsorai, 2003-2010) = szakiskolai tanulók száma + gimnáziumi tanulók száma + szakközépiskolai tanulók száma
- 9. évfolyamos szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók száma településenként (KSH T-STAR településsoros adatok, 2004-2009)

Az alábbi becslések a szakiskolai és szakközépiskolai tanulói létszámok stb. idősoros adataiból indulnak ki. A vizsgálatok nem veszik figyelembe a demográfiai változásokból fakadó sajátosságokat. Az ezen hatásokkal korrigált modellek vélhetően megbízhatóbb eredményeket kínálnának, ezért jelen modellek inkább statisztikai trendként értelmezhetők.

F2.1.2. Előkészítő becslések

1-2. modell: Középfokú oktatásban résztvevők (középfokú oktatásban résztvevők) létszámának előrebecslése lineáris trendbecsléssel 5 éves és 8 éves időszoron 2018-ig

A középfokú oktatásban résztvevők száma referenciaként szerepel a szakiskolában tanulók arányának meghatározásakor. A számításhoz a KSH STADAT középfokú oktatásban résztvevők számának megyénkénti adatait használtuk. A 2006-2010 közötti időszak adatait figyelembe véve

lineáris regresszió-analízis segítségével 2018-ig előrebecsültük a középiskolai tanulók várható létszámát.

F2.1.3. Várható szakiskolai tanulói létszámok és arányszámok területi becslései

3. modell: Szakiskolában tanulók létszámának előrebecslése lineáris trendbecsléssel 5 éves időszoron 2018-ig

A konzervatív trendbecslés módszerével dolgozó számítás abból a feltételezésből indul ki, hogy a szakiskolában tanulók létszámának változását határozott trend jellemzi. Ehhez a számításhoz a KSH STADAT szakiskolában tanulók létszámának megyénkénti adatait használtuk. A 2006-2010 közötti időszak adatait figyelembe véve lineáris regresszió-analízis segítségével 2018-ig becsültük meg a szakiskolában tanulók várható létszámát.

4a. és 4b. modell: Szakiskolában tanulók arányának előrebecslése lineáris trendbecsléssel 3 éves és 8 éves időszoron 2018-ig

A konzervatív trendbecslés módszerével dolgozó számítás abból a feltételezésből indul ki, hogy a szakiskolában tanulók százalékos arányának változását határozott trend jellemzi. A számításhoz a KSH STADAT középfokú oktatásban résztvevők számának és a szakiskolában tanulók létszámának megyénkénti adatait használtuk, melyek hányadosai adják meg a szakiskolában tanulók százalékos arányszámait. Ebben a modellben egy 3 éves (rövidtávú) és egy 8 éves (középtávú) lineáris trendbecslést végeztünk el. Előbbi a 2008-2010-es évek adataiból indul ki és csak az utóbbi évek hatásait veszi figyelembe, következtetései bár friss adatokra épül mégis kevésbé megbízható, utóbbi pedig a 2003-2010-es időszak teljes idősorából következtet a jövőbeli folyamatokra nagyobb megbízhatósággal. A rövidtávú becslés tájékoztató jelleggel került az anyagba.

4c. modell: Szakiskolában tanulók arányának előrebecslése lineáris trendbecsléssel 8 éves időszoron 2018-ig 95%-os konfidencia-intervallum valószínűséggel

A számításhoz a KSH STADAT középfokú oktatásban résztvevők számának és a szakiskolában tanulók létszámának megyénkénti adatait használtuk, melyek hányadosai adják meg a szakiskolában tanulók százalékos arányszámait. A 2003-2010 közötti időszak adatait figyelembe véve lineáris regresszió-analízis segítségével 2018-ig előrebecsültük a szakiskolában tanulók arányának várható értékeit. Az analízis során definiáltuk a 95%-os valószínűségű konfidencia-intervallum alsó és felső értékeit is, amelyek tehát 95%-os megbízhatósággal jelzik a jövőben várható arányszámok lehetséges legkisebb és legnagyobb értékeit.

4d. modell: Szakiskolában tanulók arányának előrebecslése logaritmikus trendbecsléssel 8 éves időszoron 2018-ig

A számításhoz a KSH STADAT középfokú oktatásban résztvevők számának és a szakiskolában tanulók létszámának megyénkénti adatait használtuk, melyek hányadosai adják meg a szakiskolában tanulók százalékos arányszámait. A 2003-2010 közötti időszak adatait figyelembe véve logaritmikus regresszió-analízis segítségével 2018-ig előrebecsültük a szakiskolában tanulók arányának várható értékeit. A logaritmikus trendbecslés kísérleti jelleggel mutatja be a jövőre várható arányszámokat egy nem lineáris (gyorsuló vagy lassuló) trendet feltételezve. Ez a modell némely megye esetében megbízhatóbb, az eredeti adatokra jobban illeszkedő trendet vázolt fel, más megyéknél azonban esetenként kevésbé szignifikáns eredményeket adott.

5. modell: Szakiskolában tanulók arányának előrebecslése a középiskolai tanulók és a szakiskolában tanulók előrebecsült létszámának hányadosaként 5 éves időszoron 2018-ig

Mivel korábban már kiszámításra került a középiskolai tanulók és a szakiskolai tanulók létszámának előrebecsült értéke, a fent említett változók hányadosaként egyszerűen meghatározható volt a szakiskolában tanulók aránya 2018-ig.

F2.1.4. Várható szakközépiskolai tanulói létszámok és arányszámok területi becslései

6. modell: Szakközépiskolában tanulók létszámának előrebecslése lineáris trendbecsléssel 5 éves időszoron 2018-ig

A konzervatív trendbecslés módszerével dolgozó számítás abból a feltételezésből indul ki, hogy a szakközépiskolában tanulók létszámának változását határozott trend jellemzi. Ehhez a számításhoz a KSH STADAT szakközépiskolában tanulók létszámának megyénkénti adatait használtuk. A 2006-2010 közötti időszak adatait figyelembe véve lineáris regresszió-analízis segítségével 2018-ig becsültük meg a szakközépiskolában tanulók várható létszámát.

7a. és 7b. modell: Szakközépiskolában tanulók arányának előrebecslése lineáris trendbecsléssel 3 éves és 8 éves időszoron 2018-ig

A konzervatív trendbecslés módszerével dolgozó számítás abból a feltételezésből indul ki, hogy a szakközépiskolában tanulók százalékos arányának változását határozott trend jellemzi. A számításhoz a KSH STADAT középfokú oktatásban résztvevők számának és a szakközépiskolában tanulók létszámának megyénkénti adatait használtuk, melyek hányadosai adják meg a szakközépiskolában tanulók százalékos arányszámait. Ebben a modellben egy 3

éves (rövidtávú) és egy 8 éves (középtávú) lineáris trendbecslést végeztünk el. Előbbi a 2008-2010-es évek adataiból indul ki és csak az utóbbi évek hatásait veszi figyelembe, következtetése bár friss adatokra épül mégis kevésbé megbízható, utóbbi pedig a 2003-2010-es időszak teljes idősorából következtet a jövőbeli folyamatokra nagyobb megbízhatósággal. A rövidtávú becslés tájékoztató jelleggel került az anyagba.

7c. modell: Szakközépiskolában tanulók arányának előrebecslése lineáris trendbecsléssel 8 éves időszoron 2018-ig 95%-os konfidencia-intervallum valószínűséggel

A számításhoz a KSH STADAT középfokú oktatásban résztvevők számának és a szakközépiskolában tanulók létszámának megyénkénti adatait használtuk, melyek hányadosai adják meg a szakközépiskolában tanulók százalékos arányszámait. A 2003-2010 közötti időszak adatait figyelembe véve lineáris regresszió-analízis segítségével 2018-ig előrebecsültük a szakközépiskolában tanulók arányának várható értékeit. Az analízis során definiáltuk a 95%-os valószínűségű konfidencia-intervallum alsó és felső értékeit is, amelyek tehát 95%-os megbízhatósággal jelzik a jövőben várható arányszámok lehetséges legkisebb és legnagyobb értékeit.

7d. modell: Szakközépiskolában tanulók arányának előrebecslése a középiskolai tanulók és a szakközépiskolában tanulók előrebecsült létszámának hányadosaként 5 éves időszoron 2018-ig

Mivel korábban már kiszámításra került a középiskolai tanulók és a szakközépiskolai tanulók létszámának előrebecsült értéke, a fent említett változók hányadosaként egyszerűen meghatározható volt a szakközépiskolában tanulók aránya 2018-ig.

F2.1.5. Várható szakiskolai beiskolázási létszámok területi becslései

8a. modell: Adott megyében lakó 9. évfolyamos szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók számának előrebecslése lineáris trendbecsléssel 3 éves időszoron 2018-ig

A konzervatív trendbecslés módszerével dolgozó számítás abból a feltételezésből indul ki, hogy a beiskolázási létszámok változását határozott trend jellemzi. A számításhoz a KSH T-STAR 9. évfolyamos szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók számának településenkénti adatait használtuk, amelyeket megyei szinten aggregáltunk. A 2007-2009 közötti időszak adatait figyelembe véve lineáris regresszió-analízis segítségével 2018-ig becsültük meg a 9. évfolyamos szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók számának várható létszámát. A modell csak az utóbbi 3 év hatásait veszi figyelembe.

8b. modell: Adott megyében lakó 9. évfolyamos szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók számának előrebecslése lineáris trendbecsléssel 6 éves időszoron 2018-ig

A konzervatív trendbecslés módszerével dolgozó számítás abból a feltételezésből indul ki, hogy a beiskolázási létszámok változását határozott trend jellemzi. A számításhoz a KSH T-STAR 9. évfolyamos szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók számának településenkénti adatait használtuk, amelyeket megyei szinten aggregáltunk. A 2004-2009 közötti időszak adatait figyelembe véve lineáris regresszió-analízis segítségével 2018-ig becsültük meg a 9. évfolyamos szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók számának várható létszámát.

F2.2. A becslési eredmények értékelése

F2.2.1. Várható szakiskolai tanulói létszámok

Az alábbi táblázatok a szakiskolában tanulók létszámának előrebecsült értékeit mutatják. A táblázatok 2018-ig jelenítik meg az eredményeket, a becslések azonban csak 2015-ig nyújtanak megbízhatóbb értékeket. A korábbi (2008-as) előreszámításokkal ellentétben, ám a 2010-ben elkészült vizsgálatokhoz hasonlóan ez a modell az utóbbi 2-3 év erőteljesen növekvő szakiskolai tanulói létszámadataiból következően bővülő létszámadatokat valószínűsít a trendek folytatásaként ráadásul erőteljesebb mértékben és minden régióban!

F2.2.1.1. táblázat: A szakiskolában tanulók várható létszáma 2018-ig (fő)[3. modell alapján]

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budapest	16420	16750	17047	17343	17640	17937	18233	18530	18826
Pest	8433	8704	8877	9049	9222	9395	9567	9740	9913
Közép-Magyarország	24853	25454	25923	26393	26862	27331	27801	28270	28739
Fejér	6731	6805	6934	7063	7192	7322	7451	7580	7709
Komárom-Esztergom	5372	5546	5661	5776	5891	6006	6120	6235	6350
Veszprém	6319	6431	6518	6605	6693	6780	6867	6955	7042
Közép-Dunántúl	18422	18782	19113	19445	19776	20107	20438	20769	21101
Győr-Moson-Sopron	6821	7013	7238	7463	7689	7914	8139	8364	8589
Vas	4878	4609	4905	5201	5497	5793	6089	6385	6681
Zala	4159	4301	4351	4400	4450	4500	4549	4599	4649
Nyugat-Dunántúl	15858	15923	16494	17065	17636	18206	18777	19348	19919
Baranya	5851	5741	5828	5915	6002	6089	6175	6262	6349
Somogy	5915	5558	5639	5721	5802	5884	5965	6046	6128
Tolna	4929	5216	5396	5577	5757	5937	6117	6298	6478
Dél-Dunántúl	16695	16515	16864	17212	17561	17909	18258	18606	18955
Borsod-Abaúj-Zemplén	10755	10903	10976	11050	11123	11196	11270	11343	11417
Heves	5233	5496	5608	5720	5832	5944	6056	6169	6281
Nógrád	2504	2413	2383	2354	2324	2295	2265	2236	2206
Észak-Magyarország	18492	18811	18967	19123	19279	19435	19591	19747	19903
Hajdú-Bihar	8366	8680	8812	8944	9076	9208	9340	9473	9605
Jász-Nagykun-Szolnok	6634	6954	6975	6996	7016	7037	7057	7078	7099
Szabolcs-Szatmár-B.	9075	9947	10176	10404	10633	10862	11091	11320	11548
Észak-Alföld	24075	25581	25963	26344	26726	27107	27489	27870	28252
Bács-Kiskun	8992	9245	9438	9631	9824	10017	10210	10403	10596
Békés	5987	6098	6166	6234	6301	6369	6437	6505	6573
Csongrád	5863	6054	6111	6168	6225	6282	6339	6396	6453
Dél-Alföld	20842	21397	21715	22033	22350	22668	22986	23304	23622
Összesen	139237	142464	145039	147614	150189	152765	155340	157915	160490

A fenti táblázat a szakiskolában tanulók számának 5 éves időszoron végzett lineáris trendbecsléssel meghatározott értékeit mutatja. Megyénként a trendbecslés a jövőre nézve

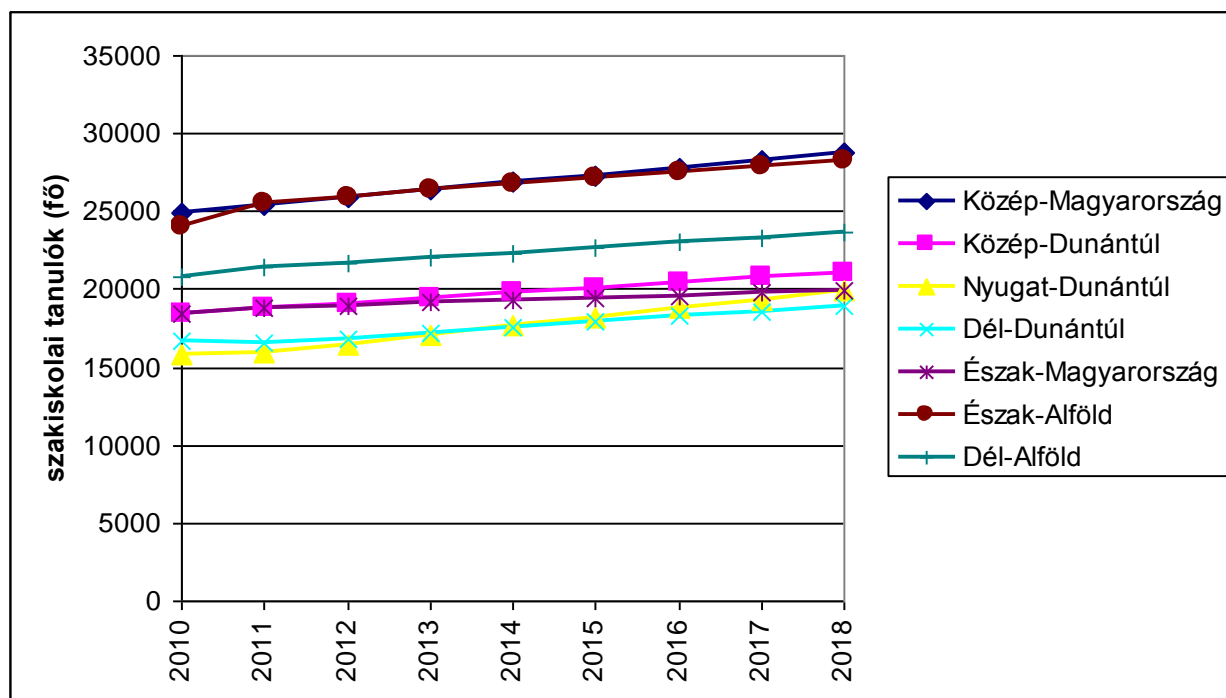
különböző megbízhatóságú, amit jól jelez a következő táblázat Rsq (azaz R²) értékének, illetve a Sigf (azaz szignifikancia) értékének megyénkénti változatossága.

F2.2.1.2. táblázat: A szakiskolában tanulók várható létszámát becslő modell eredményei.

Dependent	Mth	Rsq	d.f.	F	Sigf	b0	b1
BUDAPEST	LIN	,921	3	35,06	,010	14970,6	296,600
PEST	LIN	,865	3	19,16	,022	7667,70	172,700
KÖZÉP-MO.	LIN	,948	3	54,56	,005	22638,3	469,300
FEJÉR	LIN	,591	3	4,34	,129	6030,50	129,100
KOMÁROM	LIN	,641	3	5,36	,104	4857,60	114,800
VESZPRÉM	LIN	,779	3	10,55	,048	5906,90	87,3000
KÖZÉP-DUN.	LIN	,775	3	10,33	,049	16795,0	331,200
GYŐR	LIN	,964	3	79,60	,003	5661,80	225,200
VAS	LIN	,520	3	3,26	,169	2833,90	295,900
ZALA	LIN	,287	3	1,21	,352	4002,70	49,7000
NYUGAT-DUN.	LIN	,823	3	13,96	,033	12498,4	570,800
BARANYA	LIN	,412	3	2,11	,243	5220,60	86,8000
SOMOGY	LIN	,023	3	,07	,807	5069,60	81,4000
TOLNA	LIN	,867	3	19,54	,021	4134,10	180,300
DÉL-DUN.	LIN	,275	3	1,14	,364	14424,3	348,500
BORSOD	LIN	,441	3	2,37	,221	10462,4	73,4000
HEVES	LIN	,665	3	5,97	,092	4823,30	112,100
NÓGRÁD	LIN	,441	3	2,37	,222	2589,50	-29,500
ÉSZAK-MO.	LIN	,608	3	4,65	,120	17875,2	156,000
HAJDÚ	LIN	,637	3	5,27	,105	7887,30	132,100
JÁSZ	LIN	,018	3	,05	,831	6830,80	20,6000
SZABOLCS	LIN	,333	3	1,49	,309	8574,00	228,800
ÉSZAK-ALF.	LIN	,311	3	1,36	,329	23292,1	381,500
BÁCS	LIN	,976	3	120,90	,002	8086,60	193,000
BÉKÉS	LIN	,514	3	3,17	,173	5691,20	67,8000
CSONGRÁD	LIN	,236	3	,93	,407	5712,40	57,0000
DÉL-ALF.	LIN	,766	3	9,82	,052	19490,2	317,800
ÖSSZESEN	LIN	,941	3	47,73	,006	127013	2575,10

A szakiskolában tanulók létszámának az elmúlt időszakbeli tapasztalati adatokon alapuló előrebecslése szerint az utóbbi évek változó folyamatai következtében – a 3 évvel ezelőtti becslésekkel ellentétben – országosan inkább a létszámbővülés jelei látszanak megmutatkozni [3. modell].

F2.2.1.1. ábra: A szakiskolában tanulók várható létszáma 2018-ig, régiónként (fő)

F2.2.2. Várható szakiskolai tanulói arányszámok

A következő táblázatok a szakiskolában tanulóknak a középfokú oktatásban résztvevők számához viszonyított arányát mutatják. A táblázatok 2018-ig jelenítik meg az eredményeket, a becslések azonban csak 2015-ig nyújtanak megbízhatóbb értékeket.

F2.2.2.1. táblázat: A szakiskolában tanulók középiskolai tanulókhoz viszonyított várható aránya 2018-ig (%) (trendbecslés 3 éves időszoron) [4a. modell alapján]

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budapest	13,63	13,78	13,95	14,11	14,28	14,45	14,61	14,78	14,95
Pest	22,35	22,81	23,09	23,38	23,66	23,95	24,23	24,51	24,80
Közép-Magyarország	15,71	15,95	16,15	16,36	16,56	16,76	16,97	17,17	17,37
Fejér	26,36	27,47	28,28	29,09	29,90	30,71	31,52	32,33	33,15
Komárom-Esztergom	30,48	31,29	31,96	32,63	33,31	33,98	34,65	35,33	36,00
Veszprém	29,95	30,44	30,79	31,13	31,48	31,82	32,17	32,51	32,85
Közép-Dunántúl	28,67	29,48	30,09	30,69	31,30	31,91	32,51	33,12	33,73
Győr-Moson-Sopron	24,83	25,54	26,28	27,02	27,75	28,49	29,23	29,97	30,70
Vas	25,43	26,26	27,27	28,28	29,29	30,30	31,31	32,32	33,32
Zala	25,33	25,08	24,96	24,84	24,72	24,61	24,49	24,37	24,26
Nyugat-Dunántúl	25,14	25,61	26,17	26,74	27,30	27,87	28,44	29,00	29,57
Baranya	27,30	28,07	29,00	29,93	30,86	31,79	32,72	33,65	34,58
Somogy	32,97	34,50	36,19	37,87	39,55	41,24	42,92	44,60	46,29
Tolna	32,18	33,58	34,87	36,15	37,44	38,72	40,00	41,29	42,57
Dél-Dunántúl	30,53	31,82	33,15	34,48	35,81	37,14	38,47	39,80	41,13
Borsod-Abaúj-Zemplén	25,28	25,55	25,82	26,09	26,36	26,63	26,90	27,17	27,44
Heves	27,29	27,83	28,05	28,27	28,50	28,72	28,94	29,16	29,38
Nógrád	26,08	26,32	26,78	27,24	27,70	28,17	28,63	29,09	29,55
Észak-Magyarország	25,93	26,27	26,55	26,84	27,12	27,41	27,69	27,97	28,26
Hajdú-Bihar	24,09	23,92	23,69	23,46	23,23	22,99	22,76	22,53	22,30
Jász-Nagykun-Szolnok	28,94	28,74	28,41	28,09	27,77	27,45	27,12	26,80	26,48
Szabolcs-Szatmár-B.	29,66	30,37	30,91	31,45	31,99	32,53	33,07	33,61	34,15
Észak-Alföld	27,28	27,39	27,37	27,34	27,32	27,29	27,27	27,24	27,22
Bács-Kiskun	29,57	30,15	30,76	31,36	31,97	32,58	33,18	33,79	34,39
Békés	26,79	26,97	27,26	27,56	27,85	28,15	28,44	28,74	29,03
Csongrád	22,76	22,69	22,69	22,69	22,69	22,69	22,69	22,69	22,69
Dél-Alföld	26,55	26,82	27,15	27,49	27,83	28,16	28,50	28,84	29,18
Összesen	24,08	24,52	24,91	25,30	25,69	26,09	26,48	26,87	27,26

F2.2.2.2. táblázat: A szakiskolában tanulók középiskolai tanulókhoz viszonyított várható aránya 2018-ig (%) (trendbecslés 8 éves időszoron) [4b. modell alapján]

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budapest	13,63	13,41	13,47	13,52	13,58	13,64	13,70	13,76	13,82
Pest	22,35	21,70	21,50	21,29	21,09	20,89	20,69	20,48	20,28
Közép-Magyarország	15,71	15,45	15,49	15,52	15,56	15,60	15,63	15,67	15,70
Fejér	26,36	26,18	26,24	26,29	26,34	26,39	26,44	26,49	26,55
Komárom-Esztergom	30,48	30,39	30,67	30,95	31,23	31,51	31,79	32,07	32,35
Veszprém	29,95	29,81	29,85	29,88	29,91	29,94	29,98	30,01	30,04
Közép-Dunántúl	28,67	28,53	28,63	28,73	28,83	28,93	29,03	29,13	29,23
Győr-Moson-Sopron	24,83	24,09	24,20	24,31	24,41	24,52	24,62	24,73	24,84
Vas	25,43	24,27	24,36	24,44	24,53	24,61	24,70	24,79	24,87
Zala	25,33	26,12	26,58	27,04	27,50	27,95	28,41	28,87	29,33
Nyugat-Dunántúl	25,14	24,73	24,94	25,14	25,35	25,55	25,76	25,97	26,17
Baranya	27,30	26,19	26,35	26,50	26,66	26,82	26,97	27,13	27,29
Somogy	32,97	31,77	31,94	32,11	32,28	32,45	32,62	32,79	32,96
Tolna	32,18	31,42	31,60	31,78	31,96	32,14	32,32	32,51	32,69
Dél-Dunántúl	30,53	29,47	29,65	29,83	30,01	30,18	30,36	30,54	30,72
Borsod-Abaúj-Zemplén	25,28	25,20	25,31	25,42	25,53	25,65	25,76	25,87	25,98
Heves	27,29	28,16	28,64	29,13	29,62	30,11	30,60	31,08	31,57
Nógrád	26,08	25,44	25,35	25,25	25,16	25,07	24,98	24,89	24,80
Észak-Magyarország	25,93	26,02	26,21	26,39	26,58	26,76	26,95	27,13	27,31
Hajdú-Bihar	24,09	24,24	24,25	24,26	24,27	24,28	24,29	24,30	24,31
Jász-Nagykun-Szolnok	28,94	29,70	29,95	30,20	30,44	30,69	30,94	31,18	31,43
Szabolcs-Szatmár-B.	29,66	29,68	30,09	30,51	30,92	31,33	31,74	32,15	32,57
Észak-Alföld	27,28	27,59	27,80	28,00	28,21	28,41	28,62	28,83	29,03
Bács-Kiskun	29,57	29,19	29,36	29,54	29,71	29,89	30,07	30,24	30,42
Békés	26,79	26,24	26,30	26,37	26,43	26,49	26,55	26,62	26,68
Csongrád	22,76	23,06	23,35	23,65	23,95	24,25	24,55	24,85	25,15
Dél-Alföld	26,55	26,34	26,53	26,73	26,92	27,11	27,31	27,50	27,70
Összesen	24,08	23,91	24,05	24,20	24,34	24,49	24,64	24,78	24,93

A 3 éves (rövid) és a 8 éves (hosszú) időszoron elvégzett számítások eltérő scenáriókat vázolnak, mivel a rövid adatperiódussal dolgozó becslés csak az utóbbi 3 évre jellemző folyamatokat vette figyelembe. Az országos tendenciák szerint a hosszabb távú becslés a szakiskolák képzésen belüli részesedésének stagnálását, illetve kicsiny emelkedését prognosztizálja, ezzel szemben a kizárólag a legutóbbi évek tendenciáit figyelembe vevő modell a szakiskolák képzésen belüli részesedésének határozott növekedését valószínűsíti. A 2005-2006-os relatíve alacsony részesedési adatok után a 2007-2010 között tapasztalt változások a korábbi, csak 2007-ig tartó adatsorokra épülő becslések megállapításait egyértelműen módosították.

A következő táblázat a szakiskolai tanulói arány 8 éves időszoron elvégzett becslésének 95%-os konfidencia-intervallum határértékeit mutatja. A közölt értékek 95%-os megbízhatósággal jelzik a trendek alapján a jövőben várható arányszámok lehetséges legkisebb és legnagyobb értékeit.

F2.2.2.3. táblázat: A szakiskolában tanulók 95%-os valószínűséggel várható minimális és maximális aránya a középiskolai tanulók között 2018-ig (%) (8 éves időszoron végzett trendbecslés konfidencia-intervallumai) [4c. modell alapján]

	Az intervallum alsó határa								Az intervallum felső határa							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budapest	12,3	12,3	12,3	12,2	12,2	12,1	12,1	12,0	14,5	14,6	14,8	14,9	15,1	15,3	15,4	15,6
Pest	20,1	19,8	19,4	19,1	18,7	18,4	18,0	17,6	23,3	23,2	23,2	23,1	23,0	23,0	23,0	22,9
Közép-Mo.	14,3	14,3	14,2	14,2	14,1	14,0	13,9	13,9	16,6	16,7	16,8	17,0	17,1	17,3	17,4	17,6
Fejér	24,3	24,2	24,1	24,0	23,8	23,7	23,6	23,4	28,1	28,3	28,5	28,7	29,0	29,2	29,4	29,7
Komárom	28,1	28,2	28,3	28,4	28,5	28,5	28,6	28,6	32,7	33,1	33,6	34,0	34,5	35,0	35,5	36,1
Veszprém	28,3	28,2	28,1	28,0	27,9	27,7	27,6	27,5	31,4	31,5	31,7	31,8	32,0	32,2	32,4	32,6
Közép-Dun.	27,1	27,1	27,1	27,1	27,0	27,0	26,9	26,9	30,0	30,2	30,4	30,6	30,8	31,1	31,3	31,6
Győr	21,9	21,9	21,8	21,7	21,6	21,5	21,4	21,3	26,3	26,5	26,8	27,1	27,4	27,7	28,1	28,4
Vas	21,8	21,7	21,6	21,4	21,3	21,1	21,0	20,8	26,8	27,0	27,3	27,6	27,9	28,3	28,6	28,9
Zala	24,1	24,4	24,7	25,0	25,3	25,6	25,8	26,1	28,1	28,7	29,3	30,0	30,6	31,3	31,9	32,6
Nyugat-Dun.	23,0	23,1	23,2	23,2	23,3	23,3	23,3	23,4	26,4	26,8	27,1	27,5	27,8	28,2	28,6	29,0
Baranya	23,1	23,0	22,9	22,8	22,7	22,5	22,4	22,2	29,3	29,7	30,1	30,5	31,0	31,4	31,9	32,4
Somogy	28,8	28,8	28,7	28,6	28,5	28,4	28,3	28,1	34,7	35,1	35,5	36,0	36,4	36,9	37,3	37,8
Tolna	29,1	29,1	29,1	29,1	29,1	29,1	29,0	29,0	33,7	34,0	34,4	34,8	35,2	35,6	36,0	36,4
Dél-Dun.	27,0	27,1	27,0	27,0	27,0	26,9	26,8	26,8	31,9	32,3	32,6	33,0	33,4	33,8	34,2	34,7
Borsod	24,1	24,1	24,1	24,1	24,1	24,1	24,1	24,1	26,3	26,5	26,7	26,9	27,2	27,4	27,6	27,8
Heves	26,4	26,7	27,1	27,4	27,7	28,0	28,3	28,7	29,9	30,6	31,2	31,8	32,5	33,2	33,8	34,5
Nógrád	22,6	22,3	22,0	21,7	21,3	21,0	20,6	20,2	28,3	28,4	28,5	28,7	28,8	29,0	29,2	29,4
Észak-Mo.	25,1	25,3	25,4	25,5	25,6	25,7	25,8	25,9	26,9	27,2	27,4	27,7	27,9	28,2	28,5	28,8
Hajdú	23,1	23,1	23,0	22,9	22,8	22,7	22,6	22,5	25,3	25,4	25,5	25,6	25,7	25,9	26,0	26,1
Jász	28,1	28,3	28,4	28,5	28,6	28,7	28,8	28,8	31,3	31,6	32,0	32,4	32,8	33,2	33,6	34,0
Szabolcs	26,5	26,7	26,9	27,0	27,2	27,3	27,4	27,4	32,8	33,5	34,1	34,8	35,5	36,2	37,0	37,7
Észak-Alf.	25,8	25,9	26,0	26,0	26,1	26,1	26,1	26,1	29,4	29,7	30,0	30,4	30,8	31,1	31,5	31,9
Bács	27,8	27,9	28,0	28,0	28,1	28,1	28,2	28,2	30,5	30,8	31,1	31,4	31,7	32,0	32,3	32,6
Békés	24,4	24,3	24,3	24,2	24,1	23,9	23,8	23,7	28,1	28,3	28,5	28,7	28,9	29,2	29,4	29,7
Csongrád	21,6	21,8	22,0	22,1	22,3	22,4	22,6	22,7	24,5	24,9	25,4	25,8	26,2	26,7	27,1	27,6
Dél-Alf.	25,0	25,1	25,2	25,3	25,4	25,4	25,5	25,5	27,7	27,9	28,2	28,6	28,9	29,2	29,5	29,9
Országos	22,8	22,8	22,9	22,9	23,0	23,0	23,1	23,1	25,0	25,3	25,5	25,7	26,0	26,2	26,5	26,8

Kísérleti jelleggel a korábbi lineáris trendbecslések mellé egy logaritmikus trendbecslés modelljét is felállítottuk, amely a szakiskolai tanulói arány változásának gyorsuló vagy lassuló ütemét is figyelembe vette [4d. modell]. Az eredményül kapott értékek felhívják a figyelmet arra, hogy az

utóbbi időkben némely területegység esetében nem feltétlenül egyenes vonalú változásokról lehetett szó. A logaritmus trendbecslés megyei modelljei – a lineáris becslésekhez hasonlóan – a regressziós becslés szignifikancia eredményei szerint megyénként igen változó megbízhatóságúak.

F2.2.2.4. táblázat: A szakiskolában tanulók középiskolai tanulókhöz viszonyított várható aránya 2018-ig (%) (logaritmus trendbecslés 8 éves idősoron) [4d. modell alapján]

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budapest	13,63	13,22	13,22	13,23	13,24	13,25	13,25	13,26	13,27
Pest	22,35	21,88	21,79	21,71	21,64	21,57	21,51	21,45	21,40
Közép-Magyarország	15,71	15,29	15,29	15,29	15,29	15,29	15,29	15,29	15,29
Fejér	26,36	26,13	26,15	26,17	26,19	26,21	26,22	26,24	26,25
Komárom-Esztergom	30,48	29,82	29,90	29,98	30,04	30,11	30,17	30,22	30,27
Veszprém	29,95	29,75	29,76	29,77	29,78	29,79	29,79	29,80	29,81
Közép-Dunántúl	28,67	28,34	28,37	28,40	28,43	28,45	28,48	28,50	28,52
Győr-Moson-Sopron	24,83	23,75	23,76	23,78	23,79	23,80	23,81	23,82	23,83
Vas	25,43	23,90	23,91	23,91	23,91	23,91	23,91	23,92	23,92
Zala	25,33	25,32	25,48	25,62	25,74	25,86	25,97	26,07	26,16
Nyugat-Dunántúl	25,14	24,25	24,30	24,35	24,39	24,43	24,47	24,51	24,54
Baranya	27,30	25,78	25,81	25,84	25,87	25,90	25,92	25,94	25,97
Somogy	32,97	31,41	31,46	31,50	31,54	31,58	31,62	31,65	31,68
Tolna	32,18	31,04	31,09	31,14	31,18	31,22	31,26	31,30	31,33
Dél-Dunántúl	30,53	29,06	29,11	29,15	29,19	29,23	29,26	29,29	29,32
Borsod-Abaúj-Zemplén	25,28	24,93	24,96	24,99	25,01	25,04	25,06	25,08	25,10
Heves	27,29	27,27	27,43	27,58	27,71	27,83	27,94	28,04	28,14
Nógrád	26,08	25,73	25,72	25,71	25,70	25,69	25,68	25,67	25,66
Észak-Magyarország	25,93	25,67	25,73	25,78	25,83	25,87	25,91	25,95	25,99
Hajdú-Bihar	24,09	24,19	24,19	24,19	24,19	24,19	24,19	24,19	24,19
Jász-Nagykun-Szolnok	28,94	29,27	29,35	29,43	29,49	29,56	29,61	29,67	29,72
Szabolcs-Szatmár-B.	29,66	28,74	28,85	28,95	29,04	29,12	29,20	29,27	29,34
Észak-Alföld	27,28	27,14	27,20	27,25	27,30	27,34	27,38	27,42	27,46
Bács-Kiskun	29,57	28,81	28,86	28,90	28,94	28,98	29,02	29,05	29,08
Békés	26,79	25,99	26,00	26,00	26,01	26,01	26,01	26,01	26,02
Csongrád	22,76	22,48	22,57	22,66	22,73	22,80	22,87	22,93	22,99
Dél-Alföld	26,55	25,91	25,96	26,01	26,06	26,10	26,14	26,17	26,21
Összesen	24,08	23,58	23,62	23,65	23,68	23,71	23,74	23,77	23,79

A szakiskolai arányok meghatározásakor a következő modellben a trendbecslés eszközt csak közvetetten alkalmaztuk, itt ugyanis a középiskolai tanulók és a szakiskolai tanulók 5 éves idősorán előrebecsült létszámának hányadosát számítottuk ki. A modell országos szinten határozott növekedést prognosztizál.

F2.2.2.5. táblázat: A szakiskolában tanulók várható aránya a középiskolai tanulók között 2018-ig (%) (a szakiskolai tanulók és a középiskolai tanulók hányadosa) [5. modell alapján]

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budapest	13,63	13,96	14,24	14,52	14,79	15,07	15,36	15,64	15,92
Pest	22,35	22,49	22,58	22,67	22,75	22,84	22,92	23,00	23,07
Közép-Magyarország	15,71	16,04	16,30	16,56	16,81	17,07	17,32	17,58	17,83
Fejér	26,36	26,13	26,17	26,20	26,24	26,28	26,31	26,34	26,38
Komárom-Esztergom	30,48	31,38	32,06	32,74	33,42	34,10	34,78	35,46	36,15
Veszprém	29,95	30,30	30,53	30,75	30,98	31,20	31,42	31,63	31,85
Közép-Dunántúl	28,67	28,92	29,18	29,43	29,67	29,92	30,16	30,39	30,62
Győr-Moson-Sopron	24,83	25,20	25,71	26,21	26,70	27,17	27,64	28,09	28,54
Vas	25,43	25,38	25,77	26,12	26,43	26,73	27,00	27,25	27,48
Zala	25,33	26,09	26,51	26,94	27,38	27,82	28,26	28,71	29,16
Nyugat-Dunántúl	25,14	25,49	25,94	26,37	26,78	27,18	27,57	27,95	28,31
Baranya	27,30	27,68	28,47	29,28	30,12	30,98	31,87	32,78	33,71
Somogy	32,97	32,33	32,68	33,02	33,36	33,69	34,03	34,36	34,69
Tolna	32,18	32,12	32,55	32,96	33,36	33,74	34,11	34,46	34,80
Dél-Dunántúl	30,53	30,48	31,05	31,61	32,18	32,73	33,29	33,84	34,39
Borsod-Abaúj-Zemplén	25,28	25,48	25,69	25,90	26,11	26,32	26,53	26,74	26,95
Heves	27,29	28,60	29,26	29,91	30,57	31,22	31,89	32,55	33,22
Nógrád	26,08	25,37	25,30	25,22	25,14	25,06	24,97	24,89	24,80
Észak-Magyarország	25,93	26,30	26,59	26,89	27,18	27,47	27,77	28,07	28,37
Hajdú-Bihar	24,09	24,55	24,68	24,80	24,93	25,05	25,16	25,28	25,39
Jász-Nagykun-Szolnok	28,94	29,88	30,19	30,50	30,82	31,14	31,47	31,80	32,14
Szabolcs-Szatmár-B.	29,66	31,10	32,06	33,04	34,03	35,04	36,07	37,11	38,17
Észak-Alföld	27,28	28,23	28,67	29,11	29,56	30,00	30,44	30,89	31,33
Bács-Kiskun	29,57	29,85	30,28	30,70	31,11	31,52	31,93	32,32	32,72
Békés	26,79	27,23	27,68	28,14	28,61	29,07	29,55	30,03	30,52
Csongrád	22,76	23,36	23,76	24,17	24,59	25,02	25,45	25,89	26,34
Dél-Alföld	26,55	26,99	27,43	27,88	28,32	28,77	29,22	29,67	30,12
Összesen	24,08	24,49	24,86	25,22	25,58	25,94	26,30	26,65	27,00

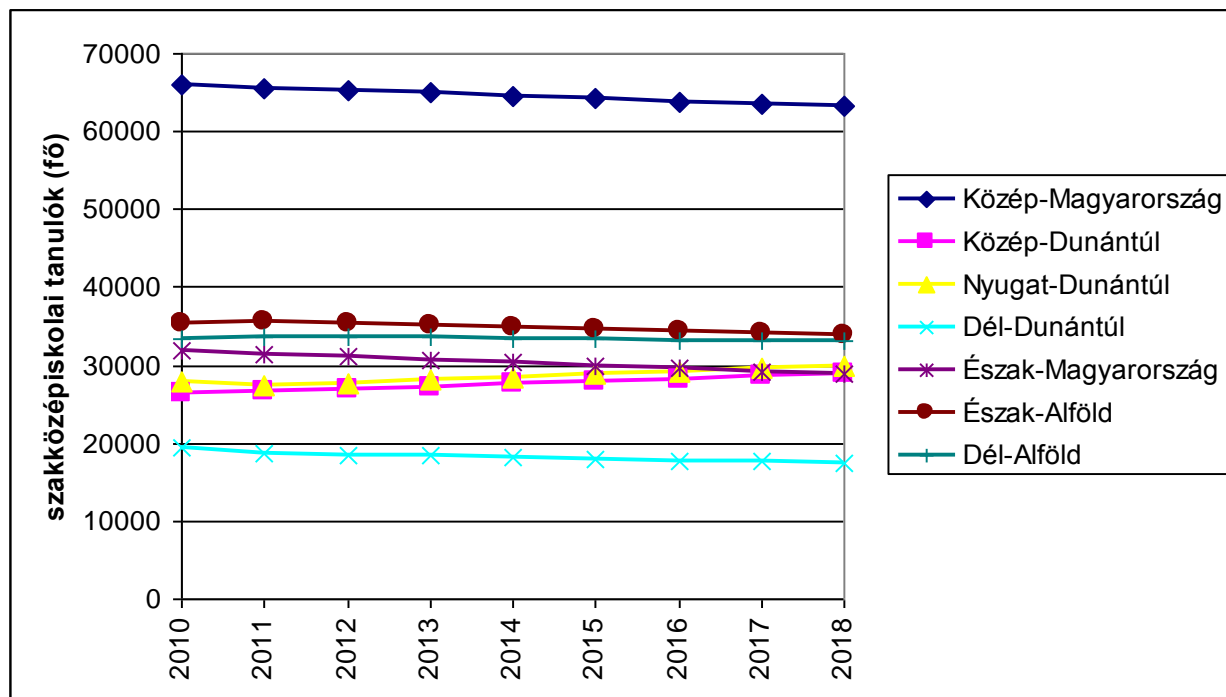
F2.2.3. Várható szakközépiskolai tanulói létszámok és arányszámok

A következő táblázatok a szakközépiskolában tanulók létszámának előrebecsült értékeit mutatják. A korábbi évek adataiból továbbvezetett trendek a szakközépiskolákban tanulók számában országos szinten mérsékelt létszámcsökkenést valószínűsítene a vizsgált időszakban. Regionális szinten nézve a régiók többsége csökkenő vagy stagnáló létszámokkal jellemezhető, ám Közép-Dunántúl és a korábbi vizsgálatokkal ellentétben Nyugat-Dunántúl esetében is a prognózis inkább a létszám bővülés irányába mutat.

F2.2.3.1. táblázat: A szakközépiskolában tanulók várható létszáma 2018-ig (fő)[6. modell alapján]

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budapest	53457	52828	52555	52282	52008	51735	51462	51188	50915
Pest	12600	12763	12690	12617	12544	12471	12398	12325	12252
Közép-Magyarország	66057	65592	65245	64899	64553	64206	63860	63514	63167
Fejér	11761	12123	12433	12744	13054	13365	13675	13986	14296
Komárom-Esztergom	6428	6324	6279	6235	6190	6146	6102	6057	6013
Veszprém	8200	8163	8229	8296	8362	8429	8495	8562	8628
Közép-Dunántúl	26389	26609	26942	27274	27607	27940	28272	28605	28937
Győr-Moson-Sopron	12278	12423	12695	12967	13239	13511	13783	14055	14327
Vas	8356	7820	8083	8346	8610	8873	9136	9400	9663
Zala	7321	7125	6961	6797	6633	6469	6305	6141	5977
Nyugat-Dunántúl	27955	27368	27740	28111	28482	28853	29224	29596	29967
Baranya	7163	6660	6472	6285	6097	5909	5722	5534	5346
Somogy	6993	6320	6284	6248	6213	6177	6141	6105	6069
Tolna	5204	5746	5783	5820	5857	5894	5931	5968	6005
Dél-Dunántúl	19360	18726	18539	18353	18166	17980	17793	17607	17420
Borsod-Abaúj-Zemplén	19508	19424	19264	19105	18945	18786	18626	18467	18307
Heves	8303	8082	7930	7778	7626	7474	7322	7170	7018
Nógrád	3992	3947	3891	3834	3778	3722	3666	3610	3553
Észak-Magyarország	31803	31453	31085	30717	30350	29982	29614	29247	28879
Hajdú-Bihar	14568	14777	14889	15002	15115	15227	15340	15452	15565
Jász-Nagykun-Szolnok	9470	9392	9310	9228	9145	9063	8981	8898	8816
Szabolcs-Szatmár-B.	11424	11524	11238	10951	10665	10379	10092	9806	9520
Észak-Alföld	35462	35693	35437	35181	34925	34669	34413	34157	33901
Bács-Kiskun	12310	12676	12742	12808	12874	12940	13006	13072	13138
Békés	8888	8982	9009	9036	9063	9090	9117	9144	9171
Csongrád	12140	12059	11871	11684	11496	11308	11120	10932	10745
Dél-Alföld	33338	33717	33622	33527	33433	33338	33243	33148	33053
Összesen	240364	239157	238610	238062	237515	236967	236420	235872	235325

F2.2.3.1. ábra: A szakközépiskolában tanulók várható létszáma 2018-ig, régiónként (fő)

A szakközépiskolában tanulók arányának rövid és hosszú időszoron végzett előrebecslése országos szinten kissé eltérő eredményeket mutat. Míg a rövid távú modell a szakközépiskolákban tanulók arányának lassú növekedését feltételezi az utóbbi évek erőteljesebb trendjeinek hatására, addig a hosszabb adatsorral dolgozó becslés országosan inkább csökkenést valószínűsít a közeljövőben.

F2.2.3.2. táblázat: A szakközépiskolában tanulók középiskolai tanulókhöz viszonyított várható aránya 2018-ig (%) (trendbecslés 3 éves időszoron) [7a. modell alapján]

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budapest	44,4	45,0	45,4	45,8	46,2	46,6	47,1	47,5	47,9
Pest	33,4	32,3	31,2	30,1	29,0	27,9	26,8	25,7	24,6
Közép-Magyarország	41,8	41,9	42,0	42,0	42,1	42,1	42,2	42,2	42,3
Fejér	46,1	45,9	45,9	46,0	46,0	46,1	46,1	46,2	46,2
Komárom-Esztergom	36,5	36,8	37,2	37,5	37,8	38,2	38,5	38,8	39,1
Veszprém	38,9	39,2	39,6	40,1	40,6	41,1	41,6	42,0	42,5
Közép-Dunántúl	41,1	41,2	41,5	41,8	42,1	42,4	42,7	43,0	43,3
Győr-Moson-Sopron	44,7	46,1	47,5	48,8	50,1	51,4	52,7	54,0	55,3
Vas	43,6	43,4	42,8	42,2	41,6	41,0	40,4	39,8	39,2
Zala	44,6	44,9	45,1	45,3	45,4	45,6	45,7	45,9	46,1
Nyugat-Dunántúl	44,3	45,0	45,5	46,0	46,4	46,9	47,4	47,9	48,3
Baranya	33,4	34,0	34,7	35,3	36,0	36,6	37,2	37,9	38,5
Somogy	39,0	42,5	45,6	48,8	51,9	55,0	58,1	61,2	64,3
Tolna	34,0	31,6	29,0	26,3	23,6	21,0	18,3	15,6	13,0
Dél-Dunántúl	35,4	36,0	36,4	36,8	37,2	37,6	38,0	38,3	38,7
Borsod-Abaúj-Zemplén	45,8	45,8	45,8	45,7	45,6	45,6	45,5	45,4	45,3
Heves	43,3	42,8	42,5	42,2	41,9	41,6	41,3	41,0	40,7
Nógrád	41,6	41,9	42,0	42,0	42,1	42,1	42,1	42,2	42,2
Észak-Magyarország	44,6	44,5	44,4	44,3	44,1	44,0	43,9	43,8	43,7
Hajdú-Bihar	42,0	42,1	42,1	42,2	42,2	42,3	42,3	42,4	42,4
Jász-Nagykun-Szolnok	41,3	42,1	43,0	43,8	44,7	45,6	46,5	47,4	48,3
Szabolcs-Szatmár-B.	37,3	37,5	37,7	38,0	38,2	38,4	38,7	38,9	39,1
Észak-Alföld	40,2	40,5	40,9	41,3	41,6	42,0	42,4	42,7	43,1
Bács-Kiskun	40,5	40,4	40,1	39,8	39,5	39,1	38,8	38,5	38,1
Békés	39,8	40,7	41,4	42,1	42,8	43,5	44,2	44,9	45,6
Csongrád	47,1	47,3	47,4	47,5	47,6	47,7	47,8	47,9	48,1
Dél-Alföld	42,5	42,8	42,9	43,0	43,0	43,1	43,2	43,3	43,4
Összesen	41,6	41,8	42,0	42,1	42,3	42,5	42,7	42,8	43,0

F2.2.3.3. táblázat: A szakközépiskolában tanulók középiskolai tanulókhöz viszonyított várható aránya 2018-ig (%) (trendbecslés 8 éves időszoron) [7b. modell alapján]

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budapest	44,4	43,6	43,3	43,1	42,8	42,5	42,2	41,9	41,6
Pest	33,4	34,1	33,8	33,5	33,2	32,9	32,6	32,3	32,0
Közép-Magyarország	41,8	41,3	41,0	40,6	40,3	40,0	39,7	39,3	39,0
Fejér	46,1	45,5	45,5	45,5	45,6	45,6	45,6	45,6	45,7
Komárom-Esztergom	36,5	34,8	34,2	33,6	33,1	32,5	31,9	31,3	30,7
Veszprém	38,9	37,9	37,8	37,8	37,7	37,6	37,5	37,4	37,3
Közép-Dunántúl	41,1	40,1	39,9	39,7	39,6	39,4	39,3	39,1	38,9
Győr-Moson-Sopron	44,7	43,9	44,1	44,3	44,5	44,7	45,0	45,2	45,4
Vas	43,6	43,7	43,2	42,7	42,1	41,6	41,0	40,5	40,0
Zala	44,6	42,4	41,3	40,2	39,1	38,0	36,9	35,8	34,6
Nyugat-Dunántúl	44,3	43,4	43,0	42,7	42,3	41,9	41,5	41,2	40,8
Baranya	33,4	32,2	31,8	31,4	30,9	30,5	30,1	29,7	29,3
Somogy	39,0	35,7	35,1	34,4	33,7	33,0	32,4	31,7	31,0
Tolna	34,0	35,9	35,6	35,3	35,0	34,7	34,4	34,1	33,8
Dél-Dunántúl	35,4	34,5	34,0	33,6	33,1	32,7	32,2	31,8	31,3
Borsod-Abaúj-Zemplén	45,8	45,5	45,2	44,9	44,6	44,3	44,0	43,7	43,3
Heves	43,3	42,2	41,5	40,8	40,1	39,5	38,8	38,1	37,4
Nógrád	41,6	41,2	40,9	40,7	40,4	40,1	39,8	39,5	39,3
Észak-Magyarország	44,6	44,0	43,6	43,2	42,8	42,4	42,0	41,6	41,2
Hajdú-Bihar	42,0	41,7	41,6	41,5	41,3	41,2	41,1	40,9	40,8
Jász-Nagykun-Szolnok	41,3	39,5	39,1	38,8	38,4	38,0	37,6	37,2	36,9
Szabolcs-Szatmár-B.	37,3	36,5	36,0	35,6	35,1	34,6	34,2	33,7	33,3
Észak-Alföld	40,2	39,3	39,0	38,6	38,3	38,0	37,7	37,4	37,1
Bács-Kiskun	40,5	41,0	40,9	40,9	40,8	40,8	40,7	40,7	40,7
Békés	39,8	39,5	39,6	39,7	39,8	39,9	40,0	40,1	40,2
Csongrád	47,1	46,9	46,6	46,4	46,1	45,9	45,7	45,4	45,2
Dél-Alföld	42,5	42,5	42,4	42,3	42,3	42,2	42,1	42,0	42,0
Összesen	41,6	40,9	40,6	40,3	40,0	39,7	39,4	39,1	38,8

A következő táblázat a szakközépiskolai tanulói arány 8 éves időszoron elvégzett becslésének 95%-os konfidencia-intervallum határértékeit mutatja. A közölt értékek 95%-os megbízhatósággal jelzik a jövőben várható arányszámok lehetséges legkisebb és legnagyobb értékeit.

F2.2.3.4. táblázat: A szakközépiskolában tanulók 95%-os valószínűséggel várható minimális és maximális aránya a középiskolai tanulók között 2018-ig (%) (8 éves időszoron végzett trendbecslés konfidencia-intervallumai) [7c. modell alapján]

	Az intervallum alsó határa								Az intervallum felső határa							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Budapest	42,3	41,9	41,5	41,0	40,6	40,2	39,7	39,3	45,5	45,4	45,2	45,1	44,9	44,8	44,7	44,6
Pest	32,2	31,8	31,3	30,8	30,3	29,8	29,3	28,7	36,6	36,5	36,3	36,2	36,1	36,1	36,0	35,9
Közép-Mo.	40,5	40,1	39,7	39,3	38,8	38,4	38,0	37,5	42,7	42,5	42,2	42,0	41,8	41,6	41,3	41,1
Fejér	43,0	42,8	42,7	42,5	42,3	42,0	41,8	41,6	48,0	48,2	48,4	48,6	48,9	49,1	49,4	49,7
Komárom	33,0	32,2	31,5	30,7	29,9	29,1	28,2	27,4	37,8	37,4	37,0	36,6	36,3	35,9	35,6	35,3
Veszprém	36,0	35,8	35,5	35,3	35,0	34,7	34,4	34,1	40,0	40,1	40,1	40,2	40,3	40,4	40,5	40,7
Közép-Dun.	38,3	38,0	37,7	37,3	37,0	36,6	36,2	35,9	42,2	42,2	42,2	42,2	42,2	42,2	42,3	42,3
Győr	41,5	41,6	41,6	41,6	41,6	41,6	41,6	41,6	45,9	46,3	46,6	47,0	47,4	47,9	48,3	48,8
Vas	41,9	41,2	40,5	39,7	39,0	38,2	37,4	36,6	46,7	46,3	45,9	45,6	45,3	45,0	44,7	44,4
Zala	41,0	39,8	38,5	37,1	35,8	34,4	33,1	31,7	46,0	45,1	44,2	43,3	42,4	41,5	40,7	39,8
Nyugat-Dun.	42,1	41,6	41,1	40,6	40,1	39,5	39,0	38,5	45,4	45,2	44,9	44,7	44,5	44,3	44,1	43,9
Baranya	30,3	29,8	29,2	28,6	27,9	27,3	26,6	26,0	34,9	34,6	34,4	34,1	33,9	33,7	33,6	33,4
Somogy	29,5	28,4	27,2	26,0	24,7	23,3	22,0	20,6	43,2	43,0	42,9	42,8	42,8	42,8	42,8	42,9
Tolna	31,8	31,2	30,6	29,9	29,2	28,5	27,7	27,0	40,6	40,6	40,6	40,7	40,8	40,9	41,1	41,2
Dél-Dun.	33,2	32,7	32,1	31,5	30,9	30,3	29,6	29,0	36,6	36,3	36,0	35,7	35,4	35,1	34,8	34,6
Borsod	44,6	44,3	43,9	43,5	43,1	42,6	42,2	41,8	46,9	46,7	46,5	46,2	46,1	45,9	45,7	45,5
Heves	41,1	40,4	39,5	38,7	37,9	37,0	36,2	35,3	44,6	44,0	43,4	42,9	42,4	41,9	41,4	40,9
Nógrád	39,4	38,9	38,5	38,0	37,6	37,1	36,6	36,1	43,6	43,5	43,4	43,3	43,2	43,1	43,1	43,0
Észak-Mo.	43,5	43,0	42,5	42,1	41,6	41,1	40,6	40,1	45,4	45,0	44,7	44,4	44,1	43,8	43,5	43,2
Hajdú	41,3	41,1	40,9	40,7	40,6	40,4	40,2	40,0	42,4	42,3	42,2	42,2	42,1	42,0	41,9	41,9
Jász	37,5	36,9	36,4	35,8	35,2	34,6	33,9	33,3	42,3	42,1	41,9	41,7	41,6	41,4	41,3	41,2
Szabolcs	35,0	34,4	33,8	33,2	32,6	31,9	31,3	30,6	38,8	38,5	38,2	37,9	37,6	37,3	37,1	36,8
Észak-Alf.	38,3	37,9	37,5	37,1	36,7	36,2	35,8	35,4	40,8	40,6	40,4	40,2	40,0	39,8	39,6	39,4
Bács	39,9	39,8	39,7	39,6	39,4	39,3	39,2	39,0	42,0	42,1	42,1	42,2	42,2	42,3	42,3	42,4
Békés	37,8	37,9	37,8	37,8	37,8	37,7	37,7	37,6	40,9	41,1	41,4	41,6	41,8	42,1	42,4	42,6
Csongrád	45,4	45,0	44,6	44,2	43,8	43,4	43,0	42,6	48,9	48,7	48,6	48,5	48,5	48,4	48,3	48,3
Dél-Alf.	41,8	41,7	41,5	41,4	41,3	41,1	41,0	40,8	43,3	43,3	43,3	43,3	43,3	43,3	43,3	43,3
Országos	40,4	40,0	39,7	39,3	38,9	38,5	38,1	37,8	42,1	41,8	41,6	41,4	41,2	40,9	40,7	40,5

A korábban meghatározott eredmények alapján az alábbi táblázatban a középiskolai tanulók és a szakközépiskolai tanulók 5 éves időszoron előrebecsült létszámának hányadosát láthatjuk. A modell országos szinten a szakközépiskolákban tanulók arányának csökkenését prognosztizálja.

F2.2.3.5. táblázat: A szakközépiskolában tanulók várható aránya a középiskolai tanulók között 2018-ig (%) (a szakközépiskolai tanulók és a középiskolai tanulók hányadosa) [7d. modell alapján]

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budapest	44,4	44,0	43,9	43,8	43,6	43,5	43,3	43,2	43,1
Pest	33,4	33,0	32,3	31,6	31,0	30,3	29,7	29,1	28,5
Közép-Magyarország	41,8	41,3	41,0	40,7	40,4	40,1	39,8	39,5	39,2
Fejér	46,1	46,5	46,9	47,3	47,6	48,0	48,3	48,6	48,9
Komárom-Esztergom	36,5	35,8	35,6	35,3	35,1	34,9	34,7	34,5	34,2
Veszprém	38,9	38,5	38,5	38,6	38,7	38,8	38,9	38,9	39,0
Közép-Dunántúl	41,1	41,0	41,1	41,3	41,4	41,6	41,7	41,9	42,0
Győr-Moson-Sopron	44,7	44,6	45,1	45,5	46,0	46,4	46,8	47,2	47,6
Vas	43,6	43,1	42,5	41,9	41,4	40,9	40,5	40,1	39,7
Zala	44,6	43,2	42,4	41,6	40,8	40,0	39,2	38,3	37,5
Nyugat-Dunántúl	44,3	43,8	43,6	43,4	43,3	43,1	42,9	42,8	42,6
Baranya	33,4	32,1	31,6	31,1	30,6	30,1	29,5	29,0	28,4
Somogy	39,0	36,8	36,4	36,1	35,7	35,4	35,0	34,7	34,4
Tolna	34,0	35,4	34,9	34,4	33,9	33,5	33,1	32,7	32,3
Dél-Dunántúl	35,4	34,6	34,1	33,7	33,3	32,9	32,4	32,0	31,6
Borsod-Abaúj-Zemplén	45,8	45,4	45,1	44,8	44,5	44,2	43,8	43,5	43,2
Heves	43,3	42,1	41,4	40,7	40,0	39,3	38,6	37,8	37,1
Nógrád	41,6	41,5	41,3	41,1	40,9	40,6	40,4	40,2	40,0
Észak-Magyarország	44,6	44,0	43,6	43,2	42,8	42,4	42,0	41,6	41,2
Hajdú-Bihar	42,0	41,8	41,7	41,6	41,5	41,4	41,3	41,2	41,1
Jász-Nagykun-Szolnok	41,3	40,4	40,3	40,2	40,2	40,1	40,0	40,0	39,9
Szabolcs-Szatmár-B.	37,3	36,0	35,4	34,8	34,1	33,5	32,8	32,1	31,5
Észak-Alföld	40,2	39,4	39,1	38,9	38,6	38,4	38,1	37,9	37,6
Bács-Kiskun	40,5	40,9	40,9	40,8	40,8	40,7	40,7	40,6	40,6
Békés	39,8	40,1	40,4	40,8	41,1	41,5	41,9	42,2	42,6
Csongrád	47,1	46,5	46,2	45,8	45,4	45,0	44,6	44,3	43,9
Dél-Alföld	42,5	42,5	42,5	42,4	42,4	42,3	42,3	42,2	42,2
Összesen	41,6	41,1	40,9	40,7	40,5	40,2	40,0	39,8	39,6

F2.2.4. Várható beiskolázási létszámok

A várható beiskolázási létszámokat a 9. évfolyamosok előrekalkulált száma alapján próbáltuk megbecsülni. A 9. évfolyamos szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók számának lakóhely szerinti becslése – már magasabb bázisról kiindulva – a korábbi (2010-es) vizsgálatokkal ellentétben rövid távon immár igen határozott növekedést, míg a középtávú idősorra épülő modellek szerint mérsékelten növekvő országos összlétszámot valószínűsít. A trendek megbízhatósága és iránya megyénként és régióként igen változatos, ami főként a rövid (3 éves) idősorral operáló modelleknél feltűnő.

F2.2.4.1. táblázat: Adott megyében lakó 9. évfolyamos szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók várható száma, fő, 3 éves (rövid) idősor alapján [8a. modell]

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budapest	4107	4039	3972	3904	3837	3769	3702	3634	3567
Pest	2375	2430	2484	2539	2593	2648	2702	2757	2811
Közép-Magyarország	6482	6469	6456	6443	6430	6417	6404	6391	6378
Fejér	1652	1677	1701	1726	1750	1775	1799	1824	1848
Komárom-Esztergom	1519	1580	1640	1701	1761	1822	1882	1943	2003
Veszprém	1620	1707	1794	1881	1968	2055	2142	2229	2316
Közép-Dunántúl	4791	4963	5135	5307	5479	5651	5823	5995	6167
Győr-Moson-Sopron	1782	1920	2058	2196	2334	2472	2610	2748	2886
Vas	857	863	869	875	881	887	893	899	905
Zala	994	976	957	939	920	902	883	865	846
Nyugat-Dunántúl	3633	3759	3884	4010	4135	4261	4386	4512	4637
Baranya	1459	1437	1415	1393	1371	1349	1327	1305	1283
Somogy	1909	2168	2427	2686	2945	3204	3463	3722	3981
Tolna	1436	1504	1573	1641	1710	1778	1847	1915	1984
Dél-Dunántúl	4804	5109	5415	5720	6026	6331	6637	6942	7248
Borsod-Abaúj-Zemplén	3154	3124	3093	3063	3032	3002	2971	2941	2910
Heves	1454	1439	1424	1409	1394	1379	1364	1349	1334
Nógrád	1010	1062	1114	1166	1218	1270	1322	1374	1426
Észak-Magyarország	5618	5625	5631	5638	5644	5651	5657	5664	5670
Hajdú-Bihar	2075	2027	1979	1931	1883	1835	1787	1739	1691
Jász-Nagykun-Szolnok	2145	2250	2355	2460	2565	2670	2775	2880	2985
Szabolcs-Szatmár-B.	2925	3020	3116	3211	3307	3402	3498	3593	3689
Észak-Alföld	7145	7297	7450	7602	7755	7907	8060	8212	8365
Bács-Kiskun	2134	2146	2157	2169	2180	2192	2203	2215	2226
Békés	1249	1153	1057	961	865	769	673	577	481
Csongrád	1519	1578	1636	1695	1753	1812	1870	1929	1987
Dél-Alföld	4902	4876	4850	4824	4798	4772	4746	4720	4694
Összesen	37374	38097	38820	39543	40266	40989	41712	42435	43158

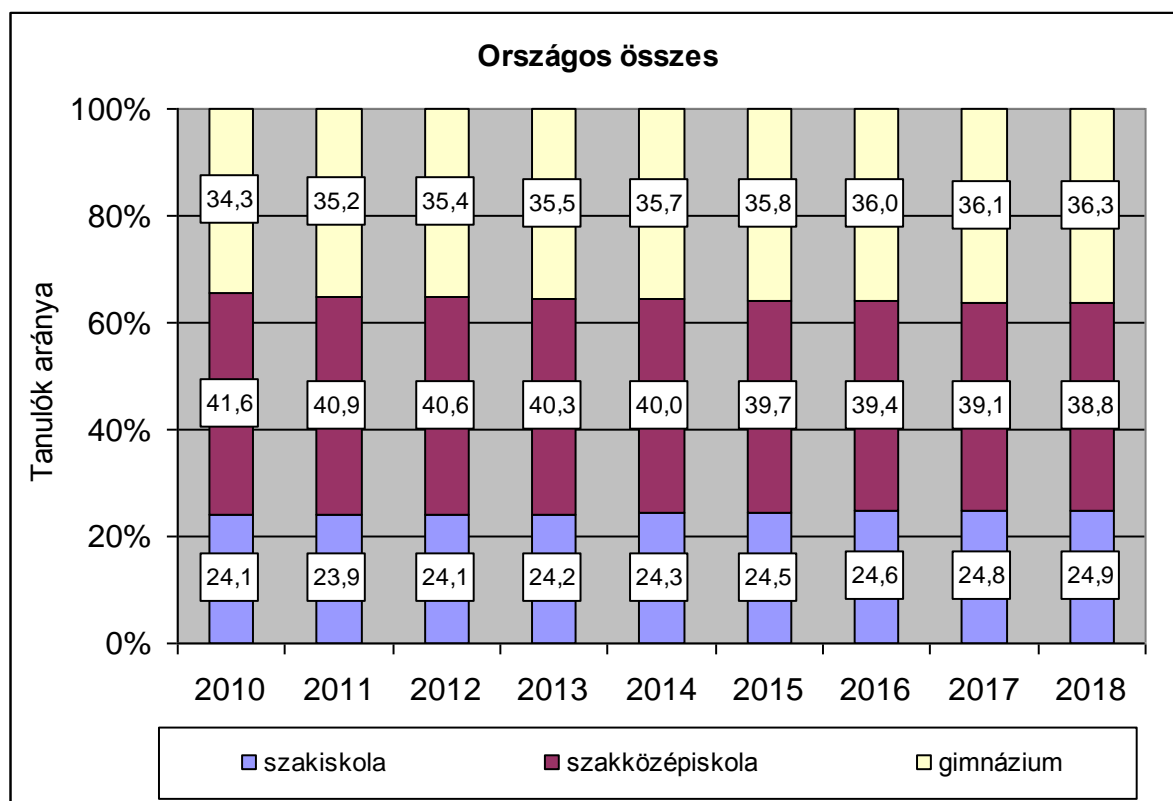
F2.2.4.2. táblázat: Adott megyében lakó 9. évfolyamos szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók várható száma, fő, 6 éves idősor alapján [8b. modell]

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budapest	4509	4660	4811	4962	5113	5264	5415	5566	5717
Pest	2306	2319	2332	2345	2358	2371	2384	2397	2410
Közép-Magyarország	6815	6979	7143	7307	7471	7635	7799	7963	8127
Fejér	1618	1628	1638	1649	1659	1669	1679	1690	1700
Komárom-Esztergom	1417	1422	1427	1432	1438	1443	1448	1453	1458
Veszprém	1393	1355	1317	1279	1241	1204	1166	1128	1090
Közép-Dunántúl	4428	4405	4383	4360	4338	4316	4293	4271	4248
Győr-Moson-Sopron	1534	1546	1559	1571	1583	1595	1608	1620	1632
Vas	825	813	800	788	775	763	750	737	725
Zala	1032	1038	1044	1051	1057	1063	1069	1076	1082
Nyugat-Dunántúl	3391	3397	3403	3409	3415	3421	3427	3433	3439
Baranya	1467	1447	1427	1407	1387	1367	1347	1327	1307
Somogy	1427	1401	1374	1347	1320	1293	1266	1239	1212
Tolna	1423	1480	1538	1595	1653	1710	1768	1825	1882
Dél-Dunántúl	4318	4328	4339	4349	4359	4370	4380	4391	4401
Borsod-Abaúj-Zemplén	3235	3248	3261	3274	3287	3300	3312	3325	3338
Heves	1513	1526	1540	1553	1567	1581	1594	1608	1622
Nógrád	899	894	889	884	879	873	868	863	858
Észak-Magyarország	5646	5668	5689	5711	5732	5754	5775	5797	5818
Hajdú-Bihar	2114	2088	2063	2038	2013	1988	1963	1938	1913
Jász-Nagykun-Szolnok	1994	2016	2037	2059	2080	2101	2123	2144	2165
Szabolcs-Szatmár-B.	2816	2861	2907	2952	2997	3043	3088	3133	3179
Észak-Alföld	6924	6965	7007	7049	7090	7132	7174	7215	7257
Bács-Kiskun	2003	1939	1876	1812	1749	1685	1622	1558	1494
Békés	1384	1375	1366	1357	1348	1339	1330	1321	1312
Csongrád	1463	1482	1502	1521	1540	1559	1579	1598	1617
Dél-Alföld	4850	4797	4744	4690	4637	4584	4530	4477	4424
Összesen	36372	36539	36707	36875	37043	37211	37379	37547	37715

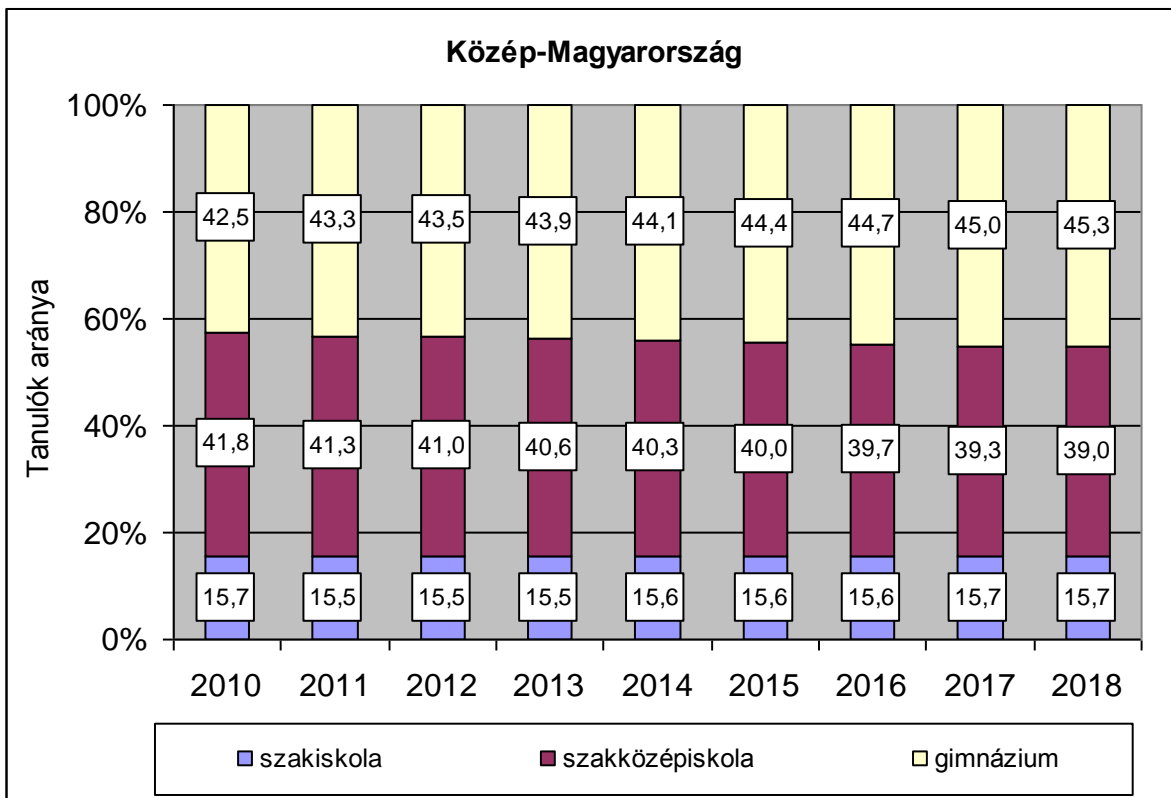
F2.2.5. Tanulói arányok iskolatípusonként

Az alábbi ábrák a 8 éves időszorra épülő lineáris trendbecsléssel készült modellek eredményei alapján mutatják a szakiskolai, szakközépiskolai és gimnáziumi tanulók részesedését a középiskolai tanulók csoportján belül. A szakiskolai arányszámok a 4b. modell alapján kerültek meghatározásra, a szakközépiskolai arányszámok pedig a 7b. modell eredményeit tükrözik. A gimnáziumi tanulók arányszámait a fennmaradó részt teszik ki, esetükben tehát nem trendbecsléssel kaptuk meg az értékeket.

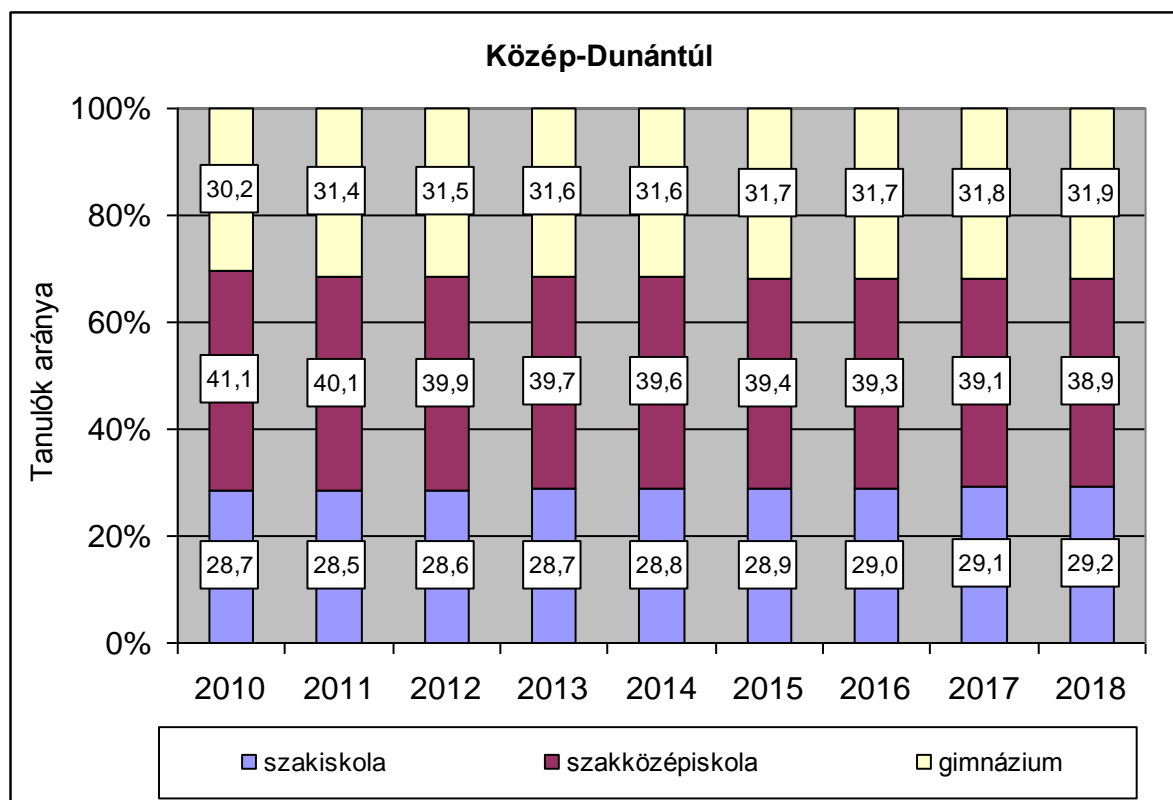
F2.2.5.1. ábra: A középiskolai tanulók várható aránya iskolatípusonként 2018-ig Magyarországon (%) (trendbecslés 8 éves időszoron)

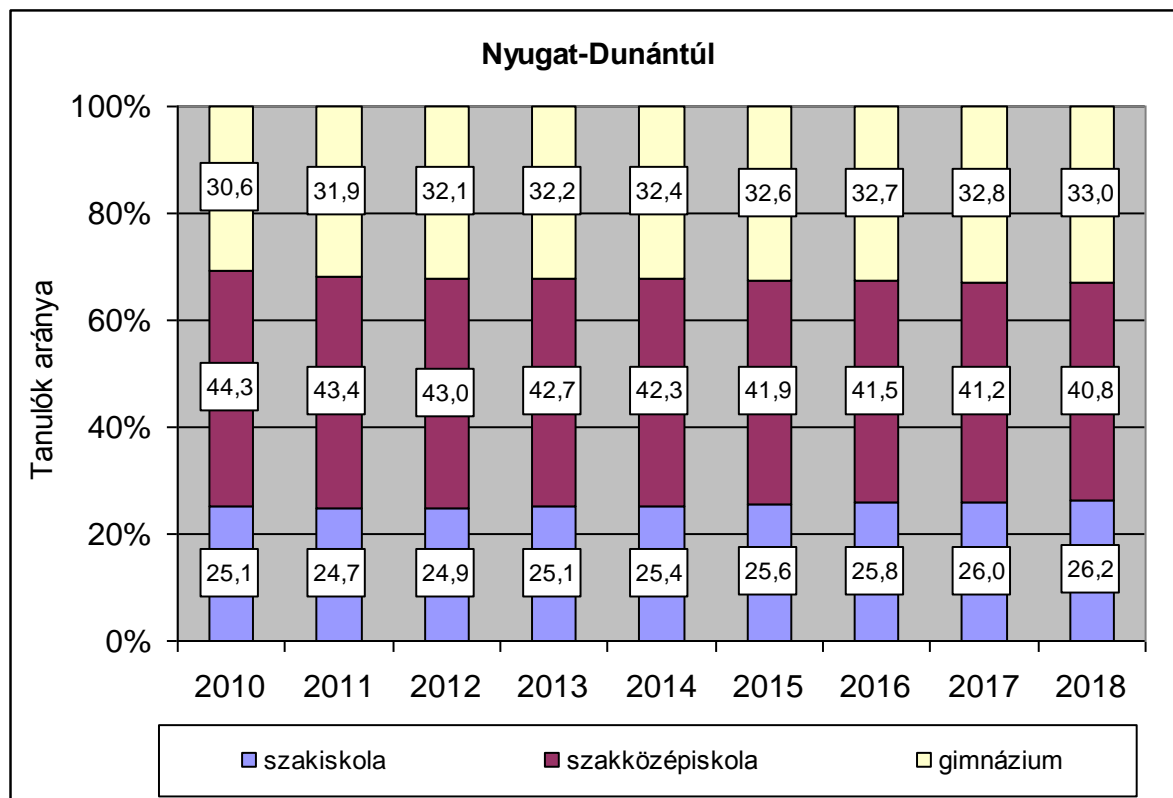
F2.2.5.2. ábra: A középiskolai tanulók várható aránya iskolatípusonként 2018-ig Közép-Magyarországon (%) (trendbecslés 8 éves időszoron)

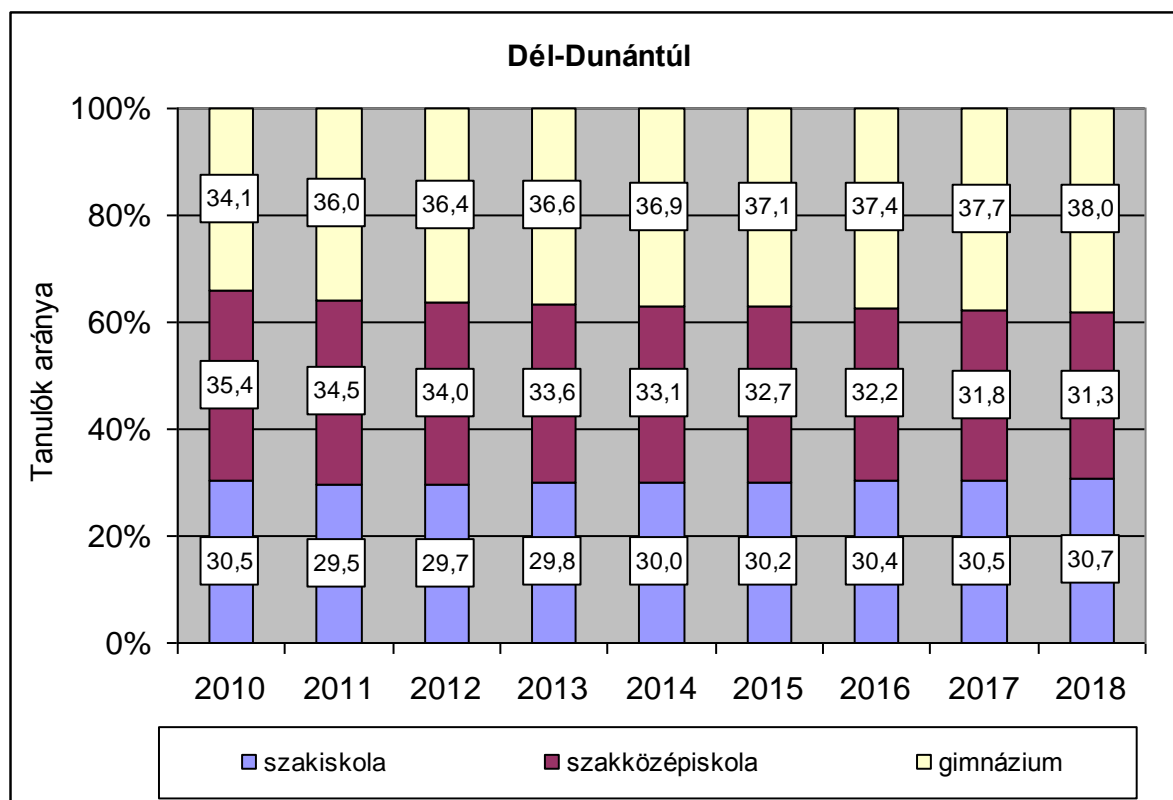
F2.2.5.3. ábra: A középiskolai tanulók várható aránya iskolatípusonként 2018-ig Közép-Dunántúlon (%) (trendbecslés 8 éves időszoron)

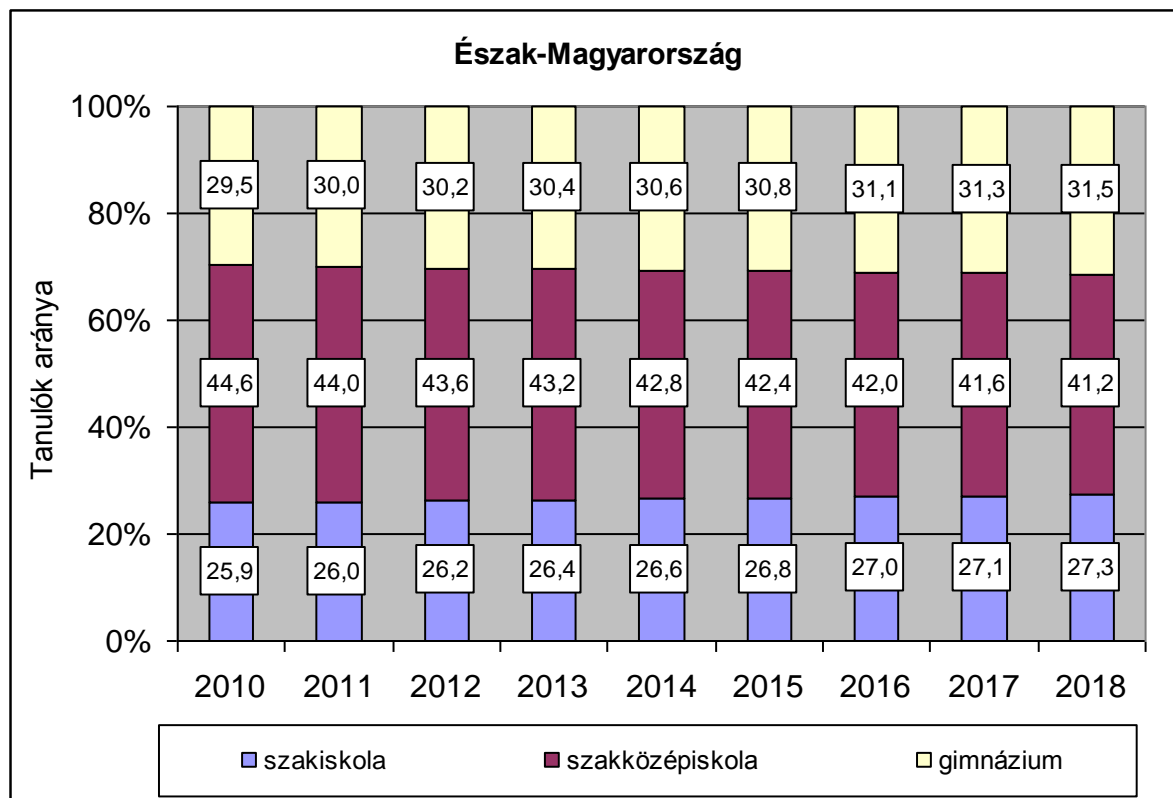
F2.2.5.4. ábra: A középiskolai tanulók várható aránya iskolatípusonként 2018-ig Nyugat-Dunántúlon (%) (trendbecslés 8 éves időszoron)

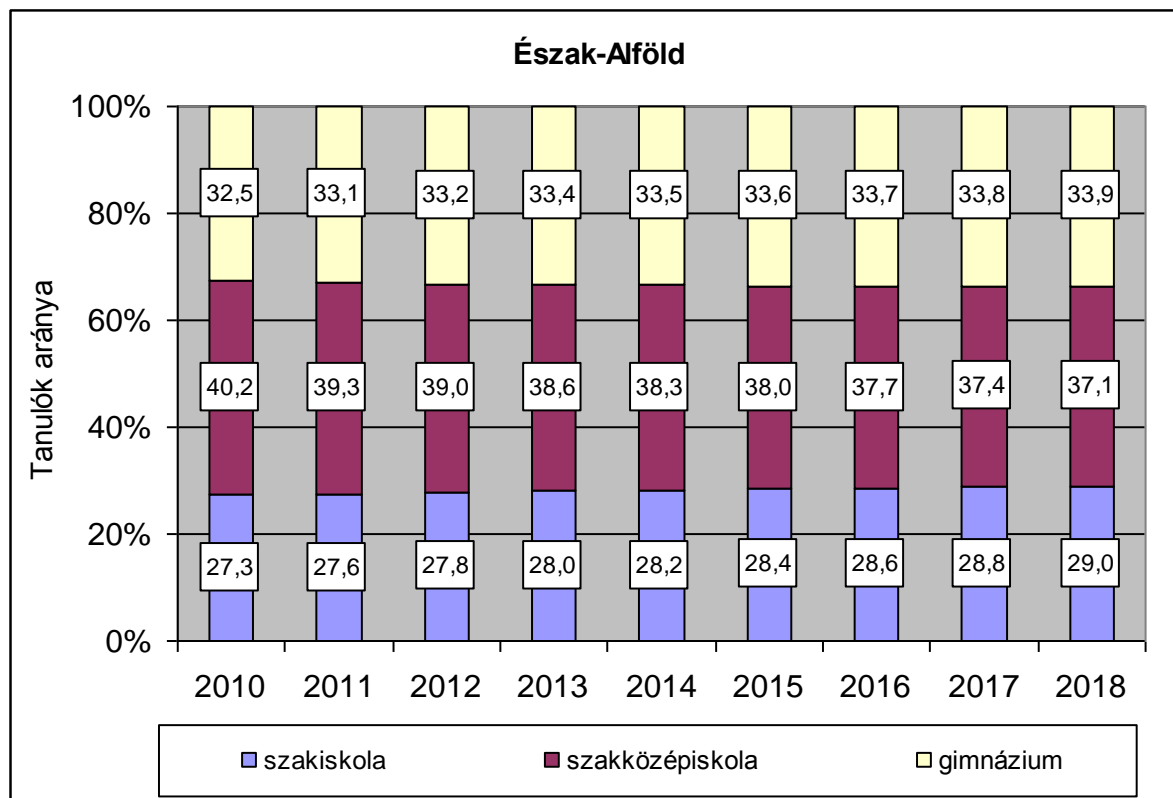
F2.2.5.5. ábra: A középiskolai tanulók várható aránya iskolatípusonként 2018-ig Dél-Dunántúlon (%) (trendbecslés 8 éves időszoron)

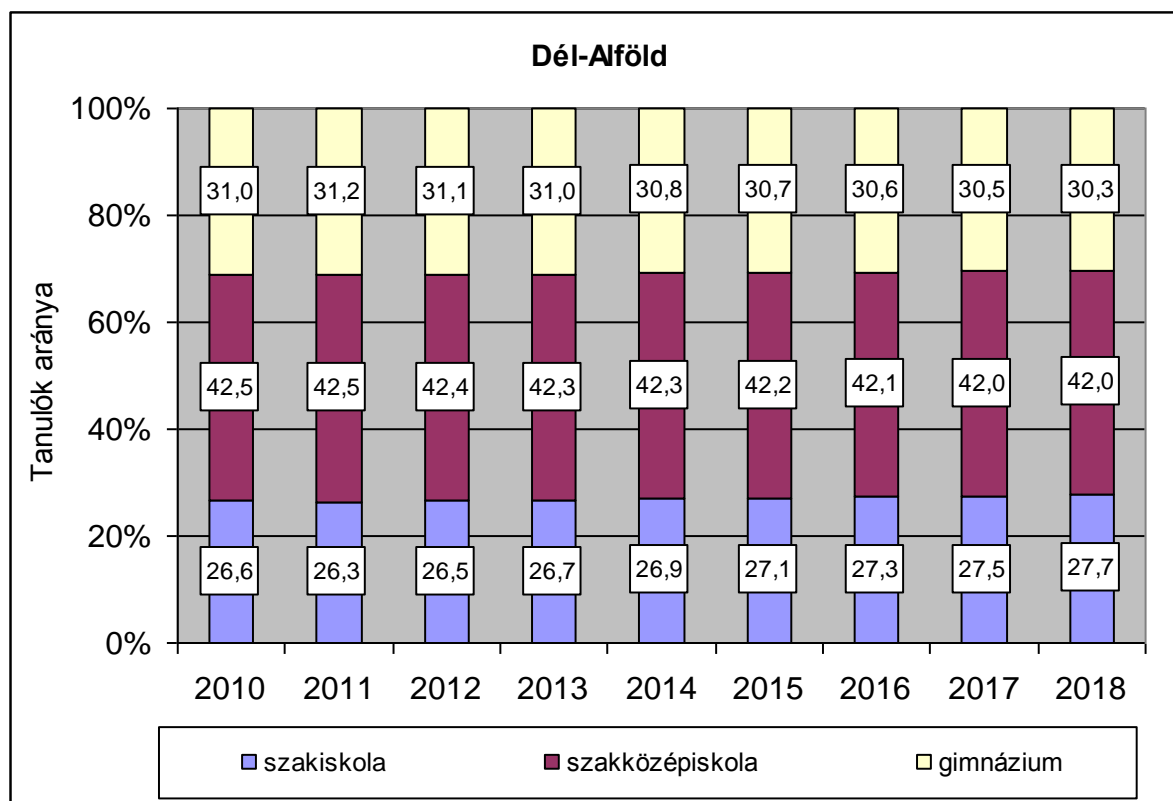
F2.2.5.6. ábra: A középiskolai tanulók várható aránya iskolatípusonként 2018-ig Észak-Magyarországon (%) (trendbecslés 8 éves időszoron)

F2.2.5.7. ábra: A középiskolai tanulók várható aránya iskolatípusonként 2018-ig Észak-Alföldön (%) (trendbecslés 8 éves idősoron)

F2.2.5.8. ábra: A középiskolai tanulók várható aránya iskolatípusonként 2018-ig Dél-Alföldön (%)
(trendbecslés 8 éves időszoron)

Mellékletek

M1. A KERESLET_VALLALAT_2014 adatfelvétel vállalati kérdőíve

SORSZÁM: MEGYE KÓDJA: VÁLLALATI KÉRDŐÍV

A vállalkozások szakképző iskolát végzettek iránti keresletének várható alakulása

SZAKISKOLA_2014

Kérdező
aláírása:.....
[Kérdező neve]*

kérdező
kódja*:

A kérdés kezdete:évhónap.....napóraperc

I. A cég alapvető jellemzői

1. A felkeresett egység:

1 – telephely nélküli cég/szervezet →

A CÉGRE VONATKOZÓAN VÁLASZOLJON

2 – cég/szervezet központja (székhelye) →

A CÉGKÖZPONTRA ÉS A KÖZPONTTAL AZONOS
TÉPÜLÉSEN TALÁLHATÓ TELEPHELYEIRE
VONATKOZÓAN VÁLASZOLJON!

3 – cég/szervezet telephelye →

A TELEPHELYRE VONATKOZÓAN VÁLASZOLJON!

FIGYELEM! TELEPHELY CSAK AKKOR KÉRDEZHETŐ, HA A KÖZPONT MÁSIK MEGYÉBEN VAN, VAGY HA A KÖZPONT MEGTAGADTA A VÁLASZADÁST.

2. A cég adószámának első 8 számjegye:

AZ ADÓSZÁM ÉS A CÉG TELJES NEVE A CÉG HOSSZÚ PECSÉTJÉN MEGTALÁLHATÓ!

3. A cég teljes neve:

4. A felkeresett egység teljes neve:

5. A felkeresett egység
címe:

irányítószám

település neve

.....
utca, tér stb.

.....
házzszám

6. A válaszoló személy neve:

beosztása: telefonszáma: e-mail:

7. Fő tevékenysége alapján a felkeresett egység melyik gazdasági ágazatba sorolható? (Ez az adat szerepel a cégbírósági bejegyzésen: a cég fő tevékenységéhez tartozó TEÁOR kód első két számjegyét kell itt bejelölni.)

01 – Növénytermesztés, állattenyésztés, vadgazdálkodás és kapcsolódó szolgáltatások	52 – Raktározás, szállítást kiegészítő tevékenység
02 – Erdőgazdálkodás	53 – Postai, futárpostai tevékenység
03 – Halászat, halgazdálkodás	55 – Szálláshely-szolgáltatás
05 – Szénbányászat	56 – Vendéglátás
06 – Kőolaj-, földgázkitermelés	58 – Kiadói tevékenység
07 – Fémtartalmú érc bányászata	59 – Film, video, televízióműsor gyártása, hangfelvétel-kiadás
08 – Egyéb bányászat	60 – Műsorösszeállítás, műsorszolgáltatás
09 – Bányászati szolgáltatás	61 – Távközlés
10 – Élelmiszergyártás	62 – Információ-technológiai szolgáltatás
11 – Italgártás	63 – Információs szolgáltatás
12 – Dohánytermék gyártása	64 – Pénzügyi közvetítés (kivéve: biztosítási, nyugdíjpénztári tevékenység)
13 – Textília gyártása	65 – Biztosítás, viszontbiztosítás, nyugdíjalapok (kivéve: kötelező társadalombiztosítás)
14 – Ruházati termék gyártása	66 – Egyéb pénzügyi tevékenység
15 – Bőr, bőrtermék, lábbeli gyártása	68 – Ingatlanügyletek
16 – Fafeldolgozás (kivéve: bútort), fonottáru gyártása	69 – Jogi, számviteli, adószakértői tevékenység
17 – Papír, papírtermék gyártása	70 – Üzletvezetési, vezetői tanácsadás
18 – Nyomdai és egyéb sokszorosítási tevékenység	71 – Építészmérnöki tevékenység; műszaki vizsgálat, elemzés
19 – Kocsigyártás, kőolaj-feldolgozás	72 – Tudományos kutatás, fejlesztés
20 – Vegyi anyag, termék gyártása	73 – Reklám, piackutatás
21 – Gyógyszergyártás	74 – Egyéb szakmai, tudományos, műszaki tevékenység
22 – Gumi-, műanyag termék gyártása	75 – Állat-egészségügyi ellátás
23 – Nemfém ásványi termék gyártása	77 – Kölcsönzés, operatív lízing
24 – Fémalapanyag gyártása	78 – Munkaerőpiaci szolgáltatás
25 – Fémfeldolgozási termék gyártása	79 – Utazásközvetítés, utazásszervezés, egyéb foglалás
26 – Számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása	80 – Biztonsági, nyomozói tevékenység
27 – Villamos berendezés gyártása	81 – Építményüzemeltetés, zöldterület-kezelés
28 – Gép, gépi berendezés gyártása	82 – Adminisztratív, kiegészítő egyéb üzleti szolgáltatás
29 – Közúti jármű gyártása	84 – Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás
30 – Egyéb jármű gyártása	85 – Oktatás
31 – Bútorgyártás	86 – Humán-egészségügyi ellátás
32 – Egyéb feldolgozóipari tevékenység	87 – Bentlakásos, nem kórházi ápolás
33 – Ipari gép, berendezés, eszköz javítása	88 – Szociális ellátás bentlakás nélkül
35 – Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	90 – Alkotó-, művészeti, szórakoztató tevékenység
36 – Víztermelés, -kezelés, -ellátás	91 – Könyvtári, levéltári, múzeumi, egyéb kulturális tevékenység
37 – Szennyvíz gyűjtése, kezelése	92 – Szerencsejáték, fogadás
38 – Hulladékgazdálkodás	93 – Sport-, szórakoztató, szabadidős tevékenység
39 – Szennyeződésmérsítés, egyéb hulladékkezelés	94 – Érdekképviselés
41 – Épületek építése	95 – Számítógép, személyi, háztartási cikk javítása
42 – Egyéb építmény építése	96 – Egyéb személyi szolgáltatás
43 – Speciális szaképítés	97 – Háztartási alkalmazottat foglalkoztató magánháztartás
45 – Gépjármű, motorkerékpár kereskedelme, javítása	98 – Háztartás termék-előállítás, szolgáltatása saját fogyasztásra
46 – Nagykereskedelem (kivéve: jármű, motorkerékpár)	99 – Területen kívüli szervezet
47 – Kiskereskedelem (kivéve: gépjármű, motorkerékpár)	
49 – Szárazföldi, csővezetékes szállítás	
50 – Vízi szállítás	
51 – Légi szállítás	

HA NEM TUDJA ELDÖNTENI, AKKOR ÍRJA LE, HOGY MI A FŐ TEVÉKENYSÉGÜK:

8. Ön cégének jegyzett tőkéjén belül milyen arányú a külföldi tulajdon?

- 1 – Nincs külföldi tulajdon a cégben
2 – kisebbségi: kevesebb, mint 50 százalék,
3 – többségi, vagy tisztán külföldi tulajdonú a cég.
9 – NEM TUDJA X – NEM VÁLASZOL

CSAK HA KÖZPONTBAN (1. kérdés 1-es vagy 2-es kód) TÖRTÉNIK A KÉRDEZÉS

9. A következő kategóriák melyikébe tartozik a cég 2013. évi nettó árbevétele?

- 1 – 5 millió forint alatt
2 – 5 és 10 millió között
3 – 10 és 50 millió között
4 – 50 és 100 millió között
5 – 100 és 250 millió között
6 – 250 és 500 millió között
7 – 500 millió és egy milliárd között
8 – egy milliárd forint felett.
9 – NEM TUDJA X – NEM VÁLASZOL

MINDENKITŐL!

10. Mennyi lesz/volt¹² 2013. december 31-én az Önöknél alkalmazásban állók statisztikai állományi létszáma¹³ ezen a településen / telephelyen¹⁴?

fő

11. Ezen belül mennyi volt a szakmunkás végzettséggel rendelkező szakképzett munkavállalók létszáma?

fő

Szakképzett munkavállaló alatt olyan személyeket értünk, akik szakmunkás végzettséggel rendelkeznek.

Egyes szakmák esetében a képzés két szinten folyik. Szakmunkás bizonyítvány szerezhető érettségivel és érettségi nélkül is. (Például az „ápoló” érettségihez kötött szakma, de az „ápolási asszisztens” érettségi nélkül szerezhető szakma.)

Az **Országos Képzési Jegyzék** tartalmazza mindazokat a szakmákat, melyek szakmunkás végzettséget jelentenek. A cégek emellett olyan munkakörökben is alkalmaznak munkásokat, amihez nem szükséges szakmunkás végzettség (pl. betanított munkák, gimnáziumi érettségivel is betölthető irodai munkák). A diplomával rendelkező (főiskolai, egyetemi végzettségű) munkavállalók szintén nem rendelkeznek szakmunkás végzettséggel. A kérdőív további kérdéseiben a **szakmunkások** létszámának alakulására kérdezzük.

¹² Amennyiben a kérdés még 2013-ban történik, akkor a „lesz”, amennyiben már 2014-ben, akkor a „volt” olvasandó fel.

¹³ A **statisztikai állományi létszám** a ténylegesen dolgozók számát jelenti, így nem tartozik bele például az, aki gyes-en van, vagy aki több mint 1 hónapja beteg.

¹⁴ A „település” kifejezés arra az esetre vonatkozik, ha a kérdésre a cég központjában kerül sor (1. kérdés 1-es és 2-es kód). Ha van a cégnek a céggel központtal egy településen működő további telephelye(i), akkor ezen telephely(ek) létszámadatait is kérjük figyelembe venni. Kérjük, hogy a kérdőív további kérdéseire adott válaszoknál is így járjon el! A „telephely” kifejezés arra az esetre vonatkozik, ha a kérdőívre egy telephelyen válaszolnak (1. kérdés 3-as kód).

II. A szakmunkások felvétele, illetve elbocsátása ezen a településen / telephelyen³

12. Az elmúlt 12 hónapban hogyan változott Önöknél a szakmunkások létszáma?

	van	nincs
a. Van olyan munkakör, amiben elbocsátás történt Önöknél?	1	2
b. Van olyan munkakör, amiben felvétel történt Önöknél?	1	2

A KÉRDŐÍVRE OLYAN SZEMÉLYNEK KELL VÁLASZOLNIA, AKI TISZTÁBAN VAN A LÉTSZÁM ALAKULÁSÁVAL!

13. A FEOR kódjegyzék-füzet segítségével mondja meg kérem, hogy mely munkakörök esetében volt Önöknél munkaerő-felvétel illetve elbocsátás az elmúlt 12 hónapban.

Munkakör megnevezése	A munkakör milyen szintű végzettséget igényel?		A munkakör 4 jegyű FEOR kódja	az elmúlt 12 hónapban	
	érettségi nélkül	érettséggel		munkaerő felvétel	munkaerő elbocsátás
a.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
b.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
c.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
d.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
e.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
f.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
g.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
h.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
i.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
j.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
k.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT

14. HA VOLT MUNKAERŐ FELVÉTEL AZ ELMÚLT 12 HÓNAPBAN
(12b. kérdés 1-es válasz)

14. Kérem gondoljon a legnagyobb létszámfelvétellel járó munkakörre. Az ebben a szakmában felvett munkavállalók kimondottan ezzel a szakképesítéssel rendelkeztek?

1 – Igen, mindegyik →

2 – nem, legalább az egyik nem

9 – NEM TUDJA X – NEM VÁLASZOL

15. Kérem nevezze meg ezt a munkakört, tehát amelyikben a legnagyobb munkaerő-felvétel történt az elmúlt 12 hónapban. Továbbá jelölje meg azokat a szakképesítéseket, melyekkel a felvett munkavállalók rendelkeztek (ha az adott munkavállaló több szakképesítéssel is rendelkezett, akkor csak a leginkább relevánst jelölje meg).

Legnagyobb munkaerő-felvételű munkakör megnevezése	A munkakör milyen szintű végzettséget igényel?		A munkakör 4 jegyű FEOR kódja			
	érettségi nélkül	érettséggel				
.....	1	2				
A felvett munkavállalók szakképesítéseinek megnevezése			A szakképesítés 7 jegyű OKJ kódja			
a.						
b.						
c.						

16. A **következő 12 hónapban** hogyan fog változni Önöknél a szakmunkások létszáma?

A KÉRDŐÍVRE OLYAN SZEMÉLYNEK KELL VÁLASZOLNIA, AKI TISZTÁBAN VAN A LÉTSZÁM VÁRHATÓ ALAKULÁSÁVAL!

	van	nincs	Nem tudja
a. Van olyan munkakör, amiben elbocsátás várható Önöknél a következő 12 hónapban?	1	2	9
b. Van olyan munkakör, amiben felvétel várható Önöknél a következő 12 hónapban?	1	2	9

17. A FEOR kódjegyzék-füzet segítségével mondja meg kérem, hogy mely munkakörök esetében várható Önöknél munkaerő-felvétel illetve elbocsátás a következő 12 hónapban?

Munkakör megnevezése	A munkakör milyen szintű végzettséget igényel?		A munkakör 4 jegyű FEOR kódja	A következő 12 hónapban	
	érettségi nélkül	érettséggel		munkaerő felvétel	munkaerő elbocsátás
a.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
b.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
c.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
d.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
e.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
f.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
g.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
h.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
i.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
j.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
k.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT

18. **Össességében** hogyan fog változni Önöknél a szakmunkás végzettséggel rendelkező munkaerő létszáma (ezen a településen/ telephelyen¹⁵) az elkövetkezendő 12 hónapban? A jelenlegihez képest ...

1 – nőni fog, —————> a. **Hány fővel?** Körülbelül..... fővel 999 – NEM TUDJA

2 – nem változik, vagy

3 – csökkenni fog? —————> b. **Hány fővel?** Körülbelül fővel 999 – NEM TUDJA

9 – NEM TUDJA

19. **Három éven túl, de 4 éven belül hogyan fog változni Önöknél a szakmunkások létszáma?**

A KÉRDŐÍVRE OLYAN SZEMÉLYNEK KELL VÁLASZOLNIA, AKI TISZTÁBAN VAN A LÉTSZÁM VÁRHATÓ ALAKULÁSÁVAL!

	van	nincs	Nem tudja
a. Van olyan munkakör, amiben elbocsátás várható Önöknél 3 év múlva?	1	2	9
b. Van olyan munkakör, amiben felvétel várható Önöknél a 3 év múlva?	1	2	9

20. **A FEOR kódjegyzék-füzet segítségével mondja meg kérem, hogy mely munkakörök esetében várható Önöknél munkaerő-felvétel illetve elbocsátás 3 éven túl de 4 éven belül?**

Munkakör megnevezése	A munkakör milyen szintű végzettséget igényel?		A munkakör 4 jegyű FEOR kódja	3 éven túl de 4 éven belül várható	
	érettségi nélkül	érettséggel		munkaerő felvétel	munkaerő elbocsátás
a.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
b.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
c.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
d.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
e.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
f.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
g.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
h.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
i.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
j.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
k.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT

¹⁵ A „település” kifejezés arra az esetre vonatkozik, ha a kérdésre a cég központjában kerül sor (1. kérdés 1-es és 2-es kód). Ha van a cégnek a cégközponttal egy településen működő további telephelye(i), akkor ezen telephely(ek) létszámadatait is kérjük figyelembe venni. A „telephely” kifejezés arra az esetre vonatkozik, ha a kérdőívre egy telephelyen válaszolnak (1. kérdés 3-as kód). Kérjük, hogy a kérdőív további kérdéseire adott válaszoknál is így járjon el!

21. Összességében várhatóan hogyan fog változni a szakmunkás végzettséggel rendelkező munkaerő létszáma (ezen a településen/ telephelyen) 3 év múlva a jelenlegihez képest?

- 1 – Nőni fog → a. Hány fővel? Körülbelül..... fővel 999 – NEM TUDJA
 2 – nem változik, vagy
 3 – csökkenni fog? → b. Hány fővel? Körülbelül fővel 999 – NEM TUDJA
 9 – NEM TUDJA

22. Az elmúlt 1 évben alkalmaztak-e szakmunkás végzettségű pályakezdőt? Pályakezdőknek azokat tekintjük, akik két évnél nem régebben fejezték be tanulmányaikat.

1 – igen 2 – nem → 26 - RA

→ 22.1. Összesen hány szakmunkás végzettségű pályakezdőt vettek fel az elmúlt 1 évben ?
főt 999 – NEM TUDJA

22.1.1. Közülük hányan állnak jelenleg is a cég alkalmazásában?
 fő 999 – NEM TUDJA

23. Milyen munkakörökre vettek fel pályakezdőt az elmúlt egy évben?

Munkakör megnevezése	A munkakör milyen szintű végzettséget igényel?		A munkakör 4 jegyű FEOR kódja
	érettségi nélkül	érettséggel	
a.	1	2	
b.	1	2	
c.	1	2	
d.	1	2	

24. Milyennek tartja a pályakezdők felkészültségét a munkájuk elvégzéséhez?

- 1 – Egyáltalán nem megfelelő,
 2 – Inkább nem megfelelő,
 3 – Inkább megfelelő, vagy
 4 – Nagyon megfelelő?
 9 – NEM TUDJA X – NEM VÁLASZOL

25. Milyen tekintetben voltak a pályakezdők nem megfelelő felkészültségűek? Milyen készségekkel, illetve kompetenciákkal nem rendelkeznek? X-EL JELÖLJE BE A KÉSZSÉGEKET, AMELYEKEL NEM RENDELKEZNEK!

1. munka-/ élettapasztalat	2. technikai, feladat-specifikus képességek	3. időbeosztási készség, pontosság	
4. anyanyelvi beszédképesség	5. együttműködési készség (pl.: csapatmunka)	6. munkakultúra, a munkához való hozzáállás	
7. anyanyelvi írásképesség	8. szociális készségek, kollégákkal való bánásmód	9. fegyelmezetttség	
10. idegennyelv-tudás	11. ügyféllel való bánásmód	12. felelősségtudat	
13. olvasási készség	14. motiváció, elkötelezettség, lelkesedés	15. személyes megjelenés	
16. általános tudás, készségek	17. önálló munkavégzés képessége	18. vezetési, szervezési képességek	
19. számolásképesség	20. kezdeményező készség	21. felhasználói szintű számítógépes ismeretek/gyakorlat	
22. irodai, adminisztrációs képességek	23. egyéb, és pedig:		

MINDENKITŐL!

26. Van Önnek olyan üres álláshelye, amelyre nehéz megfelelően képzett pályakezdő szakmunkást találni?

1 – van 2 – nincs 9 – NEM TUDJA

26.1. Melyek ezek a munkakörök?

Munkakör megnevezése	A munkakör milyen szintű végzettséget igényel?		A munkakör 4 jegyű FEOR kódja
	érettségi nélkül	érettséggel	
a.	1	2	
b.	1	2	
c.	1	2	
d.	1	2	

26.2. Kérem, mondja meg, hogy az említett munkakörök esetén mely készségek és kompetenciák voltak hiányosak! X-EL JELÖLJE BE A HIÁNYZÓ KÉSZSÉGEKET AZ ADOTT MUNKAKÖR ESETÉBEN!

A munkakör neve: 4 jegyű FEOR kódja:
a. szakmai elméleti alapok				
b. szakmai gyakorlati jártasság				
c. felhasználói szintű számítógépes ismeretek/gyakorlat				
d. professzionális számítógépes ismeretek/gyakorlat				
e. korszerű műszaki ismeretek				
f. gazdasági ismeretek				
g. olvasási készség				
h. számoláskészség				
i. anyanyelvi beszédképesség				
j. anyanyelvi íráskészség				
k. idegennyelv-tudás				
l. munkakultúra				
m. munkafegyelem				
n. önálló munkavégzés képessége				
o. együttműködési készség				
p. problémamegoldó képességek				
q. ügyféllel való bánásmód				
r. vezetési, szervezési képességek				
s. irodai adminisztrációs képességek				
t. technikai, feladat-specifikus képességek				
u. egyéb, éspedig: ÍRJA BE A MUNKAKÖR OSZLOPÁBA!				

MINDENKITŐL!

27. Hány tanuló szerződéses tanulót, szakmunkástanulót képeztek Önök a...

	Tanuló szerződéses tanulók száma	nem volt	NEM TUDJA
a. 2007/8-as tanévben	fő	0	999
b. 2008/9-es tanévben	fő	0	999
c. 2009/10-es tanévben	fő	0	999
d. 2010/11-es tanévben	fő	0	999
e. 2011/12-es tanévben?	fő	0	999
f. 2012/13-as tanévben?	fő	0	999
g. 2013/14-es tanévben?	fő	0	999

28. A legutolsó lezárt tanévben a tanuló szerződéses végzős diákok hány százaléka fejezte be önöknél sikeresen a szakmunkás képzést?

.....%

888 – nem volt végzős diákja

999 – NEM TUDJA X – NEM VÁLASZOL

29.-30. HA VAN TANULÓJA A 2013/14-ES TANÉVBEN (27. kérdés g. sora)

29. Miért döntött úgy, hogy bekapcsolódik a tanuló szerződéses képzésbe? Felsorolok néhány lehetséges okot. Az iskolai osztályzáshoz hasonlóan mondja meg, hogy Önre mennyire vonatkoznak ezek: az ötös jelentse, hogy teljes mértékben az egyes, pedig, hogy egyáltalán nem. (Természetesen a közbülső osztályzatokat is használhatja.)

	Teljes mértékben ← → Egyáltalán nem					Nem tudja	
	5	4	3	2	1		
a. Így olcsó munkaerőhöz jutok.	5	4	3	2	1	9	X
b. Nehezen tudunk megfelelő képzettségű munkaerőt felvenni.	5	4	3	2	1	9	X
c. A jövő munkavállalóit képezzük.	5	4	3	2	1	9	X
d. Megmutathatjuk a tanulóknak, mi hogyan dolgozunk.	5	4	3	2	1	9	X
e. Így könnyebb munkaerőt toborozni, vonzóbbak vagyunk a munkavállalók felé.	5	4	3	2	1	9	X
f. Szükségünk van fiatal munkavállalókra egy öregedő társadalomban.	5	4	3	2	1	9	X
g. Egyszerű az adminisztráció.	5	4	3	2	1	9	X
h. egyéb ok, és pedig:	5	4	3	2	1	9	X

30. Mekkora átlagos bérben/pénzbeni juttatásban részesültek az Önök által képzett első évfolyamos tanuló szerződéses diákok a 2013-as tanévben (egy főre jutó átlagos összeget adjon meg)?

Szakképzés megnevezése	A szakképzés 7 jegyű OKJ kódja	Nettó havi bér (Ft)
a.		Ft/hó
b.		Ft/hó
c.		Ft/hó
d.		Ft/hó

MINDENKITŐL!

31. A tanuló szerződésekkel kapcsolatban mennyire ért egyet, illetve nem ért egyet a következő kijelentésekkel? Az iskolai osztályzáshoz hasonlóan válaszoljon: az 5-ös jelentse azt, hogy teljes mértékben egyetért az 1-es, hogy egyáltalán nem ért egyet. (Természetesen a közbülső osztályzatokat is használhatja.)

	Teljes mértékben egyetért ← → Egyáltalán nem ért egyet					Nem tudja	
	5	4	3	2	1		
a. A tanuló szerződéssel foglalkozó jogszabályok változásának követése nem jelent problémát.	5	4	3	2	1	9	X
b. A kereskedelmi és iparkamara megfelelően tájékoztat a tanuló szerződéssel kapcsolatos tudnivalókról illetve tennivalókról.	5	4	3	2	1	9	X
c. A tanuló szerződéssel foglalkozó jogszabályok nem életszerűek.	5	4	3	2	1	9	X
d. A tanuló szerződéssel foglalkozó jogszabályok ellentmondásosak.	5	4	3	2	1	9	X
e. A tanuló szerződéssel járó adminisztratív terhek elfogadható mértékűek.	5	4	3	2	1	9	X
f. A vállalatnál eltöltött gyakorlati képzési idő elegendő.	5	4	3	2	1	9	X

32 HA NINCS TANULÓJA A 2013/14-ES TANÉVBEN

32. Miért döntött úgy, hogy **NEM kapcsolódik be** a tanulószervezéses képzésbe? Felsorolok néhány lehetséges okot. Az iskolai osztályzathoz hasonlóan mondja meg, hogy Önre mennyire vonatkoznak ezek: az ötös jelentse, hogy teljes mértékben az egyes, pedig, hogy egyáltalán nem. (Természetesen a közbülső osztályzatokat is használhatja.)

	Teljes mértékben					Egyáltalán nem					Nem tudja
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
a. bonyolult az adminisztráció	5	4	3	2	1	9					X
b. rosszak a tapasztalataink a tanulókkal	5	4	3	2	1	9					X
c. a tanulószervezéses képzés jogi szabályozásának többszöri megváltozása 2012-ben	5	4	3	2	1	9					X
d. a vállalkozás mérete miatt	5	4	3	2	1	9					X
e. nincs oktatói háttér, kapacitás	5	4	3	2	1	9					X
f. alacsony az igény a szakmunkások iránt, csak képzett szakembereket keresnek	5	4	3	2	1	9					X
g. most nem képeznek, de tervezik vagy már folyamatban van	5	4	3	2	1	9					X
h. nincs a cég profiljához illő szakképzés	5	4	3	2	1	9					X
i. a tanulók utáni elszámolás átszervezése a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz	5	4	3	2	1	9					X
j. nem megfelelő tanulói hozzáállás a munkához	5	4	3	2	1	9					X
k. túlságosan költséges a képzés a hasznaihoz képest	5	4	3	2	1	9					X
l. a cég rossz üzleti helyzete	5	4	3	2	1	9					X
m. nincs jelentkező, nem keresték fel ezügyben a céget	5	4	3	2	1	9					X
n. Nem tudok eleget a tanulószervezéses képzésről	5	4	3	2	1	9					X
o. a szakképző iskolára visszavezethető okok	5	4	3	2	1	9					X
p. egyéb ok, és pedig:	5	4	3	2	1	9					X

MINDENKITŐL!

33. Tapasztalatai szerint a tanulók után a tanulószervezéses képzés keretében elszámolható költség-normatíva a ténylegesen felmerülő költségek hány százalékát fedezi /fedezheti?

.....%-át

999 – NT X –

34. Várhatóan milyen lesz a cég üzleti helyzete a következő 12 hónap során? Jó, kielégítő vagy rossz?

1 – jó

2 – kielégítő

3 – rossz

9 – NEM TUDJA

X – NEM VÁLASZOL

Köszönjük válaszait!

KÉRDEZÉS VÉGE: óra perc

M2. A KERESLET_VALLALAT_2014 adatfelvétel kórházi kérdőíve

SORSZÁM: MEGYE KÓDJA: KÓRHÁZ KÉRDŐÍV

A KÓRHÁZAK szakképző iskolát végzettek iránti keresletének várható alakulása

SZAKISKOLA_2014

Kérdező
aláírása:.....
[Kérdező neve]*

kérdező
kódja*:

A kérdés kezdete:évhónap.....napóraperc

I. A szervezet alapvető jellemzői

1. A felkeresett egység:

1 – telephely nélküli szervezet

A SZERVEZETRE VONATKOZÓAN VÁLASZOLJON

2 – szervezet központja (székhelye)

A KÖZPONTRA ÉS A KÖZPONTTAL AZONOS
TÉPÜLÉSEN TALÁLHATÓ TELEPHELYEIRE
VONATKOZÓAN VÁLASZOLJON!

3 – /szervezet telephelye

A TELEPHELYRE VONATKOZÓAN VÁLASZOLJON!

FIGYELEM! TELEPHELY CSAK AKKOR KÉRDEZHETŐ, HA A KÖZPONT MÁSIK MEGYÉBEN VAN, VAGY HA A KÖZPONT MEGTAGADTA A VÁLASZADÁST.

2. A szervezet adószámának első 8 számjegye:

AZ ADÓSZÁM ÉS A SZERVEZET TELJES NEVE A SZERVEZET HOSSZÚ PECSÉTJÉN MEGTALÁLHATÓ!

3. A szervezet teljes neve:

.....

4. A felkeresett egység teljes neve:

5. A felkeresett egység
címe:

irányítószám

település neve

.....
utca, tér stb.

.....
hátszám

6. A válaszoló személy neve:

beosztása: telefonszáma: e-mail:

7. Fő tevékenysége alapján a felkeresett egység melyik gazdasági ágazatba sorolható? (Ez az adat szerepel a cégbírósági bejegyzésen: a szervezet fő tevékenységéhez tartozó TEÁOR kód első két számjegyét kell itt bejelölni.)

01 – Növénytermesztés, állattenyésztés, vadgazdálkodás és kapcsolódó szolgáltatások	52 – Raktározás, szállítást kiegészítő tevékenység
02 – Erdőgazdálkodás	53 – Postai, futárpostai tevékenység
03 – Halászat, halgazdálkodás	55 – Szálláshely-szolgáltatás
05 – Szénbányászat	56 – Vendéglátás
06 – Kőolaj-, földgázkitermelés	58 – Kiadói tevékenység
07 – Fémtartalmú érc bányászata	59 – Film, video, televízióműsor gyártása, hangfelvétel-kiadás
08 – Egyéb bányászat	60 – Műsorösszeállítás, műsorszolgáltatás
09 – Bányászati szolgáltatás	61 – Távközlés
10 – Élelmiszergyártás	62 – Információ-technológiai szolgáltatás
11 – Italgártás	63 – Információs szolgáltatás
12 – Dohánytermék gyártása	64 – Pénzügyi közvetítés (kivéve: biztosítási, nyugdíjpénztári tevékenység)
13 – Textília gyártása	65 – Biztosítás, viszontbiztosítás, nyugdíjalapok (kivéve: kötelező társadalombiztosítás)
14 – Ruházati termék gyártása	66 – Egyéb pénzügyi tevékenység
15 – Bőr, bőrtermék, lábbeli gyártása	68 – Ingatlanügyletek
16 – Fafeldolgozás (kivéve: bútort), fonottáru gyártása	69 – Jogi, számviteli, adószakértői tevékenység
17 – Papír, papírtermék gyártása	70 – Üzletvezetési, vezetői tanácsadás
18 – Nyomdai és egyéb sokszorosítási tevékenység	71 – Építészmérnöki tevékenység; műszaki vizsgálat, elemzés
19 – Kokszyártás, kőolaj-feldolgozás	72 – Tudományos kutatás, fejlesztés
20 – Vegyi anyag, termék gyártása	73 – Reklám, piackutatás
21 – Gyógyszergyártás	74 – Egyéb szakmai, tudományos, műszaki tevékenység
22 – Gumi-, műanyag termék gyártása	75 – Állat-egészségügyi ellátás
23 – Nemfém ásványi termék gyártása	77 – Kölcsönzés, operatív lízing
24 – Fémalapanyag gyártása	78 – Munkaerőpiaci szolgáltatás
25 – Fémfeldolgozási termék gyártása	79 – Utazásközvetítés, utazásszervezés, egyéb foglалás
26 – Számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása	80 – Biztonsági, nyomozói tevékenység
27 – Villamos berendezés gyártása	81 – Építményüzemeltetés, zöldterület-kezelés
28 – Gép, gépi berendezés gyártása	82 – Adminisztratív, kiegészítő egyéb üzleti szolgáltatás
29 – Közúti jármű gyártása	84 – Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás
30 – Egyéb jármű gyártása	85 – Oktatás
31 – Bútorgyártás	86 – Humán-egészségügyi ellátás
32 – Egyéb feldolgozóipari tevékenység	87 – Bentlakásos, nem kórházi ápolás
33 – Ipari gép, berendezés, eszköz javítása	88 – Szociális ellátás bentlakás nélkül
35 – Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	90 – Alkotó-, művészeti, szórakoztató tevékenység
36 – Víztermelés, -kezelés, -ellátás	91 – Könyvtári, levéltári, múzeumi, egyéb kulturális tevékenység
37 – Szennyvíz gyűjtése, kezelése	92 – Szerencsejáték, fogadás
38 – Hulladékgazdálkodás	93 – Sport-, szórakoztató, szabadidős tevékenység
39 – Szennyeződésmérsítés, egyéb hulladékkezelés	94 – Érdekképviselés
41 – Épületek építése	95 – Számítógép, személyi, háztartási cikk javítása
42 – Egyéb építmény építése	96 – Egyéb személyi szolgáltatás
43 – Speciális szaképítés	97 – Háztartási alkalmazottat foglalkoztató magánháztartás
45 – Gépjármű, motorkerékpár kereskedelme, javítása	98 – Háztartás termék-előállítás, szolgáltatása saját fogyasztásra
46 – Nagykereskedelem (kivéve: jármű, motorkerékpár)	99 – Területen kívüli szervezet
47 – Kiskereskedelem (kivéve: gépjármű, motorkerékpár)	
49 – Szárazföldi, csővezetékes szállítás	
50 – Vízi szállítás	
51 – Légi szállítás	

HA NEM TUDJA ELDÖNTENI, AKKOR ÍRJA LE, HOGY MI A FŐ TEVÉKENYSÉGÜK:

8. Önök szervezetében milyen arányú a külföldi tulajdon?

- 1 – Nincs benne külföldi tulajdon
2 – kisebbségi: kevesebb, mint 50 százalék,
3 – többségi, vagy tisztán külföldi tulajdonú a szervezet.
9 – NEM TUDJA X – NEM VÁLASZOL

CSAK HA KÖZPONTBAN (1. kérdés 1-es vagy 2-es kód) TÖRTÉNIK A KÉRDEZÉS

9. A következő kategóriák melyikébe tartozik a szervezet 2013. évi nettó árbevétele?

- 1 – 5 millió forint alatt
2 – 5 és 10 millió között
3 – 10 és 50 millió között
4 – 50 és 100 millió között
5 – 100 és 250 millió között
6 – 250 és 500 millió között
7 – 500 millió és egy milliárd között
8 – egy milliárd forint felett.
9 – NEM TUDJA X – NEM VÁLASZOL

MINDENKITŐL!

10. Mennyi lesz/volt¹⁶ 2013. december 31-én az Önöknél alkalmazásban állók statisztikai állományi létszáma¹⁷ ezen a településen / telephelyen¹⁸?

fő

11. Ezen belül mennyi volt a szakmunkás végzettséggel rendelkező szakképzett munkavállalók létszáma?

fő

Szakképzett munkavállaló alatt olyan személyeket értünk, akik szakmunkás végzettséggel rendelkeznek.

Egyes szakmák esetében a képzés két szinten folyik. Szakmunkás bizonyítvány szerezhető érettségivel és érettségi nélkül is. (Például az „ápoló” érettségihez kötött szakma, de az „ápolási asszisztens” érettségi nélkül szerezhető szakma.)

Az **Országos Képzési Jegyzék** tartalmazza mindazokat a szakmákat, melyek szakmunkás végzettséget jelentenek. A szervezetek emellett olyan munkakörökben is alkalmaznak munkásokat, amihez nem szükséges szakmunkás végzettség (pl. betanított munkák, gimnáziumi érettségivel is betölthető irodai munkák). A diplomával rendelkező (főiskolai, egyetemi végzettségű) munkavállalók szintén nem rendelkeznek szakmunkás végzettséggel. A kérdőív további kérdéseiben a **szakmunkások** létszámának alakulására kérdezzük.

¹⁶ Amennyiben a kérdés még 2013-ban történik, akkor a „lesz”, amennyiben már 2014-ben, akkor a „volt” olvasandó fel.

¹⁷ A **statisztikai állományi létszám** a ténylegesen dolgozók számát jelenti, így nem tartozik bele például az, aki gyes-en van, vagy aki több mint 1 hónapja beteg.

¹⁸ A „település” kifejezés arra az esetre vonatkozik, ha a kérdésre a cég központjában kerül sor (1. kérdés 1-es és 2-es kód). Ha van a cégnek a céggel központtal egy településen működő további telephelye(i), akkor ezen telephely(ek) létszámadatait is kérjük figyelembe venni. Kérjük, hogy a kérdőív további kérdéseire adott válasznál is így járjon el! A „telephely” kifejezés arra az esetre vonatkozik, ha a kérdőívre egy telephelyen válaszolnak (1. kérdés 3-as kód).

II. A szakmunkások felvétele, illetve elbocsátása ezen a településen / telephelyen³

12. Az elmúlt 12 hónapban hogyan változott Önöknél a szakmunkások létszáma?

	van	nincs
a. Van olyan munkakör, amiben elbocsátás történt Önöknél?	1	2
b. Van olyan munkakör, amiben felvétel történt Önöknél?	1	2

A KÉRDŐÍVRE OLYAN SZEMÉLYNEK KELL VÁLASZOLNIA, AKI TISZTÁBAN VAN A LÉTSZÁM ALAKULÁSÁVAL!

13. A FEOR kódjegyzék-füzet segítségével mondja meg kérem, hogy mely munkakörök esetében volt Önöknél munkaerő-felvétel illetve elbocsátás az elmúlt 12 hónapban.

Munkakör megnevezése	A munkakör milyen szintű végzettséget igényel?		A munkakör 4 jegyű FEOR kódja	az elmúlt 12 hónapban	
	érettségi nélkül	érettséggel		munkaerő felvétel	munkaerő elbocsátás
a.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
b.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
c.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
d.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
e.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
f.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
g.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
h.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
i.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
j.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
k.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT

14. HA VOLT MUNKAERŐ FELVÉTEL AZ ELMÚLT 12 HÓNAPBAN
(12b. kérdés 1-es válasz)

14. Kérem gondoljon a legnagyobb létszámfelvétellel járó munkakörré. Az ebben a szakmában felvett munkavállalók kimondottan ezzel a szakképesítéssel rendelkeztek?

- 1 – Igen, mindegyik →
 2 – nem, legalább az egyik nem
 9 – NEM TUDJA X – NEM VÁLASZOL

15. Kérem nevezze meg ezt a munkakört, tehát amelyikben a legnagyobb munkaerő-felvétel történt az elmúlt 12 hónapban. Továbbá jelölje meg azokat a szakképesítéseket, melyekkel a felvett munkavállalók rendelkeztek (ha az adott munkavállaló több szakképesítéssel is rendelkezett, akkor csak a leginkább relevánst jelölje meg).

Legnagyobb munkaerő-felvételű munkakör megnevezése	A munkakör milyen szintű végzettséget igényel?		A munkakör 4 jegyű FEOR kódja			
	érettségi nélkül	érettségivel				
.....	1	2				
A felvett munkavállalók szakképesítéseinek megnevezése			A szakképesítés 7 jegyű OKJ kódja			
a.						
b.						
c.						

16. A következő 12 hónapban hogyan fog változni Önöknél a szakmunkások létszáma?

A KÉRDŐÍVRE OLYAN SZEMÉLYNEK KELL VÁLASZOLNIA, AKI TISZTÁBAN VAN A LÉTSZÁM VÁRHATÓ ALAKULÁSÁVAL!

	van	nincs	Nem tudja
a. Van olyan munkakör, amiben elbocsátás várható Önöknél a következő 12 hónapban?	1	2	9
b. Van olyan munkakör, amiben felvétel várható Önöknél a következő 12 hónapban?	1	2	9

17. A FEOR kódjegyzék-füzet segítségével mondja meg kérem, hogy mely munkakörök esetében várható Önöknél munkaerő-felvétel illetve elbocsátás a következő 12 hónapban?

Munkakör megnevezése	A munkakör milyen szintű végzettséget igényel?		A munkakör 4 jegű FEOR kódja	A következő 12 hónapban	
	érettségi nélkül	érettséggel		munkaerő felvétel	munkaerő elbocsátás
a.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
b.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
c.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
d.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
e.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
f.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
g.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
h.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
i.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
j.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
k.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT

18. **Össességében** hogyan fog változni Önöknél a szakmunkás végzettséggel rendelkező munkaerő létszáma (ezen a településen/ telephelyen¹⁹) az elkövetkezendő 12 hónapban? A jelenlegihez képest

...

- 1 – nőni fog, _____ → a. **Hány fővel?** Körülbelül..... fővel 999 – NEM TUDJA
 2 – nem változik, vagy
 3 – csökkenni fog? _____ → b. **Hány fővel?** Körülbelül fővel 999 – NEM TUDJA
 9 – NEM TUDJA

¹⁹ A „**település**” kifejezés arra az esetre vonatkozik, ha a kérdésre a cég központjában kerül sor (1. kérdés 1-es és 2-es kód). Ha van a cégnek a cégek központtal egy településen működő további telephelye(i), akkor ezen telephely(ek) létszámadatait is kérjük figyelembe venni. A „**telephely**” kifejezés arra az esetre vonatkozik, ha a kérdőívre egy telephelyen válaszolnak (1. kérdés 3-as kód). Kérjük, hogy a kérdőív további kérdéseire adott válaszoknál is így járjon el!

19. Három éven túl, de 4 éven belül hogyan fog változni Önöknél a szakmunkások létszáma?

A KÉRDŐÍVRE OLYAN SZEMÉLYNEK KELL VÁLASZOLNIA, AKI TISZTÁBAN VAN A LÉTSZÁM VÁRHATÓ ALAKULÁSÁVAL!

	van	nincs	Nem tudja
a. Van olyan munkakör, amiben elbocsátás várható Önöknél 3 év múlva?	1	2	9
b. Van olyan munkakör, amiben felvétel várható Önöknél a 3 év múlva?	1	2	9

20. A FEOR kódjegyzék-füzet segítségével mondja meg kérem, hogy mely munkakörök esetében várható Önöknél munkaerő-felvétel illetve elbocsátás 3 éven túl de 4 éven belül?

Munkakör megnevezése	A munkakör milyen szintű végzettséget igényel?		A munkakör 4 jegű FEOR kódja	3 éven túl de 4 éven belül várható	
	érettségi nélkül	érettségivel		munkaerő felvétel	munkaerő elbocsátás
a.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
b.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
c.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
d.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
e.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
f.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
g.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
h.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
i.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
j.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT
k.	1	2		fő 999 NT	fő 999 NT

21. Összességében várhatóan hogyan fog változni a szakmunkás végzettséggel rendelkező munkaerő létszáma (ezen a településen/ telephelyen) 3 év múlva a jelenlegihez képest?

- 1 – Nőni fog _____ → a. **Hány fővel?** Körülbelül..... fővel 999 – NEM TUDJA
 2 – nem változik, vagy
 3 – csökkenni fog? _____ → b. **Hány fővel?** Körülbelül fővel 999 – NEM TUDJA
 9 – NEM TUDJA

22. Az elmúlt 1 évben alkalmaztak-e szakmunkás végzettségű pályakezdőt? Pályakezdőknek azokat tekintjük, akik két évnél nem régebben fejezték be tanulmányaikat.

1 – igen 2 – nem → 26 - RA

→ 22.1. Összesen hány szakmunkás végzettségű pályakezdőt vettek fel az elmúlt 1 évben ?
főt 999 – NEM TUDJA

22.1.1. Közülük hányan állnak jelenleg is a szervezet alkalmazásában?
 fő 999 – NEM TUDJA

23. Milyen munkakörökre vettek fel pályakezdőt az elmúlt egy évben?

Munkakör megnevezése	A munkakör milyen szintű végzettséget igényel?		A munkakör 4 jegű FEOR kódja			
	érettségi nélkül	érettséggel				
a.	1	2				
b.	1	2				
c.	1	2				
d.	1	2				

24. Milyennek tartja a pályakezdők felkészültségét a munkájuk elvégzéséhez?

- 1 – Egyáltalán nem megfelelő,
- 2 – Inkább nem megfelelő,
- 3 – Inkább megfelelő, vagy
- 4 – Nagyon megfelelő?

9 – NEM TUDJA X – NEM VÁLASZOL

25. Milyen tekintetben voltak a pályakezdők nem megfelelő felkészültségűek? Milyen készségekkel, illetve kompetenciákkal nem rendelkeznek? X-EL JELÖLJE BE A KÉSzsÉGEKET, AMELYEKEL NEM RENDELKEZNEK!

1. munka-/ élettapasztalat	2. technikai, feladat-specifikus képességek	3. időbeosztási készség, pontosság	
4. anyanyelvi beszéd-készség	5. együttműködési készség (pl.: csapatmunka)	6. munkakultúra, a munkához való hozzáállás	
7. anyanyelvi íráskészség	8. szociális készségek, kollégákkal való bánásmód	9. fegyelmezetttség	
10. idegennyelv-tudás	11. ügyféllel való bánásmód	12. felelősségtudat	
13. olvasási készség	14. motiváció, elkötelezettség, lelkesedés	15. személyes megjelenés	
16. általános tudás, készségek	17. önálló munkavégzés képessége	18. vezetési, szervezési képességek	
19. számoláskészség	20. kezdeményező készség	21. felhasználói szintű számítógépes ismeretek/gyakorlat	
22. irodai, adminisztrációs képességek	23. egyéb, és pedíg:		

MINDENKITŐL!

26. Van Önnek olyan üres álláshelye, amelyre nehéz megfelelően képzett pályakezdő szakmunkást találni?

1 – van 2 – nincs 9 – NEM TUDJA

↳ 26.1. Melyek ezek a munkakörök?

Munkakör megnevezése	A munkakör milyen szintű végzettséget igényel?		A munkakör 4 jegyű FEOR kódja			
	érettségi nélkül	érettséggel				
a.	1	2				
b.	1	2				
c.	1	2				
d.	1	2				

26.2. Kérem, mondja meg, hogy az említett munkakörök esetén mely készségek és kompetenciák voltak hiányosak! X-EL JELÖLJE BE A HIÁNYZÓ KÉSZSÉGEKET AZ ADOTT MUNKAKÖR ESETÉBEN!

A munkakör neve:
4 jegyű FEOR kódja:
a. szakmai elméleti alapok				
b. szakmai gyakorlati jártasság				
c. felhasználói szintű számítógépes ismeretek/gyakorlat				
d. professzionális számítógépes ismeretek/gyakorlat				
e. korszerű műszaki ismeretek				
f. gazdasági ismeretek				
g. olvasási készség				
h. számoláskészség				
i. anyanyelvi beszédképesség				
j. anyanyelvi íráskészség				
k. idegennyelv-tudás				
l. munkakultúra				
m. munkafegyelem				
n. önálló munkavégzés képessége				
o. együttműködési készség				
p. problémamegoldó képességek				
q. ügyféllel való bánásmód				
r. vezetési, szervezési képességek				
s. irodai adminisztrációs képességek				
t. technikai, feladat-specifikus képességek				
u. egyéb, éspedig: ÍRJA BE A MUNKAKÖR OSZLOPÁBA!				

MINDENKITŐL!

27. Hány tanuló szerződéses tanulót, szakmunkástanulót képeztek Önök a...

	Tanuló szerződéses tanulók száma	nem volt	NEM TUDJA
a. 2007/8-as tanévben	fő	0	999
b. 2008/9-es tanévben	fő	0	999
c. 2009/10-es tanévben	fő	0	999
d. 2010/11-es tanévben	fő	0	999
e. 2011/12-es tanévben?	fő	0	999
f. 2012/13-as tanévben?	fő	0	999
g. 2013/14-es tanévben?	fő	0	999

28. A legutolsó lezárt tanévben a tanuló szerződéses végzős diákok hány százaléka fejezte be önöknél sikeresen a szakmunkás képzést?

.....%

888 – nem volt végzős diákja

999 – NEM TUDJA X – NEM VÁLASZOL

29.-30. HA VAN TANULÓJA A 2013/14-ES TANÉVBEN (27. kérdés g. sora)

29. Miért döntött úgy, hogy bekapcsolódik a tanuló szerződéses képzésbe? Felsorolok néhány lehetséges okot. Az iskolai osztályzáshoz hasonlóan mondja meg, hogy Önre mennyire vonatkoznak ezek: az ötös jelentse, hogy teljes mértékben az egyes, pedig, hogy egyáltalán nem. (Természetesen a közbülső osztályzatokat is használhatja.)

	Teljes mértékben					Egyáltalán nem					Nem tudja
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
a. Így olcsó munkaerőhöz jutok.	5	4	3	2	1	9					X
b. Nehezen tudunk megfelelő képzettségű munkaerőt felvenni.	5	4	3	2	1	9					X
c. A jövő munkavállalóit képezzük.	5	4	3	2	1	9					X
d. Megmutathatjuk a tanulóknak, mi hogyan dolgozunk.	5	4	3	2	1	9					X
e. Így könnyebb munkaerőt toborozni, vonzóbbak vagyunk a munkavállalók felé.	5	4	3	2	1	9					X
f. Szükségünk van fiatal munkavállalókra egy öregedő társadalomban.	5	4	3	2	1	9					X
g. Egyszerű az adminisztráció.	5	4	3	2	1	9					X
h. egyéb ok, és pedig:	5	4	3	2	1	9					X

30. Mekkora átlagos bérben/pénzbeni juttatásban részesültek az Önök által képzett *első évfolyamos* tanulószerveződéses diákok a 2013-as tanévben (egy főre jutó átlagos összeget adjon meg)?

Szakképzés megnevezése	A szakképzés 7 jegyű OKJ kódja	Nettó havi bér (Ft)
a.		Ft/hó
b.		Ft/hó
c.		Ft/hó
d.		Ft/hó

MINDENKITŐL!

31. A tanulószerveződésekkel kapcsolatban mennyire ért egyet, illetve nem ért egyet a következő kijelentésekkel? Az iskolai osztályzáshoz hasonlóan válaszoljon: az 5-ös jelentse azt, hogy teljes mértékben egyetért az 1-es, hogy egyáltalán nem ért egyet. (Természetesen a közbülső osztályzatokat is használhatja.)

	Teljes mértékben egyetért ← → Egyáltalán nem ért egyet					Nem tudja	
	5	4	3	2	1		
a. A tanulószerveződéssel foglalkozó jogszabályok változásának követése nem jelent problémát.	5	4	3	2	1	9	X
b. A kereskedelmi és iparkamara megfelelően tájékoztat a tanulószerveződéssel kapcsolatos tudnivalókról illetve tennivalókról.	5	4	3	2	1	9	X
c. A tanulószerveződéssel foglalkozó jogszabályok nem életszerűek.	5	4	3	2	1	9	X
d. A tanulószerveződéssel foglalkozó jogszabályok ellentmondásosak.	5	4	3	2	1	9	X
e. A tanulószerveződéssel járó adminisztratív terhek elfogadható mértékűek.	5	4	3	2	1	9	X
f. Az intézményeknél eltöltött gyakorlati képzési idő elegendő.	5	4	3	2	1	9	X

32 HA NINCS TANULÓJA A 2013/14-ES TANÉVBEN

32. Miért döntött úgy, hogy **NEM kapcsolódik be** a tanulószerveződéses képzésbe? Felsorolok néhány lehetséges okot. Az iskolai osztályzáshoz hasonlóan mondja meg, hogy Önre mennyire vonatkoznak ezek: az ötös jelentse, hogy teljes mértékben az egyes, pedig, hogy egyáltalán nem. (Természetesen a közbülső osztályzatokat is használhatja.)

	Teljes mértékben					Egyáltalán nem					Nem tudja
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
a. bonyolult az adminisztráció	5	4	3	2	1	9					X
b. rosszak a tapasztalataink a tanulókkal	5	4	3	2	1	9					X
c. a tanulószerveződéses képzés jogi szabályozásának többszöri megváltozása 2012-ben	5	4	3	2	1	9					X
d. az intézmény mérete miatt	5	4	3	2	1	9					X
e. nincs oktatói háttér, kapacitás	5	4	3	2	1	9					X
f. alacsony az igény a szakmunkások iránt, csak képzett szakembereket keresnek	5	4	3	2	1	9					X
g. most nem képeznek, de tervezik vagy már folyamatban van	5	4	3	2	1	9					X
h. nincs a szervezet profiljához illő szakképzés	5	4	3	2	1	9					X
i. a tanulók utáni elszámolás átszervezése a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz	5	4	3	2	1	9					X
j. nem megfelelő tanulói hozzáállás a munkához	5	4	3	2	1	9					X
k. túlságosan költséges a képzés a hasznaihoz képest	5	4	3	2	1	9					X
l. a szervezet rossz üzleti helyzete	5	4	3	2	1	9					X
m. nincs jelentkező, nem keresték fel ezügyben a szervezetet	5	4	3	2	1	9					X
n. Nem tudok eleget a tanulószerveződéses képzésről	5	4	3	2	1	9					X
o. a szakképző iskolára visszavezethető okok	5	4	3	2	1	9					X
p. egyéb ok, és pedig:	5	4	3	2	1	9					X

MINDENKITŐL!

33. Tapasztalatai szerint a tanulók után a tanulószerveződéses képzés keretében elszámolható költség-normatíva a ténylegesen felmerülő költségek hány százalékát fedezi /fedezheti?

.....%-át

999 – NT X –

34. Várhatóan milyen lesz a szervezet üzleti helyzete a következő 12 hónap során? Jó, kielégítő vagy rossz?

1 – jó 2 – kielégítő 3 – rossz 9 – NEM TUDJA X – NEM
VÁLASZOL

Köszönjük válaszait!

KÉRDEZÉS VÉGE: óra perc

M3. A résztvevő szervezetek listája

1. Területi Kereskedelmi és Iparkamarák:

- Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara
- Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Dunaújvárosi Kereskedelmi és Iparkamara
- Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Komárom-Esztergom Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Nagykanizsai Kereskedelmi és Iparkamara
- Nógrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara
- Pest Megyei és Érd Megyei Jogú Városi Kereskedelmi és Iparkamara
- Somogyi Kereskedelmi és Iparkamara
- Soproni Kereskedelmi és Iparkamara
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

- Tolna Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Vas Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara